

MINIMALNI STANDARDI
ZA ODRŽAVANJE
SPORTSKIH TAKMIČENJA

praktični priručnik

Novi Sad/2010.

Vlada Autonomne Pokrajine Vojvodine
POKRAJINSKI SEKRETARIJAT ZA SPORT I OMLADINU

MINIMALNI STANDARDI ZA ODRŽAVANJE
SPORTSKIH TAKMIČENJA

Novi Sad, 2010. godine

Autor:

Miroslav Kovačev, stručni saradnik za sportske objekte

Dr Milorad Dokmanac, savetnik pokrajinskog sekretara za sport i omladinu

Aleksandra Babić, zamenik pokrajinskog sekretara za sport i omladinu

Recezent:

Modest Dulić, pokrajinski sekretar za sport i omladinu

Izdavač:

Pokrajinski sekretarijat za sport i omladinu

Naslovna strana i kompijuterska obrada:

Milena Veletić, Dragan Veličković

Štampa:

Štamparija Uprave za zajedničke poslove pokrajinskih organa

Tiraž:

500 primeraka

SADRŽAJ

Predgovor

Uvod

OLIMPIJSKI SPORTOVI

Sportovi na letnjim olimpijskim igrama

1.	Atletika	8
2.	Badminton	15
3.	Biciklizam	17
4.	Boks	20
5.	Dizanje tegova	23
6.	Fudbal	26
7.	Gimnastika	28
	a) Sportska gimnastika	31
	b) Ritmička gimnastika	32
	c) Akrobatska gimnastika	34
	d) Trambulina	36
8.	Hokej na travi	38
9.	Jedrenje	40
10.	Džudo	43
11.	Kajak-kanu	46
12.	Konjički sport	48
	a) Dresura	48
	b) Preskakanje prepona	50
13.	Košarka	53
14.	Mačevanje	55
15.	Moderni petoboj	58
16.	Odbojka	61
17.	Rukomet	64
18.	Rvanje	66
19.	Stoni tenis	68
20.	Streličarstvo	71
	a) Streličarstvo na otvorenim terenima	71
	b) Streličarstvo u dvoranama	74
21.	Streljaštvo	76
22.	Tekvondo	78
23.	Tenis	80
24.	Triatlon	82
25.	Veslanje	86
26.	Vodeni sportovi	89
	a) Plivanje	89
	b) Vaterpolo	91
	c) Skokovi u vodu	93
	d) Sinhrono plivanje	95

SADRŽAJ

Sportovi na zimskim olimpijskim igrama

27.	Biatlon	97
28.	Bob	99
29.	Hokej na ledu	101
30.	Karling	105
31.	Sankanje	107
32.	Skijanje	110
	a) Slalom	110
	b) Spust	112
	c) Veleslalom	114
	d) Super G	116
	e) Skijaški skokovi	118
	f) Nordijsko skijanje (trčanje)	119
33.	Klizenje	121
	a) Brzo klizenje	121
	b) Brzo klizenje na kratkim stazama	122
	c) Umetničko klizenjem	123

PRIDRUŽENI SPORTOVI PRI MEĐUNARODNOM OLIMPIJSKOM KOMITETU (ARISF):

34.	Bandi	125
35.	Bezbol	127
36.	Bilijar	129
	a) Osmica	130
	b) Devetka	131
	c) Desetka	132
37.	Boćanje	133
38.	Bovling	135
	a) Kuglanje	137
39.	Bridž	138
40.	Dvoranski hokej	140
41.	Golf	142
42.	Karate	145
43.	Korfbol	147
44.	Kriket	149
45.	Motociklizam	151
46.	Motonautika	153
47.	Nadvlačenje konopa	155
48.	Netbal	157
49.	Orijetiring	159
50.	Pelota	161
51.	Planinarstvo	164
	a) Planinarstvo	165
	b) Alpinizam	165
52.	Ples	168
53.	Podvodne aktivnosti	171

SADRŽAJ

54.	Polo	173
55.	Reketbol (Racquetball)	175
56.	Ragbi	177
57.	Roleri	180
58.	Skijanje na vodi	182
59.	Skvoš	184
60.	Softbol	186
61.	Spasioci na vodi	188
62.	Sportsko penjanje	190
63.	Sumo	192
64.	Surfing	194
65.	Šah	196
66.	Vazdušni sportovi	198
67.	Vu-šu	200

SPORTOVI PREPOZNATI OD MEĐUNARODNOG OLIMPIJSKOG KOMITETA (SPORTACCORD-GAISF)

68.	Američki fudbal	202
69.	Sportski ribolov	204
70.	Sambo	206
71.	Aikido	208
72.	Bodi bilding	210
73.	Džiu džicu	212
74.	Go	214
75.	Kendo	216
76.	Kik boks	218
77.	Pikado	220

OSTALI SPORTOVI

78.	Savate	222
79.	Futsal	224
80.	Sportski aerobik	226

PREDGOVOR

Ideja o izdavanju priručnika ovog tipa nastala je kao potreba, i nije slučajno što je ovako velik broj sportova opisan u priručniku. Sport poslednjih decenija doživljava veliku ekspanziju, a to se naročito odnosi na broj sportova koji se neprestano povećavaju, tako da je mnogima, čak i sportskim radnicima i stručnjacima u sportu, nemoguće imati osnovna saznanja o tako velikom broju sportova.

Pokrajinski sekretarijat za sport i omladinu je poslednjih godina uložio značajna sredstva u izgradnju novih sportskih objekata kao i sanaciju postojećih sportskih objekata. Radeći na ovim projektima stalno smo se susretali sa problemima oko pronalaženja standarda sportskih objekata i terena. To je na neki način bila incijalna kapisla za pisanje ove knjige kako bi se na jednom mestu prikazale dimenzije sportskih borilišta i terena za sve sportove koji egzistiraju na ovom našem prostoru.

Priručnik predstavlja značajan korak informisanosti kad su u pitanju normativi i standardi sportskih terena i objekata koji su neophodni za održavanje sportskih takmičenja. Isto tako svi oni koji upravljaju sportom sa bilo kojeg nivoa vlasti, imaće mogućnost koristiti ovaj priručnik pri planiranju izgradnje novih sportskih objekata, ili sanacije postojećih sportskih terena. Ovaj priručnik će im biti velika pomoć pri utvrđivanju standarda kad su u pitanju dimenzijame sportskih terena i borilišta koje su propisane od strane međunarodnih sportskih federacija. Isto tako priručnik će sigurno postati sastavni deo literature projektanata koji se bave projektovanjem i sanacijom sportskih terena.

Ovaj priručnik je i korak više u uvođenju standarda kad su u pitanju sportski tereni i borilišta na našem prostoru, koji će se sasvim sigurno u narednom periodu morati da se poštuju, kako u svrhu prilagođavanja međunarodnim standardima, ali i podizanju nivoa kvalitete koje treba da pružaju sportski tereni i borilišta našim sportistima u svakodnevnom treningu i takmičenju.

MODEST DULIĆ
Pokrajinski sekretar za sport i omladinu

UVOD

Danas imamo situaciju u kojoj duh novog vremena i brži način življenja našu omladinu jednostavno udaljava od sporta i sportskih aktivnosti. Da bi vratili "kulturu" sporta moramo pre svega ulagati u promociju istog, a to možemo najbolje ostvariti promocijom pisane reči. Nakon dugogodišnjeg radnog iskustva u Pokrajinskom sekretarijatu za sport i omladinu, stvorila se potreba da podaci o dimenzijama sportskih borilišta budu opisana kroz knjigu, i da sadrže što veći broj sportova koji su prisutni kako u AP Vojvodini tako i u državi Srbiji.

Priručnik „Minimalni standardi za održavanje sportskih takmičenja“, pisan je u cilju informisanja široke populacije (sportski radnici, stručnjaci u sportu, treneri, sportisti, projektanti, investitori...), tako da je sama terminologija zastupljena u ovom priručniku prilagođena kako početnicima, tako i stručnom kadru u oblasti sporta. Ova knjiga je usko stručnog sadržaja, te kao takva sigurno će biti od velike koristi širokom spektru sportskih radnika koji rade u sportskim savezima, klubovima, školama, itd. Način izražavanja kojim su se koristili autori je pojednostavljen upravo iz razloga da bi sadržaj bio što bolje shvaćen za primenu.

Pored detaljnog opisa sportskih borilišta svih olimpijskih sportova, knjiga sadrži i opis sportskih terena i borilišta sportova koji su pridruženi članovi Međunarodnog olimpijskog komiteta (ARISF) kao sportova koji su prepoznati sportovi od strane Međunarodnog olimpijskog komiteta (SPORTACCORD-GAISF). Isto tako su date dimenzije i sportskih terena i borilišta i nekih sportova koji nisu udruženi u ove međunarodne sportske federacije a egzistiraju na ovim našim prostorima.

Jedan od osnovnih ciljeva zašto se prišlo izradi ove knjige jeste podizanje opšte informisanosti širokog spektra populacije o dimenzijama sportskih borilišta. Sve što je navedeno u ovoj knjizi ima veliki značaj za: sportske radnike, stručnjake u sportu, lica u državnoj upravi koja rade u resoru sporta, trenere, profesore u školama, sportiste, projektante, investitore, novinare, kao i za obične građaninje koje interesuje sport i prate sportska zbivanja. Svima njima će ova knjiga pružiti osnovne podatke o sportskim terenima i borilištima na kojima se održavaju sportska takmičenja u toj grani sporta.

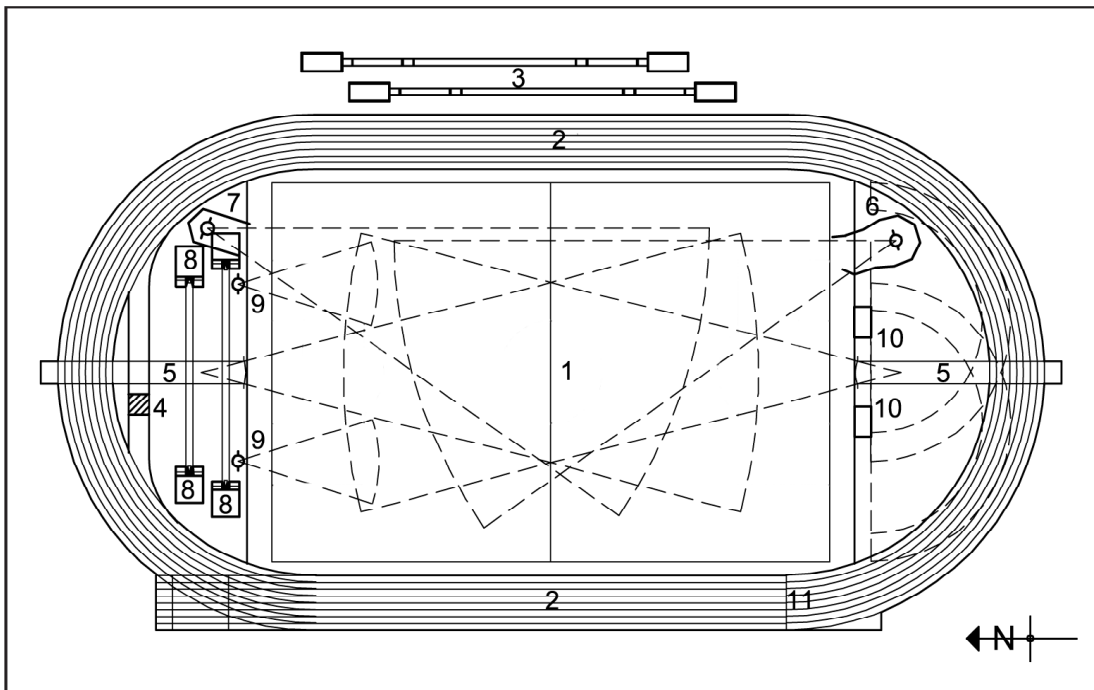
Budući da se danas nalazimo u vremenu brzih promena u svim područjima, pa tako i u sportu, promene u dimenzijama sportskih terena i borilišta su isto tako moguće. Iz tog razloga ispod naslova sporta je dat veb sajt međunarodne sportske federacije kao i nacionalne sportske federacije u toj grani sporta. Na ovim veb sajtovima se nalaze kako pravila sportske grane tako i dimenzije sportskih terena i borilišta. Svi koji budu koristili ovu knjigu treba da se u narednom periodu obavezno informišu o eventualnim izmenama i promenama.

ATLETIKA (athletics)

www.atletskisavez.rs (www.iaaf.org)

Izvod teksta o sportu

Atletika je jedna od temeljnih i najraširenijih sportskih grana, a koja obuhvaća: trkačke, bacačke i skakačke discipline. Zbog svoje sveobuhvatnosti zovemo je, što atletika istinski i jest, kraljica sportova! Atletskim vežbama stiže se fizička snaga, izdržljivost, brzina i okretnost, a učvršćuju se svojstva volje kao što su hrabrost, odlučnost i upornost...

Slika 1. Izgled atletskog terena

1. Travnati deo	7. Disk
2. Atletska staza (trkalište)	8. Skok motkom
3. Skok u dalj	9. Kugla
4. Vodena prepreka	10. Skok u vis
5. Koplje	11. Ciljna crta
6. Disk i kladivo	

STANDARDI MEĐUNARODNIH TRKAČKIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije i obeležavanje terena (borilišta)

Merenje atletske staze:

1. Standardna dužina atletske staze je 400 m i ima osam traka. Stazu čine dva paralelna prava dela i dve krivine istog poluprečnika. Atletska staza je sa unutrašnje strane oivičena ivičnjakom od pogodnog materijala, visine približno 5 cm i širine od najmanje 5 cm. U slučaju da deo ivičnjaka mora biti privremeno uklonjen zbog održavanja drugih disciplina, njegovo mesto se označava belom linijom širine 5 cm, i kupama ili zastavicama visine najmanje 20 cm, postavljenim na belu liniju tako da se ivica osnove kupe ili drška zastavice poklapa sa ivicom bele linije bliže stazi, a na međusobnom rastojanju od najviše četiri metra. Takvo obeležavanje se primenjuje i u trci s preprekama na delu staze ispred i iza vodene prepreke. Kod travnatih staza bez ivičnjaka unutrašnja ivica staze se obeležava belom linijom širine 5 cm, na kojoj su postavljene zastavice na rastojanju od pet metara. Zastavice se postavljaju na unutrašnju ivicu linije, pod uglom od 60° prema površini terena van staze, tako da onemoguće takmičarima trčanje po liniji. Najpovoljnije dimenzije zastavica su 25 cm x 20 cm, s drškom dužine 45 cm.

2. Atletska staza se meri na 30 cm od ivičnjaka, ili, ako nema ivičnjaka, na 20 cm od unutrašnje ivice staze.

3. Dužina staze se meri od ivice linije starta udaljenije od cilja do ivice linije cilja bliže startu.

4. U svim trkama zaključno s trkom na 400 m, svaki takmičar trči u odvojenoj stazi, širine najmanje 1.22 m, a najviše 1.25 m, oivičenoj linijama širine 5 cm. Sve staze su iste širine. Unutrašnja, prva staza meri se na 30 cm od ivičnjaka, ostale staze 20 cm od bliže ivice linije koja, s leve strane, oivičava svaku stazu.

Napomena: Linija koja oivičava stazu s desne strane uračunata je u širinu svake staze.

5. Najveći dozvoljeni poprečni nagib staze je 1:100, a najveći dozvoljeni pad staze u smeru trčanja je 1:1000.

Napomena: Preporučuje se da na novim stadionima poporečni pad staze bude prema unutrašnjoj ivici staze.

Start:

Start se obeležava belom linijom širine 5 cm. U trkama koje se ne trče u odvojenim stazama startna linija je lučno zakrivljena kako bi svi takmičari prelazili jednako rastojanje do cilja.

Cilj:

Cilj se obeležava belom linijom širine 5 cm. Da bi se olakšalo precizno postavljanje uređaja za foto-finiš i da bi se omogućilo čitanje foto-finiš filma, presek linije cilja i linija koje oivičavaju svaku stazu obeležava se oznakom crne boje odgovarajućeg, najčešće kvadratnog oblika.

2. Vrste atletskih trka

Trke s preponama:

Standardne dužine trka s preponama jesu:

Muškarci: 110 m, 400 m

Žene: 100 m, 400 m

Trke s preprekama (stiplčez):

Standardne dužine trka s preprekama jesu 2000 m i 3000 m.

U trci na 3000 m, takmičari prelaze 28 puta suvu i sedam puta vodenu prepreku, a u trci na 2000 m, 18 puta suvu i pet puta vodenu prepreku.

Trke štafeta:

Standardne dužine trka : 4 x 100 m, 4 x 200 m, 4 x 400 m

Trčanje na putu

Standardne dužine za trke muškaraca i žena jesu 15 km, 20 km, polumaraton (21.098 km), 25 km, 30 km, maraton (42.195 km), 100 km i štafeta trka na putu.

Hodanje:

Trke: 10 km, 20 km, 50 km.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Obaveštenja o vetru:

Pokazivač smera i jačine vetra treba da bude postavljen u blizini mesta odraza u disciplinama skokova i mesta izbačaja u disciplini bacanja koplja i diska, kako bi takmičari mogli da procene smer i jačinu vetra.

Merenja:

Na takmičenjima, merenja se rade overenom čeličnom pantljkikom ili metrom, ili odgovarajućim uređajem za merenje. Na ostalim takmičenjima mogu se koristiti i pantljike od fiberglasa. Tačnost svih mernih uređaja i sredstava mora biti potvrđena atestom odgovarajuće institucije za kontrolu mera.

Video snimanje:

Kada za to postoje tehničke mogućnosti, na takmičenjima se preporučuje izrada službenog video snimka svih disciplina, koji služi kao potvrda ispravnosti rezultata ili eventualne povrede pravila, a koji postaje sastavni deo dokumentacije takmičenja.

Štafetna palica:

Štafetna palica je glatka, šuplja okrugla cev, napravljena od jednog komada metala, drveta ili drugog pogodnog čvrstog materijala, dužine najmanje 28 cm a najviše 30 cm. Obim palice je između 12 cm i 13 cm, a težina palice ne sme biti manja od 50 grama. Boja palice mora biti takva da je ova jasno vidljiva tokom trke.

Startni blokovi:

Upotreba startnih blokova je obavezna u svim trkama zaključno sa 400 m, kao i za trkače prve deonice štafeta 4 x 200 m i 4 x 400 m, a zabranjena u svim ostalim trkama. Nijedan deo startnog bloka postavljenog na stazi ne sme da prelazi startnu liniju niti da prelazi u susednu stazu.

4. Sigurnosna zona

Minimum tri metra od staze.

5. Podloga terena (borilišta)

Tartan, trava, čvrsta podloga.

6. Osvetljenje

Minimum 1000 lux-a.

7. Odeća sportista

Odeća:

Odeća koju koriste takmičari mora biti čista, dizajnirana i nošena tako da ne izaziva primedbe. Odeća mora biti proizvedena od materijala koji nije providan ni kada je mokar. Takmičar ne sme nositi odeću koja može da ometa pogled sudijama. Takmičari nastupaju u jednoobraznoj odeći koju odobrava nacionalna federacija.

Obuća:

Takmičar može nastupati bos ili sa obućom na jednoj nozi ili obe noge. Svrha takmičarske obuće jeste da zaštiti stopalo i da mu pruži stabilan i čvrst oslonac o zemlju. Obuća ne sme biti napravljena tako da pruža takmičaru bilo kakvu dodatnu prednost, u nju ne smeju biti ugrađene opruge niti bilo kakav drugi mehanizam. Dozvoljen je kaiš preko risa stopala.

STANDARDI MEĐUNARODNIH BACAČKIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije i obeležavanje terena (borilišta)

Krug za bacanje kugle i kladiva:

Unutrašnji prečnik kruga je 2.135 m (+/- 5 mm)

Krug za bacanje diska:

Obruč kruga je bele boje, debljine najmanje 6 mm i prečnika 2.5 m (+/- 5 mm). Bela linija, širine 5 cm povlači se na tlu, u dužini od najmanje 75 cm, od gornje ivice obruča, bočno sa obe strane kruga. Linija može biti nacrtana na tlu ili napravljena od drveta ili drugog pogodnog materijala. Zadnja ivica linije predstavlja produžetak zamišljene linije koja prolazi kroz centar kruga, pod pravim uglom na središnju liniju sektora za bacanje.

Bacanje koplja:

Dužina zaletišta ne bi trebalo da bude manja od 33.5 m. Zaletišta je obeleženo s dve paralelne bele linije širine 5 cm, na međusobnoj udaljenosti od četiri metra. Izbačaj se izvodi iza luka koji čini deo kruga prečnika osam metara. Luk je obeležen belom linijom širine 7 cm koja može biti iscrtana na tlu ili izrađena od drveta, metala ili drugog pogodnog materijala u nivou tla. Na tlu se, u dužini od 75 cm, povlače bele linije širine 7 cm bočno od krajeva luka, pod pravim uglom u odnosu na paralelne linije koje ovičavaju zaletišta.

2. Vrste bacačkih takmičenja

Bacanje kugle

Bacanje diska

Bacanje kladiva

Bacanje koplja.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Obaveštenja o vetru:

Pokazivač smera i jačine vetra treba da bude postavljen u blizini mesta odraza u disciplinama skokova i mesta izbačaja u disciplini bacanja koplja i diska, kako bi takmičari mogli da procene smer i jačini vetra.

Merenja:

U svim disciplinama bacanja merenje se vrši u santimetrima (1/100 m). Ukoliko izmerena dužina nije pun santimetar, rezultat se zaokružuje na vrednost manjeg punog santimetra.

Video snimanje:

Kada za to postoje tehničke mogućnosti, na takmičenjima se preporučuje izrada službenog video snimka svih disciplina, koji služi kao potvrda ispravnosti rezultata ili eventualne povrede pravila, a koji postaje sastavni deo dokumentacije takmičenja.

Krug za bacanje:

Krug za bacanje je ovičen obručem od gvožđa, čelika ili drugog odgovarajućeg materijala. Gornja ivica obruča mora biti u ravni tla izvan kruga. Površina kruga za bacanje je izrađena od betona, asfalta ili drugog pogodnog tvrdog materijala koji ne sme biti klizav. Površina kruga mora biti horizontalna, ravna, 1.4 – 2.6 cm niža od gornje ivice obruča kruga.

Oznake:

Najbolji pokušaj svakog takmičara tokom takmičenja može biti obeležen jasnom oznakom ili zastavicom koje se postavljaju duž linije koja ovičava sektor za bacanje s njegove spoljne strane.

Kugla:

Kugla je izrađena od gvožđa, mesinga ili drugog metala ne mekšeg od mesinga, ili može imati košuljicu izrađenu od ovih metala koja pokriva jezgro od olova ili drugog metala. Kugla mora biti okruglog oblika, glatke površine. Da bi se površina kugle smatrala glatkom prosečna rapavost ne sme da prelazi 1.6 µm, to jest indeks rapavosti mora biti N7 ili manji.

Disk:

Telo diska može biti masivno ili šuplje, izrađeno od drveta ili drugog pogodnog materijala ovičeno metalnim obručem zaobljene ivice. Poprečni presek ivice obruča odgovara krugu poluprečnika približno 6 mm. U telo diska sa svake strane mogu biti ugrađene kružne metalne ploče. Disk može biti i bez ovih ploča pod uslovom da odgovarajuća površina tela diska bude ravna i da dimenzije sprave odgovaraju datim karakteristikama.

Kladivo:

Kladivo se sastoji iz tri dela: metalne glave, žice i drške. Glava kladiva je izrađena od gvožđa, mesinga ili drugog metala ne mekšeg od mesinga, ili može imati košuljicu izrađenu od ovih metala koja pokriva jezgro od olova ili drugog metala. Glava mora biti okruglog oblika, prečnika najmanje 110 mm za muškarce i 95 mm za žene.

Koplje:

Koplje se sastoji iz tri dela: glave, tela i hvata obavijenog kanapom. Za telo koplja koje je izrađeno potpuno od metala ili drugog pogodnog jednoobraznog materijala pričvršćena je glava koplja koja se završava oštrim vrhom. Površina tela koplja ne sme imati nikakve izbočine i udubljenja, žljebove, proreze ili rapavu površinu, mora biti jednoobrazna i glatka.

Zaštitna mreža za bacanje diska:

Zaštitna mreža je najčešće oblika latiničnog slova U. Otvor mreže treba da bude širine šest metara, a na daljini od pet metara ispred središta kruga. Visina mreže na najnižem delu ne sme biti manja od četiri metra. Sama mreža može biti izrađena od užeta upredenog od prirodnih ili veštačkih vlakana ili od srednje ili jako rastegljive čelične žice. Dozvoljena veličina otvora na mreži je 50 mm za čeličnu mrežu i 44 mm za mrežu od užeta.

Zaštitna mreža za bacanje kladiva:

Zaštitna mreža je najčešće oblika latiničnog slova U. Širina otvora mreže treba da bude šest metara, a ovaj postavljen na 4.2 m ispred središta kruga. Visina mreže na najnižem delu ne sme biti manja od 7 metara. Zadnji kraj mreže mora biti najmanje 3.5 metra udaljen od središta kruga.

4. Podloga terena (borilišta)

Tartan, trava, beton

5. Osvetljenje

Minimum 1000 lux-a

6. Odeća sportista

Odeća:

Odeća koju koriste takmičari mora biti čista, dizajnirana i nošena tako da ne izaziva primedbe. Odeća mora biti proizvedena od materijala koji nije providan ni kada je mokar. Takmičar ne sme nositi odeću koja može da ometa pogled sudijama. Takmičari nastupaju u jednoobraznoj odeći koju odobrava nacionalna federacija.

Obuća:

Takmičar može nastupati bos ili sa obućom na jednoj nozi ili obe noge. Svrha takmičarske obuće jeste da zaštiti stopalo i da mu pruži stabilan i čvrst oslonac o zemlju. Obuća ne sme biti napravljena tako da pruža takmičaru bilo kakvu dodatnu prednost, u nju ne smeju biti ugrađene opruge niti bilo kakav drugi mehanizam. Dozvoljen je kaiš preko risa stopala.

STANDARDI MEĐUNARODNIH SKAKAČKIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije i obeležavanje terena (borilišta)

U svim disciplinama skokova gde se koristi zaletišta, takmičari mogu postavljati oznake uz spoljnu ivicu zaletišta, osim kod skoka uvis gde se oznake mogu postavljati na samom zaletištu. Takmičari mogu koristiti jednu ili dve oznake (koje stavlja na raspolaganje ili odobrava organizator takmičenja) kao pomoć pri zaletu i odrazu. Ako organizator ne ponudi odgovarajuće oznake dozvoljena je upotreba lepljive trake, ali ne i krede ili druge materije koja na tlu ostavlja trag koji se teško uklanja.

Skok u vis:

Kada to uslovi dozvoljavaju, najmanja dužina zaletišta treba da bude 25 m. Da bi se olakšala primena ovog pravila, na tlu se (obično pomoću lepljive trake) obeležava bela linija širine 5 cm, između tačaka udaljenih po tri metra od spoljne strane stalaka, tako da kroz zaletištu bližu ivicu linije prolazi vertikalna ravan koju grade bliže ivice stalaka.

Skok s motkom:

Najmanja dužina zaletišta je 40 m, a kada to uslovi dozvoljavaju 45 m. Najmanja širina zaletišta je 1.22 m, najveća 1.25 m. Zaletišta je obeleženo belim linijama širine 5 cm. Bela linija širine 1 cm povlači se pod pravim uglom na uzdužnu osu zaletišta u produžetku gornje ivice unutrašnje strane kutije za ubadanje motke. Ova linija se produžava do spoljne strane stalaka.

Skok u dalj, Troskok:

Dužina zaletišta je namanje 40 m, a najviše 45 m mereno od linije odraza do kraja zaletišta. Širina zaletišta je najmanje 1.22 m, a najviše 1.25 m. Zaletišta je obeleženo belim linijama širine 5 cm.

2. Vrste skakačkih takmičenja

Skok u vis

Skok u dalj

Troskok

Skok s motkom.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Merenja:

Merenje u celim santimetrima vrši se vertikalno od tla do najniže tačke gornje strane letvice. Meri se svaka nova visina pre nego što takmičari počnu sa izvođenjem pokušaja na toj visini. U slučaju rekorda sudije proveravaju visinu kada se letvica postavi na visinu rekorda, i ponavljaju merenje pre svakog narednog pokušaja ako je neki od takmičara dodirnuo letvicu u skoku posle poslednjeg merenja.

Napomena: Pre početka takmičenja sudije obeležavaju letvicu, tako da je pri ponovljenim nameštanjima uvek istra strana letvice okrenuta nagore i prema zaletištu.

Video snimanje:

Kada za to postoje tehničke mogućnosti, na takmičenjima se preporučuje izrada službenog video snimka svih disciplina, koji služi kao potvrda ispravnosti rezultata ili eventualne povrede pravila, a koji postaje sastavni deo dokumentacije takmičenja.

Letvica:

Letvica se izrađuje od fiberglasa ili drugog pogodnog materijala, ali ne od metala. Osim na krajevima, letvica je okruglog poprečnog preseka. Ukupna dužina letvice za skok uvis je 4 m (+/- 2 cm) a za skok motkom 4.5 m (+/- 2 cm). Najveća dozvoljena težina letvice za skok uvis je 2 kg, a za skok motkom 2.25 kg. Prečnik okruglog dela letvice je 30 mm (+/- 1 mm).

Doskočište:

Najmanje dimenzije doskočišta su 5 x 3 m. Za takmičenja, preporučuje se da dimenzije doskočišta ne budu manja od 6 x 4 x 0.7 m.

Napomena: Stalci i doskočište treba da budu tako postavljeni da između njih tokom takmičenja bude razmak od najmanje 10 cm, da bi se izbeglo da pomeranje doskočišta dovodi do pomeranja stalaka.

Daska za odraz:

Daska treba da bude četvorougona, izrađena od drveta ili drugog pogodnog tvrdog materijala, dužine 1.21 m do 1.22 m, širine 20 cm (+/- 2 mm) i dubine 10 cm. Mora biti bele boje. Daščica s plastelinom. Daščica s plastelinom se izrađuje od drveta ili drugog pogodnog čvrstog materijala, dužine 1.21 m do 1.22 m i širine 10 cm (+/- 2 mm). Ona se postavlja u žljeb ili udubljenje na zaletištu, uz ivicu odrazne daske bližu jami za doskok. Površina daščice se uzdiže od nivoa daske, koso, do visine od 7 mm (+/- 1 mm).

Daska za odraz u troskoku:

Za međunarodna takmičenja se preporučuje da rastojanje između linije odraza i bliže ivice jame za doskok ne bude manje od 13 m za takmičenja muškaraca i ne manje od 11 m za takmičenja žena.

Jama za doskok:

Jama za doskok široka je najmanje 2.75 m, a najviše 3 m. Jama treba da bude postavljena tako da se središnja linija zaletišta produžava u središnju liniju jame. Jama mora biti ispunjena sitnim vlažnim peskom, tako da nivo peska bude u ravni sa odraznom daskom.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m.

5. Podloga terena (borilišta)

Tartan.

6. Osvetljenje

Minimum 1000 lux-a.

7. Odeća sportista**Odeća:**

Odeća koju koriste takmičari mora biti čista, dizajnirana i nošena tako da ne izaziva primedbe. Odeća mora biti proizvedena od materijala koji nije providan ni kada je mokar. Takmičar ne sme nositi odeću koja može da ometa pogled sudijama. Takmičari nastupaju u jednoobraznoj odeći koju odobrava nacionalna federacija

Obuća:

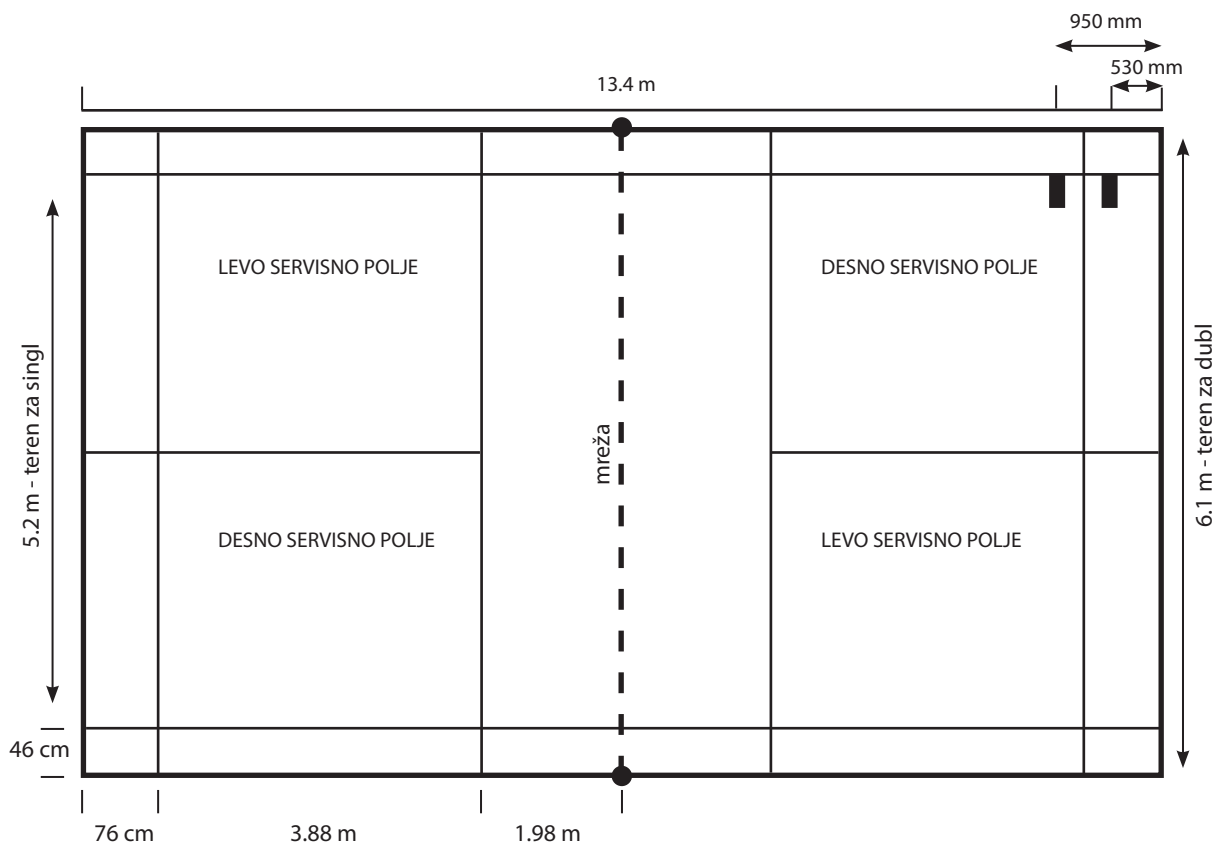
Takmičar može nastupati bos ili sa obućom na jednoj nozi ili obe noge. Svrha takmičarske obuće jeste da zaštiti stopalo i da mu pruži stabilan i čvrst oslonac o zemlju. Obuća ne sme biti napravljena tako da pruža takmičaru bilo kakvu dodatnu prednost, u nju ne smeju biti ugrađene opruge niti bilo kakav drugi mehanizam. Dozvoljen je kaiš preko risa stopala.

BADMINTON (badminton)

www.badminton.org.rs (www.internationalbadminton.org)

Izvod teksta o sportu

Badminton je igra slična tenisu i igraju je dva ili četiri igrača. Iako je badminton raširen vid rekreacije, on je ujedno i standardni olimpijski sport. Igra je slična tenisu u kojoj se loptica sa perima udara reketom, preko mreže u protivničko polje...

Slika 2. Teren za badminton

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Teren je dimenzija 5,18 x 13,40 m (za singl) i 6,1 x 13,40 m (za parove).

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Teren treba biti pravougaonik označen linijama širokim 40 mm. Crte koje označavaju igralište treba da budu lako uočljive i po mogućnosti bele ili žute boje. Sve su crte deo prostora koji omeđuju.

3. Unutrašnje karakteristike

Stubovi:

Stubovi treba da budu visoki 1.55 m u odnosu na površinu igrališta. Stubovi ili njihovi nosači ne smeju ulaziti u polje. Takođe, treba da budu smešteni na bočne dubl linije bez obzira na to igra li se pojedinačni ili dubl meč.

Mreža:

Mreža treba da bude napravljena od tanke tamne niti jednake debljine sa otvorima ne manjim od 15 mm i ne većim od 20 mm. Mreža treba da bude široka 760 mm i dugačka najmanje 6.1 m. Vrh mreže – obeležen belom trakom širine 75 mm, presavijenom tako da se kroz nju provuče uže ili žica. Ova traka treba da leži na toj žici ili užetu. Uže ili žica – čvrsto zategnuti i poravnati s vrhom stubova. Vrh mreže je 1.524 m na sredini igrališta, a 1.55 m iznad bočnih dubl linija. Ne sme biti nikakvih praznina između krajeva mreže i stubova. Ako je potrebno, mreža može biti celom širinom.

Loptica:

Loptica može biti napravljena od prirodnih i/ili umetnih materijala. Od kakvog god materijala da je napravljena, loptica mora imati opšta svojstva letenja, slična onim koje ima loptica napravljena od prirodnih pera s plutanom bazom prekrivenom tankom kožnom presvlakom.

Pernate loptice:

Loptica treba da ima 16 pera učvršćenih u bazu. Pera se mere od vrha baze do kraja pera i svako pero mora biti iste dužine. Ova dužina može biti između 62 mm i 70 mm. Vrhovi pera oblikuju krug prečnika 58 mm do 68 mm. Pera su čvrsto vezana koncem ili drugim prikladnim sredstvom. Baza je prečnika 25 mm do 28 mm te zaobljenoga donjeg dela. Loptica treba da bude teška od 4,74 g do 5.50 g.

Reket:

Okvir reketa ne sme prelaziti 680 mm cele dužine ni 230 mm cele širine. Žičani deo ne sme prelaziti 280 mm cele dužine, ni 220 mm cele širine.

4. Sigurnosna zona

Najmanje 5 m od terena do gledališta.

5. Podloga terena (borilišta)

Terfleks, guma, parket.

6. Temperatura

Temperatura ne sme biti viša od 25 C (77 F), niti niža od 16 C (61 F).

7. Osvetljenje

Na svetskim i zvaničnim takmičenjima osvetljenje prostora za igru mora biti između 1000 i 1500 lux-a, mereno 1 m iznad podloge prostora za igru.

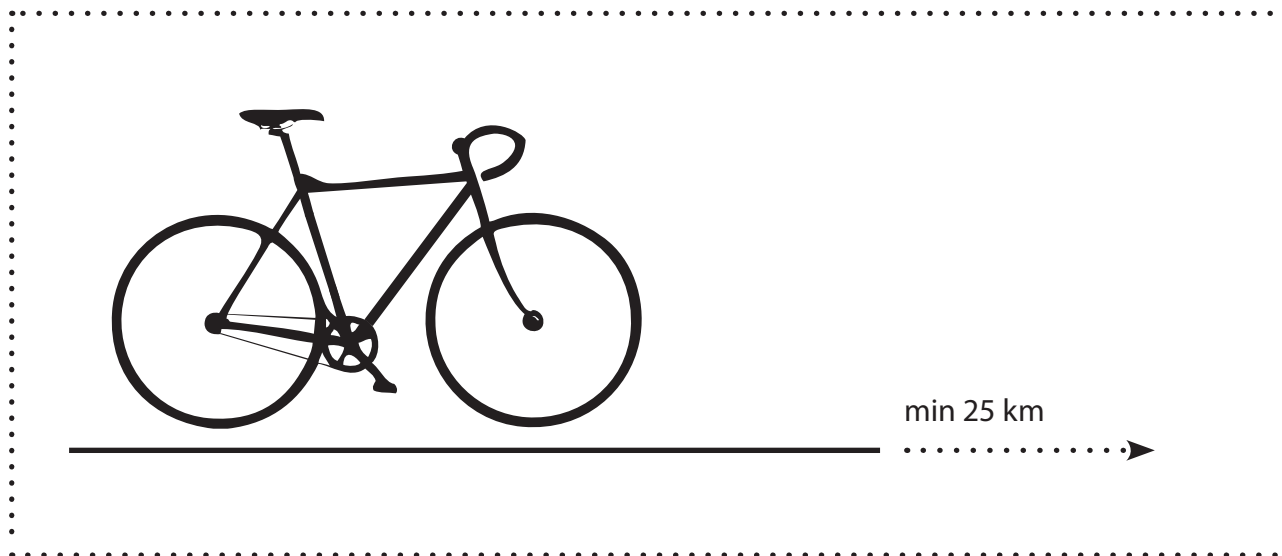
BICIKLIZAM (cycling)

www.bss.rs (www.uci.ch)

Izvod teksta o sportu

Biciklizam je rekreacija, sport i način kretanja kopnom korišćenjem bicikla, prevoznog sredstva na ljudski pogon. Bicikl je nastao je u Evropi u 19. veku. Otkriće bicikla nije vezano za određenu godinu ili konkretnog izumitelja. Kroz istoriju je bilo više primera vozila pokretanih ljudskom snagom. Danas je biciklizam standardni Olimpijski sport u nekoliko disciplina. Postoji i određen broj biciklističkih disciplina koje nisu u olimpijskom programu. Lista biciklističkih sportova i disciplina:

- **drumski biciklizam**
- **brdski biciklizam**
- **ciklokros**
- **biciklizam na pisti ...**

Slika 3. Drumaska trka

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dužina i trajanje etapa:

- kros: krug od najmanje 5 km
- drumska trka: staza ili krug od najmanje 25 km
- kratka staza: krug od najviše 5 km s trajanjem između 30 min i 60 min
- pojedinačni kronometar: između 5 km i 25 km
- ekipni kronometar: između 5 km i 25 km
- maraton: najmanje 60 km

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Cilj trke:

Ciljna crta je crna crta širine 4 cm na belom polju širine 72 cm, tako da su dva polja od 34 cm sa svake strane crne crte. Za brdske biciklističke trke belo polje je širine 20 cm, što znači da su bela polja po 8 cm sa strane crne crte.

Staza:

Organizator mora postaviti oznake koje označavaju:

- nulti kilometar (pravi start),
 - pedeseti kilometar i nakon toga barem zadnjih 25, 20, 10, 5, 4, 3 i 2 km; u trkama koje se završavaju na krugu treba označiti zadnja 3, 2, i 1 km i broj krugova preostalih do kraja trke,
 - udaljenosti do ciljne crte: 500 m, 300 m, 200 m, 150 m, 100 m i 50 m,
 - poslednji kilometar mora biti označen crvenim trouglom; osim ciljne oznake nikakva viseća oznaka ne sme biti između crvenog trougla i ciljne oznake,
 - organizator mora pre ciljne crte osigurati skretanje za sva vozila (uključujući i motore).
- Ukoliko se trka vozi na krugu, krug mora biti dug najmanje 12 km.

3. Tehničke specifikacije

Bicikl ne sme biti duži od 185 cm niti širi od 50 cm. Tandem ne sme biti duži od 270 cm niti širi od 50 cm. Razmak između unutarnjih tačaka prednje vilice ne sme biti veći od 10,5 cm. Razmak između unutarnjih tačaka zadnje vilice ne sme biti veći od 13,5 cm. Vrh sedala (prednji vrh) treba biti najmanje 5 cm iza okomice koja prolazi kroz osovinu pogona. Površina sedala na kojoj se sedi treba biti vodoravna. Dužina sedala je od 24 cm do 30 cm. Razmak između osovine pogona i zemlje je od 24 cm do 30 cm. Razmak između okomica koje prolaze osovinom pogona i osovinom prednjeg točka jeste od 54 cm do 65 cm. Razmak između okomica koje prolaze osovinom pogona i osovinom zadnjeg točka jeste od 35 cm do 50 cm. Dijametar točka može biti od 55 cm do 70 cm uključujući i gumu.

Na ciklokros biciklima širina gume ne sme prelaziti 35 mm.

Težina:

Težina bicikla ne može biti manja od 6,8 kg.

Oblik:

Za putna takmičenja, osim kronometra i ciklokrosa, okvir bicikla treba da bude tradicionalnog izgleda, dizajniran na bazi glavnog trougla. Okvir treba biti sastavljen od ravnih ili kupastih, ali pravocrtnih cevi (koje mogu biti okrugle, ovalne, spljoštene, u obliku kapljice ili u nekoj kombinaciji).

Delovi okvira:

Treba da budu izvedeni tako da su glavni delovi u skladu sa sledećim obrascem:

- gornja cev spaja vrh prednje cevi s vrhom cevi sedala;
- cev sedala (na koju se nastavlja lulica sedala) spaja se na kućište/ležište pogona
- donja cev spaja kućište/ležište pogona s donjim krajem prednje cevi.
- zadnji trougao oblikuju vilice lanca, vilice sedala i cev sedala gde je vilica sedala spojena s cevi sedala na tački koja je u skladu sa ograničenjem za gornju cev. Najveća visina delova je 8 cm, a minimalna širina 2,5 cm. Najmanja širina vilice lanca i vilice sedala je 1cm, a mogu biti ravne ili u obliku krivulje.

Gornja cev može biti nagnuta, ali tako da svi elementi odgovaraju obrascu koji je određen maksimalnom visinom od 16 cm i minimalnom širinom od 2,5 cm.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

4. Sigurnosna zona

Pored postojećih pravnih mera i opštih obaveza, organizator treba da se postara da staza i područje trke ne uključuju mesta ili situacije koje mogu biti posebno rizične za bilo koga (takmičare, pratnju, službeno osoblje, gledaoce, itd.).

5. Podloga terena (borilišta)

Drum, trava, zemlja, drvena podloga.

6. Osvetljenje

Dnevno svetlo, a takmičenja u zatvorenim objektima moraju imati najmanje 600 lux-a.

7. Temperatura

Nije propisana.

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Dimenzija terena

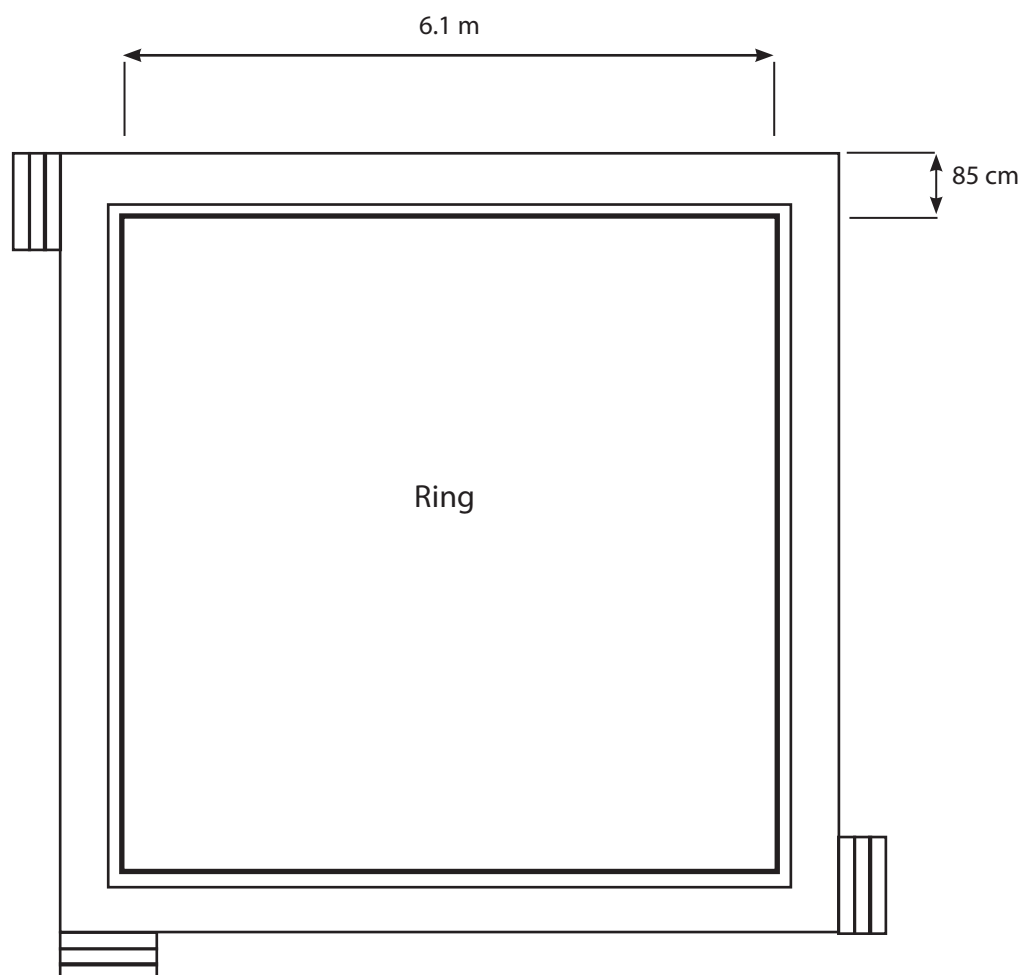
Ukoliko se trka na hronometar organizuje na istom putu u dva smera sa okretištem, dužina jednog kruga može biti kraća najviše do 50 % od propisane Pravilnikom UCI.

BOKS (boxing)

e-mail: box.serbia@gmail.com (www.aiba.org)

Izvod teksta o sportu

Boks, ili plemenita veština (omiljeno ime među njegovim ljubiteljima), je sport i borilačka veština u kojem dva učesnika slične težine udaraju jedan drugog svojim pesnicama u toku serije trominutnih intervala koji se zovu "runde". I u amaterskom i u profesionalnom boksu takmičari, koji se nazivaju "bokseri" ili borci, izbegavaju udarce svoga protivnika, istovremeno pokušavajući da oni njemu zadaju udarac. Bodovi se dobijaju za čist, čvrst udarac (spoljnom stranom skupljene šake) u dozvoljenu oblast prednje strane protivnikovog tela iznad pojasa, pri čemu se udarci u glavu i torzo posebno vrednuju i cene. Borac koji dobije više bodova posle predviđenog broja rundi proglašava se pobednikom. Pobjeda se takođe može steći ako se protivnik obori na pod ringa i ne uspe da se podigne dok sudija u ringu ne izbroji do deset (nokaut ili KO) ili ako je protivnik isuviše povređen da bi nastavio borbu (tehnički nokaut ili TKO)...

Slika 4. Izgled ringa

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Veličina ringa:

Takmičarski ring je dimenzija 610 cm x 610 cm (mereno sa unutarnje strane konopaca). Veličina prostora oko ringa je 85 cm od konopaca do kraja podijuma.

Visina ringa treba da bude 100 cm od zemlje.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Konopci:

Između suđerom obloženih metalnih stubova postavljena su četiri (4) odvojena konopca sa svake strane ringa. Debljina konopaca je 4 cm. Visina konopaca iznosi redom: I red - 40.6 cm, II red - 71.1 cm, III red - 101.6 cm i IV red - 132.1 cm od podloge ringa. Četiri konopca spojena su sa svake strane ringa, na jednakim udaljenostima, s dva komada materijala bliskog teksturi cerade, 3 do 4 cm širine. Ta dva komada ne smeju kliziti uz konopce.

Stubovi:

Uz ring trebaju stajati tri stubišta. Za boksera i sekundante trebaju stajati po jedan stub u suprotnim uglovima, a jedan u neutralnom uglu za ringovne sudije.

3. Unutrašnje karakteristike

Oprema ringa:

Sledeća oprema se definiše kao dodatna oprema ringa koja je obavezna za sva AIBA takmičenja:

- Gong (sa udaraljkom) ili zvono.
- U slučaju dva ringa, jedan ring treba da ima gong, a drugi zvono.
- Dve pokretne stolice koje bokseri koriste u pauzama.
- Dve plastične čaše isključivo za piće i ispiranje usta.
- Ni bokserima ni sekundantima uz ring nije dopušteno da koriste nikakve druge boce za vodu.
- Stolovi i stolice za službeno osoblje.
- Jedna štoperica (po mogućnosti dve).
- Jedan pribor prve pomoći.
- Jedan mikrofonski povezan s razglasom.
- Dva para takmičarskih rukavica.
- Nosila.
- Dva štitnika za glavu (jedan plavi, jedan crveni).

Bokzerske rukavice:

U svim AIBA takmičenjima moraju se koristiti rukavice koje je proizveo jedan od AIBA licenciranih proizvođača bokzerske opreme. Bokseri nose crvene ili plave rukavice, zavisno od boje njihovog ugla. Rukavice obezbeđuje organizator a potvrđuje ih tehnički delegat. Bokserima nije dopušteno da nose vlastite rukavice.

Specifikacije:

Težina rukavica je 284 grama (10 unci) od čega kožni deo ne sme težiti više od polovine ukupne težine, a postava ne sme težiti manje od polovine ukupne težine rukavica. Regularna površina kojom se udara mora se na rukavicama označiti vidno različitom belom bojom. Postava rukavica ne sme biti oštećena. U svim međunarodnim takmičenjima mogu se koristiti samo Velcro rukavice. Koriste se samo čiste i funkcionalne rukavice.

Štitnici za glavu:

Nošenje štitnika za glavu je obvezno. Štitnik je oblikom prilagođen bokseru. AIBA takmičenja mogu koristiti samo štitnike za glavu koje je proizveo jedan od AIBA licenciranih proizvođača bokzerske opreme. Bokseri moraju imati svoj vlastiti crveni i plavi štitnik koje moraju nositi u svim AIBA takmičenjima. Bokseri stavljaju štitnik tek nakon ulaska u ring. Štitnici se skidaju odmah nakon završetka borbe, a pre proglašenja pobjednika. Domaćini takmičenja moraju imati dovoljan broj štitnika u svakoj boji u slučaju da bokserov štitnik postane nefunkcionalan tokom borbe.

Bandaže:

U svim AIBA takmičenjima koriste se bandaže jednog od AIBA licenciranih proizvođača bokzerske opreme. Na međunarodnim takmičenjima, u svakoj borbi, savez-domaćin treba da obezbedi nove bandaže za boksera nakon što oni stignu na mesto takmičenja za bokzersku seriju u kojoj se prema rasporedu bore.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

Specifikacije:

Sva bokserska takmičenja moraju koristiti AIBA licencirane bandaže. Bandaža ne sme biti duža od 4.5 m i ne kraća od 2.5 m. Bandaže su 5.7 cm široke. Može se koristiti jedna lepljiva traka duga 7.6 cm i široka 2.5 cm. Ni u kojem slučaju širina ne sme prelaziti 5 cm. Ta traka se može primeniti na gornji deo ručnog zgloba da se učvrsti bandaža.

Štitnici:

Štitnici za zube moraju se nositi. Treba da budu prilagođenog oblika. Zemlja organizator treba da osigura štitnik za zube svakom bokseru koji ga nema, na račun tog boksera ili njegovog saveza. Nije dopušteno nositi crvene štitnike za zube. Štitnik za genitalije nose muškarci tokom svih borbi, a može se dodatno nositi i suspenzor. Štitnik za genitalije ne treba da pokriva nijedan deo ciljnog područja.

4. Broj borilišta

2 borilišta za takmičenja OI; PS; kontinentalna prvenstva.
1-2 za međunarodne turnire

5. Sigurnosna zona

Publika mora biti udaljena najmanje 6 m od prostora za takmičenje (platforme)

6. Podloga terena (borilišta)

Pod je pokriven filcom, gumom ili nekim drugim odgovarajućim materijalom koji ima jednaku elastičnost i debljinu između 1.3 cm i 1.9 cm. Preko njega treba rastegnuti ceradu i pričvrstiti je na krajevima. Cerada treba da pokrije celu podlogu, a mora biti izrađena od neklizajućeg materijala.

7. Temperatura

Minimalno 16° C.

8. Osvetljenje

Minimalno 600 lux-a.

9. Odeća sportista

Uniforma:

Takmičari nastupaju u bokserskim patikama (bez šiljaka ili peta), čarapama, šorcima (dužinom ne prelaze kolena) i majici preko prsiju i leđa. U svim AIBA takmičenjima, bokseri mogu nositi majice i šorceve bilo koje boje, koji će biti njihova vlastita odgovornost. Na majicama mogu imati ime svoje zemlje i oznaku samo do one veličine i onih specifikacija koje je odredila AIBA, ne veće od 100 cm². Ako su majica i šorc iste boje, linija pojasa mora biti jasno naznačena uz pomoć elastične pojasne trake široke 10 cm (pojas je imaginarna linija od pupka do vrha kukova).

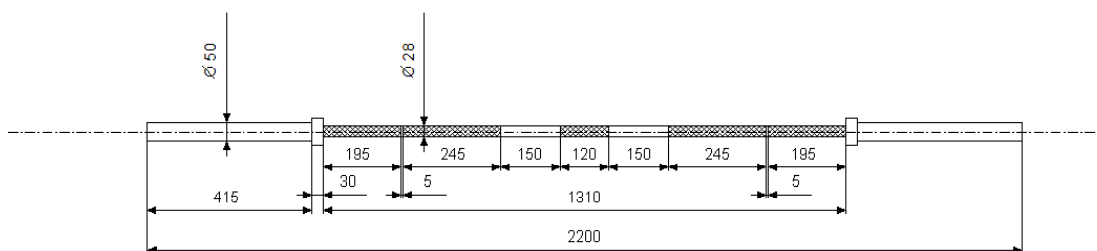
DIZANJE TEGOVA (weightlifting)

e-mail: SSDT.Office@gmail.com (www.iwf.net)

Izvod teksta o sportu

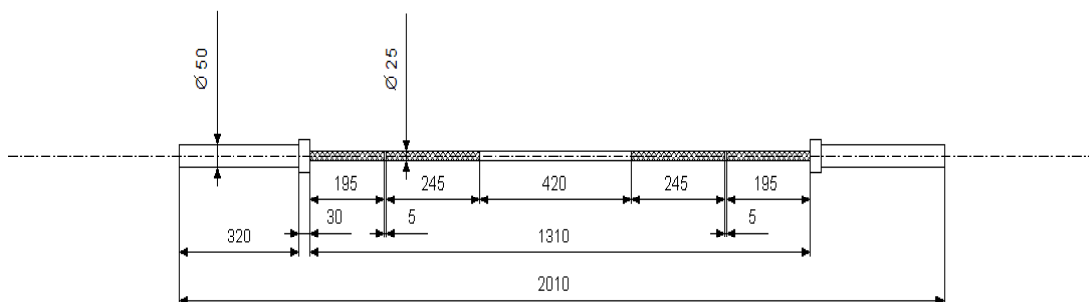
Dizanje tegova je sport u kome takmičari pokušavaju da podignu veliku težinu smeštenu na čeličnim šipkama, za šta je potrebna fizička snaga, koncentracija, iskustvo, moć volje, kondicija, tehnika, sve u svemu mentalna i fizička snaga...

Muška platforma

Slika 5. Izgled muške platforme

Ženska platforma

Slika 6. Izgled ženske platforme

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Platforma mora da bude kvadrat, četiri (4) m na svakoj strani. Visina vrha platforme mora da bude maksimalno jedan (1) m, mereno od nivoa na kojem se nalaze sudije i žiri.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Kada platforma ima sličnu ili istu boju, vrh ivice platforme mora imati različitu boju linija od najmanje 150 mm. Jasna oblast oko platforme obavezna je – jedan (1) m. Ta oblast mora biti ravna i bez prepreka.

3. Unutrašnje karakteristike

Diskovi:

Diskovi moraju da ispune sledeće specifikacije:

a) Moraju pratiti sledeće težine i boje:

- 25.0 kg crvena
- 20.0 kg plava
- 5.0 kg žuta
- 10.0 kg zelena
- 5.0 kg bela
- 2.5 kg crvena
- 2.0 kg plava
- 1.5 kg žuta
- 1.0 kg zelena
- 0.5 kg bela

b) Prečnik najvećih diskova: 450 mm s tolerancijom od ± 1 mm

c) Diskovi prečnika 450 mm moraju biti pokriveni gumom ili plastikom i presvučeni na obe strane, sa stalnom bojom ili obojene barem na površini oboda. Diskovi lakši od deset (10) kg mogu biti od metala ili drugog materijala

d) Svi diskovi moraju imati jasan pokazatelj njihove težine.

4. Sigurnosna zona

Najmanje 3 - 5 m od borilišta.

5. Podloga terena (borilišta)

Platforma može da bude od drveta, plastike ili čvrstog materijala i može biti prekrivena pod uslovom da materijal nije klizav.

6. Temperatura

Od 18° do 24° C.

7. Osvetljenje

Najmanje 1.000 lux-a.

8. Odeća sportista

Takmičari moraju nositi odeću koja je čista, dizajnirana u skladu sa sledećim kriterijumima:

Kostim (dres):

- može biti jednodelni ili dvodelni;
- mora biti utegnut;
- može biti bilo koje boje;
- ne mora pokriti laktove;
- ne sme da pokriva kolena.

Majica se može nositi ispod kostima. Biciklistički dres može se nositi ispod ili preko kostima. Takmičari moraju nositi sportsku obuću (patike za dizanje tegova) kako bi zaštitili svoje noge i dali im stabilnost i čvrst stav. Dužina pojasa zavisi od struka takmičara, dok je širina pojasa limitirana na 10 cm, a debljina na 13 mm. Pojas ima dve glavne namene. Jedna je da spreči hiperekstenziju leđa u dizanjima iznad glave, a druga da smanji pritisak na donji deo leđa.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

Takmičari moraju nositi odeću koja je čista, dizajnirana tako da je u skladu sa sledećim kriterijumima:

Kostim:

- mogu biti jednodelni ili dvodelni ,
- moraju biti utegnuti;
- mogu biti bilo koje boje;
- ne moraju pokriti laktove;
- ne sme da pokrivaju kolena.

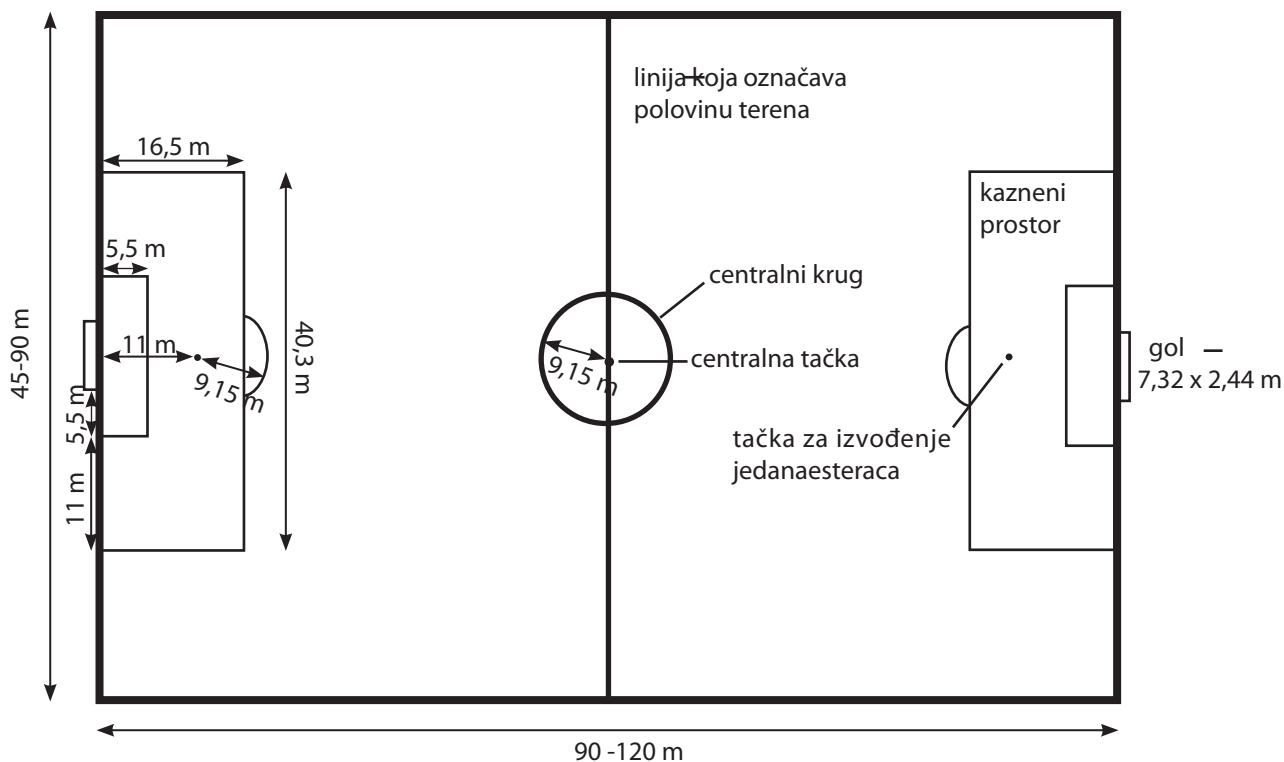
Majica se može nositi ispod kostima. Hulahopke / biciklističke gaće može da se nose ispod ili preko kostima. Takmičari moraju nositi sportsku obuću (patike za dizanje tegova / čizme) kako bi zaštitili svoje noge i dali im stabilnost i čvrst stav . Dužina pojasa zavisi od struka dizača, dok je širina pojasa limitirana na 10 cm, a debljina na 13 mm. Pojas ima dve glavne namene. Jedna je da spreči hiperekstenziju leđa u liftovima iznad glave, a druga da smanji stres na donji deo leđa.

FUDBAL (football)

www.fss.rs (www.fifa.com)

Izvod teksta o sportu

Fudbal je ekipni sport sa loptom u kojem dve ekipe od po 11 igrača nastoje postići gol, to jest ubaciti loptu u protivničku mrežu. Svaki tim ima jednog golmana i deset igrača. Danas se fudbal smatra najrasprostranjenijim i najpopularnijim sportom na svetu. U fudbalu postoji 17 pravila koja se odnose na teren, golove, igrače i utakmicu...

Slika 7. Izgled fudbalskog terena

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dužina: 105 m
Širina: 68 m
PO PROPISIMA UEFA

2. Obeležavanje terena (borilišta)

•Igralište je omeđeno 12 cm širokim poprečnim i uzdužnim linijama, a podeljeno je srednjom linijom (linija centra) na dva jednaka dela. Sredina igrališta je obeležena krugom (poluprečnika 9,15 m). Ove duže linije (uzdužne linije) nazivaju se aut-linije (kad lopta ode preko te linije izvodi se aut), a kraće (poprečne linije) gol-linije (na njima su postavljeni golovi).

•Na 5,5 m levo i desno od unutrašnje strane stative ucrtane su dve vertikalne 5,5 m duge linije, a njihove krajeve spaja linija koja je paralelna sa poprečnom stranom igrališta.

•Kazneni prostor je pravougaonik ucrtan oko golmanovog prostora. Njegove dve kraće strane koje ulaze u teren igrališta, duge su 16,5 m, a isto toliko su udaljene i od unutrašnje strane stativa. Linija koja spaja njihove krajeve paralelna je sa poprečnom stranom igrališta. U tom prostoru je tačkom obeleženo mesto sa kojeg se izvodi kazneni udarac (11 m od gola). Sa spoljašnje strane pravougaonika, ispred sredine kaznenog prostora je segment poluprečnika 9,15 m čiji je centar u tački s kojeg se izvodi kazneni udarac.

3. Unutrašnje karakteristike

Gol se sastoji od dve stative povezane prečkom, na kojoj je pričvršćena mreža. Stative i prečka su okruglog (ranije kvadratnog) preseka odnosno prečnika 12 cm. Gol je dužine 7,32 m i 2,44 m visine.

4. Sigurnosna zona

Minimalni razmak od terena do publike mora da bude 10 metara i da ima zaštitnu ogradu

5. Podloga terena (borilišta)

Travnat teren

6. Osvetljenje

Prema poslednjim preporukama FIFA i UEFA, neophodno je obezbediti nivo osvetljenosti od 2000 lux-a.

7. Odeća sportista

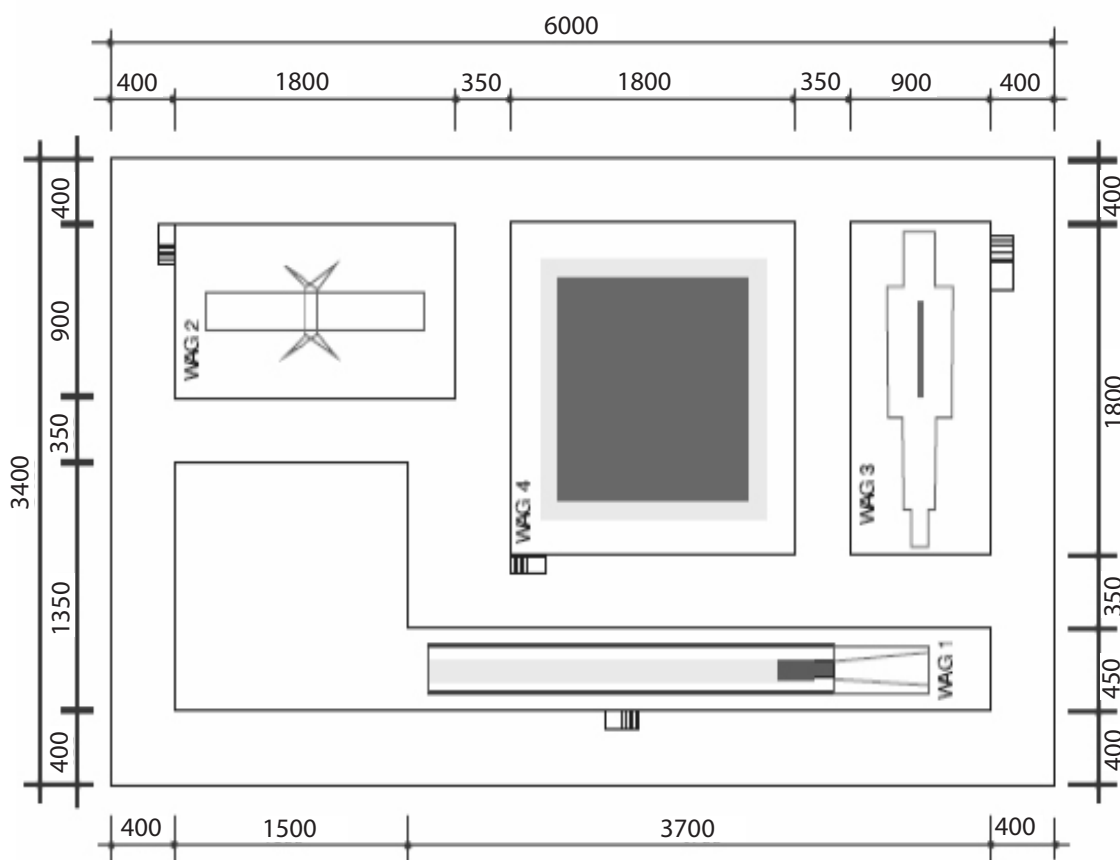
Šorc, majica, kopačke, kostobrani.

GIMNASTIKA (gymnastics)

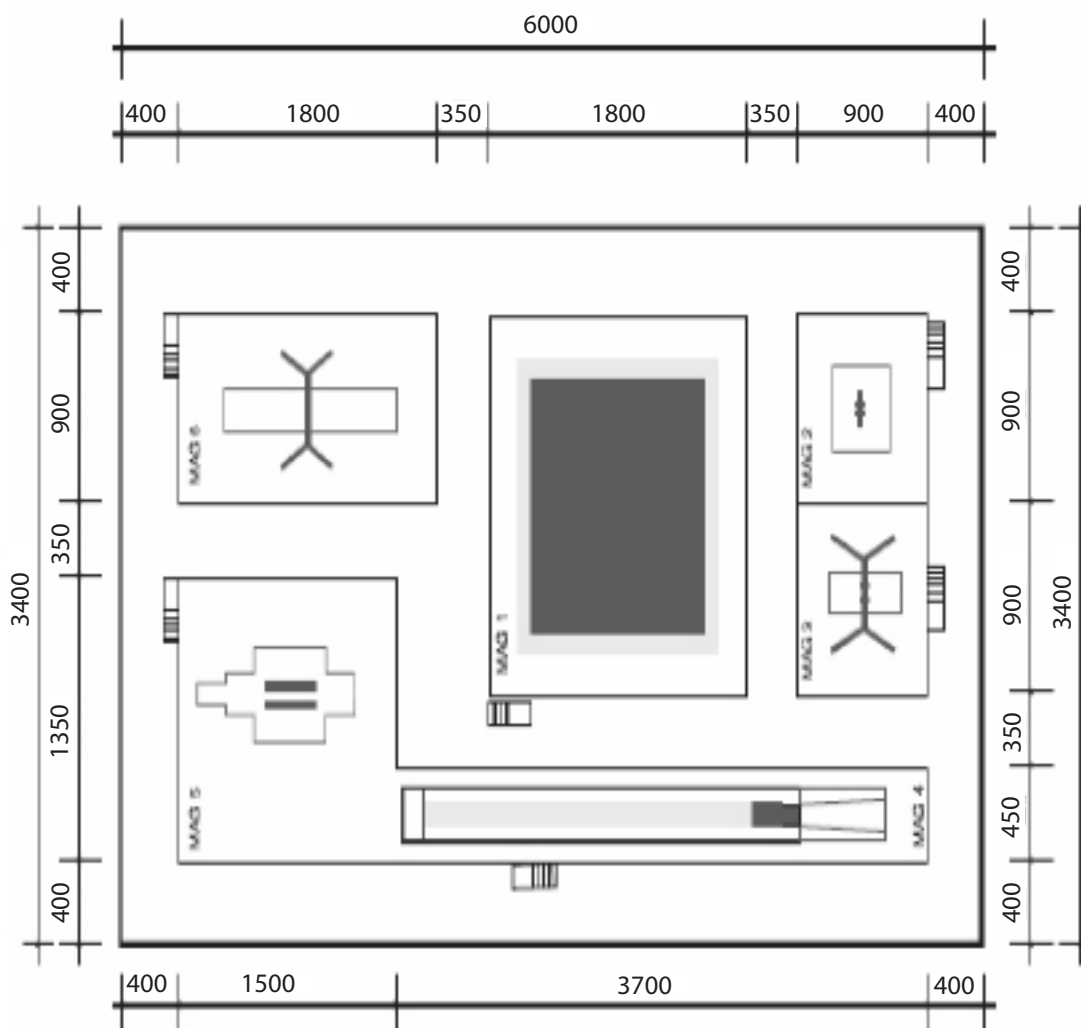
e-mail: gss@arkayu.net (www.fig-gymnastics.com)

Izvod teksta o sportu

Gimnastika je sport, čije ime potiče od grčke reči koja označava vežbanje (grč. γυμναστική). Ona uključuje izvođenje vežbi koje zahtevaju fizičku snagu, spretnost i koordinaciju. Gimnastiku delimo na mušku i žensku sportsku gimnastiku. Moderna gimnastika uključuje vežbe na razboju, dvovisinskom razboju, vratilu, gredi, parteru, karikama, konju sa hvataljkama i preskoku.

Slika 8. Teren za žensku sportsku gimnastiku
(Napomena: mere su u cm)

Slika 9. Teren za mušku sportsku gimnastiku
(Napomena: mere su u cm)

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije hale

Takmičarska hala:

Dužina: 70 m

Širina : 40 m

Visina: 15 m

Dimenzije trening hale:

Dužina: 48 m

Širina : 30 m

Visina: 8 m.

2. Dimenzija borilišta

Takmičarska hala:

Dužina: 45 m - 50 m

Širina : 32 m - 36 m

Visina: 9 m (u svakom slučaju)

Dimenzije trening hale:

Dužina: 45 m - 50 m

Širina : 32 m - 36 m

Visina: 8 m.

3. Gledalište (publika)

3000-5000 sedišta, sa novinarskom tribinom kapaciteta minimum: 50 osoba.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od borilišta.

5. Temperatura

Minimum : 20° C .

6. Osvetljenje

Minimum: 1.500 lux-a

Preporučljiva: 2.000 lux-a.

7. Odeća sportiste

Triko (m/ž), šorc, gimastičke pantalone, gimnastičke patike, bele čarape

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Dimenzije hale

Takmičarska hala:

Dužina: 34 m (minimum)

Širina : 20 m(minimum)

Visina: 7 m (minimum)

Dimenzije trening hale:

Za nacionalna takmičenja nije obavezna trening hala

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

Standardi sprava u ženskoj i muškoj sportskoj gimnastici

1. Parter

Dimenzije borilišta: 1200 cm x 1200 cm
Tolerancija : +/- 3 cm
Diagonalna dimenzija: 1697 cm +/- 5 cm.

2. Konj sa hvataljkama

Visina: 115 cm
Dužina: 160 cm
Širina: 35 cm.

3. Karike

Visina: 580 cm
Širina donja: minimum 260 cm
Širina gornja: minimum 120 cm
Razmak između dva zatezača je: 400 cm.

4. Preskok

Visina: do 135 cm
Širina: 95 cm
Dužina hrbta: 120 cm.

5. Razboj

Visina: 200 cm
Širina: 350 cm
Rastojanje između pritki:
Minimum: 42 cm
Maksimum: 52 cm
Dimenzije pritke: 4 x 5 cm.

6. Vratilo

Visina: 280 cm
Širina: 240 cm
Razmak između dva zatezača je: 400 cm.

7. Dvovisinski razboj

Visina: 250 cm
Širina: 240 cm
Rastojanje između pritki:
Minimum: 130 cm
Maksimum: 180 cm
Dimenzije pritke: 4 cm.

8. Grede

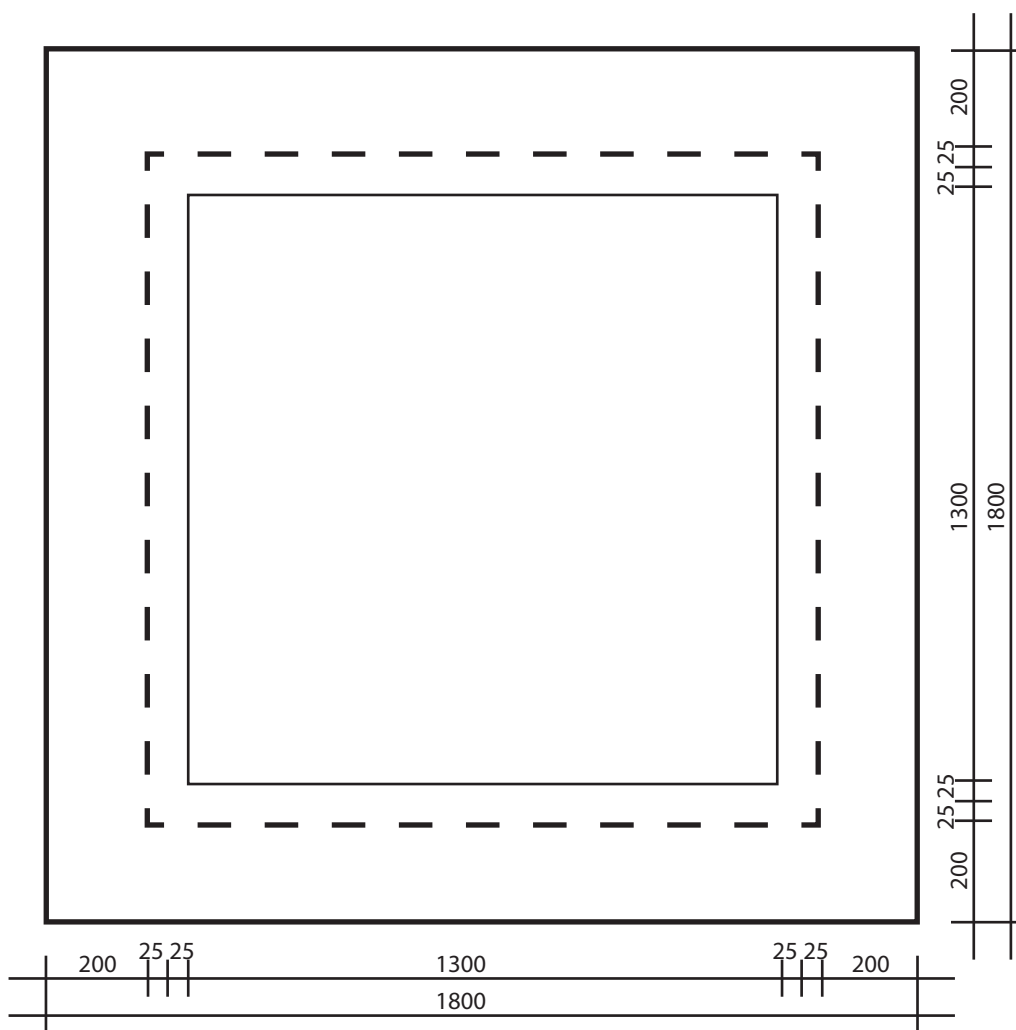
Visina: 125 cm
Dužina: 500 cm
Širina: 13 cm.

RITMIČKA GIMNASTIKA (rhythmic gymnastics)

e-mail: gss@arkayu.net (www.fig-gymnastics.com)

Izvod teksta o sportu

Ritmička gimnastika je jedna od dve nove discipline koje su se razvile iz gimnastike i postale veoma popularne. To je isključivo ženski sport u kome gimnastičarke uz pomoć trake, lopte, obruča, čunjeva ili vijače na primer, uz muziku izvode vežbe u kojima se ocenjuje gracioznost i tačnost. Ova disciplina je uvrštena u program olimpijskih igara 1984. godine...

Slika 10. Izgled podijuma za ritmičku gimnastiku
(Napomena: mere su u cm)

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija borilišta

Takmičarski podijum:

Dužina: 18 m

Širina : 18 m

Visina: 8 m .

2. Gledalište (publika)

3000-5000 sedišta, sa novinarskom tribinom kapaciteta minimum: 50 osoba.

3. Temperatura

Minimum : 20° C

4. Osvetljenje

Minimum: 1.500 lux-a

Preporučljiva: 2.000 lux-a.

5. Ozvučenje

Zvučni nivo 80 dB

Frekvencija 1000 Hertz (Hz).

6. Dimenzije propratnih rekvizita

Vijača:

Boja: po volji

Lopta:

Težina: 400 grama (minimum)

Dimenzije: 180 - 200 mm

Boja: po volji

Obruč:

Težina: 300 grama (minimum)

Dimenzije: 800 - 900 mm

Boja: po volji

Traka:

Težina: 35 grama

Dimenzije:

Rukohvat : 50 - 60 cm

Virbla: 7 cm

Dužina trake minimum 6 metara

Širina trake: 4 - 6 cm

Boja: po volji

Čunj:

Težina: 150 grama

Dimenzije: 40-50 cm

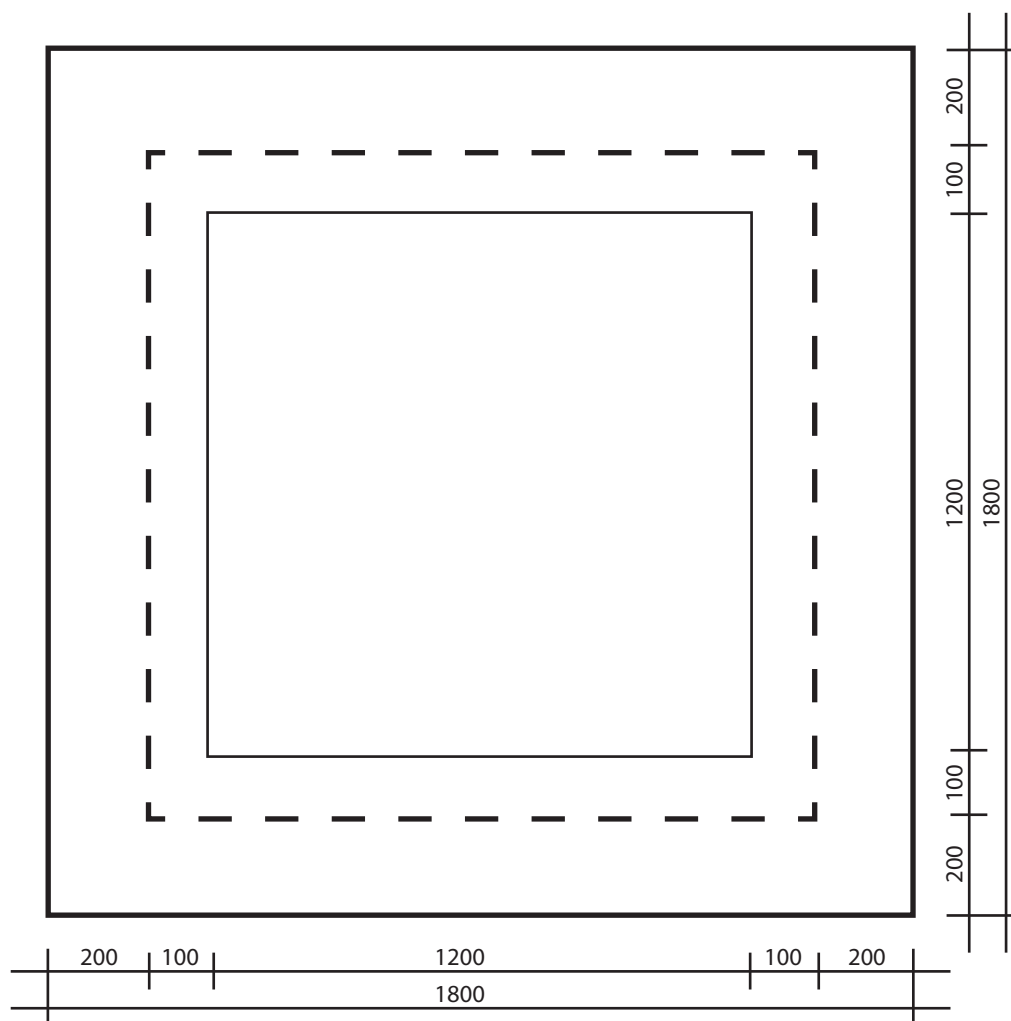
Boja: po volji.

AKROBATSKA GIMNASTIKA (acrobatic gymnastics)

e-mail: gss@arkayu.net (www.fig-gymnastics.com)

Izvod teksta o sportu

Akrobatska gimnastika (poznatija kao Acro-Airs ili Sportska akrobatika) je nastala konkretno iz sportske gimnastike i akrobatske veze koja je koreograf osmislio. Postoji pet tipova takmičenja (ženski i muški parovi, žena i muškaraca u grupi, koje uključuju tri i četiri partnera respektivno, i mešoviti parovi)...

*Slika 11. Izgled podijuma za akrobatsku gimnastiku
(Napomena: mere su u cm)*

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

Širina : 18 m

Dužina : 18 m

Takmičarski prostor:

Širina : 12 m

Dužina : 12 m

Potrebna visina hale od podijuma iznosi 7 m, a potrebna visina od poda je 8 - 10 m.

2. Unutrašnje karakteristike borilišta

Borilište se postavlja na podijum visine 80 - 100 cm. Takmičarski prostor se obeležava linijama širine 50 mm. Takođe preporučuje se da stopa završetka partera bude u drugoj boji od borilišta a njegova dužina je 100 cm. Bezbednosna zona na podijumu je 200 cm.

3. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od borilišta.

4. Temperatura

Min : 20° C

5. Osvetljenje

Min: 1.500 lux-a

Preporučljiva: 2.000 lux-a

6. Odeća sportista

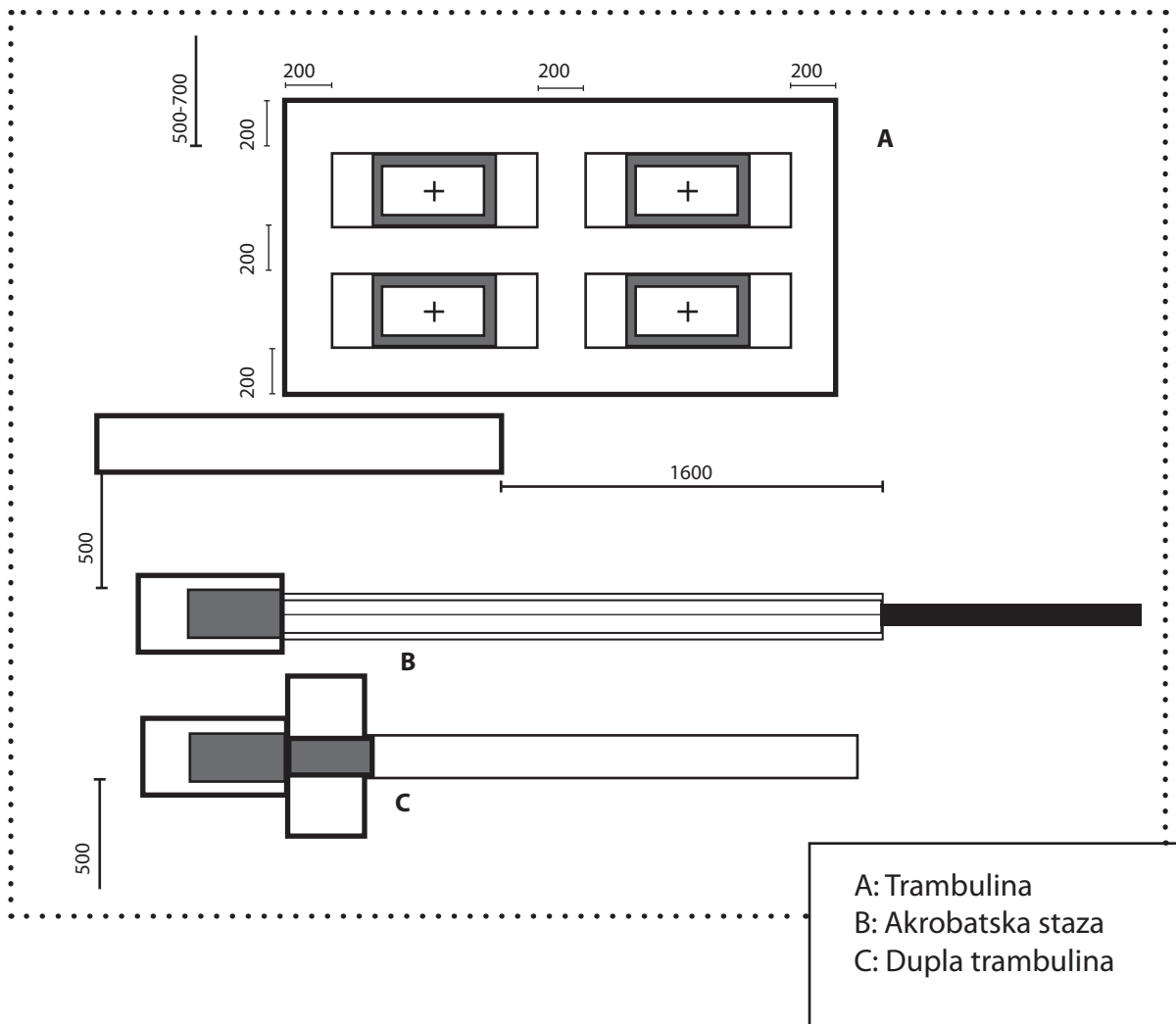
Triko, šorc, gimnastičke patike

TRAMBULINA (trampoline)

e-mail: gss@arkayu.net (www.fig-gymnastics.com)

Izvod teksta o sportu

Trambolina je sprava koja služi za sport ili rekreaciju. Sastoji se od čvrstog elastičnog platna rastegnutog oko metalnog okvira okruglog ili pravougaonog oblika. Platno je za okvir pričvršćeno čvrstim elastičnim trakama ili federima. Vežbač na trampolinu izvodi skokove najčešće sunožnim odrazima od platna, koje svojom elastičnošću daje dodatni impuls skoku. Skokovi na trampolinu su zabavni, ali potencijalno opasni zbog visine skoka koju je moguće postići snažnijim odrazom. Stoga je okvir trampolina često zaštićen sunderom ili drugim mekim materijalom...

Slika 12. Izgled podijuma za trampolinu
Napomena: mere su u cm.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Vrste trambuline

- Dupla trambulina
- Trambulina
- Akrobatska staza.

2. Dimenzije

• **Dupla trambulina:**

Dužina: 285 cm

Širina: 92 cm

Visina prve trambuline: 45 cm

Visina druge trambuline : 70 cm

• **Akrobatska staza:**

Dužina: 2500 cm

Širina: 300 cm

Visina: 30 cm

• **Trambulina:**

Dužina: 505 cm

Širina: 291 cm

Visina: 115,5 cm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

• **Dupla trambulina i akrobatska staza:** potrebna visina hale od podijuma iznosi 6 metara a potrebna visina od poda je 8 - 10 m. Zaletišta i takmičarski prostor je dugačak 35 m i širok 3 m. Doskočište je veličine 600 x 300 x 30 cm a markirana zona doskočišta iznosi 400 x 200 cm. Obeležavaju se linijama širine 50 mm

• **Trambulina:** potrebna visina hale od podijuma iznosi 8 m a potrebna visina od poda je 10-12 m. Borilište treba da bude 13 x 13 m. Doskočište sa boka iznosi 240 cm dok sa fronta iznosi 200 cm. Obeležava se sa četiri linije linijama širine 5 cm i krstićem na sredini koji je takođe 5 cm širine i 70 cm dužine.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od borilišta.

5. Temperatura

Min : 20° C .

6. Osvetljenje

Min: 1.500 lux-a

Preporučljiva: 2.000 lux-a.

7. Odeća sportista

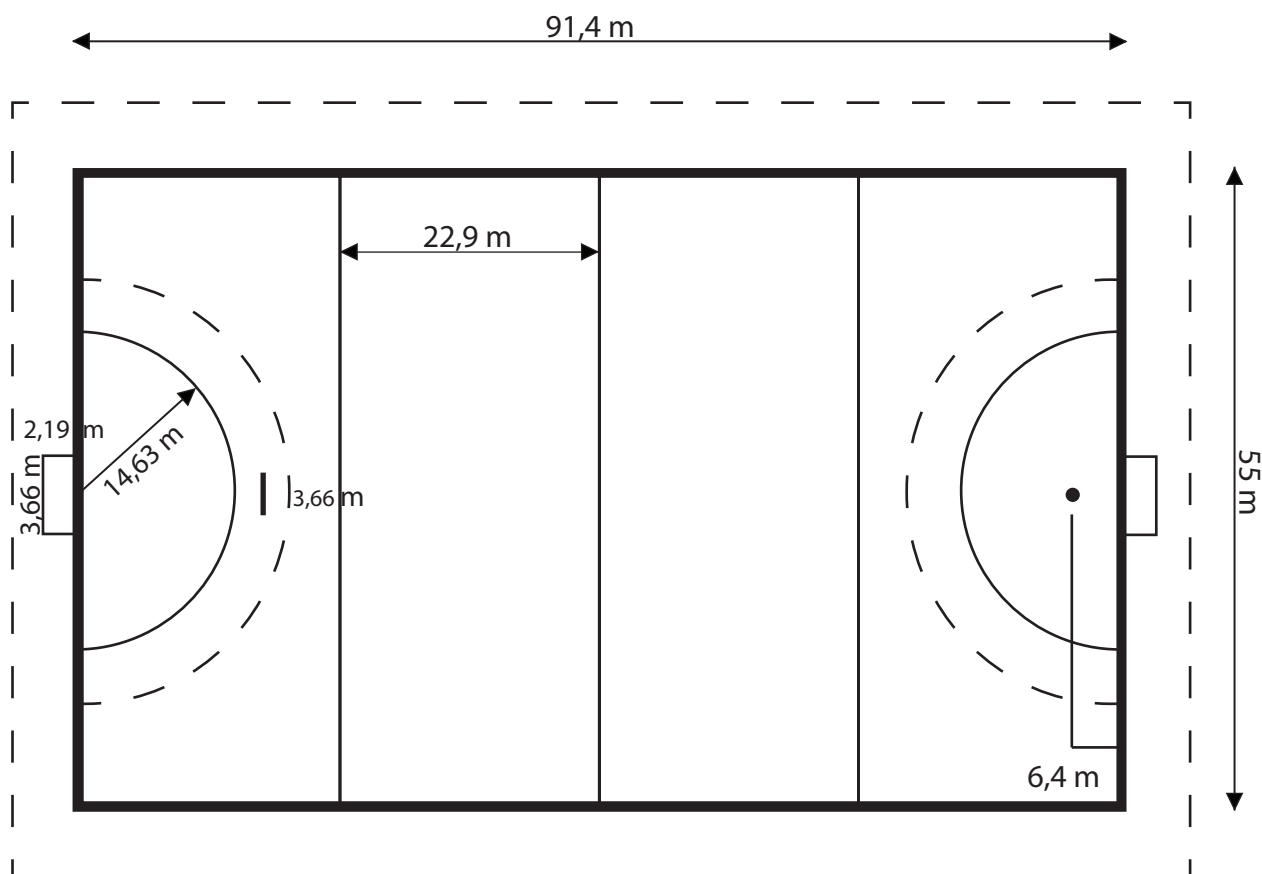
Triko, šorc, gimnastičke patike.

HOKEJ NA TRAVI (hockey)

www.hockey.rs (www.worldhockey.org)

Izvod teksta o sportu

Hokey na travi je ekipni sport sa loptom. Igraju ga dve ekipe sa po 11 igrača (10 i golman). Hokey na travi se smatra jednim od najstarijih sportova. Tragovi ovog sporta mogu se naći još pre 2500 godina u Kini, Egiptu, Pakistanu i Persiji. Ipak, hokey na travi u modernom obliku kakvog ga danas znamo, potiče iz Engleske. Žene su se bavile ovim sportom već krajem 19. veka, ali tek od 1974. godine se održavaju takmičenja u ovom sportu u ženskoj konkurenciji u svetskom kupu, a na Olimpijskim igrama od 1980. godine...

Slika 13. Izgled terena za hokey na travi

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dužine: 91,4 m

Širine: 55 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

- Igralište je podeljeno na dva jednaka dela. Podela je napravljena popreko, tako da je svaka polovina duga 40,7 m. Ta središnja linija je puna linija.
- Svaka polovina igrališta je opet podeljena na pola, na 22,9 m i označena je punom linijom. Ta linija se naziva "linija 25 jardi".
- Oko gola su ucrtana dva polukruga, a unutrašnji polukrug je označen punom linijom. Poluprečnik je 14,63 m od stativa (ne sredine gola), i naziva se šutački polukrug (poznat i kao „D“ — jer podsjeća na latinično D — i „luk“). Spoljašnji polukrug je 4,572 m duži od unutrašnjeg polukruga, i označen je isprekidanom linijom.
- Tačka kaznenog udarca se nalazi 6,4 m od gola.

Na kraćim stranicama igrališta, 4,572 m od gola, sa svake strane se nalazi oznaka za kazneni udarac iz kornera za ekipu koja je u fazi odbrane, a 9,144 m sa svake strane od gola se nalazi oznaka za kazneni udarac iz kornera za ekipu koja je u fazi napada. Na dužim stranicama igrališta, 4,572 m od kraja igrališta, na svakoj polovini se nalazi oznaka za dugi udarac iz ugla za ekipu koja je u fazi napada.

3. Unutrašnje karakteristike

- Palica kojom se lopta udara je dužine oko 1 m, a teška je od 340 do 790 gr.
- loptica, obima 23 cm.

Gol, koji je sledećih dimenzija:

- visina 2,14 m,
- širina 3,66 m.

4. Sigurnosna zona

Minimum 5 m teren da je udaljen od gledališta i da bude ograđen sa zaštitnom ogradom visine minimum 1 m.

5. Podloga terena (borilišta)

Tradicionalno se igralo na travnatim igralištima, po čemu je i ova vrsta hokeja dobila ime, kasnije se sve više prelazilo na veštačke površine, odnosno na veštačke travnjake. Od 1970ih, davala se prednost igralištima sa veštačkim travnjacima „napravljenim na pesku“, jer su strahovito ubrzavali igru. Zadnjih godina se više daje prednost igralištima čiji su veštački travnjaci „napravljeni na vodi“, jer omogućavaju još brži prenos lopte nego „peščani“ veštački travnjaci. Zatim, tu su i sigurnosni razlozi: „vodeni“ su manje abrazivni i zbog toga se smanjio stepen povređivanja igrača. Ipak, FIH preporučuje upotrebu novih, kombinovanih vrsta podloga koje zahtevaju manje navodnjavanje, čime se smanjuje negativni ekološki učinak čisto „vodenih“ podloga koje zahtevaju velike količine vode.

6. Osvetljenje

Minimum 600 lux-a

7. Oprema

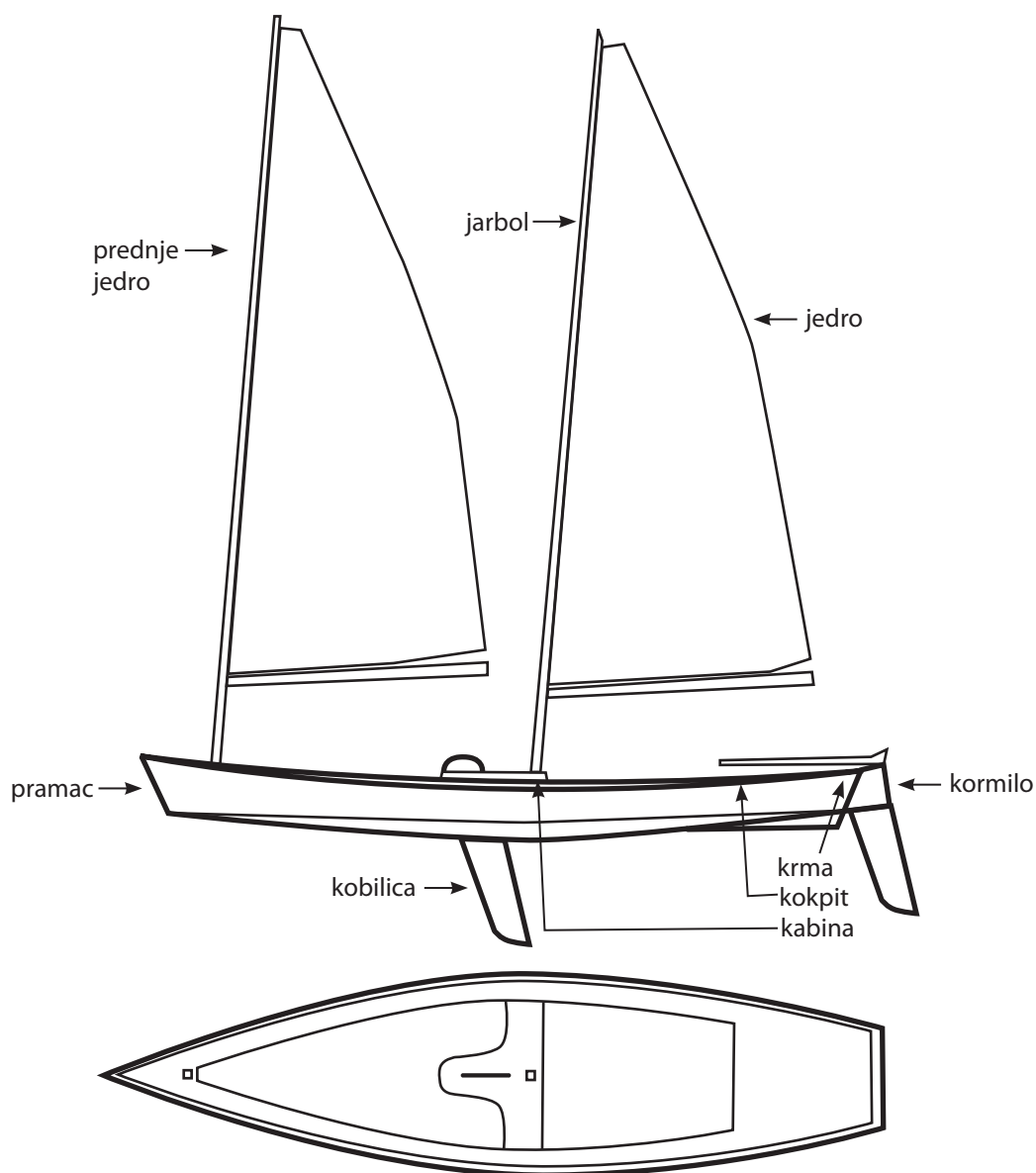
Palica ima prosečnu dužinu između 0,914 m i 0,939 m, mada se izrađuje u različitim veličinama, naročito za mlađe kategorije igrača. Tradicionalni materijal je drvo, ali se danas izrađuju i palice od fiberglasa, kevlar, i karbonskih vlakana. Jedna strana palice je ravna i na dnu je zakrivljena. Upotreba metala u palicama je zabranjena. Oprema koju nose golmani sastoji se od više zaštitnih delova. Na najvišem igračkom nivou, hokej je veoma brza igra, izrazito tehnička, gde igrači koriste brze pokrete palicom, brza i precizna dodavanja, i jake udarce u pokušaju da zadrže posed nad loptom i premeste igru prema protivničkom голу. Kontakt telom, i generalno bilo kakva fizička opstrukcija igre nisu dozvoljeni.

JEDRENJE (sailing)

www.sailing.org.rs (www.sailing.org)

Izvod teksta o sportu

Jedrenje je veština plovidbe uz pomoć vetra kao pokretačke snage. Jedrenje danas može biti rekreativno ili sportsko. Jedriti se može na dasci, u čamcu ili brodu, na jezeru ili moru...

Slika 14. Izgled jedrilice

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Vrste takmičenja u jedrenju

1. Regate, postoje dva formata regata: grupna regata i duel (trka dve jedrilice).
2. Trka jedrilica.
3. Etapna trka.

2. Delovi jedrilice

Jedrilica, bez obzira na veličinu, ima četiri osnovna dela: trup, jedro, peraje i kormilo. Svaki od njih ima posebnu ulogu u plovidbi odnosno omogućavaju kretanje u određenom smeru. Rad jednog dela utiče na druge, a njihova uzajamna povezanost određuje karakter broda.

Trup je namanjen za nošenje posade i kao osnova za učvršćivanje jarbola sa jedrom, peraje i kormila. Njegov oblik mora omogućiti lagano kretanje kroz vodu bez obzira na nagnutost broda. Većina trupova ima šiljat pramac (prednji deo) i tupu krmu (zadnji deo). Trup mora da bude lagan i čvrst, što znači dobra konstrukcija od kvalitetnih materijala (drvo, stakloplastika i metal). U sastav trupa ulaze i vazdušne komore koje obezbeđuju plutanje i lako ispravljanje jedrilice kod prevrtanja.

Jedra daju osnovnu potisnu snagu broda pretvarajući strujanje vazduha u potisak prema napred. Izrađena su od sastavljenih zakrivljenih delova plastičnog platna (DAKRON) tako da se dobije trouglasti oblik koji daje najveći potisak uz najmanji otpor. Veličina, oblik i broj jedra zavise od namene i veličine jedrilice. Jedra se dele u dve grupe; ona što se koriste za pokretanje u željenom smeru (glavno jedro i flok) i ona za povećanje brzine niz vetar (spinaker i denova). Prednja ivica jedra pričvršćuje se za jarbol (vertikalnu metalnu cev koja je fiksirana prednjom i bočnim čeličnim sajlama) a donja ivica za bum (horizontalna metalna cev zglobno vezana za jarbol) koji napinje jedro ali i dopušta njegovo pomeranje preko broda. Bum se kontroliše kanapom (škota) i sistemom koloturnika. Podizanje buma reguliše se zatezačem (vang). Prednje jedro (flok) učvršćuje se za prednju sajlu jarbola a kontroliše se kanapom (škota floka). Jedra se na jarbol podižu kanapima (podigači).

Peraja je deo jedrilice koji se nalazi na sredini donje površine trupa a njena osnovna uloga je da spreči bočno klizanje i smanji naginjanje broda. Veći brodovi (krstaši) imaju fiksirane peraje sa ugrađenim balastom dok male jedrilice imaju peraje koje se podiže i spušta kroz dno trupa.

Kormilo ima dve uloge da kontruliše smer plovidbe i da smanji bočno klizanje broda. Sastoji se iz lista (aerodinamički profil dužine oko 60 cm ispod dna jedrilice), rudera (dugačka ručica kojom se zaokreće list i tako upravlja) i okova koji povezuje ta dva dela sa krmom broda.

Pored osnovne opreme koja je pričvršćena za brod (okovi koloturnici sajle i drugo) potrebno je imati sledeći pribor: kofu, sunđer, kanape za vez i sidrenje, sidro, veslo, pomorske karte i rezervnu odeću. Sva ova pokretna oprema mora biti uredno složena i osigurana da se ne tumba prilikom plovidbe.

3. Jedra

- Svaka jedrilica neke klase mora isticati broj na jedru na obe strane svakog jedra. Oznaka klase i slovna oznaka nacionalnosti moraju se isticati na glavnom jedru.
- Visina slova i udaljenost između njih na istoj i suprotnim stranama jedra moraju biti kako sledi:
 1. Oznaka klase: najmanje 20 mm.
 2. Brojevi na jedru: Visina najmanje 100 mm; najviše 110 mm.
 3. Najkraća udaljenost između brojeva na jedru na suprotnim stranama jedra i između brojeva na jedru i drugih oznaka najmanje 60 mm.
 4. Slovna oznaka nacionalnosti: Visina slova najmanje 60 mm; najviše 70 mm.
 5. Najkraća udaljenost između susednih slova na istoj strani jedra najmanje 13 mm; najviše 23 mm.
 6. Najkraća udaljenost između slovnih oznaka nacionalnosti na suprotnim stranama jedra najmanje 40 mm.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

4. Obeležavanje terena

1. Regate se održavaju u ograničenom prostoru i vremenu. Jedrilice treba da obiđu stazu koja je obeležena bo- vama.
2. Trka jedrilica od tačke do tačke putanjama koje nisu obeležene.
3. Etapna trka, gde se svaka faza odvija na drugom mestu.

5. Podloga terena (borilišta)

Voda (na jezeru ili moru).

6. Odeća i oprema takmičara

- a) Takmičari neće obući ili nositi odeću ili opremu kojom bi uvećali svoju težinu.
- b) Osim toga, odeća i oprema takmičara neće premašiti težinu od 8 kg, izuzimajući pojas hajkinga ili trapeza i odeću (uključujući obuću) nošenu ispod kolena. Pravila klase ili uputstva za jedrenje mogu odrediti manju težinu ili veću sve do 10 kilograma. Pravila klase mogu uključiti obuću i drugu odeću nošenu ispod kolena u tu težinu. Pojas hajkinga ili trapeza biće nepotopiv i neće težiti više od 2 kg, osim što pravila klase mogu uvećati ovu težinu do 4 kg.

7. Temperatura

Nije propisana, jedri se i po svim vremenskim uslovima. Jedini problem predstavlja grmljavina (loše vreme).

8. Odeća sportista

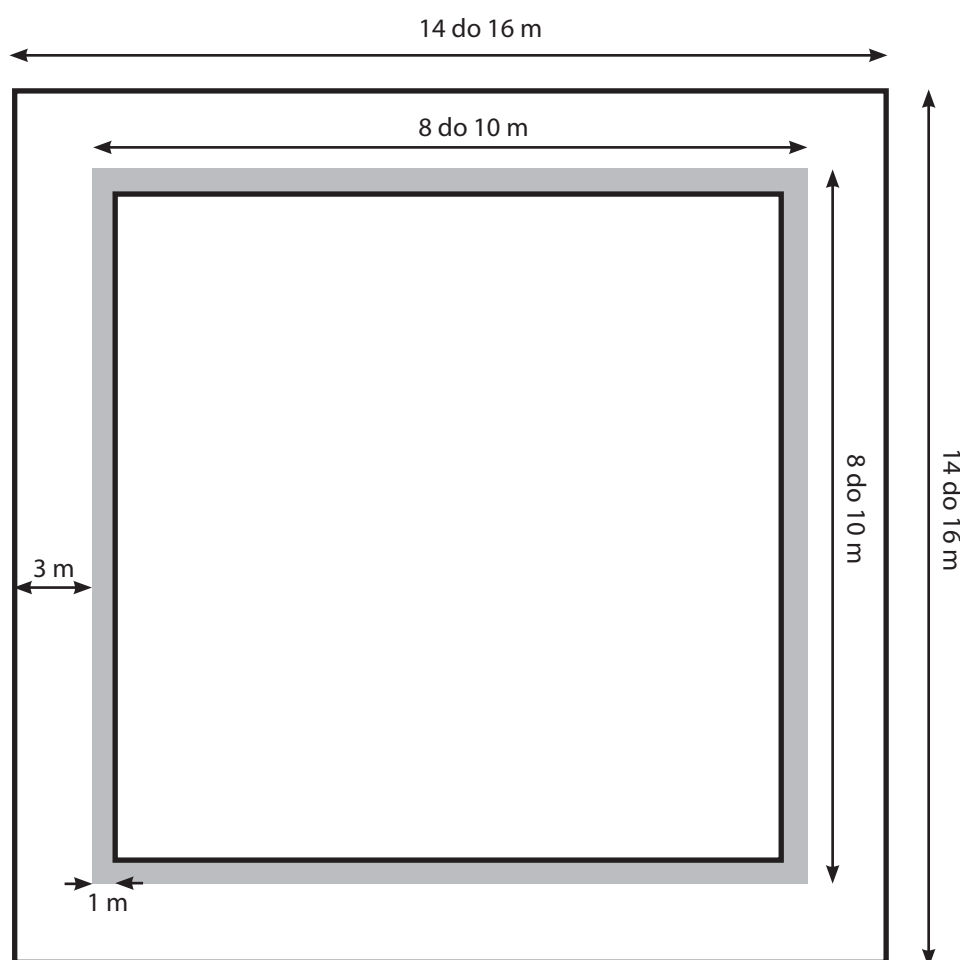
Po slobodnom izboru.

DŽUDO (judo)

www.judo.rs (www.ijf.org)

Izvod teksta o sportu

Džudo je borilačka veština i olimpijski sport nastao kao skup probranih tehnika iz Džijudžicua. Džijudžicu je u to vreme u Japanu bilo zajedničko ime za sve borilačke veštine (udaračke i rvačke). Tada je osnivač džudoa - Džigoro Kano, koji je savladao nekoliko stilova Džijudžicua, odlučio uzeti ono najbolje od svake i odbaciti nepotrebno...

Slika 15. Izgled džudo borilišta

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Teren : 16 x 16 m.

Unutrašnji prostor zovemo borilački prostor koji mora biti od 8-10 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Na sredini tatamija - borilačkog prostora, na udaljenosti od oko 4 m jedna od druge, treba zalepiti plavu i belu samolepljivu traku širine: 10 cm i dužine 50 cm. Plava se traka mora, zalepiti s desne strane glavnog sudije, a bela s njegove leve strane.

Platforma

Platforma je ne obavezna i mora biti napravljena od čvrstog drveta odgovarajuće elastičnosti, sa stranicama oko 18 m i ne sme preći 1 m visine.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Stolice i zastavice (bočni suci):

Dvije lagane stolice moraju biti postavljene u zoni sigurnosti na dijagonalno suprotnim uglovima borilačkog prostora i u takvom položaju da omogućuje nesmetani pogled bočnih sudaca i zapisničara na semafor . Po jedna plava zastavica i bela zastavica moraju biti postavljene u držače pričvršćene na svaku stolicu.

Semafor:

Dva semafora pripadaju po borilištu koji vodoravno označuju rezultate, ne viša od 90 cm i šira od 2 m. Moraju biti postavljeni izvan prostora za takmičenje tako da su dobro vidljivi sucima, službenim osobama i gledaocima.

Štoperice:

Mora biti osiguran sledeći broj štoperica:

- Trajanje borbe - jedna
- Trajanje osakomi - dve
- U rezervi – jedna

Zastavice (meritelja vremena)

Meritelji vremena upotrebljavaju zastavice za prekid borbe i trajanje osakomija.

Vremenski signal (gong)

Pomoću gonga ili sličnog zvučnog signala.

4. Sigurnosna zona

Publika mora biti udaljena najmanje 3 m od prostora za takmičenje (ili platforme).

5. Podloga terena (borilišta)

Mekana podloga (tatami).

6. Temperatura

Minimalno 16° C.

7. Osvetljenje

Minimalno 600 lux-a

8. Odeća sportista

Judo odeća (judogi):

Takmičari moraju nositi judogi (judo odeću) koji mora udovoljiti sledećim zahtevima:

- a) Čvrsto izrađen od pamuka ili sličnog materijala, u dobrom stanju (bez poderotina ili zakrpa).
- b) Plavi za prvo prozvanog a beli za drugo prozvanog takmičara.
- c) Dopuštene oznake.
 - 1) Kartice naziva zemlje (naziv koji upotrebljava Olimpijski odbor) na gornjem stražnjem dijelu jakne kimona.
 - 2) Državni amblem (na prednjoj levoj strani jakne kimona) max. veličine 100 cm kvadratnih (10 x 10 cm).
 - 3) Zaštitni znak proizvođača (na donjem delu jakne kimona i na donjem prednjem delu leve

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

nogavice) max. veličine 25 cm.

4) Oznake na ramenima (od okovratnika do završetka ramena s obe strane jakne kimona) max. dužine 25 cm i max. širine 5 cm.

5) Oznake plasmana (1 mesto, 2 mesto, 3 mesto) na Olimpijadi ili Svetskom prvenstvu, veličine 6 cm x 10 cm na dnu prednje leve strane jakne kimona.

d) Jakna kimona mora biti dovoljno duga da pokrije bokove i dovoljno velika da dospe do ručnog zgloba kada su ruke spuštene uz telo. Jakna mora biti dovoljno široka da na prsima jedna strana može preklopiti drugu stranu najmanje za 20 cm.

Rukavi jakne kimona moraju biti dovoljno dugi da pokriju podlakticu do najmanje 5 cm od ručnog zgloba ali ne smeju preći preko zgloba. Između rukava i ruke mora postojati prostor od 10 - 15 cm (uključujući i bandaže) po cijeloj dužini rukava.

Pantalone bez ikakvih oznaka moraju biti dovoljno duge da pokriju potkolenicu do najmanje 5 cm od skočnog zgloba ali ne preduge da prekriju skočni zglob. Između nogavice i noge mora postojati prostor od 10 - 15 cm (uključujući i bandaže) po celoj dužini nogavice.

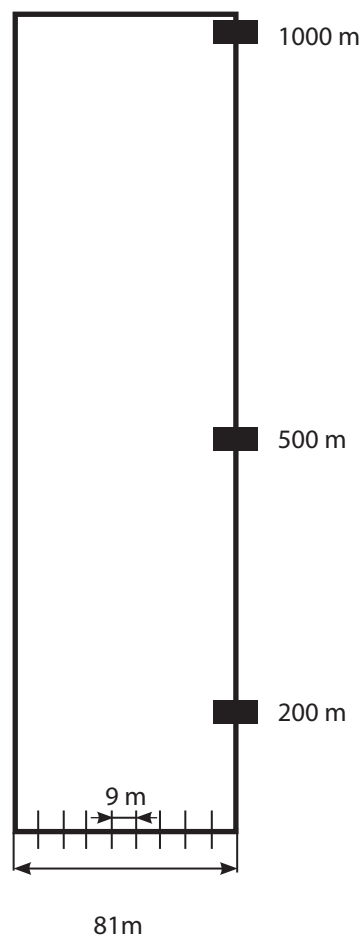
Čvrst pojas 4 do 5 cm širok, treba nositi iznad jakne kimona u visini struka vezan u kvadratni čvor zategnut na način da onemogući da se jakna kimona izvlači, dovoljno dug da dva puta opaše struk i da 20 do 30 cm slobodno visi sa svake strane vezanog čvora.

KAJAK-KANU (canoe)

www.kajakss.org.rs (www.canoeicf.com)

Izvod teksta o sportu

Kajak i kanu na mirnim vodama je u programu olimpijskih igara još od igara u Berlinu 1936. za muškarce, te od igara u Londonu 1948. za žene. Žene se takmiče u kajaku, dok se u kanuu takmiče samo muškarci. Trenutno su na programu olimpijskih gara sledeće discipline (slovom „C“ se označavaju discipline za kanu, a slovom „K“ kajak)...

Slika 16. Izgled regatnog polja za kajak

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Kajak kanu na mirnim vodama:

- Staza mora biti 9 m čiste širine za svaki čamac.
- Linija cilja mora biti dugačka 81 m.

Kajak kanu maraton:

Seniori: minimum 20 km,

Seniorke: minimum 15 km,

Juniori: minimum 15 km

Gornja granica nije određena.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Linije starta i cilja obeležavaju se crvenim bovama s crvenim zastavicama na mestima gde se seku spoljne linije staza.

Kod sudije je postavljen vizir i linija cilja, a na suprotnoj strani staze žuta ploča s vertikalnom crnom linijom širine najmanje 15 cm. Na startu je žuta ploča s crnim brojem 200, 500, odnosno 1000 m.

Rastojanje bova koje obeležavaju stazu od starta do cilja je 25 m.

Bove s brojevima staze (bele sa crnim brojevima) postavljaju se dva metra iza linije cilja i to tako da broj staze bude takmičarima s desne strane.

3. Karakteristike čamaca (Konstrukcija)

Brojevi:

Svi kajaci i kanui moraju nositi vertikalnu pločicu bele boje s crnim brojem koji obeležavaju stazu. Pločice se postavljaju u sredini krmene palube na kajacima, a na pramčanoj palubi kanua. Veličina pločice s brojem iznosi 18 x 20 cm. Takmičarski platneni brojevi, postavljeni su samo na leđima takmičara (veličine 25 x 30 cm).

Kajak:

Za gradnju kajaka dozvoljene su sve vrste materijala. Preseci i uzdužne crte trupa kajaka moraju biti bez prekida. Dozvoljena su kormila. U slučaju da se kormilom povećava dužina kajaka, najveća debljina lista kormila ne sme biti veća od 10 mm za K-1 i K-2, odnosno 12 mm za K-4.

Kanu:

Za gradnju kanua dozvoljene su sve vrste materijala. Preseci i uzdužne linije kanua moraju biti bez prekida. Kanu mora biti simetrično građen u odnosu na uzdužnu osu. Nisu dozvoljena kormila ni bilo koji drugi uređaji za održavanje pravca kanua.

C-1 može biti potpuno otvoren, a može biti i pokriven palubom. Paluba može biti dugačka najviše 15 cm na pramcu i 75 cm na krmi, računajući od spoljnog dela pramčane, odnosno krmene strane, do najudaljenije tačke pramčane odnosno krmene palube.

C-2 može biti potpuno otvoren ili s palubom. Najmanja veličina otvora iznosi 295 cm.

C-4 može biti potpuno otvoren ili s palubom. Najmanja veličina otvora može biti 410 cm. Ako postoji kobilica kod kanua, ona mora biti ravna i ne sme strčiti više od 30 mm ispod trupa kanua.

4. Podloga terena (borilišta)

Voda.

5. Osvetljenje

Dnevno svetlo.

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Dimenzija terena (borilišta)

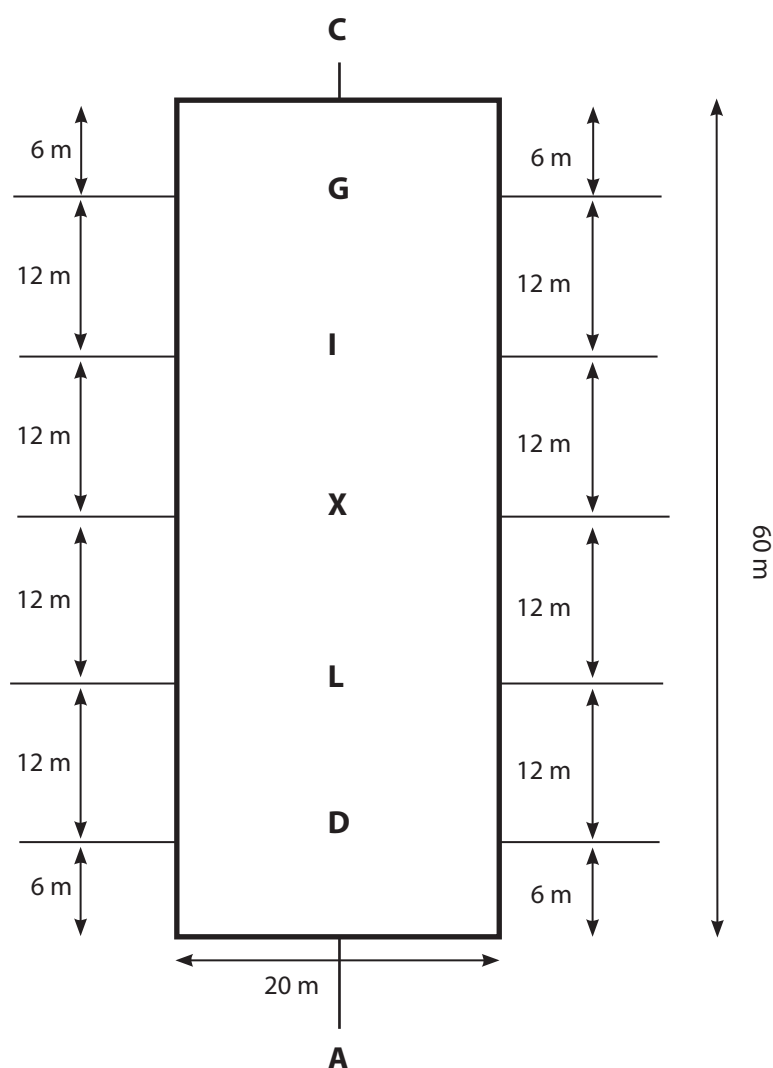
- Staza mora imati najmanje 5 m čiste širine za svaki čamac.
- Linija cilja mora biti dugačka najmanje 45 m.

DRESURA (dressage)

www.skss-ofd.org.rs (www.fei.org)

Izvod teksta o sportu

Dresura se smatra umetnošću konjičkog sporta i služi kao osnova treninga svim drugim disciplinama. Osnovna svrha je razvoj, kroz progresivan trening, konjima svojstvene atletske sposobnosti i želje za radom tj razviti do maksimuma njegove potencijale kao jahaćeg konja. Interes za dresurni sport nastavlja svoj rast u celom svetu kao sport i kao rekreacija. Sama disciplina ima korene još u klasičnom konjaništvu Grčke, većinom uticajem Xenophona, a tokom Renesanse u Zapadnoj Evropi po prvi put prepoznata kao neophodna...

Slika 17. Teren za dresurno jahanje

Teren u dresurnom jahanju je pravougaonog oblika. Sa strane su postavljena slova A, F, B, M, C, H, E, K, koja predstavljaju tačke kojima je definisan tok dresurnih radnji.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Teren za dresurno jahanje je pravougaonog oblika.

Dimenzija:

20 x 40 m ili 60 x 20 m

Teren za zagrevanje mora da bude 20 x 40 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

- Kontinuiranim belim ogradicama
 - Kontinuiranim belim motkama na zemlji
 - Belom linijom označenom na zemlji. U tom slučaju treba postaviti bele markere visine 1 m na čoškove arene.
 - Spoljne oznake moraju biti jasno vidljive sa crnim slovima na beloj podlozi. Moraju biti postavljene 0,5 m od spoljne ivice arene. Unutrašnja slova postavljaju se 0,5 m od spoljne ivice sa iste strane arene.
- Ulaz širine 2 m mora biti postavljeno na dovoljnoj razdljini od ulaza minimum 10 m da bi omogućilo konjima da uđu u arenu pravolinijski.

3. Sigurnosna zona

Minimum 13 m.

4. Podloga terena (borilišta)

Peščani ili travnati teren.

5. Osvetljenje

Minimum 1000 lux-a.

6. Oprema

Oprema jahača i oprema konja strogo su određena. Zabranjena je upotreba biča za dresuru, kao i stavljanje bilo kakvih kamašni ili traka konju na noge.

1. Crni frak sa peševimaili vojna uniforma
2. Cilindar ili vojnička kapa
3. Bela košulja sa kravatom i žabo
4. Rukavice
5. Crne ili vojničke čizme
6. Sedlo za dresurno jahanje
7. Uzde za đem
8. Đem
9. Žvale
10. Uzde za žvale.

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Sigurnosna zona

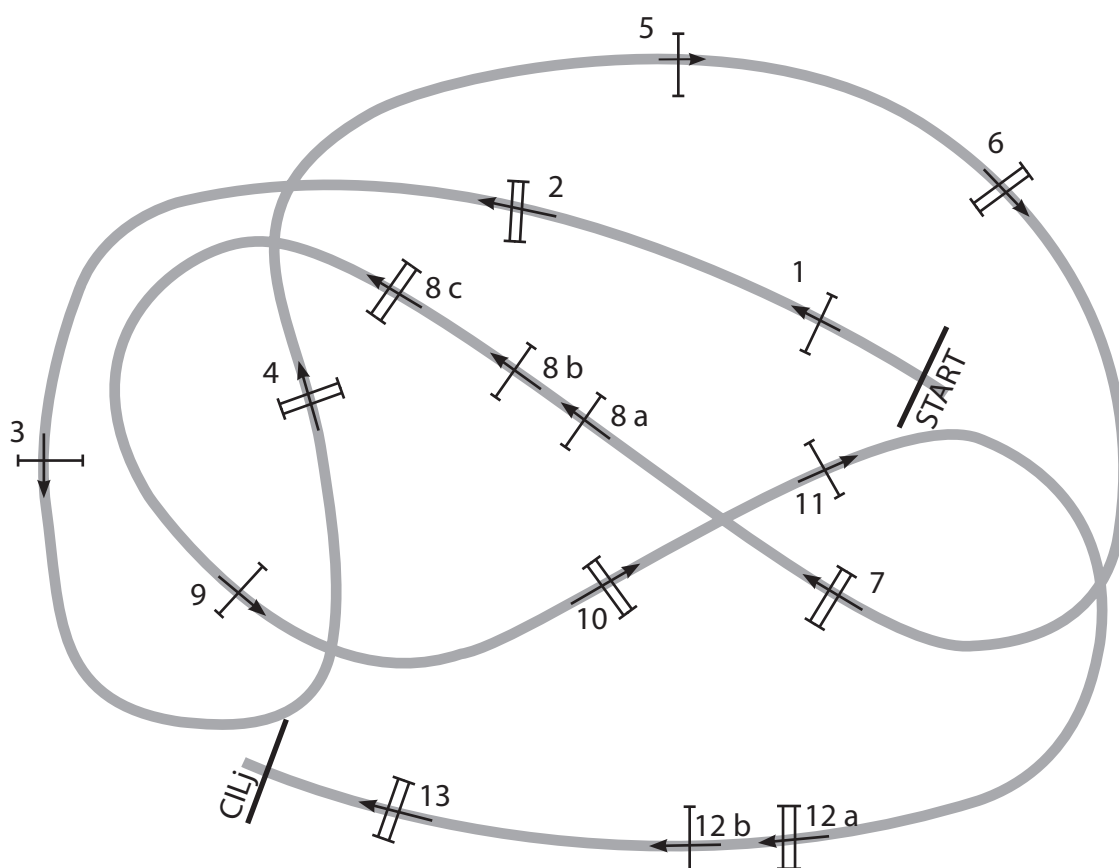
Minimum 10 m.

PRESKAKANJE PREPONA (show jumping)

www.skss-ofd.org.rs (www.fei.org)

Izvod teksta o sportu

Preskakanje prepona je jedna od najzanimljivijih disciplina. Glavni cilj je da konj i jahač preskoče sve prepone u određenom vremenu, bez kaznenih poena, koji se dobijaju u slučaju rušenja prepone, prekoračenja vremena ili otkazivanja poslušnosti konja. Skakanje je nesumnjivo najpopularnija među FEI priznatim disciplinama konjičkog sporta u kojoj se žene i muškarci takmiče zajedno. U 2005 godini održana su oko 737 međunarodna takmičenja. Preponsko jahanje je Olimpijska disciplina. Cilj je testirati veštinu, tačnost i istreniranost takmičarskog para.

Slika 18. Teren za preskakanje prepona- manjež

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

- Arena za takmičenje – dimenzije: 70 x 90 m.
- Arena za zagrevanje – minimum dimenzije: 35 x 70 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Na terenu se obeležava startna linija i linija cilja, takođe mora postojati zaštitna ograda oko terena.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Vrste prepona:

Visinska prepona - stacionata:

Visinskom preponom se može smatrati svaka prepona kod koje se, svi elementi koji je čine, nalaze u vertikalnoj ravni. Pri tome, na tlu ispred prepone ne sme stajati ništa što bi olakšalo odskok (motka na zemlji).

Širinska prepona - oxer:

Širinska prepona oxer je konstruisana tako da zahteva od konja napor da pri skoku savlada istovremeno njenu širinu i visinu. Kod ove prepone se moraju koristiti provereni i sigurni nosači krajnjih motki, naročito onog dela prepone koji pripada poslednjoj vertikalnoj ravni širinske prepone.

Širinska prepona - triplebar:

Širinska prepona triplebar je, što se zahtevnosti i konstrukcije tiče, slična širinskoj preponi oxer, s tim što su motke postavljene u tri vertikalne ravni, sa blagim povećanjem visine i širine od prve ka trećoj motki.

Vodeni rov:

Da bi se širinska prepona smatrala vodenim rovom, ne sme biti postavljena prepona neposredno ispred, u sredini, kao ni iza rova sa vodom. Sa strane nailaska na vodeni rov, radi lakšeg odskoka, moraju biti postavljeni elementi (šiblje ili mali zid), minimalne visine 40 cm, a maksimalne visine 50 cm.

Sanduk ili zid:

Sanduk ili zid je prepona napravljena iz delova, pri čemu je donji deo, visine do 1m, fiksni, a u zavisnosti od visine prepone koju želimo da postignemo, ostali delovi se nadograđuju na fiksirani deo. Nadograđeni delovi moraju biti takvi da se mogu lako srušiti radi bezbednosti konja i jahača. Ova prepona se koristi u utakmicama "snaga skoka", kao i u ostalim utakmicama preskakanja prepona.

4. Sigurnosna zona

Minimum 5 m od borilišta.

5. Podloga terena (borilišta)

Peščana odgovarajućeg kvaliteta.

6. Osvetljenje

Dnevno svetlo, ako se takmičenja odvijaju u halama minimum 1500 lux-a.

7. Oprema sportista

Kaciga: koja je obavezni deo opreme, kako u manježu za zagrevanje, tako i u parkuru. Postoji u različitim veličinama i modelima, braon, crne ili teget boje.

Sako (frak): Sako može biti raznih boja, najčešće crni i crveni, raznih modela i veličina. Sudijski kolegijum, u slučajju velikih vrućina za vreme takmičenja može odobriti nastup takmičarima bez sakoa (u košulji), dok takmičari u slučajju da pada kiša, mogu nastupati u jakni ili kišnom mantilu.

Košulja: Košulja je uglavnom bele boje u kombinaciji sa belom kravatom. Zamena za košulju i kravatu je košulja sa veišom kragnom, tzv. "polurolka".

Pantalone - "Rajterice": Specijalne pantalone za jahanje, najčešće bele boje. Načinjene su od lasteks materijala sa ojačanjem na unutrašnjem delu kolena radi boljeg i prijatnijeg kontakta sa sedlom.

Čizme ili čepsovi za jahanje sa dubokom cipelom: Najčešće su crne ili braon boje. Čizme mogu biti gumene ili kožne. Važno je da što bolje odgovaraju obliku lista noge.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

Ukoliko se koriste čepsovi u kombinaciji sa jahačim cipelama, tada čepsovi i cipele moraju biti iste boje.

Rukavice: Postoje letnje i zimske, napravljene su od tanjeg materijala, sa kožnim umecima između prstiju radi boljeg držanja i kontrole dizgina. Mamuze se koriste u cilju pojačavanja dejstva lista, primenjuju se kod manje temperamentnih konja ili kod konja koji imaju usporeniji refleks na dejstva lista jahača.

Korbač: Može biti različitih modela, u zavisnosti od discipline. Koristi se kao pomoćno sredstvo za lakše pokretanje konja kao i za kažnjavanje konja u slučaju neposlušnosti.

8. Oprema konja

Sedlo: Sedlo je osnovni deo opreme za jahanje, izrađeno uglavnom od kvalitetne kože, posebne konstrukcije u zavisnosti od discipline za koju je namenjeno. Sastavljeno od više delova gde svaki deo ima svoju funkciju, u zavisnosti od toga za koju vrstu jahanja je namenjeno, pa tako pored ovog preponskog, postoje i osnovno, dresurno, western...

Podsedlica: Može biti napravljena od raznih materijala, u obliku sedla pravougaonog oblika. Služi kao zaštita za leđa konja i doprinosi udobnosti kako jahača, tako i konja. Može biti raznih boja i pored osnovne, zaštitne funkcije, jahači ga često koriste u dekorativne svrhe.

Uzda: Pored sedla spada u osnovni deo opreme za jahanje. U zavisnosti od karaktera i temperamenta konja, primenjuju se adekvatne vrste uzda kao i žvala i dizgina. Nalazi se na glavi konja i zajedno sa žvalom koja stoji u ustima konja i dizginima koje držimo u rukama služi za upravljanje konjem.

Žvala: Deo opreme koja se nalazi u ustima konja, na mestu gde nema zuba (slika). Jednim delom je zakačena za uzdu koja se nalazi na glavi konja, a drugim delom za dizgine koji se nalaze u rukama jahača. Postoji veliki broj modela i vrsta, u zavisnosti od discipline a izbor žvale se vrši individualno za svakog konja, shodno njegovom temperamentu i karakteru. Cilj je odabrati adekvatnu žvalu koja konju neće smetati u ustima, a jahaču omogućiti lako upravljanje i saradnju sa konjem.

Kamašne: Stavljaju se konjima na noge, u predelu podkolenice, sa ciljem da zaštite od udaraca i istezanja tetiva kod konja u toku treninga. Mogu biti raznih boja i oblika i takođe se, pored osnovne namene, koriste kao dekorativni detalji.

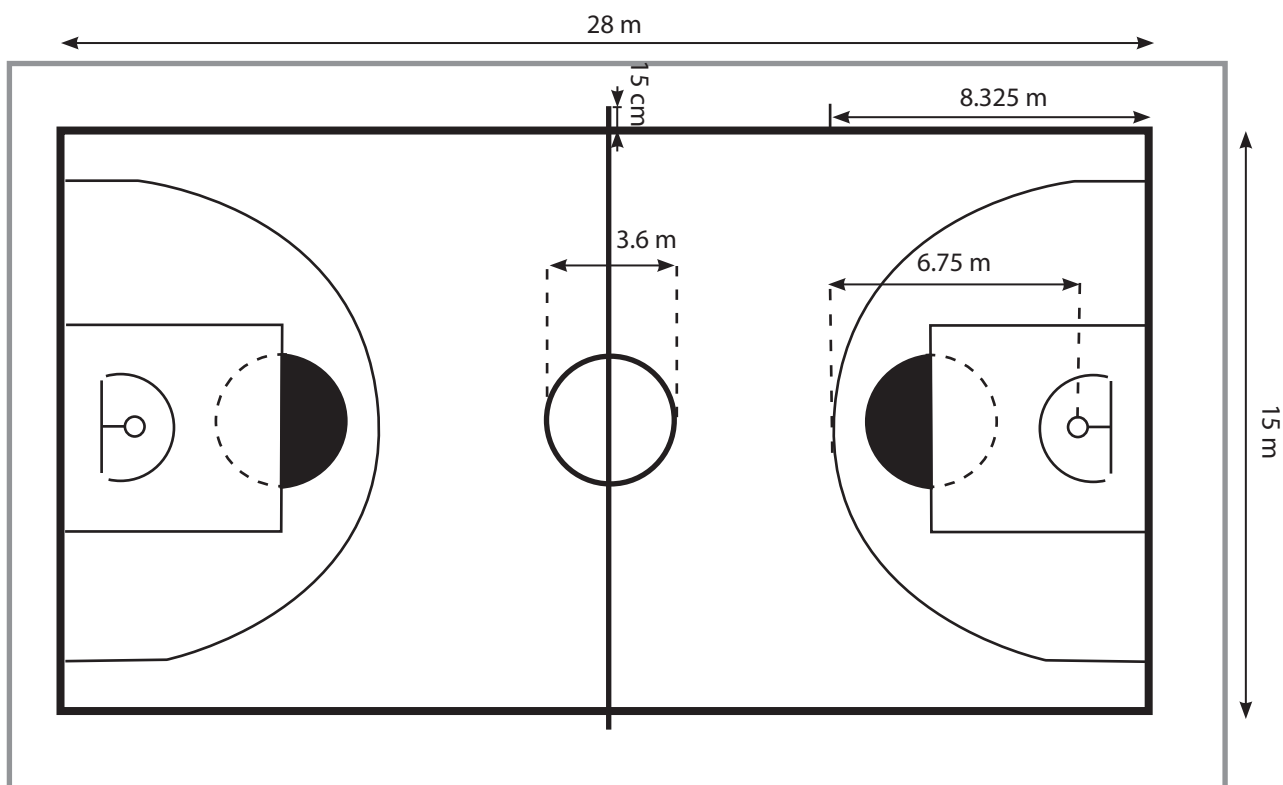
Bandaži: Imaju istu namenu kao i kamašne. Elastični su i zahtevaju stručnu primenu, tj. iskustvo pri bandaziranju, kako nebi došlo do prekomernog ili nedovoljnog zatezanja bandaža što može konju prouzrokovati izvesne probleme kao što su oteklina tetiva, rane i slično.

KOŠARKA (basketball)

www.kss.rs (www.fiba.com)

Izvod teksta o sportu

Košarka je vrsta timskog sporta u kom dve ekipe sastavljene od pet igrača pokušavaju postići što više poena ubacivanjem lopte kroz obruč koša po određenim pravilima. Do poena se dolazi ubacivanjem lopte kroz obruč koša. Ekipe koje na kraju utakmice postignu više poena su pobednici. Koš postignut unutar luka vredí 2 poena, iza luka vredí 3 poena, a slobodno bacanje vredí 1 poen. Loptom se upravlja njenim udaranjem o podlogu (vođenje) ili međusobnim dodavanjem između saigrača. Telesni kontakt koji ometa igrača u igri nije dozvoljen. Postoje strogo određena pravila i načini na koje se lopta sme voditi...

Slika 19. Izgled košarkaškog terena

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dužina 28 m

Širina: 15 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Sve linije su nacrtane istom bojom (najbolje belom) široke 5 cm i jasno vidljive. Teren je ograničen čeonim linijama, spaja sredine bočnih linija i prelazi 15 cm preko obe bočne linije. Luk poluprečnika ispred koša iznosi 6,75 m.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Železni koš s tablom, mrežom i obručom visi 1.2 m unutar terena po sredini. Centar obruča je udaljen od čeonice linije 1,575 m, s visinom gornjeg obruča od 3.05 m. Ove mere skoro su identične u svim ligama na svetu.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od terena.

5. Podloga terena (borilišta)

Većina terena ima parket izrađen od drveta.

6. Temperatura

Od 18° do 26° C.

7. Osvetljenje

Za međunarodna takmičenja rasveta ne sme biti manja od 1.500 lux-a.

8. Odeća sportista

Sportski šorc; pamučni s elastičnim pojasom, dovoljno komotnim da butinama daju potpunu slobodu, ne preduge da ne zapinju za kolena.

Majica; kvalitetna pamučna majica T-shirt

Čarape; vrlo važan deo opreme, treba da su zategnute i ne smeju biti "naborane".

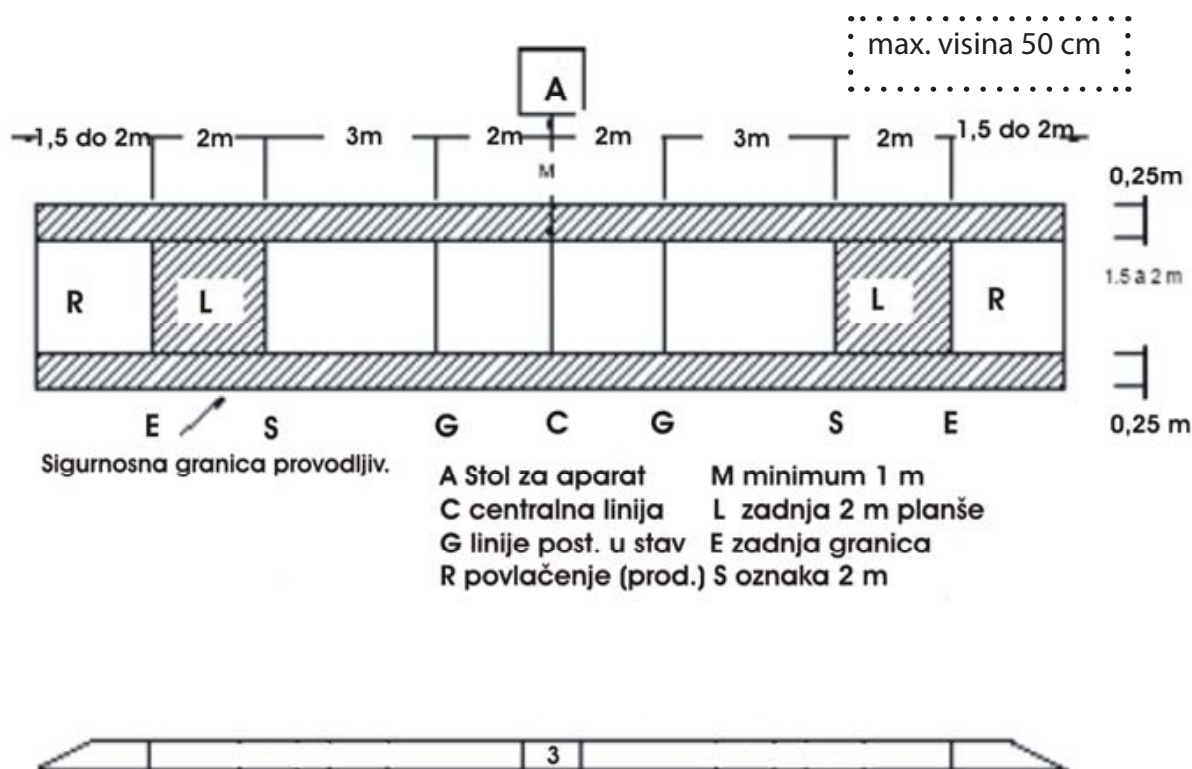
Tenisice; su neosporno najvažniji deo opreme. Trebaju biti udobne i lagane za stopala. Nikako ne prevelike da se stopalo u njima kliže. Trebaju štiti igrača od ozleda i oštećenja, npr. žuljeva.

MAČEVANJE (fencing)

www.mss.org.rs (www.fie.ch)

Izvod teksta o sportu

Mačevanje u širem smislu označava boričku veštinu u kojoj se dva protivnika bore hladnim oružjem (mačem, sabljom) koje drže u ruci te njime pokušavaju ubosti protivnika. U užem smislu, mačevanje se koristi kao naziv sporta u kojem se dva takmičara bore propisanim oružjem i zaštićeni su odgovarajućom zaštitnom opremom...

Slika 20. Borilište za polufinale i finale

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

1. Širina borilišta je 1,5 m do 2.0 m.
2. Dužina borilišta je 14 m, tako da svaki od boraca kada stane na 2 m od centralne linije ima za povlačenje na raspolaganju ukupnu udaljenost od 5 m, a da pri tome ne mora preći zadnju liniju borilišta sa obe noge.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Na borilištu mora biti jasno označeno pet linija, vertikalnih na dužinu borilišta, to su:

- a) jedna centralna linija, koja mora biti označena isprekidano po celoj širini borilišta.
- b) dve linije za postavljanje u stav, svaka na dva metra od centralne linije. One moraju biti iscrtane po celoj širini borilišta.
- c) dve granične linije borilišta, koje moraju biti iscrtane po celoj širini borilišta, na udaljenosti 7 m od centralne linije.
- d) pored toga, jasno moraju biti označene linije na udaljenosti 2 m od granične linije, po mogućnosti u drugačijoj boji od boje borilišta, kako bi mačevaoci bili svesni svog položaja na borilištu.

3. Karakteristike

Floret:

Težina

Ukupna težina floreta spremnog za upotrebu mora biti manja od 500 g.

Dužina:

Maksimalna ukupna dužina floreta je 110 cm.

Mač:

Težina:

Ukupna težina mača spremnog za upotrebu mora biti manja od 770 g.

Dužina:

Maksimalna ukupna dužina mača je 110 cm.

Sablja:

Dužina:

Maksimalna ukupna dužina sablje je 105 cm.

Težina:

Ukupna težina sablje, spremne za upotrebu, je manja od 500 g.

4. Opšti uslovi opreme i odeće

Nacionalna odeća sastoji se od čarapa, pantalona, plastrona i električnog plastrona u floretu i sablji.

Zaštita:

Oprema i odeća moraju osigurati najveću zaštitu i biti u skladu sa slobodom pokreta potrebnom za mačevanje.

Sigurnost:

Ne sme postojati mogućnost da se opremom onemogući ili povredi protivnik. Isto tako oprema ne sme sadržati neku alku ili otvor u koji bi se mogao, osim slučajno, uhvatiti protivnikov vrh i biti zadržan ili primoran na povlačenje. Plastron i okovratnik moraju biti zakopčani ili zatvoreni.

Svojstva odeće:

a) ona mora biti od dovoljno čvrstog materijala, čista i u dobrom stanju.

b) materijal od kojeg je napravljena odeća ne sme imati glatku površinu koja bi uzrokovala klizanje pokretnog vrha ili pogotka protivnika,

c) odeća mora u potpunosti biti i napravljena od tkanine koja može podneti pritisak od 800 N.

Posebnu pažnju treba obratiti na šavove ispod pazuha, ako takvi postoje. Obavezno je nošenje donje zaštitne odeće, koja pokriva vitalne delove gornjeg dela tela, otpornost od 800 N također je obavezna,

d) odeća takmičara može biti različitih boja, ali ne crna,

e) ime mačevaoca mora biti na leđima bluze zajedno sa skraćenicom njegove nacionalnosti, što

dolazi ispod imena, u nivou lopatica. Mora se pisati direktno na bluzu ili na tkaninu pažljivo prišivenu na bluzu. Velika slova moraju biti napisana u tamno plavoj boji, visine između 8 cm i 10 cm, širine između 1 cm i 1,5 cm, zavisno od dužine imena.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

Bluza:

- a) za sva oružja, donji rub plastrona mora pokrivati pantalone najmanje 10 cm, kada se borac nalazi u poziciji "stav",
- b) plastron mora obavezno imati postavu koja čini dvostruku debljinu materijala za rukave do lakta i slabine do pazuha. Kod mača, takmičar mora nositi propisan plastron, koji mora prekrivati celu površinu trupa,
- c) za žene je obavezno korišćenje štitnika za grudi (od metala ili nekog drugog krutog materijala), za muškarce je korišćenje istog po volji. U floretu se taj štitnik mora nositi ispod zaštitnog plastrona.

Pantalone:

- a) pantalone moraju biti pričvršćene iznad kolena,
- b) uz pantalone je obavezno nošenje čarapa koje pokrivaju noge tačno do pantalone. Čarape se moraju držati tako da ne mogu pasti,
- c) takmičaru se dozvoljava nositi čarape zavrnutе 10 cm sa nacionalnim bojama ekipe.

Rukavica:

Kod svih oružja, manžeta rukavice mora u svim slučajevima, pokrivati približno pola podlaktice naoružane ruke takmičara, kako bi se sprečilo da protivnikovo sečivo uđe u rukav plastrona.

Maska:

- a) maska mora biti napravljena od mreže (razmak između žica) od najviše 2,1 mm i žice minimalnog promera 1 mm. Na zadnjoj strani maska mora imati sigurnosnu vezu,
- b) maske kod svih oružja moraju biti napravljene u skladu sa sigurnosnim propisima opisanim u dodatku ovih pravila i nositi oznaku kvalitete predviđenu tim propisima,
- c) podbradak maske mora biti napravljen od tkanine otporne na 1600 N.

5. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od borilišta.

6. Osvetljenje

Minimum 1000 lux-a.

7. Odeća

Mačevalačka odeća se sastoji od maske, podplastrona, gornjeg dela odela, pantalonica, čarapa i patika. Gornji delovi odela za žene se različito kroje i imaju džepove za štitnike za grudi. Koža se ne sme videti između čarapa i pantalonica niti između rukava i rukavice kod naoružane ruke. Nenaoružana šaka i potiljak treba da su jedine oblasti gde se vidi koža na telu mačevaoca.

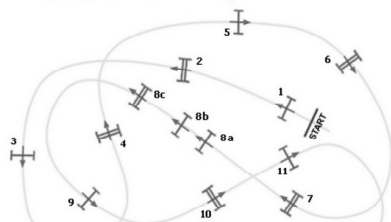
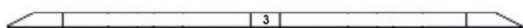
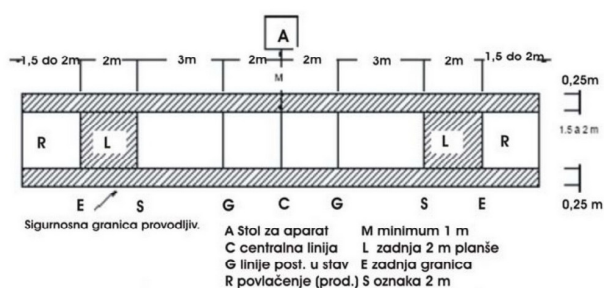
MODERNI PETOBOJ (modern pentathlon)

www.pentathlon.org

Izvod teksta o sportu

Moderni petoboj je takmičenje pojedinaca i ekipa u 5 različitih sportova: mačevanja, strljaštva, jahanja, plivanja i trčanja u trajanju od pet dana. Naziv moderni je dodat zato da se ovaj sport jasno razlikuje od atletskog petoboja, koji uključuje sasvim druge discipline...

BORILIŠTE ZA POLUFINALE I FINALE (maksimalna visina 50 cm)

Slika 21. Borilište za petoboj

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Mačevanje:

Dužina borilišta je 14 m.

Streljaštvo:

Koristi se teren dužine 10 m i gađa se iz stojećeg stava.

Jahanje:

Takmičenje se sastoji u kroskontri konjičkoj trci na stazi dužine 350 - 400 m.

Plivanje:

Koriste se bazeni od 50 m dužine i minimum 21 m širine.

Trčanje:

Dužina 3000 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Mačevanje:

Na borilištu mora biti jasno označeno pet linija, vertikalnih na dužinu borilišta.

Streljaštvo:

Od približno 1,2 m unazad od linije gađanja u svim smerovima.

Jahanje:

Na terenu se obeležava startna linija i linija cilja, takođe mora postojati zaštitna ograda oko terena.

Plivanje:

Minimum 8 traka obeleženih sa pružnim užadima.

Trčanje:

Zaštitnom ogradom oko terena ili obeležavajućom trakom.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Mačevanje:

Mač: FLORET.

Odeća: sastoji se od bluze, pantalona, rukavica, maska, čarapa.

Streljaštvo:

Koristi se vazdušni pištolj kalibra 4,5 mm. Streljačko mesto mora biti potpuno ravno (vodoravno) u svim smerovima. Ostali deo streljačkog mesta može biti ili vodoravan ili nekoliko centimetara niži.

Plivanje:

Minimum 8 traka i bazen mora biti dubine 1,80 m.

Jahanje:

12 do 15 prepona.

4. Sigurnosna zona

Mačevanje:

Minimum 3 m od borilišta.

Streljaštvo:

Prostor mora biti odvojen od prostora za strelce i službenog osoblja odgovarajućom pregradom, najmanje 5 m iza linije gađanja.

Jahanje:

Najmanje 10 m od borilišta.

Plivanje:

Minimum 5 m od ivice bazena.

Trčanje:

Minimum 3 m.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

5. Podloga terena (borilišta)

Mačevanje:

Drvena konstrukcija.

Streljaštvo:

Tvrda podloga kod streljačkog mesta, ostalo je preporučljivo da bude zemlja.

Jahanje:

Peščana odgovarajućeg kvaliteta.

Plivanje:

Voda.

Trčanje:

Tvrda podloga.

6. Temperatura

Mačevanje:

Od 18° - 26° C

Plivanje:

26° C (+/- 1° C).

7. Osvetljenje

Mačevanje:

Minimum 1000 lux-a.

Streljaštvo:

Cela površina strelišta mora biti ravnomerno osvetljena sa najmanje 300 lux-a. Mete moraju biti ravnomerno osvetljene s najmanje 1500 lux-a.

Jahanje:

Dnevno svetlo, ako se takmičenja odvijaju u halama minimum 1500 lux-a.

Plivanje:

Min: 600 lux-a.

Trčanje:

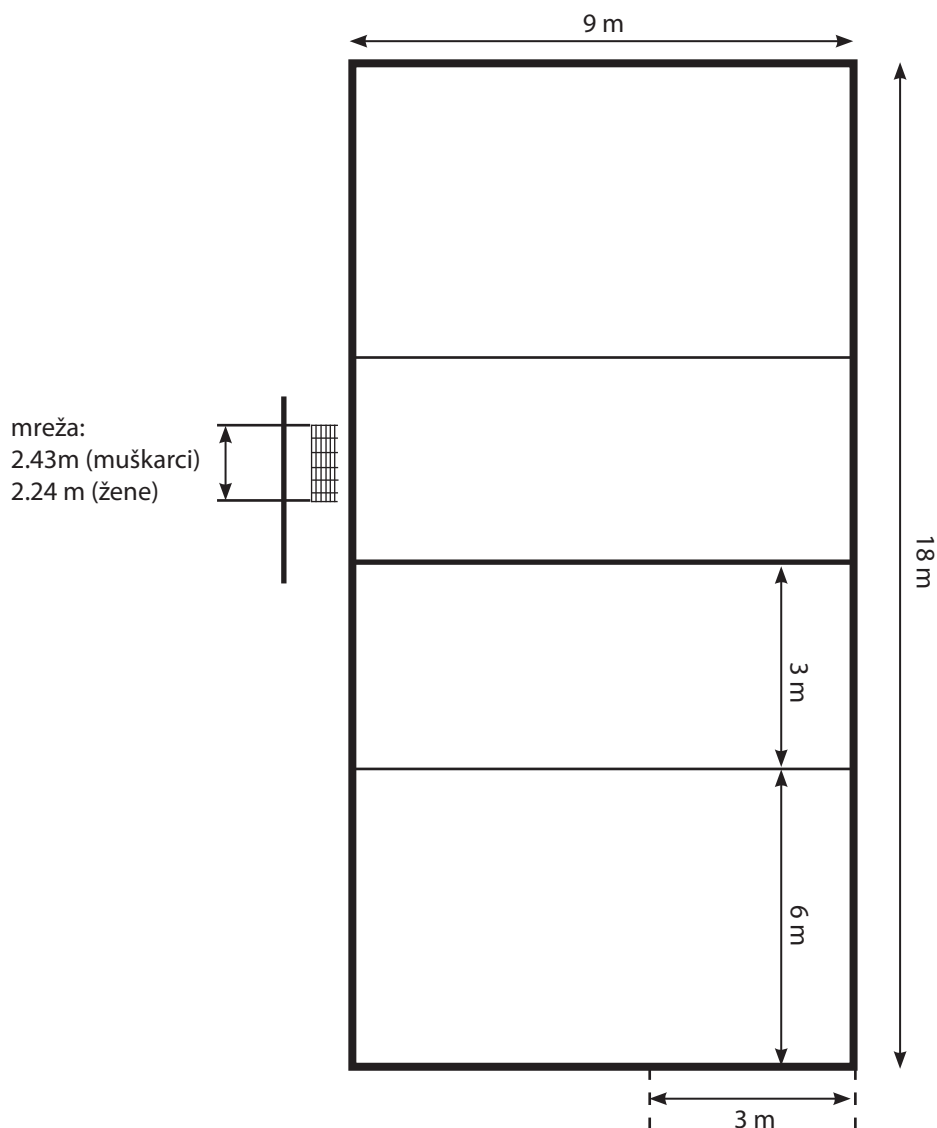
Dnevno svetlo.

ODBOJKA (volleyball)

www.osrb.org (www.fivb.org)

Izvod teksta o sportu

Odbojka je vrsta timske i olimpijske sporta gde se lopta udara rukom preko mreže na protivničku stranu. Tim čine šest igrača gde svako ima svoju funkciju. Tim se sastoji od tehničara, korektora, dva primača, srednjeg bloker i libera. Tehničar je mozak ekipe i on uvek stoji u blizini mreže. Blokeri takođe stoje kod mreže i njihova uloga je da blokiraju protivnički smeč. Korektor smečuje, a primači i libero primaju servis. Moderna odbojka se igra na tri dobijena seta, do 25 poena. Kada i jedna i druga ekipa imaju po dva dobijena seta, igra se treći set, tzv. TAJ-BREK do 15 poena. u timu je 12 igrača, ali je samo 6 na terenu. Ostali su na klupi, oni su zamene. Libero nikada ne servira...

Slika 22. Teren za odbojku

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Prostor za igru čini teren i slobodna zona. Teren je pravougaonik, dimenzija:

Dužine: 18 m

Širine: 9 m,

okružen sa svih strana slobodnom zonom širokom najmanje 5 m.

Slobodan vazdušni prostor za igru podrazumeva vazdušni prostor iznad prostora za igru u kojem nema nikakvih prepreka. Slobodan vazdušni prostor za igru mora da iznosi najmanje 12,5 m u visinu, računajući od podloge za igru.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Sve linije su široke 5 cm moraju biti svetle boje, različite od boje podloge i svih ostalih linija.

Grafične linije:

Dve bočne i dve osnovne linije označavaju teren. Obe bočne i obe osnovne linije su ucrtane unutar dimenzija terena.

Srednja linija:

Osa srednje linije deli teren na dva jednaka polja, dimenzije 9 x 9 m. Srednja linija, svom svojom širinom, računa se kao sastavni deo i jednog i drugog polja. Ova linija se prostire ispod mreže od jedne do druge bočne linije.

Linija napada:

Za svetska i zvanična takmičenja linija napada je od bočnih linija produžena sa po pet isprekidanih linija, dugačkih 15 cm i širokih 5 cm, koje su ucrtane na međusobnoj razdaljini od 20 cm, a u ukupnoj dužini od 1,75 m.

Zone i prostori:

Prednja zona:

Prednja zona, u svakom polju, ograničena je osom srednje linije i zadnjom ivicom linije napada. Smatra se da se prednja zona van bočnih linija prostire do kraja slobodne zone.

Zona za serviranje:

Zona za serviranje je prostor širine 9 m koji se nalazi iza svake osnovne linije. Bočno je ograničena sa dve kratke linije, dužine po 15 cm, koje su ucrtane 20 cm iza osnovne linije, kao produžeci osnovnih linija. Obe kratke linije su uključene u širinu zone za serviranje. U dubinu, zona za serviranje se prostire do kraja slobodne zone.

Zona za zamenu igrača:

Zona za zamenu igrača je ograničena produžetkom obe linije napada do zapisničkog stola.

Prostor za zagrevanje:

Za FIVB svetska i zvanična takmičenja, prostor za zagrevanje je približno veličine 3 x 3 m i nalazi se u uglovima, sa strane obe klupe za rezervne igrače, izvan slobodne zone.

Kazneni prostor:

Kazneni prostor je približne veličine 1 x 1 m i opremljen je sa dve stolice. Nalazi se u kontrolnom prostoru, izvan produžetaka osnovnih linija. Mogu biti ograničeni crvenom linijom, širine 5 cm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Visina mreže:

Mreža je postavljena vertikalno iznad srednje linije i njen vrh se nalazi na visini od 2,43 m za muškarce i 2,24 m za žene. Njena visina se meri na sredini terena. Visina mreže (iznad bočnih linija) mora biti potpuno jednaka i ne sme prelaziti propisanu visinu za više od 2 cm.

Struktura:

Mreža je 1 m široka i 9,50 do 10 m duga (po 25 do 50 cm sa svake strane bočnih traka), napravljena od crnih kvadratnih polja stranice 10 cm. Na njenom vrhu se nalazi horizontalna traka, širine 7 cm, napravljena od dvostruko presavijenog belog platna, prišivenog celom dužinom mreže. Na svakom kraju trake su rupe, kroz koje prolazi kanap, koji vezuje traku za stubove i drži gornji deo mreže zategnutim. Kroz traku je provučena savitljiva žica (sajla) koja vezuje mrežu za stubove i zateže njen gornji deo. Na dnu mreže je još jedna horizontalna traka, širine 5 cm, slična onoj na vrhu mreže kroz koju je provučen kanap.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

Taj kanap vezuje mrežu za stubove i zateže njen donji deo.

Bočne trake:

Dve bele trake su učvršćene na mreži vertikalno i nalaze se direktno iznad svake bočne linije. Široke su 5 cm, duge 1 m i smatraju se delom mreže.

Antene:

Antena je savitljiva šipka duga 1,80 m i prečnika 10 mm, napravljena od fibreglasa ili sličnog materijala. Antena je učvršćena za spoljnu ivicu svake bočne trake. Antene su postavljene na suprotnim, stranama mreže. Gornjih 80 cm svake antene se prostire iznad mreže i označene su trakama različitih boja, najbolje crvenim i belim. Antene se smatraju delom mreže i bočno ograničavaju prostor za prelaz lopte.

Stubovi:

Za sva FIVB svetska i zvanična takmičenja, stubovi koji drže mrežu su postavljeni na udaljenosti od 1 m izvan bočnih linija. Visoki su 2,55 m i najbolje je ako im se visina može podešavati. Stubovi su okrugli i glatki, fiksirani za podlogu bez žica. Ne smeju imati delove koji predstavljaju opasnost ili smetnju.

4. Sigurnosna zona

Minimum 5 m od terena do gledališta.

5. Podloga terena (borilišta)

Za FIVB svetska i zvanična takmičenja dozvoljena je samo drvena ili sintetička podloga. Svaka podloga mora biti prethodno odobrena od strane FIVB. Za FIVB svetska i zvanična takmičenja linije terene moraju biti bele boje. Teren i slobodna zona moraju biti obojeni drugim, međusobno različitim bojama. Na otvorenim terenima, dozvoljen je nagib od 5 mm, radi drenaže. Linije načinjene od čvrstog materijala su zabranjene.

6. Temperatura

Za FIVB svetska i zvanična takmičenja temperatura ne sme biti viša od 25° C (77 F), niti niža od 16° C (61 F).

7. Osvetljenje

Za FIVB svetska i zvanična takmičenja osvetljenje prostora za igru mora biti između 1000 i 1500 lux-a, mereno 1 m iznad podloge prostora za igru.

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Temperatura (borilišta)

Najniža temperatura ne sme biti niža od 10° C (50F).

2. Osvetljenje

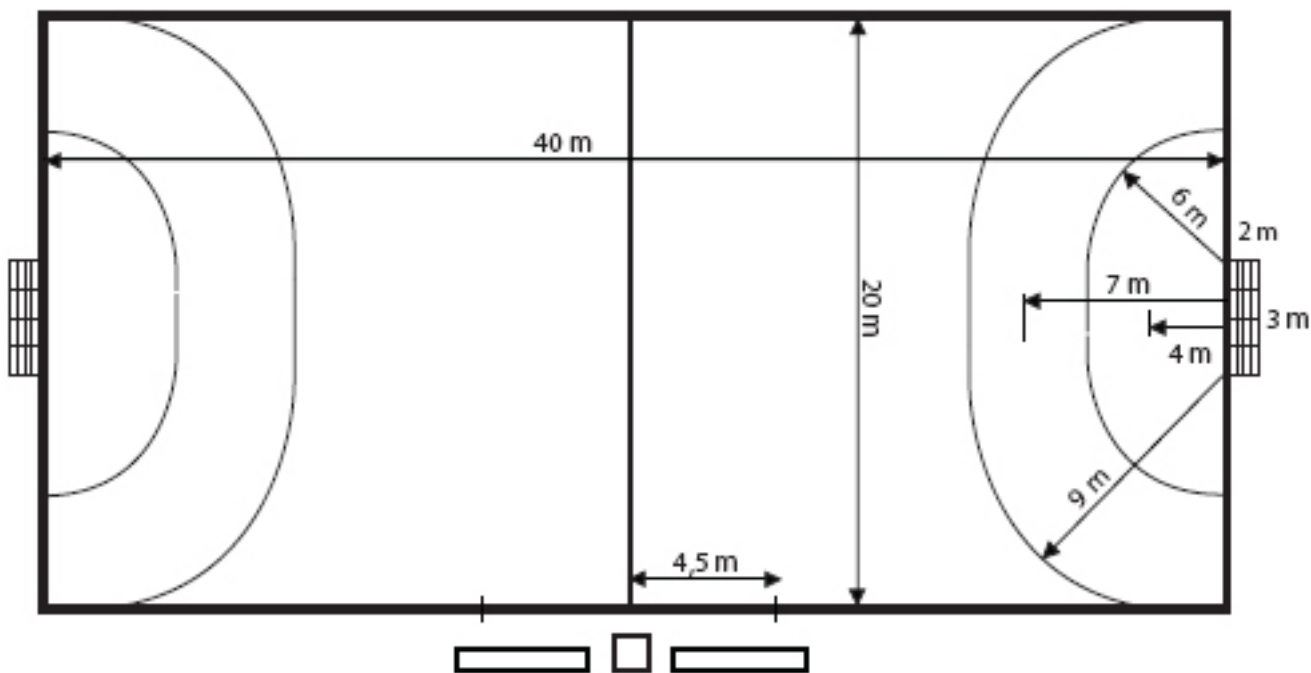
Za nacionalna od 600-1000 lux-a.

RUKOMET (handball)

www.rss.org.rs (www.ihf.info)

Izvod teksta o sportu

Rukomet je ekipni sport sa loptom, u kom se takmiče dve ekipe sa po 7 igrača (6 igrača u polju + 1 golman) na svakoj strani. Igra traje dva puta po 30 minuta, a cilj je dati više golova od protivnika. Rukometna lopta je takve veličine da je prosečni igrač može držati u jednoj ruci prstima, sa dlanom prema dole, iako naravno sme loptu držati i sa obe ruke. Standardno se kao materijal izrade koristi koža, iako ima i lopti od veštačkih materijala...

Slika 23. Izgled terena za rukomet

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dužina: 40 metara

Širina: 20 metara.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Linije su sastavni deo terena.

Linije na terenu su širine 5 cm sem linije između dve stative koja mora biti širine kao i stative (8 cm).

Ispred svakog gola nalazi se golmanski prostor koji je obeležen na sledeći način:

- a) tri metra duga linija povučena je na udaljenosti šest metara paralelno s linijom gola, direktno ispred gola,
- b) sa spoljnih strana obe stative povlači se četvrtina kruga prečnika šest metara od oba kraja linije od tri metra na udaljenosti ispred gola od šest metara, sve dok se ne spoji s linijom gola.

Linija slobodnog bacanja je isprekidana linija povučena paralelno s linijom golmanskog prostora, a udaljena četiri metra od nje. Isprekidana linija dužine je 15 cm.

Linija sedam metara je metar dugačka i iscrtana je direktno ispred gola.

Na devet metara od gola nalazi se isprekidana polukružna linija, tzv. deveterac.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Golovi su postavljeni na sredini gol linije i moraju biti pričvršćeni za pod.

Dimenzije golova su:

- a) visina: dva metra
- b) širina tri metra

Širina stative i prečke mora biti 8 cm.

4. Sigurnosna zona

Iza linije gola – dva metra (minimum)

Sa strane terena – tri metra (minimum).

5. Podloga terena (borilišta)

Podloga je tradicionalno bila drveni parket, dok se danas koriste veštački materijali od tvrde gume. Postoje i spoljašnji tereni, uglavnom od betona ili asfalta, ali se oni uglavnom ne koriste za takmičenja najvišeg nivoa zbog opasnosti od padova i povreda igrača.

6. Temperatura

Minimalno 16° C.

7. Osvetljenje

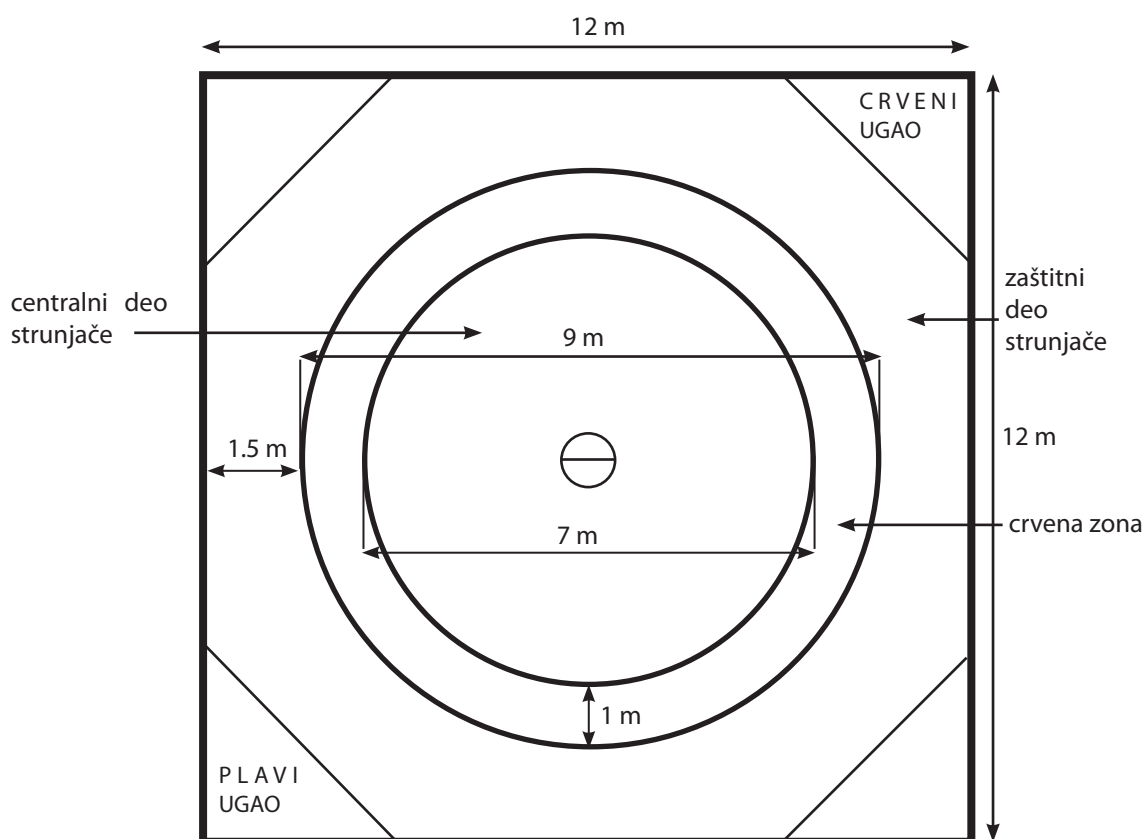
Rasveta ne sme biti manja od 600 luxa.

RVANJE (wrestling)

www.wrestling-serbia.org.rs (www.fila-wrestling.com)

Izvod teksta o sportu

Osnovni cilj u rvanju je da se izvrši bacanje protivnika različitim tehnikama na tlo (strunjaču), ili da se protivnik tušira što predstavlja kraj borbe. Rvanje je jedan od najstarijih i najpopularnijih sportova a razvijen je na svim kontinrntima. Najbolje rvačke nacije su: Rusija, Turska, Amerika, Iran.... Rvanje se nalazi na programu drevnih olimpijskih igara od 708. p.n.e., kao i od 1896 na programu modernim olimpijskim igrama...

Slika 24. Izgled borilišta za rvanje

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dužina: 12 m

Širina: 12 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Strunjača prečnika 9 m, oko koje se nalazi dodatak iste debljine i 1,5 m širine, obavezna je na svim takmičenjima. Unutar kruga prečnika 9 m, duž čitavog obima ucrtana je crvena traka crvene boje širine 1 m, koja čini sastavni deo površine za borbu. Da bi se označili različiti delovi strunjače, koristi se sledeća terminologija:

- Centralni krug je centar strunjače (prečnika 1 m),
- Unutrašnji deo strunjače smešten je unutar crvenog pojasa i zove se centralna površina borbe
- Crveni pojas je zona pasivnosti (širina 1 m)
- Dodatak je zaštitni deo strunjače (širina 1,5 m)

Za Olimpijske igre, Svetska i kontinentalna prvenstva, strunjača mora biti postavljena na izdignutu platformu čija visina ne sme prelaziti 1,10 m. Ako je strunjača postavljena na podijum i kada je zaštitni rub (dodatak i slobodni prostor oko strunjače) manji od 2 m, strane podijuma moraju biti opremljene dodacima postavljenim pod uglom od 45 stepeni. Zaštitni dodatak mora biti druge boje od strunjače. Podijum pored strunjače mora biti obložen mekanim prekrivačem, pažljivo učvršćenim. U sredini strunjače mora biti ucrtan krug čiji je unutarnji prečnik 1 m okružen trakom širine 10 cm. Boja ovog prstena, kao i onog što ograničava centralnu površinu borbe (zona), moraju biti crvene boje.

3. Broj borilišta

3-4 borilišta za takmičenja: Olimpijske igre; Prvenstvo sveta; Kontinentalna takmičenja.

2 za međunarodne turnire.

4. Sigurnosna zona

Slobodan prolaz od 2 m od strunjače do gledališta.

5. Podloga terena (borilišta)

Strunjača dimenzije 2 x 1 m sa ceradom u kompletu koja prekriva strunjače.

6. Temperatura

Minimalno 16° C.

7. Osvetljenje

Minimalno 600 lux-a.

8. Odeća sportista

Na početku svakog dana, takmičar mora biti sveže obrijan ili da ima bradu od više meseci.

Dres za takmičenje:

Takmičari se moraju pojaviti na rubu strunjače obučeni u dres, čiji je uzorak odobrila FILA, iz samo jednog dela u boji koja mu je određena (crvena ili plava). Zabranjeno je mešanje crvene i plave boje.

Rvači moraju obavezno nositi:

1. na grudima grb svoje zemlje,
 - na leđima dresa skraćenicu svoje zemlje, maksimalne veličine 10 x 10 cm,
2. takmičari ne smeju nositi grb ili skraćenicu neke druge zemlje,
3. dozvoljeno je korišćenje lakših štitnika za kolena bez metalnih delova,
4. maramicu od platna koju treba pokazati sudiji pre meča i imati (posedovati) je tokom trajanja meča.

Reklame na odeći:

Pravila Međunarodnog olimpijskog komiteta, takmičari mogu nositi na nogavici ili poleđini dresa naziv jednog sponzora. Takmičari takođe mogu nositi na leđima, rukavima ogrtača ili trenerke nazive njihovih sponzora. Radi identifikacije sponzora, slova i simboli ne mogu preći visinu od 6 cm.

Štitnici za uši:

Za rvače koji žele nositi štitnike za uši, moraju nositi štitnik odobren od strane FILA i ne smeju imati nikakve metalne ili tvrde delove. Sudija je obavezan da primora rvača koji ima vrlo dugu kosu da nosi štitnike za uši.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

Obuća:

Takmičari moraju nositi rvačku obuću, koja obuhvata članak noge. Zabranjeno je korišćenje obuće sa potpeticom ili đonovima sa ekserima, obuće sa kopčama ili koja ima neki metalni deo. Obuća može biti bez pertli ili da pertle budu zalepljene trakom za obuću, kako bi se izbeglo da se odreše za vreme meča. Svaki takmičar je dužan da si sam nabavi traku, što će biti prekontrolisano pre izlaska na strunjaču.

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Broj borilišta

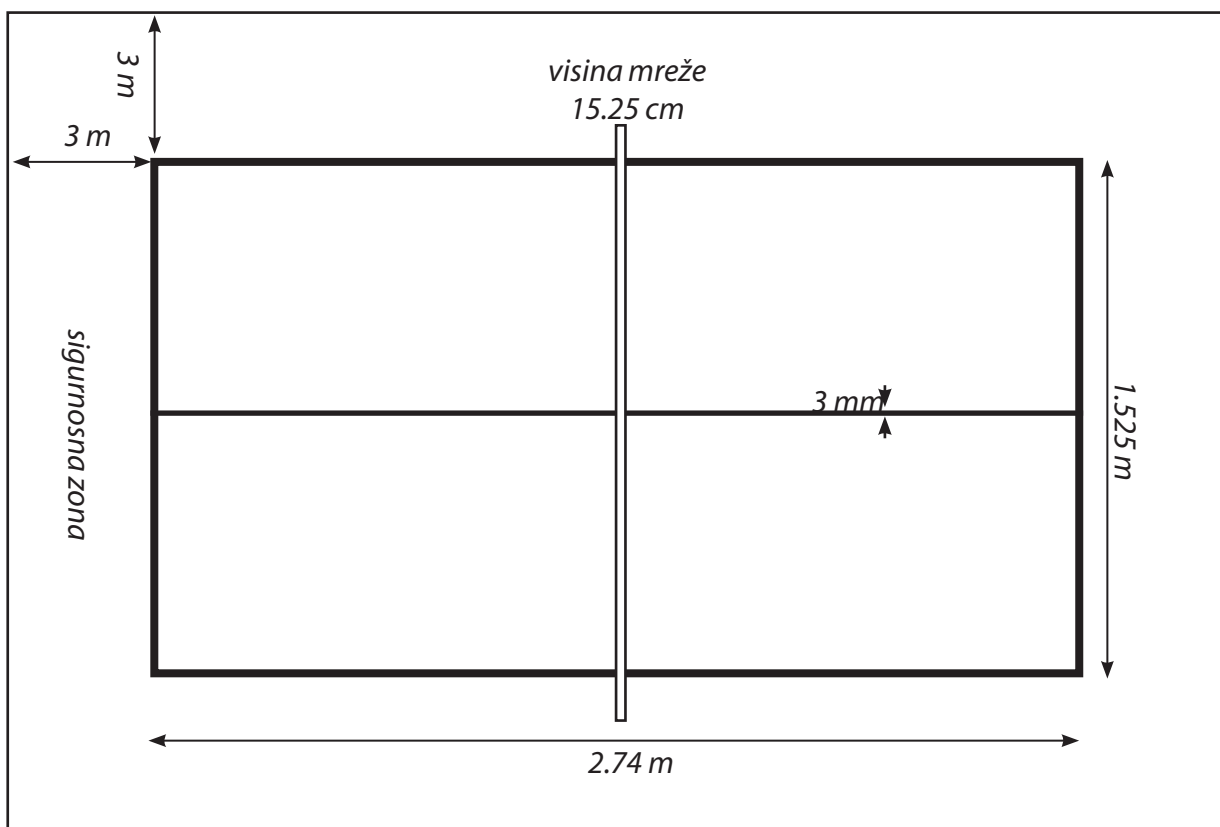
1-3 borilišta zavisno od veličine hale.

STONI TENIS (tabletennis)

www.stss.rs (www.ittf.com)

Izvod teksta o sportu

Stoni tenis, poznat i kao ping pong, je sport u kome se takmiče dva (ili četiri) igrača koji lopticu udaraju reketom na stolu za stoni tenis. Razvoj stonog tenisa u svetu je započeo u Engleskoj od 1899. do 1904. godine. Nekoliko međunarodnih prvenstava održano je od 1904. do 1912. godine, a potom od 1912-1925. nisu održavana međunarodna takmičenja u stonom tenisu. Prvi stonoteniski savez u svetu osnovan je 1921. u Engleskoj. Prvo svetsko prvenstvo u stonom tenisu održano je 1926. u Londonu, kada je i osnovana Međunarodna stonoteniska federacija ITTF...

Slika 25. Teren i sto za stoni tenis

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Prostor za igru mora da bude dug ne manje od 14 m, širok ne manje od 7 m i visok ne manje od 5 m. Prostor za igru je ograničen ogradom visokom oko 75 cm, jednolično tamne boje koja ga odvaja od gledalaca i od drugih prostora za igru.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Površina za igru mora da bude jednolično tamne mat boje, sa belom uzdužnom linijom širine 2 cm duž ivica stola od 2,74 m i belom krajnjom linijom širine 2 cm duž krajnjih linija od 1,525 m. Za igru parova oba polja su podeljena na dva jednaka polu-polja središnom linijom širine 3 mm, koja je paralelna sa uzdužnim linijama. Središna linija se smatra delom desnog polu-polja.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Sto:

Gornja površina stola, površina za igru, je pravougaonik dužine 2,74 m i širine 1,525 m i mora da bude horizontalan i na visini od 76 cm od poda. Površina za igru ne uključuje vertikalne, bočne i čeonu stranu stola. Površina za igru može da bude od bilo kog materijala uz uslov da na bilo kom delu površine standardna lopta odskoči oko 23cm ako je puštena sa visine od 30 cm. Površina za igru je podeljena na dva jednaka polja vertikalnom mrežom koja je paralelna sa krajnjim linijama stola i mora da bude neprekidna celom svojom dužinom.

Mreža:

Pod mrežom se podrazumeva mreža, delovi za njeno zatezanje, držaci i delovi za njihovo pricvršćivanje za sto. Mreža mora da bude zategnuta kanapom čiji su krajevi pričvršćeni za vertikalne držače visoke 15,25 cm koji su udaljeni od bočnih ivica 15,25 cm. Visina mrežice mora da bude celom svojom dužinom 15,25 cm iznad površine za igru. Deo mreže do površine za igru mora da bude što je moguće bliže površini za igru celom dužinom i što je moguće bliže nosačima mreže.

Lopta:

Lopta je sfernog oblika prečnika 40mm. Težina lopte je 2,7 gr. Lopta mora da bude napravljena od celuloida ili sličnog plasticnog materijala i mora da bude bele ili narandžaste mat boje.

Reket:

Reket može da bude bilo koje velicine, oblika i težine ali ploča reketa mora da bude ravna i kruta. Najmanje 85 % debljine mora da bude od prirodnog drveta; unutarnji vezivni slojevi mogu da budu ojačani vlaknastim materijalom kao što su karbonska vlakna, staklena vlakna ili presovan papir, ali ne sme da bude deblji od 7,5 % ukupne debljine ili od 0,35 mm, šta god je manje od ova dva. Strana koja se koristi za udaranje mora da bude pokrivena običnom nazubljenom gumom sa zupcima okrenutim napolje ukupne debljine zajedno sa lepkom ne više od 2 mm, ili sendvič gumom sa zupcima okrenutim prema napolje ili unutra ukupne debljine ne više od 4 mm uključujući i lepilo. Obična nazubljena guma je jedan sloj nesunderaste prirodne ili sintetičke gume sa zupcima ravnomerno raspoređenim po površini i gustinom ne manjom od 10 / cm² i ne većom od 30 / cm². Sendvič guma je jedan sloj sunderaste gume prekrivene spoljnim slojem obične nazubljene gume. Debljina nazubljene gume ne sme da bude veća od 2 mm. Materijal koji pokriva ploču (guma) mora da pokriva celu površinu ali ne i preko ivica, izuzev dela blizu same drške koji se obuhvata prstima. Ploča reketa, svaki sloj unutar ploče i svaki sloj obloge mora da bude ravnomeran, neprekidan i svuda jednake debljine. Površina materijala za pokrivanje (guma) ili sama ploča reketa ako nije pokrivena mora da bude bez sjaja, svetlo crvena sa jedne strane i crna sa druge strane. Materijal za pokrivanje (guma) može da se upotrebljava za igru jedino i samo ako u potpunosti udovoljava uslovima u kojima je odobren od strane ITTF-a bez ikakvog fizičkog, hemijskog ili bilo kakvog drugog tretmana koji bi menjao svojstva gume kao što su brzina, hvatljivost (trenje), izgled, boja, struktura, površina itd. Neznatna odstupanja mogu da se dozvole ukoliko značajno ne menjaju osobine površine. Na početku meča i kada god promeni reket, igrač je obavezan da pokaže reket koji će da koristi protivniku i sudiji da ga pregledaju.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m.

5. Podloga terena (borilišta)

Na svetskim prvenstvima i Olimpijskim igrama pod mora da bude drven ili od sintetičkog materijala odobrenog od strane ITTF-a.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

6. Temperatura

Minimalno 16° C.

7. Osvetljenje

Intenzitet svetla, mereno na visini površine za igru, mora da bude ne manje od 1000 lux-a ravnomerno preko cele površine za igru i ne manje od 500 lux-a u bilo kom delu prostora za igru. Izvor svetlosti ne sme da bude niži od 5 m iznad poda.

8. Odeća sportista

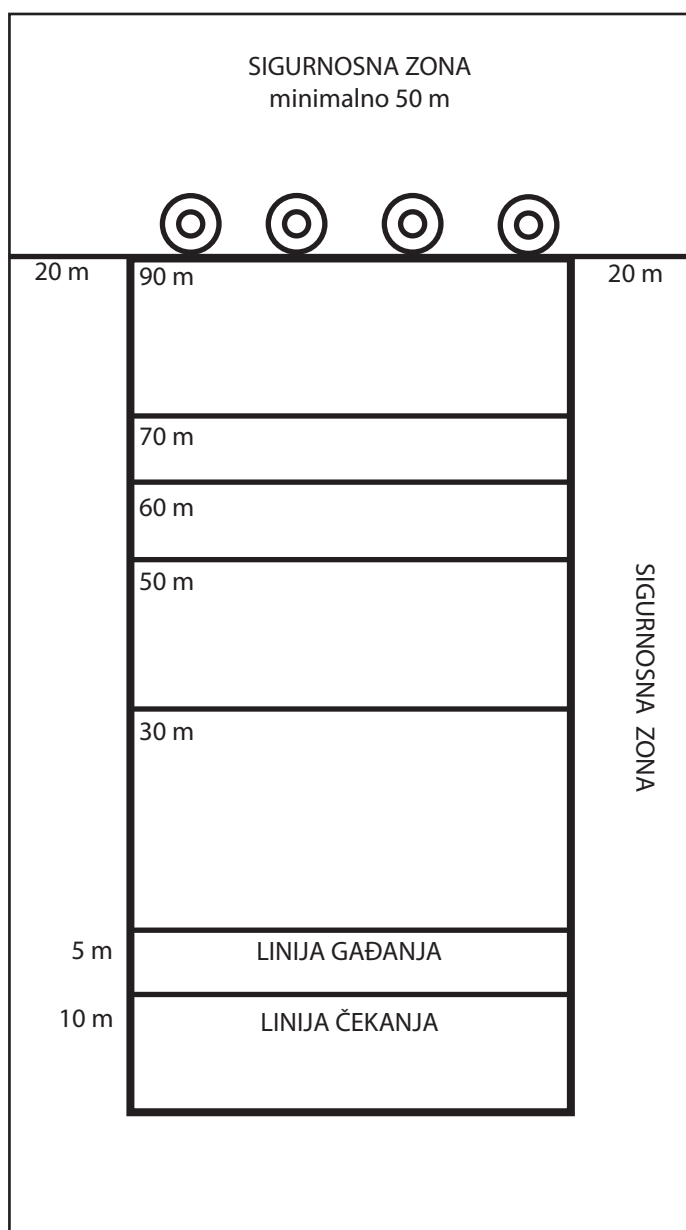
Uobičajena odeća za igru se sastoji od majice sa kratkim rukavima (ili bez rukava), kratkih pantalona ili suknje, ili jednodelne sportske odeće, kratkih čarapa i patika; ostala odeća kao deo ili komplet trenerka može da se nosi za vreme igre isključivo uz dozvolu vrhovnog sudije. Osnovna boja majice, suknje i kratkih pantalona, sa izuzetkom rukava i kragne mora da se jasno razlikuje od boje loptice koja se koristi. Na leđnom delu majice mogu da budu brojevi ili slova radi identifikacije igrača, saveza, kluba i reklamne poruke; ukoliko je na leđnom delu majice ispisano ime igrača ono mora da bude odmah ispod kragne. Brojevi određeni od strane organizatora radi identifikacije igrača imaju apsolutan prioritet na centralnom delu leđnog dela majice; ovi brojevi mogu da budu na nosaču (papir, platno,...) koji ne sme da bude veci od 600 cm². Oznake ili ukrasi na prednjoj strani odeće ili nakit koji igrač nosi ne sme da bude upadljiv ili da odbija svetlost, tako da ometa protivnika na bilo koji način.

STRELIČARSTVO NA OTVORENIM TERENIMA (outdoor archery)

www.strelinarski-savez-srbije.org (www.archery.org)

Izvod teksta o sportu

Streličarstvo pripada grupi tzv. "belih sportova" zajedno sa tenisom, golfom itd. Streličarstvo je, takodje, i Olimpijski sport. Na Olimpijskim igrama streličarstvo se prvi put pojavilo 1900. godine (druge OI). Bilo je i na OI 1904., 1908. i 1920. godine, a onda je skinuto sa programa zbog nejedinstvenih pravila (svaki organizator OI postavljao je sopstvena pravila, tako da se rezultati i rekordi nisu mogli upoređivati i vrednovati). Temelji modernog sporskog streličarstva postavljeni su 1931. godine kada je osnovana Međunarodna streličarska federacija (Fédération Internationale de Tir á l'Arc) FITA...

Slika 26. Strelište na otvorenom prostoru

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Međunarodna takmičenja se odvijaju na udaljenosti mete 90, 70, 50 i 30 m za muškarce i tolerancija na terenu može biti ± 30 cm te 70, 60, 50 i 30 m za žene, tolerancija može biti ± 15 cm.

Za Međunarodna takmičenja treba da bude obezbeđen i teren za vežbanje pored takmičarskog.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

- Linija čekanja će biti obeležena najmanje pet metara iza linije gađanja.
- Za Međunarodna takmičenja centralna traka ne mora da bude šira od 10 m.
- Tačka na liniji gađanja koja je direktno nasuprot meti biće obeležena i numerisana istim brojem kao i ta meta. Ako dva ili više takmičara gađaju na istoj meti u isto vreme, streljačke pozicije će biti obeležene na liniji gađanja. Treba da budu povučene (obeležene) i linije pod pravim uglom na liniju gađanja, od nje do linije meta, a koje će sačinjavati trake koje obuhvataju jednu, dve, ili tri mete.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Postoje tri FITA lica za mete na otvorenom:

- 122 cm u prečniku;
- 80 cm u prečniku;
- i 80 cm višestruko lice.

Opis:

Lica od 122 i 80 cm podeljena su na pet kružnih, obojenih bodovnih zona poređanih od centra prema periferiji na sledeći način: „Zlato“ (Žuto), Crveno, Svetlo plavo, Crno i Belo (nema linija odvajanja između Svetloplavog i Crnog; Crnog i Belog). Svaka posebna boja je podeljena tankom linijom na dve zone podjednake širine, što daje deset bodovnih zona podjednake širine, mereno od sredine „Zlatnog“:

- 6,1 cm na licu od 122 cm;
- 4 cm na licu od 80 cm.

Te linije podele biće smeštene u potpunosti u višoj bodovnoj zoni u svakom slučaju. Svaka linija koja obeležava krajnju ivicu Belog biće u potpunosti unutar bodovne zone. Debljina linije neće prelaziti 2 mm ni na licu od 122 cm ni na 80 cm. Centar mete se naziva „pinhole“ (pinhol), i biće obeležen malim „x“ (krstić) čije linije neće prelaziti 1 mm u debljinu i 4 mm u dužinu. Unutrašnji prsten za desetku (obeležen kao x na bodovnim listama) prečnika 6,1 cm na licu od 122 cm, odnosno 4 cm na licu od 80 cm, potreban je za određivanje nerešenih rezultata u rangiranju. Pored toga, mogu se koristiti višestruka lica (2, 3 ili 4) na distanci od 30 m (obavezan trougaoni raspored na FITA šampionatima). Par od dva lica treba da ima „Zlato“ na oko 42 cm jedno od drugog. Skup od tri lica biće u simetričnom trougaonom rasporedu. Skup od četiri lica biće raspoređen kao kvadrat, sa centrima udaljenim 42 cm po vertikali i horizontali.

4. Sigurnosna zona

Tamo gde je dozvoljen pristup publici, barijere biće udaljene najmanje 20 m od kraja linije meta postavljene na 90 m, mogu se po želji sužavati u pravoj liniji do distance od najmanje 10 m od kraja linije gađanja. To će održavati marginu od otprilike 13 m od linije meta kada mete budu pomerene na distancu od 30 m. Te barijere takođe treba da budu najmanje 10 m iza linije čekanja, i onoliko daleko iza linije meta koliko je potrebno da se obezbedi da pojedinci iz publike ne prolaze iza meta na razdaljini manjoj od 50 m. To će stvoriti bez-bednosnu zonu koja će se povećati na 110 m kada mete budu pomerene napred na distancu od 30 m. Udaljenost od 50 m može biti smanjena ako se postavi odgovarajući grudobran, mreža ili sličan objekat.

5. Podloga terena (borilišta)

Travnati teren.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

6. Oprema sportista

Luk:

Koji se sastoji od rukohvata (grip), rajzera i dva elastična kraka od kojih se svaki završava zarezom (nock) za tetivu. Luk je namenjen za upotrebu putem jedne tetive direktno pričvršćene samo između dva zareza, a pri upotrebi se drži jednom rukom za rukohvat, dok prsti druge ruke povlače, zadržavaju i otpuštaju tetivu. Dozvoljeni su višebojni rajzeri i oznake kompanija na unutrašnjoj strani gornjeg kraka.

Tetiva:

od bilo kojeg broja niti materijala odabranog za tu namenu sa centrom koji služi za prihvat prstima, a kome može biti dodat serving (oslonac) za nok strele. Da bi se označila ova tačka mogu biti dodati jedan ili dva lokatora noka, a na oba kraja tetive petlje koje se smeštaju u zareze na luku kakda je on u upotrebi. Takođe je dozvoljen i jedan dodatak na tetivi koji služi kao marker za nos ili usnu. Serving na tetivi ne sme se završavati u vidnom polju takmičara kada je luk potpuno nategnut. Tetiva ne sme ni na koji način da služi kao pomoć u nišanjenju, putem gledanja kroz pip-hol (peep-hole), oznake ili bilo kojim drugim sredstvima.

Rest:

za strelu, koji može biti podesiv, bilo koje pokretno dugme za pritisak (pressure button), tačka pritiska (pressure point) ili oslonac strele (arrowplate) može se koristiti na luku, pod uslovom da nisu električni ili elektronski i da ne daju dodatnu pomoć u nišanjenju. Tačka pritiska neće biti smeštena više od 4cm unazad (unutra) od grla rukohvata (pivot point) luka.

Nišan:

Za ciljanje je dozvoljen, ali ni u kom trenutku se ne može koristiti više od jednog takvog uređaja. Nišan pričvršćen za luk sa namenom ciljanja, i koji može dozvoljavati prilagođavanje vetru ako i podešavanje elevacije.

Strele:

Bilo kog tipa mogu se koristiti ukoliko podležu prihvaćenim principima i značenju reči „Strela“ definisane u sportskom strelčarstvu, i ako te strele ne oštećuju nepotrebno lica ili mete. Maksimalni prečnik strele neće prelaziti 11mm. Strala se sastoji od šafta sa sa glavicom (vrhom), noka, pera i, po želji, krestinga (ukrasa).

Zaštita prstiju:

U vidu navlaka za prste, rukavica ili trake za gađanje (flaster) dozvoljene su pri povlačenju, držanju i otpuštanju tetive, pod uslovom da ne sadrže nikakvo pomagalo za povlačenje, držanje i otpuštanje tetive.

Poljske naočare:

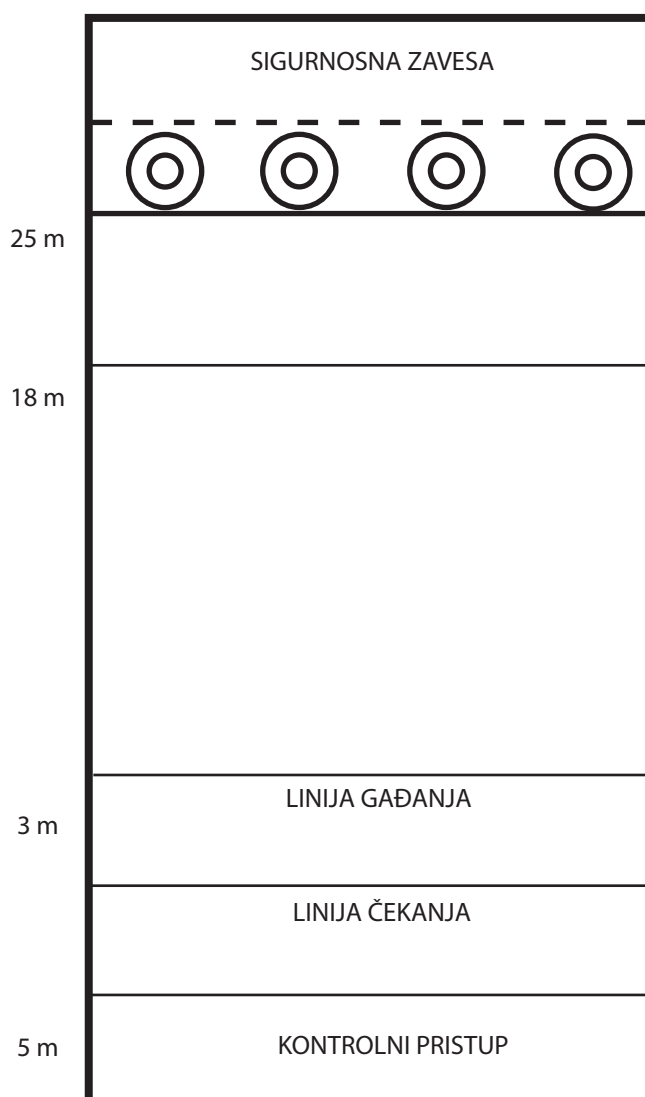
Teleskopi i druga vizuelna pomagala mogu se koristiti za primećivanje strela, ukoliko ne predstavljaju smetnju ostalim takmičarima u smislu mesta na liniji gađanja.

STRELIČARSTVO U DVORANAMA (indoor archery)

www.strelinarski-savez-srbije.org (www.archery.org)

Izvod teksta o sportu

Streličarstvo pripada grupi tzv. "belih sportova" zajedno sa tenisom, golfom itd. Streličarstvo je, također, i Olimpijski sport. Na Olimpijskim igrama streličarstvo se prvi put pojavilo 1900. godine (druge OI). Bilo je i na OI 1904., 1908. i 1920. godine, a onda je skinuto sa programa zbog nejedinstvenih pravila (svaki organizator OI postavljao je sopstvena pravila, tako da se rezultati i rekordi nisu mogli upoređivati i vrednovati). Temelji modernog sportskog streličarstva postavljeni su 1931. godine kada je osnovana Međunarodna streličarska federacija (Fédération Internationale de Tir à l'Arc) FITA...

Slika 26. Strelište u zatvorenom prostoru

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Teren je pravougaonog oblika, imamo terene 25 i 18 m tolerancija +/- 10 cm.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Teren mora da se obeleži jasnom startnom linijom širine 5 cm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Lica mete:

Prečnika 60 i 40 cm, Triangular i Triple lica.

Ivične linije moraju biti ucrtane na lice unutar višeg vrednosnog kruga maksimalne debljine 2 mm. Centar lica X (pinhole) označen je linijom maksimalne debljine 1 mm, dužine 4 mm. Za složeni luk (CU) 10ka je prečnika 3 cm kod lica fi 60, odnosno 2 cm kod lica fi 40.

Vertikalna Triple lica 40 cm koriste se kod Svetskih prvenstva i Olimpijade. Centar single lica ili centar triple lica postavlja se na 130 cm +/- 5 cm iznad poda.

Kod triangular triple lica centar donjih lica je na 130 cm. Triple lica prečnika 40 cm u paru na meti, minimalni razmak između dva bodovna kruga je 10 cm, a za lica prečnika 60 cm je 2 cm.

Lukovi:

Lukovi su izradjeni od drveta, fibreglasa, aluminijuma ili karbon / grafitnih kompozitnih materijala. Struna luka je obično od kevlar (materijal koji se koristi u izradi auto guma i neprobojnih prsluka) ili takozvani fast flajt FastFlight - proizvod na bazi ugljovodonika).

Strele:

Strele su izradjene od aluminijuma ili karbon grafitu.

4. Sigurnosna zona

Sigurnosne barijere postavljaju se oko terena, minimum 10 m od linije meta, i minimum 5 m iza linije čekanja.

5. Podloga terena (borilišta)

Parket.

6. Temperatura

Minimalno 16° C.

7. Osvetljenje

Minimalno 600 lux-a.

8. Odeća sportista

Recurve Bow (Olimpijski luk)

Compound Bow (Složeni luk)

Štitnik za ruku

Štitnik za prste

Štitnik za grudi

Tobolci

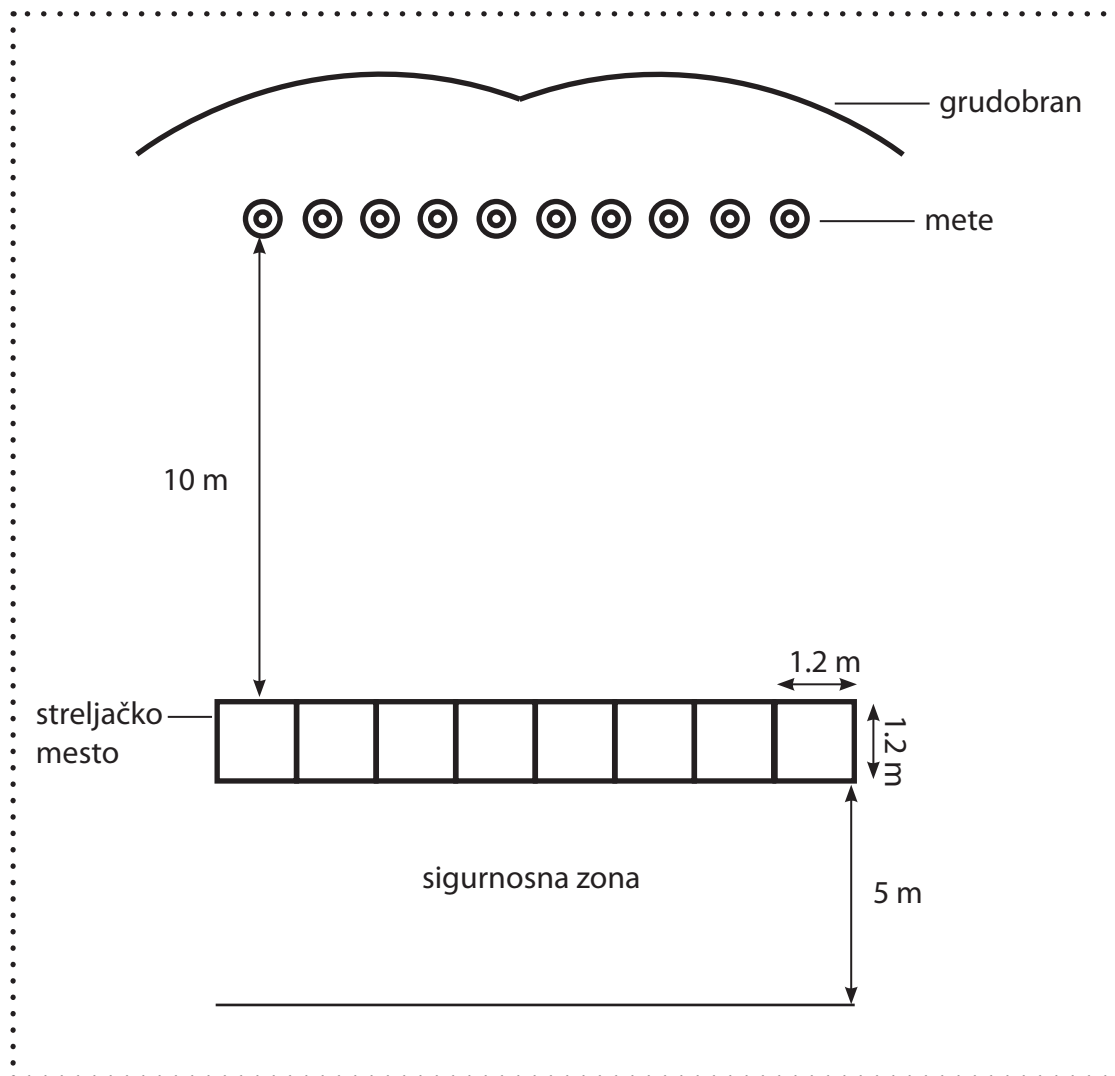
Bow sling.

STRELJAŠTVO (shooting)

www.serbianshooting.rs (www.issf-sports.org)

Izvod teksta o sportu

Streljaštvo je sport u koje se korišćenjem različitih tipova pušaka i pištolja gađa u pokretne, nepokretne i leteće mete. Ovaj sport ne treba mešati sa streličarstvom, sportom u kojem je takođe cilj pogoditi metu. Streljaštvo je standardni sport u programu modernih Olimpijskih igara. ISSF (Svetska sportska streljačka federacija) danas broji preko 160 zemalja članica i spada u najraširenije sportove...

Slika 28. Strelište za 10 metara

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

strelišta na 300 = 303 m
strelišta na 50 = 53 m
strelišta na 25 = 28 m
strelišta na 10 = 13 m
strelišta za pokretne mete na 50 = 53 m
strelišta za pokretne mete na 10 = 13 m.

2. Dozvoljena odstupanja (borilišta)

strelišta na 300 m \pm 1.00 m
strelišta na 50 m \pm 0.20 m
strelišta na 25 m \pm 0.10 m
strelišta na 10 m \pm 0.05 m
strelišta za pokretne mete na 50 m \pm 0.20 m
strelišta za pokretne mete na 10 m \pm 0.05 m.

3. Broj streljačkih mesta za održavanje takmičenja

strelišta na 300 m : 10
strelišta na 50 m : 20
strelišta na 25 m : Minimalno 4 uređaja sa po 5 meta
strelišta na 10 m : 30
strelišta za pokretne mete na 50 m : 20
strelišta za pokretne mete na 10 m : 30.

4. Streljačko mesto

Streljačko mesto mora biti građeno tako da ne vibrira niti se pokreće kada se druge osobe kreću u blizini. Streljačko mesto, do približno 1,2 m unazad od linije gađanja mora biti potpuno ravno (vodoravno) u svim smerovima. Ostali deo streljačkog mesta može biti ili vodoravan ili nekoliko centimetara niži. Streljačko mesto mora biti opremljeno sa: pokretnom ili podesivom klupom ili stalkom nivoa 0.7 m - 0.8 m. Tablom za rezultate, približno veličine 50 cm x 50 cm. Ako je streljačko mesto izloženo jačem vetru, strelcima mora biti osigurana dodatna zaštita zaslonima, drvoredom ili drugim sredstvima.

5. Sigurnosna zona

Prostor mora biti odvojen od prostora za strelce i službenog osoblja odgovarajućom pregradom, najmanje 5 m iza linije gađanja. Ako je potrebno zbog sigurnosti, strelšte može biti ograđeno zidovima. Zaštita protiv rikošeta i zalutalih zrna može se takođe osigurati postavljanjem poprečnih blendi između linije gađanja i linije meta.

6. Oprema

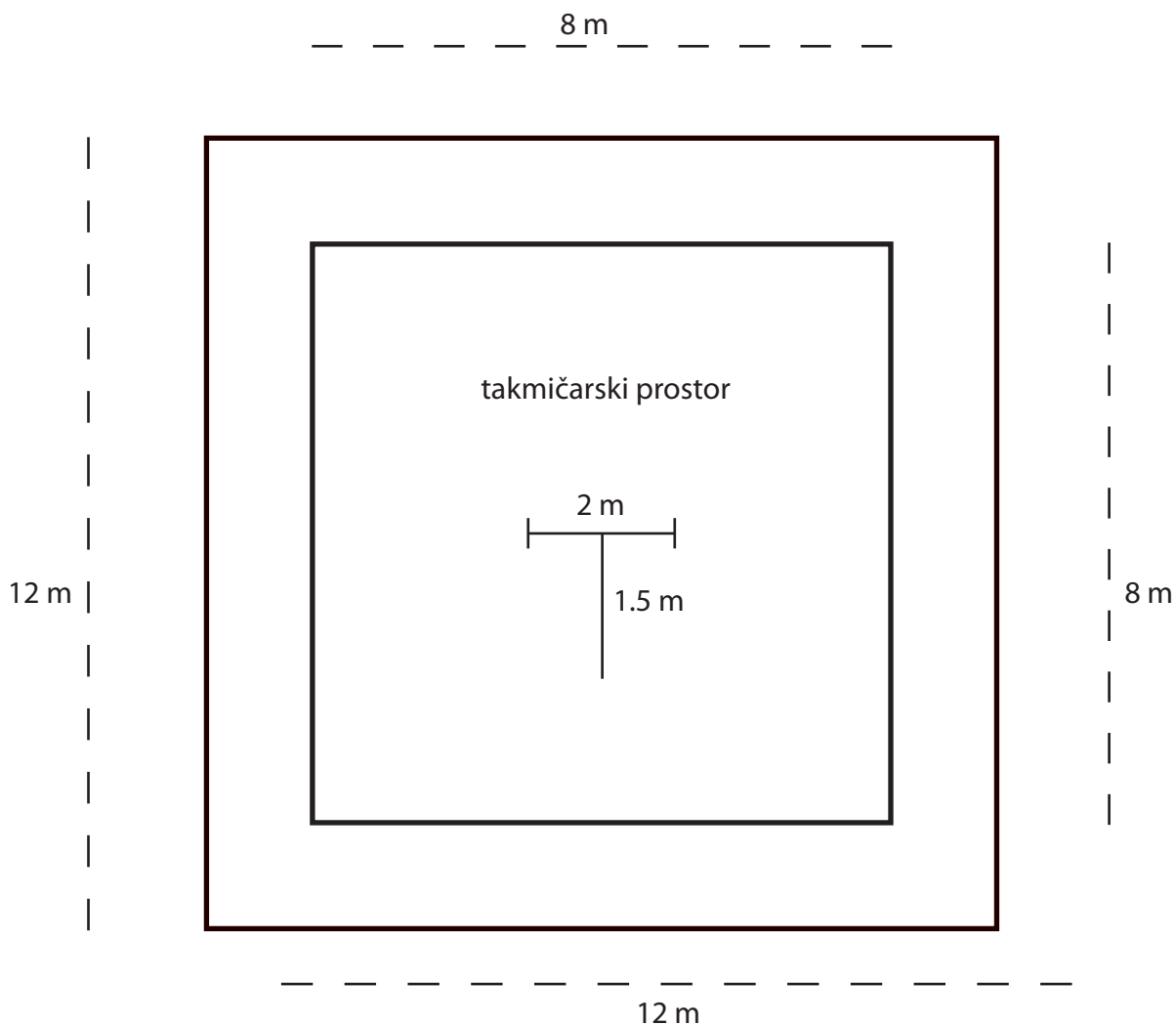
Preporučuje se svim strelcima da za vreme gađanja nose streljačke naočare otporne na rasprskavanje ili sličnu zaštitu za oči. Strelci moraju koristiti samo opremu i odeću koja je u skladu s ISSF Pravilima. Sve (pištolji, uređaji, oprema, dodaci itd.) što može dati strelcu nepoštenu prednost pred drugima nije dozvoljeno. Strelac je odgovoran za predaju sve opreme i odeće na službeni pregled i odobrenje od strane Tehničke kontrole pre početka takmičenja.

TEKVONDO (taekwondo)

www.tas.org.rs (www.wtf.org)

Izvod teksta o sportu

TaeKwonDo je olimpijski borilački sport poznat po brzim, visokim i atraktivnim nožnim udarcima. Poreklom je iz Koreje, a danas se širom sveta praktikuje kao sport, samoodbrana i rekreacija. TaeKwonDo (tekvondo) je dobio ime spajanjem tri korejske reci: "tae" - što u prevodu znači noga (ili udariti nogom); "kwon" - što znači pesnica (ili udariti rukom); i reci "do" koja se javlja u filozofiji većine borilačkih veština i u širem smislu predstavlja put (način, sistem). Prema tome, reč TaeKwonDo bi u bukvalnom prevodu značila "put noge i ruke", ili "način borbe nogama i rukama"...

Slika 29. Izgled tekvondo borilišta

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Borilište ima površinu od 10 m x 10 m i ravne je površine. Borilište mora biti pokriveno elastičnim strunjačama. Ono mora biti postavljeno na platformu koja je 0,5 m - 0,6 m iznad površine poda, a spoljni deo granične linije mora imati nagib ne veći od 30 stepeni radi bezbednosti takmičara.

2. Pozicije i obeležavanje terena (borilišta)

Pozicija sudije u borilištu (Referee):

Pozicija sudije u borilištu obeležena je na 1,5 m iza centralne tačke u borilištu u pravcu treće granične linije i označena je kao mesto sudije u borilištu.

Pozicija bodovnih sudija (Judge):

Pozicija prvog bodovnog sudije obeležena je na 0,5 m spolja od ugla graničnih linija 1 i 2. Pozicija drugog bodovnog sudije obeležena je na 0,5 m spolja od ugla graničnih linija 2 i 3. Pozicija trćeg bodovnog sudije obeležena je na 0,5 m spolja od ugla graničnih linija 3 i 4. Pozicija četvrtog bodovnog sudije obeležena je na 0,5 m spolja od ugla graničnih linija 4 i 1.

Pozicija merioca vremena:

Pozicija merioca vremena nalazi se na tački koja je udaljena 2 m iza granične linije 1 i 2.

Pozicija doktora:

Pozicija doktora nalazi se na tački koja je udaljena više od 3 m udesno od granične linije.

Pozicije takmičara:

Pozicije takmičara nalaze se na dve suprotne strane udaljene po 1 m od centralne tačke borilišta i 5 m od granične linije 1 (crveni takmičar je okrenut ka graničnoj liniji 2 a plavi takmičar ka graničnoj liniji 4).

Pozicija trenera:

Pozicija trenera nalazi se na udaljenosti od 1 m od centralne tačke granične linije na strani svakog takmičara.

Pozicija kontrolnog stola:

Kontrolni sto se nalazi blizu ulaza u borilište radi kontrole zaštitne opreme takmičara.

3. Sigurnosna zona

Minimalno 4 m od borilišta.

4. Podloga terena (borilišta)

Tatami.

5. Temperatura

Minimalna 16° C, maksimalna 26° C.

6. Osvetljenje

Minimalno 600 lux-a.

7. Odeća sportista

Takmičar nosi tekvondo uniformu (Dobok) i štitnike koje priznaje WTF. Takmičar mora da nosi zaštitni oklop, kacigu, štitnike za prepone, za laktove i cevanice, rukavice i zaštitnu gumu za zube pre nego što uđe u borilište, a štitnici za prepone, laktove i cevanice nose se ispod Doboka i svaki takmičar treba da ima svoju zaštitnu opremu koja je odobrena od strane WTF. Nošenje bilo kakvih drugih predmeta na glavi osim kacige se ne dozvoljava.

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Dimenzija terena (borilišta)

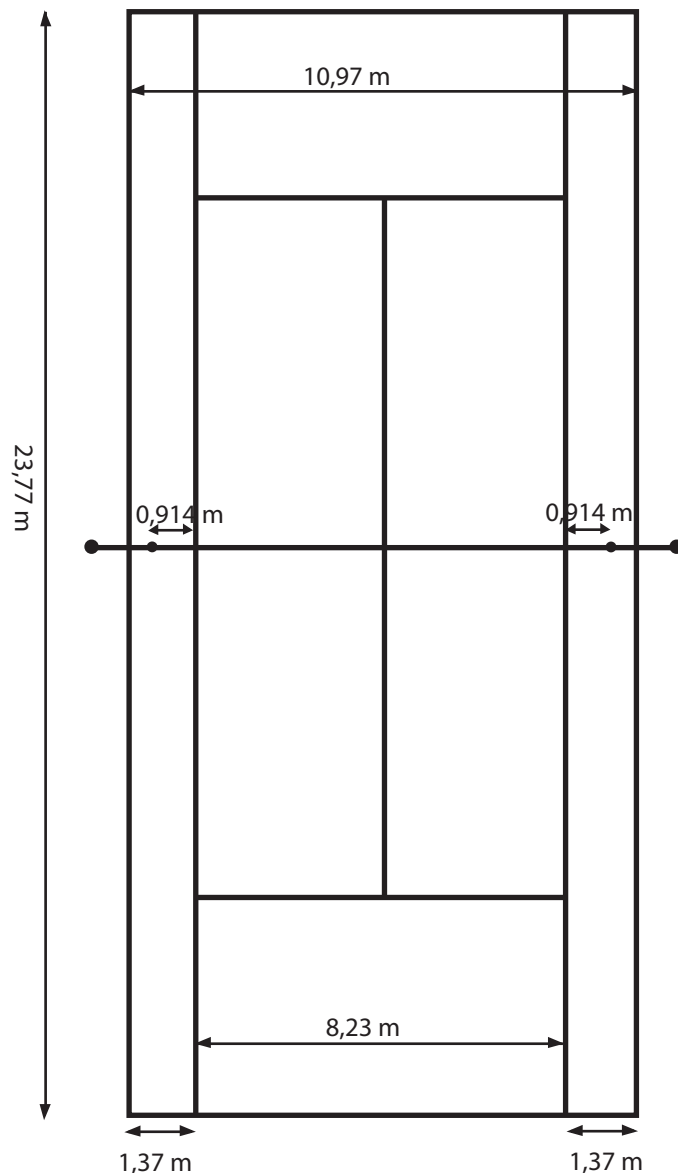
Borilište može da se smanji na 8 x 8 m. Nije obavezno dizanje borilišta na platformu.

TENIS (tennis)

www.teniskisavez.com (www.itftennis.com)

Izvod teksta o sportu

Tenis je sport sa reketima koji igraju dva igrača (singl) ili dva tima od po dva igrača (dubl). Igrači koriste reket za tenis da bi prebacili lopticu u protivnički deo terena preko mreže koja se nalazi na sredini terena. Počeo je da se igra u Engleskoj u 19. veku. Vrlo brzo je počeo da se širi po zemljama u kojima se govori engleski jezik, i to najviše među višim staležom. Tenis je danas Olimpijski sport i igraju ga svi ljudi, nezavisno od društvenog statusa. Pravila igranja su ista još od 90-ih godina 19. veka. Izuzetak je uvođenje taj-brejka (eng. tie-break = „prelom“ izjednačenja) 70-ih godina 20. veka. Tenis je veoma popularan sport koji prate milioni ljudi, a posebno četiri Grend slem turnira...

Slika 30. Izgled teniskog terena

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Za singl:

Dužina: 23,77 m

Širina: 8,23 m

Za dubl:

Dužina: 23,77 m

Širina: 10,97m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Linije su sastavni deo terena. Linije na terenu su širine 5 cm.

3. Unutrašnje karakteristike

Mreža:

Visoka je 107 cm na krajevima i 91,4 cm na sredini terena.

Sudije :

- Glavni sudija
- Sudija na stolici
- Sudija na mreži
- Sudija na servisu
- Sudija na središnjoj servisnoj liniji
- Linijski sudija.

4. Sigurnosna zona

Minimum 5 m od borilišta.

5. Podloga terena (borilišta)

U tenisu se koriste četiri vrste terena: šljaka, tvrdi tereni, tereni na travi i tereni za igranje zatvorenom prostoru.

6. Oprema

1. Teniska majica
2. Teniski šorc ili suknja
3. Znojnice
4. Patike
5. Čarape
6. Reket.

TRIATLON (triathlon)

www.atletiskisavez.rs (www.iaaf.org)

Izvod teksta o sportu

Triatlon je u programu Olimpijskih igara od 2000. godine, i od tada je standardni olimpijski sport. Deonice triatlona propisane na Olimpijskim igrama su: 1500 m plivanje, 40 km vožnje biciklom, 10 km trčanje. Zato se i navedene dužine staza u triatlonu još nazivaju i „olimpijski triatlon“...

Slika 31. Triatlon

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

Plivački deo takmičenja

1. Dimenzija terena (borilišta)

Juniori: 300 m i 750 m

Seniori: 1500 m, 3000 m, 4000 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Za vreme plivanja takmičar je dužan da pliva po označenoj stazi i svako skretanje sa staze u smislu skraćivanja distance se kaznjava diskvalifikacijom.

3. Unutrašnje karakteristike

Dozvoljena oprema:

Plivačka kapa koju daje Organizator takmičenja/trke. Naočare za plivanje i kopča za nos.

Nedozvoljena oprema:

Veštačka pomagala za pogon; odela za plivanje debljine veće od 5 mm; samo donji deo odela/ nogavice

Upotreba plivačkog odela:

Dužina plivanja	Zabranjeno iznad	Obavezno ispod	Maksimalno vreme u vodi
300 m	20° C	14° C	10 min.
750 m	20° C	14° C	20 min.
1500 m	20° C	14° C	30 min.
3000 m	22° C	16° C	1h 15 min.
4000 m	22° C	16° C	1h 45 min.

4. Podloga terena (borilišta)

Voda.

5. Temperatura

Granica temperature za Olimpijski triatlon je 20° C, dok je za Ironman ta granica na 24° C.

6. Osvetljenje

Dnevno svetlo.

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Dimenzija terena (borilišta)

750 m plivanja kod nas su takmičenja na ovoj distanci dosta zastupljena.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

Trkački deo takmičenja

1. Dimenzija terena (borilišta)

Juniori: 2 i 5 km
Seniori: 10, 20, 30 km.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Teren se obeležava sa stubovima i trakama visine 1 m.

3. Zona za izmenu

Zona za izmenu je prostor u kome takmičari presvlače opremu između disciplina. U zoni za izmenu takmičar je obavezan da koristi za smestanje svoje opreme samo prostor koji je obeležen njegovim brojem. Takmičar ne sme da ometa druge takmičare u toku tranzicije. Takmičar ne sme da vozi bicikl u zoni za izmenu. Bicikl sme da vozi samo posle linije na tlu koja označava početak biciklističkog segmenta odnosno do oznake za kraj segmenta. Kacigu mora da stavi i da skine dok je u zoni za izmenu. U zoni izmene je dozvoljeno trčanje.

4. Temperatura

Nije propisano.

5. Osvetljenje

Dnevno svetlo.

6. Odeća sportista

Dozvoljena oprema:

- Dres
- Takmičarski broj
- Šprinterice.

Nedozvoljena oprema:

- Slušalice ili telefonske slušalice;
- Staklene flaše i rezervoari;
- Mobilni telefoni;
- Uniformu koja nije u skladu sa ITU pravilima o uniformi.

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Dimenzija terena (borilišta)

Kod nas su takmičenja na 5 km trčanja dosta zastupljena.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

Bicikistički deo takmičenja

1. Dimenzija terena (borilišta)

Juniori: 8 i 20 km
Seniori: 40, 80, 120 km.

2. Oprema

Dozvoljena oprema:

- Bicikl
- Dres
- Takmičarski broj

Nedozvoljena oprema:

- Slušalice ili telefonske slušalice;
- Staklene flaše i rezervoari;
- Mobilni telefoni;
- Bicikle ili delove bicikla koji nisu u skladu sa pravilima
- Uniformu koja nije u skladu sa ITU pravilima o uniformi.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Karakteristike bicikla:

Za trke sa dozvoljenom vožnjom u zavetrini, okvir bicikla mora biti tradicionalnog oblika, npr. mora se sastojati od glavnog trougla od tri ravna (ili po dužini oblikovana) cevasta oblika, koji mogu biti okrugli, ovalni, spljošteni, kapljasti ili drugačiji u poprečnom preseku;

a) Okvir ne sme biti duži od dva metra, niti širi od pedeset centimetra za trke u kojima je dozvoljena vožnja u zavetrini. Za sve ostale trke, dva metra dug i sedamdesetpet centimetra širok okvir će biti dopušten;

b) Okvir mora biti najmanje 24 cm, mereno od poda do sredine osovine lančanika.

c) Vertikalna linija koja dira prednji vrh sedala ne sme biti više od 5 cm ispred niti manje od 15 cm iza okomice koja prolazi kroz centar osovine lančanika i takmičar ne sme imati mogućnost pomeranja/podešavanja sedala van tih linija/granica za vreme takmičenja.

d) Ne sme biti manje od 54 cm niti više od 65 cm između vertikalne linije koja prolazi sredinom osovine lančanika i vertikalne linije koja prolazi sredinom osovine prednjeg točka. (Izuzeti su samo vrlo visoki ili vrlo niski takmičari).

4. Zona za izmenu

Zona za izmenu je prostor u kome takmičari presvlače opremu između disciplina. U zoni za izmenu takmičar je obavezan da koristi za smestanje svoje opreme samo prostor koji je obeležen njegovim brojem. Takmičar ne sme da ometa druge takmičare u toku tranzicije. Takmičar ne sme da vozi bicikl u zoni za izmenu. Bicikl sme da vozi samo posle linije na tlu koja označava početak biciklističkog segmenta odnosno do oznake za kraj segmenta. Kacigu mora da stavi i da skine dok je u zoni za izmenu. U zoni izmene je dozvoljeno trčanje.

5. Podloga terena (borilišta)

Drum.

6. Temperatura

Nije propisana.

7. Osvetljenje

Dnevno svetlo.

N A P O M E N A

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Dimenzija terena (borilišta)

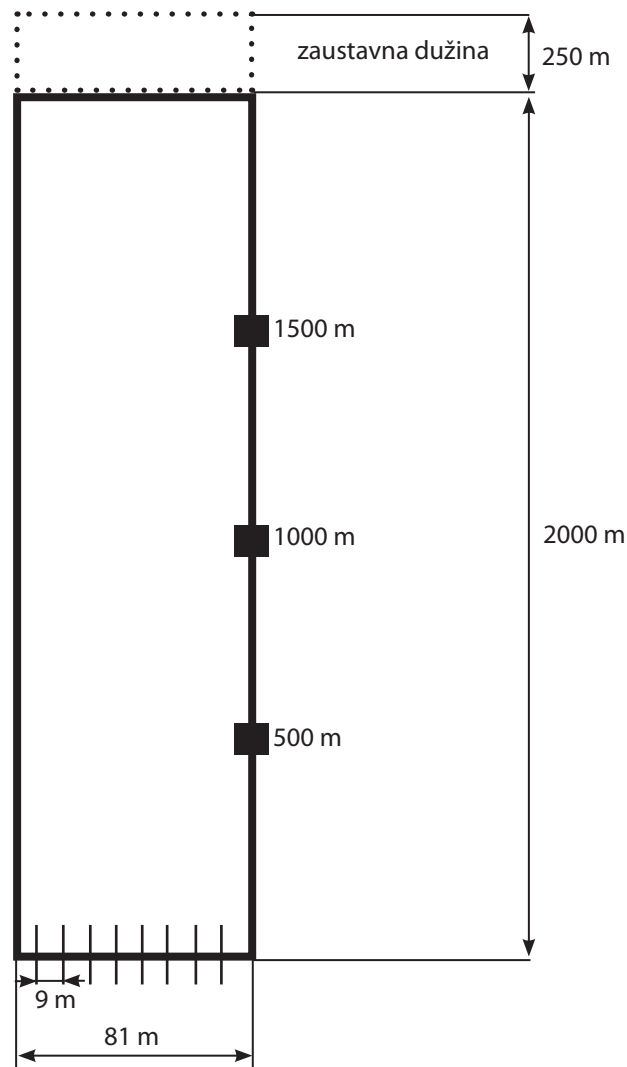
20 km vožnje bicikla.
Kod nas su takmičenja na ovoj distanci dosta zastupljena.

VESLANJE (rowing)

www.serbian-rowing.org.rs (www.worldrowing.com)

Izvod teksta o sportu

Veslanje je pojedinačni i ekipni sport na vodi, u kojem pojedinac ili više njih koji se nalaze u čamcu pokreću čamac u kojem sede snagom svojih mišića preko poluga koja se zovu vesla. Vesla su dugačke poluge koja na jednom kraju imaju rukohvat, dok drugi kraj koji je širi i pljosnati (lopata) ulazi u vodu. Veslačka takmičenja zovu se regate. Veslanje je standardni olimpijski sport, a vrlo je popularan i kao akademski sport, posebno raširen na univerzitetima u Velikoj Britaniji i SAD...

Slika 32. Izgled veslačke staze

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dužina staze: 2000 m.

Širina staza: 162 m (27+(8 x 13,5)+13,5)

Zaustavna dužina: 250 m. Minimalna dubina: 3 m.

Dužina staze za master veslače i adaptive rowing: 1000 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta) -Albano sistem (postavljanje bova duž čitave staze)

Bove: postavljaju se celom dužinom staze sa razmakom od 12,5 m.

Prečnik bove: 15 cm

Markeri: postavljaju se celom dužinom staze sa razmakom od 500 m.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Sudije:

- broj sudija: 21.

Starter:

- startuje trku (na obali, ili na vodi u startnom tornju).

Sudija na startu :

- poravnava čamce, starter može da startuje trku tek pošto on dozvoli.

Vrhovni sudija :

- u katamaranu (specifičan čamac koji ne pravi talase).

Sudija u finiš tornju:

- beleži redosled čamaca i vremena (zvanični rezultati se mogu objavljivati tek pošto dozvoli sudija u finiš tornju).

Kontrolna komisija:

- sudije na pontonima, sudije u hangaru za merenje čamaca, sudije u prostoriji gde se mere laki veslači i kormilari.

Medicinsko osoblje:

- ekipa hitne pomoći sa celokupnom opremom.

Spasioci:

- u brzim čamcima na vodi, raspoređeni duž čitave staze.

Oprema za sudije:

- *startni toranj* – 40-50 m iza startne linije, u sredini staze, na visini od 3 - 6 m iznad vode; *startni pontoni* (6) – blokovi na kojima se nalaze držači čamaca; *prostorija (kućica)* u liniji starta za sudiju na startu, 15-30 m od prve staze, idealno ako je na visini od 1-2 m; *katamarani* (minimum 3); *finiš toranj* – betonska građevina u kojoj se osim sudija nalaze i prostorije za organizatora, medije...; *pontoni* za izlaženje na vodu i vraćanje sa vode (minimum 2) – u blizini hangara ili prostora za čamce; *hangari* ili stalci za čamce; *prostorije za merenje veslača i anti doping kontrolu*;

Sudijski rekviziti:

- 2 velika sata vidljiva sa 100 m udaljenosti, velika tabla za pisanje, mikrofoni (minimum 6), radio veza (minimum 10 stanica), zastavice crvene i bele (minimum 6 kompleta), zvono (minimum 6), štoperice (ukoliko ne postoji elektronsko merenje); foto finiš sistem merenja i snimanja; vizir (ukoliko nema foto finiša).

4. Karakteristike čamaca

Postoje dve vrste čamaca i predstavljaju dve veslačke discipline: rimen i skul.

U rimenu, svaki veslač vesla jednim veslom (dužine oko 3.8 m), dok u skulu vesla sa dva vesla (svako dužine oko 3 m).

Rimen čamci (svaki veslač ima jedno veslo):

Ovi čamci mogu imati kormilara - lice koje upravlja čamcem pomoću kormila i podstiče veslače. Uz naziv čamca navedena je i oznaka (simbol) za svaki čamac kao i dimenzije.

- *Dvojac sa kormilalom*, oznaka 2+. Dva rimen veslača i kormilar. Dvojci su dugi oko 12 m i teški minimum 32 kg.
- *Dvojac bez kormilara*, oznaka 2-. Dva rimen veslača bez kormilara. Težina čamca ne sme biti manja od 27 kg.
- *Četverac sa kormilalom*, oznaka 4+. Četiri rimen veslača i kormilar. Četverci su dugi oko 14 m i teški ne manje od 51 kg.
- *Četverac bez kormilara*, 4-. Četiri rimen veslača bez kormilara. Težina čamca ne sme biti manja od 50 kg.
- *Osmerac*, 8+. Osam rimen veslača sa kormilalom. Osmerac je dug oko 20 m i težak minimalno 96 kg.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

Upravljanje u čamcima bez kormilara (dvojac i četverac) je omogućeno preko kormila koje je sistemom sajli povezano za đon patike jednog od veslača. Patike su pričvršćene za specifičan držač o koji se veslači u toku zaveslaju odupiru (guraju) nogama.

Skul čamci (svaki veslač ima dva vesla, po jedno u svakoj ruci):

Ovi čamci na zvaničnim trkama nemaju kormilara. Kormilara je moguće sresti u specijalnim skul čamcima za obuku i internu upotrebu. Upravljanje se najčešće ostvaruje primenom veće sile na veslo s jedne strane čamca. Ruke se ukrštaju, najčešće leva iznad desne, tokom ciklusa zaveslaja.

- *Skif (1 X)* Jedan veslač - skuler. Skif je dug oko 8 m i širok 30-tak cm. Takmičarski čamci ne mogu biti i lakši od 14 kg. Kraće i šire izrade se često vide kao skifovi za rekreaciju.
- *Dubl skul (2X)* Dva skulera. Većina dublova se može iskoristiti i kao dvojci bez kormilara uz prepravku dela za rimen vesla. Ako se upotrebljava kao dvojac, obično se dodaje i kormilo. Postoje i verzije dublova sa rekreaciju koji su snatno teži od takmičarskih, ali samim tim i stabilniji. Takmičarski dubl skulovi ne smeju biti lakši od 27 kg.
- *Četverac skul (4X)*. Četiri skul veslača. Engleski izraz je često "Quad". Obično ima kormilo slično kao četverac bez kormilara, a uz prepravke za rimen vesla može se koristiti i kao četverac bez kormilara. Težina takmičarskog četverca skul ne sme biti manja od 52 kg.

5. Discipline

Olimpijske discipline:

- *za muškarce* – skif, dubl skul, četverac skul, dvojac bez kormilara, četverac bez kormilara, osmerac, dubl skul za lake veslače i četverac bez kormilara za lake veslače;
- *za žene* – skif, dubl skul, četverac skul, dvojac bez kormilara, osmerac i dubl skul za lake veslačice.

6. Temperatura

Nije propisana, vesla se i po kiši. Jedini problem predstavlja jak vetar.

7. Osvetljenje

Dnevno svetlo.

8. Podloga terena

Voda.

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dužina staze: 2000 metara

Širina staza: 108 metara (13,5+(6 x 13,5)+13,5).

Zaustavna duž: 150 metara (minimum).

Minimalna dubina: 3 metra

Dužina staze za master veslače i adaptive rowing: 1000 m.

2. Karakteristike staze (prostor za sudije, broj sudija, broj staza, broj pomoćnog osoblja...)

Sudije:

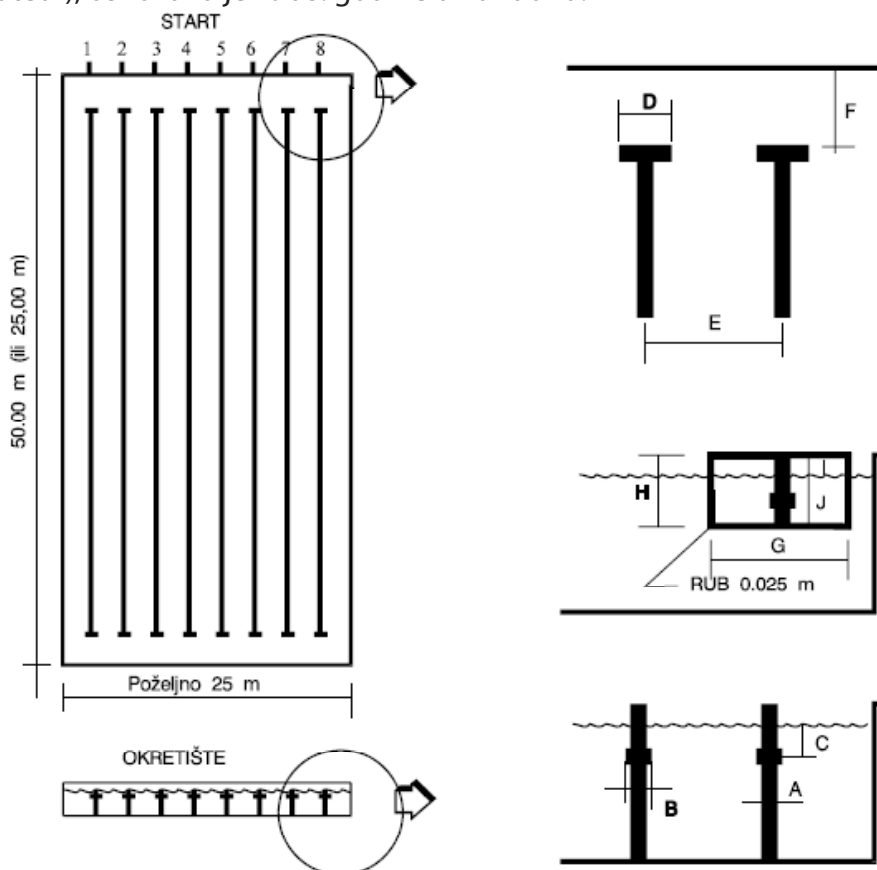
- Broj sudija: od 18 do 21.

PLIVANJE (swimming)

www.serbia-swim.org.rs (www.fina.org)

Izvod teksta o sportu

Plivanje je poznato od davnina, ali tek na mozaicima ranih istočnih civilizacija nailazimo na njegove prve predstave. Prvo pisano delo o plivanju potiče iz 1538. godine na latinskom jeziku. Od tada pa do kraja 18. veka slede mnoga dela o plivanju i njegovom značaju u telesnom vaspitanju. Prvo plivačko društvo nastalo je u Upsali (Švedska) 1796. godine, a polovinom 19. veka započinju i prva takmičenja i dolazi do razvoja plivačkih stilova. Plivanje se pojavilo već na prvim Olimpijskim igrama modernog doba održanim 1896. godine u Atini i to u disciplinama na 100m i 1500m slobodnim stilom za muškarce. Evropska prvenstva se održavaju od 1926. godine, a svetska od 1973. godine. FINA – Međunarodna amaterska plivačka federacija (Federation Internationale de Natation Amateur), osnovana je 1908. godine u Londonu.

OZNAKE NA BAZENU

DEBLJINA PRUŽNIH I CILJNIH OZNAKA	A	0.25 m +/- 0.05 m
DUŽINA CILJNIH POPREČNIH OZNAKA	B	0.50 m
DUBINA DO CILJNIH POPREČNIH OZNAKA	C	0.30 m
DUŽINA POPREČNE PRUŽNE OZNAKE	D	1.00 m
ŠIRINA PRUGE	E	2.00 m min. 2.50 m poželjno
RAZMAK PRUŽNE OZNAKE OD ZIDA	F	2.00 m
ŠIRINA DODIRNE PLOČE	G	2.40 m
VISINA DODIRNE PLOČE	H	0.90 m
VISINA DODIRNE PLOČE IZNAD VODE	I	0.30 m
VISINA DODIRNE PLOČE ISPOD VODE	J	0.60 m

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dužina: 50 m

Širina: 25 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Pružna užad:

Svako pružno uže sastoji se od plovka postavljenih od kraja do kraja i minimalnog promera 0.05 m do maksimalnog 0.15 m. Boja pruga u bazenu mora biti postavljena na sledeći način:

- Dve zelene pruge za staze 1 i 8
- Četiri plave pruge za staze 2, 3, 6 i 7
- Tri žute pruge za staze 4 i 5

Boja plovaka u dužini od 5.0 m od svakog kraja bazena mora biti crvena. Ne može biti više od jednog pružnog užeta između dve pruge. Na 15.0 m od svakog zida plovci se moraju razlikovati po boji od susednih plovaka.

Oznake za ledni okret :

Konopci sa zastavicama zategnuti popreko bazena, minimalno 1.8 i maksimalno 2.5 m od vodene površine, na učvršćenim stubovima postavljenim 5.0 m od svakog krajnjeg zida. Uočljive oznake moraju biti postavljene na obe strane bazena i, gde je moguće, na svakom pružnom užetu, na 15 m od svakog krajnjeg zida.

Konopac za poništenje starta:

Treba biti zategnut popreko bazena na visini ne manjoj od 1.2 m od vodene površine, na učvršćenim stubovima postavljenim 15.0 m od starta. Konopac mora biti učvršćen brzo otpusnim mehanizmom. Nakon aktiviranja konopac mora u celosti prekriti sve pruge.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Dubina:

Na delu bazena gde su startne platforme, i to 1.0 do najmanje 6.0 m od poprečnog zida, zahteva se minimalna dubina od 1.35 m. U ostalim delovima bazena minimalna dubina je 1.0 m.

Zidovi:

Krajnji zidovi moraju biti paralelni i stvoriti pravi ugao sa prugama i površinom vode, te moraju biti napravljeni od čvrstog materijala, sa hrapavom površinom koja se proteže do 0.8 m ispod vodene površine, kako bi takmičar mogao dodirnuti i odgurnuti se od zida bez ikakvog rizika.

Pružna užad:

Pružna užad mora se protezati čitavom dužinom bazena, osigurana na krajevima sa sidrenim kukama usađenim u krajnje zidove. Kuke moraju biti postavljene tako da prvi početni plovci sa svake strane bazena budu na površini vode.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m.

5. Podloga terena (borilišta)

Bazen (voda).

6. Temperatura

25° – 28° C.

7. Osvetljenje

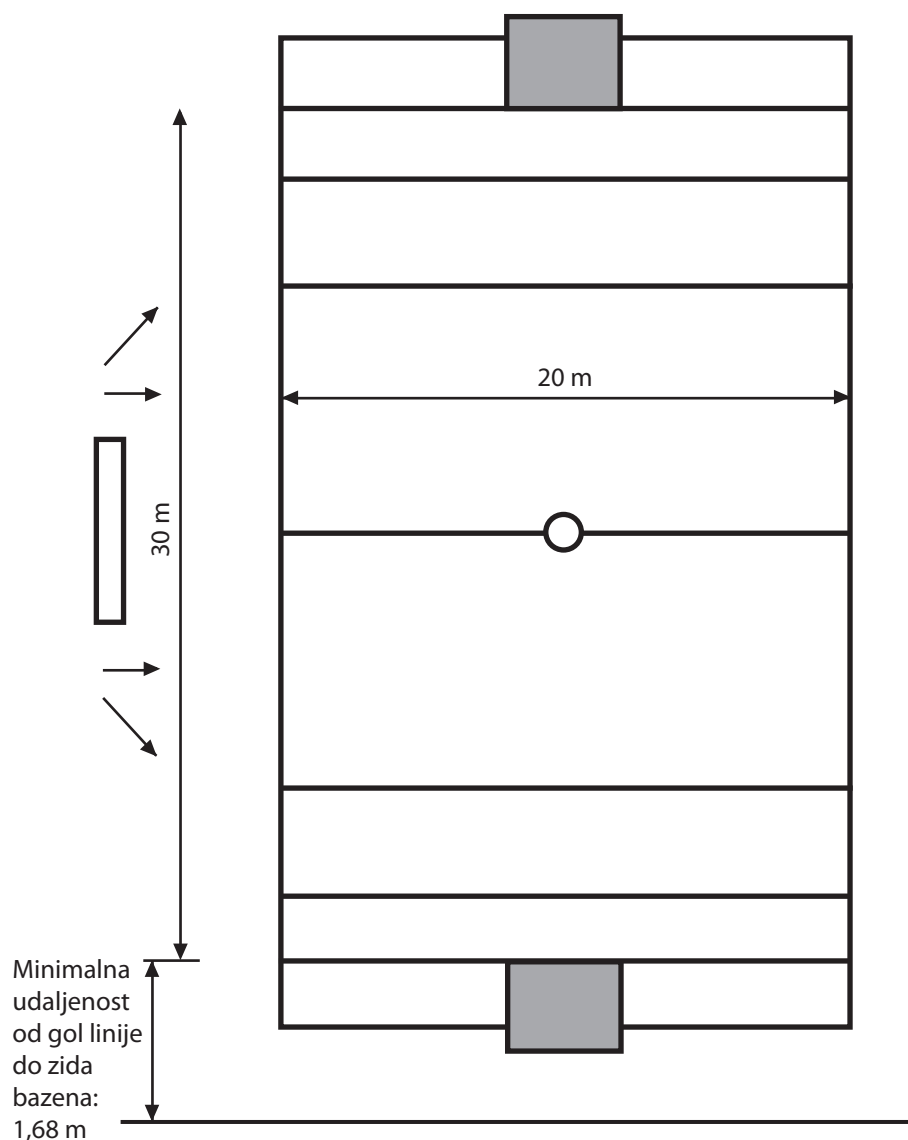
Minimalno 600 lux-a.

VATERPOLO (waterpolo)

www.waterpoloserbia.org (www.fina.org)

Izvod teksta o sportu

Vaterpolo je sportska ekipna igra dve ekipe u vodi kojoj je krajnji cilj postizanje pogotka u gol protivničke ekipe. Preteča vaterpola je sportska igra koja se 1869. godine, u Velikoj Britaniji, zahvaljujući nastojanjima sportskih stručnjaka, da u jednolični program plivanja unese više živosti. Uz fudbal, najstariji je ekipni sport koji se pojavio na programu Olimpijskih igara, još 1900. godine i održao se do danas (osim 1904). Vaterpolo za žene prvi put je uključen na Olimpijskim igrama u Sidneju 2000. godine...

Slika 34. Izgled terena za vaterpolo

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Udaljenost između golnih linija mora biti 30 m. Širina mora biti 20 m. Dubina vode ne sme nigde biti manja od 1,80 m, a preporučuje se 2,00 m.

Žene: dimenzije igrališta moraju biti 25 x 17 m.

2. Oprema

Vidljive oznake moraju biti postavljene na obe strane igrališta a označavaju sledeće:

- a) bele oznake - gol linija i polovina igrališta
- b) crvene oznake - linija 2 m
- c) žute oznake - linija 5 m

Uzdužne granice igrališta od gol linije do linije 2 m moraju biti označene crveno, od linije 2 m do linije 5 m žuto, te od linije 5 m do centra igrališta zeleno. Crvena oznaka mora biti na svakom kraju igrališta, 2 m od ugla na suprotnoj strani od zapisničkog stola, da označi mesto za ponovni ulazak igrača u igru.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Golovi:

Dve stative i prečka su čvrste konstrukcije, pravougaonog oblika, veličine 0,075 m na strani prema igralištu, obojene belo, moraju biti smeštene na gol linijama na krajevima igrališta, jednako udaljene od uzdužnih stranica igrališta najmanje 0,30 m ispred granice igrališta.

Unutrašnji razmak stativa mora biti 3,00 m. Donja strana prečke mora biti 0,90 m iznad površine vode. Mreže moraju biti sigurno pričvršćene za stative i prečku i zatvarati celi gol ostavljajući razmak iza gol linija ne manji od 0,30 m.

Lopta:

Mora biti okrugla sa vazdušnom komorom koja ima samozatvarajući ventil. Mora biti nepromočiva, bez vanjskih šavova, bez premaza masti ili slične matrije. Težina lopte mora biti od 400 do 450 gr. Za muški vaterpolo obim lopte mora biti od 0,68 do 0,71 m a pritisak u lopti od 90 do 97 kPa, a za ženski vaterpolo obim lopte mora biti od 0,65 do 0,67 m, a pritisak u lopti od 83 do 90 WP kPa.

Kapice:

Moraju biti u kontrastnim bojama, osim potpuno crvene, i moraju se razlikovati od boje lopte. Sudije mogu zatražiti od ekipe da stavi bele ili plave kapice. Golmani moraju nositi crvene kapice. Kapice moraju biti vezane ispod brade. Ako igrač izgubi kapicu za vreme igre, mora je zameniti kod prvog prikladnog prekida igre kada je njegova ekipa u posedu lopte. Kapice se moraju nositi tokom cele utakmice. moraju imati brojeve s obe strane, visine 0,10 m. Golman nosi kapicu s brojem 1, a ostale kapice moraju imati brojeve od 2 do 13. Rezervni golman mora nositi crvenu kapicu broj 13. Brojevi kapica se ne smeju menjati za vreme igre, osim s dozvolom sudije. Za međunarodne utakmice kapice moraju na prednjoj strani imati međunarodnu slovnu oznaku zemlje (tri slova) i mogu imati nacionalnu zastavu. Visina slovne oznake mora biti 0,04 m.

4. Sigurnosna zona

Minimum 4 m od bazena.

5. Podloga terena (borilišta)

Bazen (voda).

6. Temperatura

Temperatura vode mora biti 26 +/- 1 °C.

7. Osvetljenje

Za međunarodna takmičenja rasveta ne sme biti manja od 1.500 lux-a.

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Rasveta

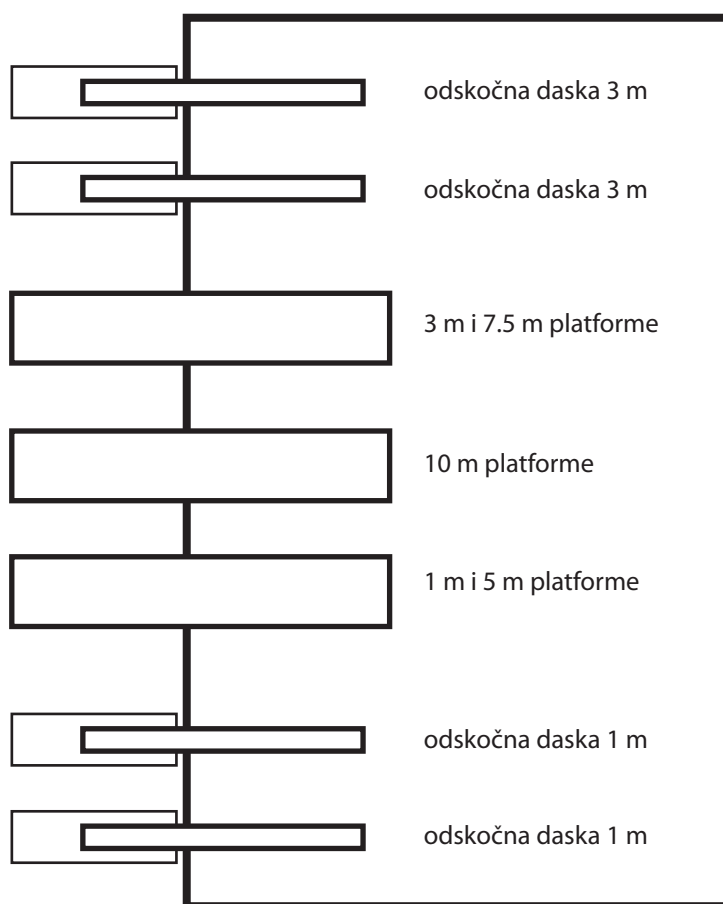
Rasveta ne sme biti manja od 600 lux-a.

SKOKOVI U VODU (diving)

e-mail: savezskokovi@nadlanu.com (www.fina.org)

Izvod teksta o sportu

Skokovi u vodu su takmičarski sport u kojem je cilj skakača što efektnije, uz prezentaciju akrobatskih gimnastičkih elemenata tokom skoka, skočiti u vodu s povišenog mesta. Skokovi u vodu su standardni olimpijski sport iako se često izvode i kao rekreacijska zabava na prirodnim ili veštačkim kupalištima...

Slika 35. Izgled bazena za skokove u vodu

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dimenzije bazena su 20 x 25 m. Dubina bazena je 4.80 m prema tri strane, osim prema strani gde se nalaze skakačka mesta, smanjuje na 3.50 m što je dubina za skokove s visine od 1 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Oznake za bazene će biti tamno kontrastne boje.

Širina: 0,2 m minimalno, maksimalno 0,3 metra.

Dužina: 21,0 m na 25 m dugim bazenima.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Minimalne dimenzije platforme će biti:

0.6 - 1.0 m platforma dužine 5.0 m širine 0.6 m

2.6 - 3.0 m platforma dužine 5.0 m širine 1.5m

5.0 m platforma dužine 1.5 m širine 6.0 m

7.5 m platforma dužine 1.5 m širine 6.0 m

10.0 m platforma dužine 3.0 m širine 6.0 m

Debljina prednje ivice platforme će biti 0,2 m, ali da ne prelazi 0,3 m. Površine platforme mora biti neklizajuća.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m.

5. Podloga terena (borilišta)

Bazen (voda).

6. Temperatura

25° – 28° C.

7. Osvetljenje

Minimalni osvetljenje na nivou od 1 m iznad vode ne sme biti manja od 600 lux-a.

8. Odeća sportista

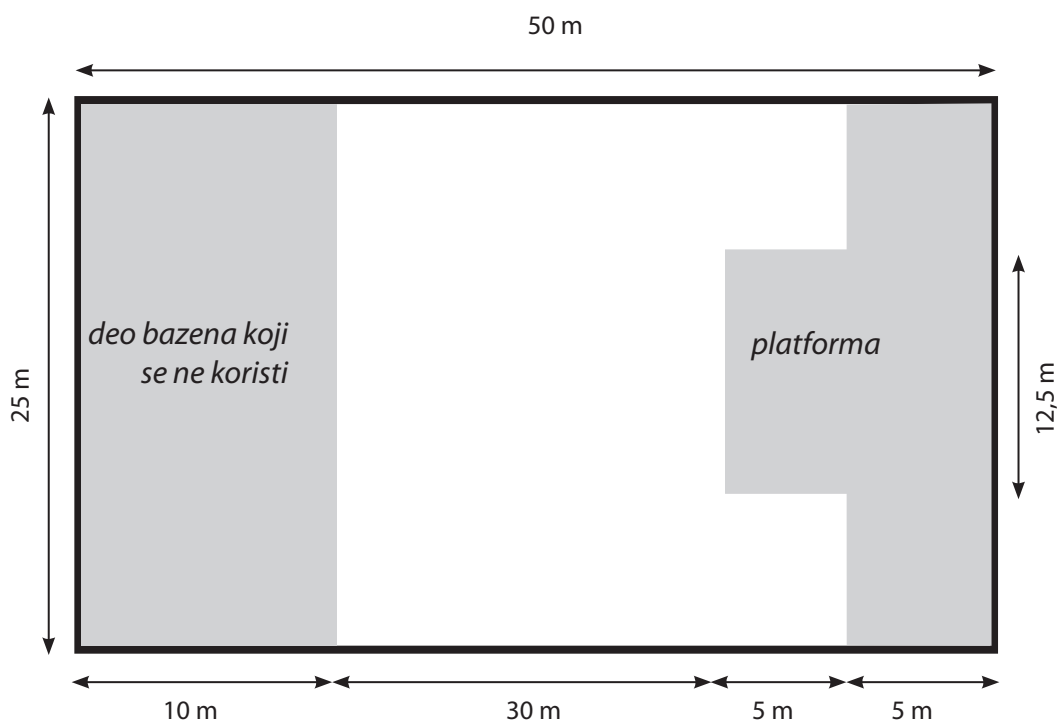
Kupaći koji je napravljen od laganih rastegljivih materijala te isti takav i dvodelni, koji se često naziva i bikini..

SINHRONO PLIVANJE (synchronised swimming)

www.synchro-serbia.org.rs (www.fina.org)

Izvod teksta o sportu

Sinhrono plivanje je vodeni sport koji uključuje elemente plivanja, gimnastike i plesa. Iako je na većini takmičenja pravilima dozvoljen nastup i muškarcima, sinkronizirano plivanje se uglavnom smatra ženskim sportom te ga u velikoj većini praktikuju i u njemu se takmiče samo žene. Tokom takmičenja pojedinac ili ekipa izvode program koji se sastoji od niza ritmički povezanih plivačkih pokreta i figura u vodi, i to sve u ritmu prateće muzike. Nastup ocenjuju sudije na osnovu čijih ocena se određuje poredak. Najčešće se na jednom takmičenju izvode po dva programa, obavezni i slobodni. Discipline su pojedinačn, u paru (duo) i u grupi, koje najčešće imaju 4 - 8 takmičarki....

Slika 36. Bazen za sinhrono plivanje

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dužina: 50 m

Širina: 25 m

Takmičarski prostor iznosi 12 x 12 m, dubina bazena je 3 - 8 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Bazen može da se obeleži sa pružnim užadima za deo terena koji se neće koristiti (prikazano na slici).

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Muzika:

Za takmičenja nivo zvuka mora da bude 90 - 100 decibela.

Platforma:

Platforme će biti čvrsta. Visina platforme iznad vode mora biti od 0,5 m do 0,75 m. Površina mora da bude prekrivena neklizajućim materijalom. Maksimalni nagib ne sme biti veći od 10°.

Bazen:

Voda mora biti bistra, a dno bazena vidljivo. Bazen mora imati podvodnu rasvetu, te nadvodne i podvodne zvučnike.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m.

5. Podloga terena (borilišta)

Bazen (voda).

6. Temperatura

25° - 28° C.

7. Osvetljenje

Intenzitet svetla na nivou od 1 m iznad površine vode ne sme biti manji od 1500 lux-a.

8. Odeća sportista

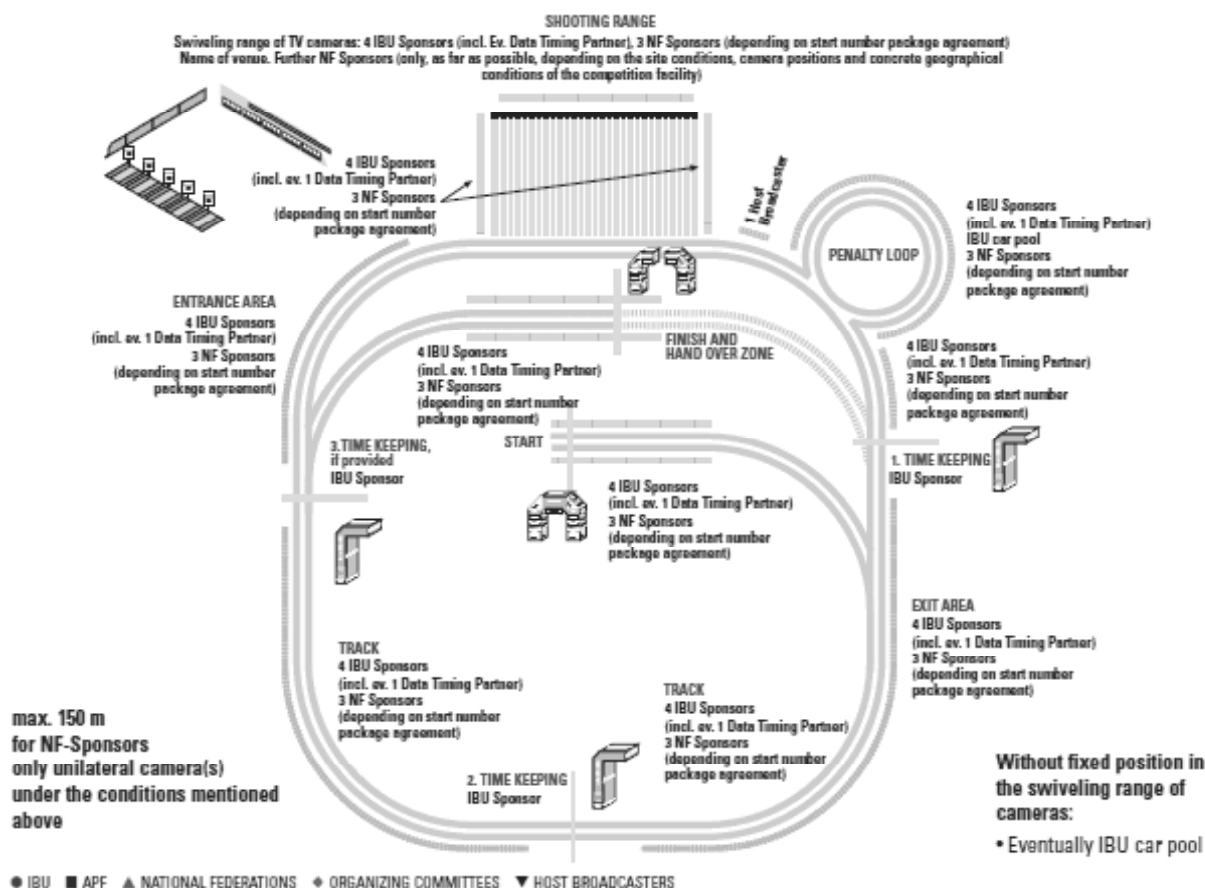
Kupači mora da bude odgovarajući za sinhronizovano plivačka takmičenja. Upotreba dodatne opreme, naočare ili dodatne odeće nije dozvoljena, osim ako to zahteva iz zdravstvenih razloga.

BIATLON (biathlon)

www.biathlon-serbia.org.rs (www.biathlonworld.com)

Izvod teksta o sportu

Biatlon generalno je termin kojim se označava sport koji se sastoji od dve discipline - kombinovane. Biatlon, se međutim najčešće koristi da označi zimski sport koji kombinuje "cross-country" skijaško trčanje i gađanje iz puške. Postoji i letnja varijanta koja kombinuje gađanje sa trčanjem kao i ona koja kombinuje gađanje sa trčanjem na roler-skijama. Prvi put takmičarski uvedena na Zimskim Olimpijskim Igrama 1924, a zatim kao demonstracija na igrama 1928, 1936. i 1948, ali nije dobio status Olimpijskog sporta, obzirom da su postojale nesuglasice o pravilima. Sredinom 1950-ih, biatlon se širio kao takmičarski sport u Švedskoj i Rusiji i dobijao na popularnosti među gledaocima. Zahvaljujući širenju popularnosti vraćen je na OI i postao jedan od prestižnijih sportova, naročito u disciplini štafeta...

Slika 37. Teren za Biatlon

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Discipline biatlona i dimenzija terena (borilišta)

Pojedinačno takmičenje:

Trka duga 20 km (15 km za žene) je najstarija disciplina. Gađa se 4 puta naizmenično u ležećem i stojećem stavu, ukupno 20 meta.

Sprint:

Sprint je 10 km dug za muškarce a 7,5 km za žene. Gađa se dva puta najpre iz ležećeg pa iz stojećeg stava, ukupno 10 meta.

Potera:

Dužina staze je 12,5 km za muškarce, odnosno 10 km za žene. Gađa se 4 puta ali prva dva gađanja su ležeća a poslednja dva iz stojećeg stava.

Masovni start:

Dužina je 15 km (12,5 km za žene, četiri su gađanja (2 ležeća pa 2 stojeća).

Štafeta:

Tim se sastoji od 4 takmičara, od kojih svaki trči 7,5 km (muškarci) ili 6 km (žene), sa dva gađanja; jedno u ležećem i jedno u stojećem stavu. Za svako gađanje (5 meta) takmičar ima 8 metaka, od kojih 5 idu u šanžer, a preostala tri (ukoliko budu potrebni) moraju se ručno napuniti. Predaja se vrši dodirivanjem, na bilo kom mestu na telu, u "zoni" predaje dugoj 50 m.

Mešovita štafeta:

Najmlađa je disciplina biatlona, ima ista pravila kao štafeta ali je sastav timova mešovitog sastava - dva muškarca i dve žene. Prvo trče dame, a zatim gospoda. Svako trči po 6 km, a pravila gađanja su ista.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Starta i cilja:

Početna i završna zona mora biti ravna najmanje 5 m širine. Posle početka i cilja trke mora biti ravna površina najmanje 50 m.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Kazneni krug:

Kazneni krug mora da bude od 70 m (+ ili - 5 m) dužine

Gađanje:

Takmičari nose, na ramenima, svo vreme trke pušku težine 3,5 kg. Puška je malog kalibra i koristi municiju .22 LR i ručno se repetira.

Mete:

Razdaljina do mete je 50 m ili 164 stope. Mete su kružnog oblika i ima ih 5. Kada se gađa iz ležećeg stava, meta je prečnika 45 mm ili 1,7 cola, a iz stojećeg stava 115 mm ili 4,5 cola. Međutim gađanje se odvija na istoj meti tako što se prilikom gađanja iz ležećeg stava unutrašnji krug, manjeg prečnika, fizički odvaja (uvlači) i jedino je on tada aktivan, dok se za gađanje u stojećem stavu krugovi spoje.

Oprema za merenje:

Na takmičenja, računarski podržana oprema za merenje vremena mora da se koristi. Oprema mora da bude kompatibilna za elektronski upotrebu i moraju da imaju električni ili elektronski senzor početka i završetka.

Skijaško trčanje:

Biatlon dopišta trčanje bilo kojom tehnikom, što znači da se u pravilu koristi slobodni stil, koji je najbrži. Nije dopuštena druga oprema osim skija i štapova. Minimalna dužina skija je visina takmičara umanjena za 4 cm.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m.

5. Podloga terena (borilišta)

Sneg.

6. Osvetljenje

Dnevno svetlo.

7. Oprema takmičara

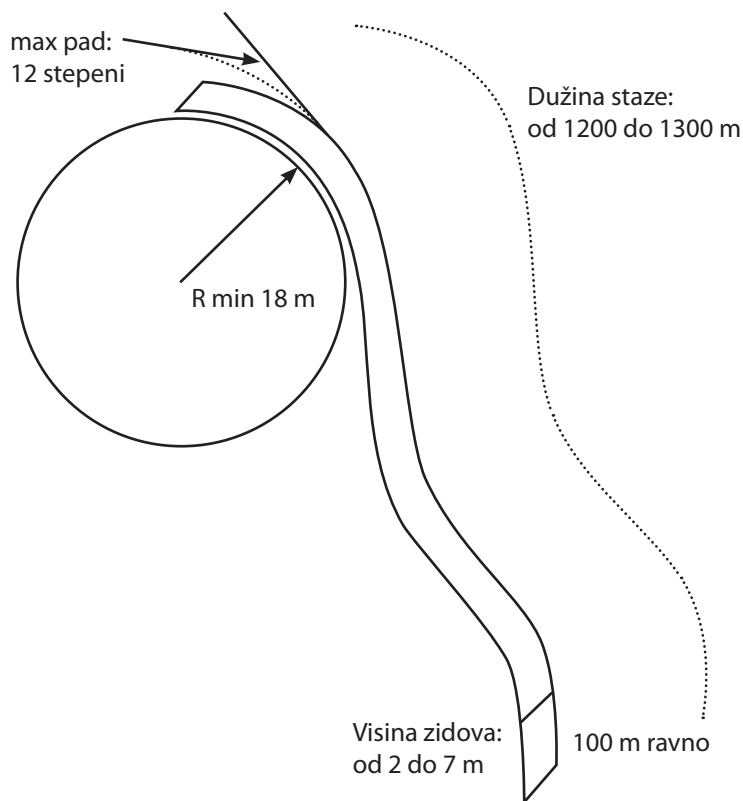
Ski odelo, skije, štapovi, rukavice, štitnici za uši (kape), sunčane naočare.

BOB (bobsleigh)

e-mail: radenov@eunet.rs (www.bobsleigh.com)

Izvod teksta o sportu

Bob je zimski sport u kom se takmičari pokušavaju u što kraćem vremenu spustiti po dogovorenoj zaleđenoj stazi u specijalnim aerodinamičnim sankama, koje se takođe nazivaju bob. Bob je standardni sport na Zimskim olimpijskim igrama od 1924 godine. Bob kao sport je prvi put prikazan u Švajcarskoj, krajem 19. veka. Prva takmičenja su se državala na zaleđenim putevima. U početku su se takmičila 5 - 6 članova posade u jednom bobu, da bi kasnije bile propisane dve discipline: bob četverosed i bob dvosed...

Slika 38. Bob staza

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

Dužina staze je unificirana: od 1200 do 1300 m, sa nešto ravnijih poslednjih 100 m. Maksimalni pad je 12 stepeni zbog sigurnosti takmičara. Radijus zavoja minimalno 18 m. Visina zidova u zavojima 2 do 7 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Boba:

Minimalna težina boba dvoseda, uključujući takmičare (bez dodatnih opterećenja) iznosi 170 kg, dok četvoroseda 210 kg. Maksimalna je 390 kg za dvosed (uključujući takmičare i dodatna opterećenja) i 630 kg za četvorosed.

Start:

Startna ravan ne sme biti duža od 50 m, a na petnaestom metru od rampe obavezna je foto ćelija, od koje počinje računanje vremena. U toj ravni bob dostiže brzinu od 35 Km/h.

Temperatura trkača:

Temperatura trkača koji su montirani na saonicama da bi se koristili u trci može da prelazi temperature referentnog trkača od maksimalno 4 ° C. Trkač na saonicama može imati maksimalnu temperaturu od -10 ° C.

3. Sigurnosna zona

Minimum 2 m od staze.

4. Podloga terena (borilišta)

Ledena površina.

5. Temperatura

Nema propisane temperature takmiči se po svim vremenskim uslovima.

6. Osvetljenje

Osvetljenje:

U slučaju da osvetljenje treba da bude potrebno za trening i takmičenje, sledeći uslovi moraju se poštovati:

- ujednačeni intenzitet svetla, bez senki i refleksija.
- sistem osvetljenja mora biti napajnje dva nezavisna sistema
- u slučaju nestanka struje, dovoljno osvetljenje se dobija iz nezavisnih izvora (solarno, prirodno) i ono mora biti zagarantovano.

7. Odeća sportista

Kaciga:

Tokom trka, svi sportisti moraju da nose kacigu sa punim licem koje su u skladu sa ECE, OKM ili DOT o bezbednosnim standardima. Aerodinamički elementi mogu biti dodatno pričvršćeni na kacigu.

Cipele:

Upotreba šiljaka na cipelama sportista je dozvoljeno, oni su raspoređeni u obliku četke. Gornji deo šiljaka ne može biti deblji od 1 mm dok šiljci ne mogu biti duži od 4 mm.

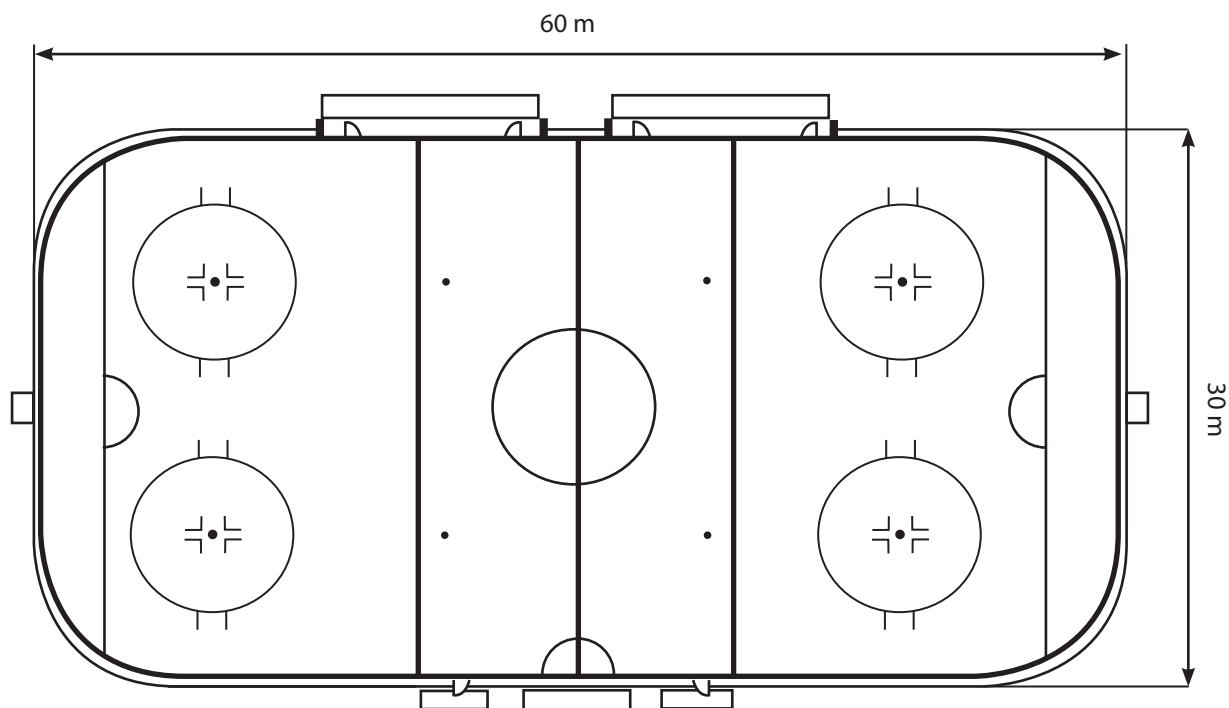
Odelo sa kratkim rukavima, kratkim pantalonama nisu dozvoljena. Nema aerodinamičkih elemenata koji se mogu pridodati bilo izvan ili ispod odela za trke. Odelo za trke ne mogu biti plastificirana, bilo spolja ili iznutra.

HOKEJ NA LEDU (ice hockey)

www.hockeyserbia.com (www.iihf.com)

Izvod teksta o sportu

Hokej na ledu jedan je od najdinamičnijih zimskih sportova. Hokej je ekipni sport koji se igra na veštačkim ili prirodnim ledenim površinama, a najpopularniji je u zemljama s dugim, hladnim zimama. Najviše je popularan u Češkoj, Finskoj, Kanadi, Rusiji, Slovačkoj, Švedskoj i Sjedinjenim Američkim Državama. Krovna organizacija hokeja na ledu IIHF (International Ice Hockey Federation) ima 64 članice, a lige spomenutih zemalja smatraju se najjačima. Na Zimskim je Olimpijskim igrama hokej prisutan od 1924. godine. Najjača je profesionalna liga američka NHL (National Hockey League) u kojoj igra 30 klubova, od čega 6 kanadskih...

Slika 39. Teren za hokej

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

Za šampionat IIHF klizalište mora biti:

Dužina: 60 - 61 m

Širina: 29 - 30 m .

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Ledena površina se uzdužno deli pomoću pet linija koje su obeležene preko cele širine klizališta i nastavljaju se okomito do visine ograde.

Gol linije:

Linije obeležene 4 m od oba kraja klizališta, širine 5 cm i crvene boje, nazivaju se „gol linije“.

Plave linije:

a) Ledena površina između obe gol linije deli se na tri jednaka dela pomoću linija koje su široke 30 cm i plave boje, te se nazivaju i „plave linije“.

b) Ove linije određuju tri zone koje su definisane na sledeći način:

- Za jednu ekipu je zona, u kojoj se nalazi njen gol, „odbrambena zona“.
- Zona koja se nalazi u sredini naziva sa „centralna zona“.
- Najudaljenija zona od gola je „napadačka zona“.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Centralna linija:

Linija koja se naziva „centralna linija“ nalazi se u sredini klizališta. Mora biti široka 30 cm i crvene boje.

- Centralna linija, crvena, 30 cm široka
- Tačka ubacivanja, plava, Ø 30 cm
- Poluprečnik 450 cm
- Plava linija, 5 cm široka

Tačka ubacivanja i krugovi:

Sve tačke ubacivanja i krugovi koji su obeleženi na klizalištu služe da prilikom ubacivanja igračići zauzmu mesta na način koji im odredi sudija na početku utakmice, na početku svake trećine i nakon svakog prekida igre.

Srednja tačka ubacivanja i krug:

Okrugla plava tačka sa prečnikom 30 cm obeležava se tačno na sredini klizališta.

Iz ove tačke kao centra obeležava se krug poluprečnika 4,5 plavom bojom širine 5 cm.

Tačke ubacivanja u centralnoj zoni:

U centralnoj zoni se 1,5 m od svake plave linije obeležavaju dve crvene tačke prečnika 60 cm, kao što je prikazano na suprotnoj strani.

Krajnje tačke ubacivanja i krugovi:

- a) U obe krajnje zone obeležavaju se tačke ubacivanja i krugovi na obe strane gola, kao što je prikazano na suprotnoj strani.
- b) Tačke ubacivanja moraju biti crvene boje i moraju imati prečnik 60 cm, kao što je prikazano na suprotnoj strani.
- c) Na suprotnim stranama svake tačke ubacivanja obeležavaju se dva „L“, kao što je prikazano na suprotnoj strani.
- d) Krugovi imaju prečnik 4,5 m, mereno od sredine tačke ubacivanja, i obeležavaju se crvenom bojom širine 5 cm.

Prostor za sudije:

Površina koja se naziva „prostor za sudije“ obeležava se na ledu kao polukrug sa poluprečnikom 3 m crvenom linijom širine 5 cm neposredno ispred boksa pomoćnih sudija, kao što je prikazano na suprotnoj strani.

Golmanov prostor:

- a) „Golmanov prostor“ obeležava se ispred svakog gola crvenom linijom širine 5 cm, kao što je prikazano na suprotnoj strani.
- b) Površina golmanovog prostora boji se svetlo plavom bojom. Površina unutar gola od gol linije do zadnje strane konstrukcije gola boji se belom bojom.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

c) Golmanov prostor je ceo prostor, kao i linija koja određuje golmanov prostor sve do visine od 1,27 m od površine leda do gornjeg dela konstrukcije gola.

d) Golmanov prostor obeležava se na sledeći način: obeležava se kao polokrug sa poluprečnikom 180 cm i širinom 5 cm sa sredinom u srednjem delu gola. Dalje se na ledu obeležava oznaka u obliku slova „L“ dužine 15 cm i širine 5 cm (obe linije) i to na svaki prednji ugao. Stavljanje oznake u obliku slova „L“ na zamišljenoj liniji 122 cm od gol linije prema rubu polukruga. U ovoj tački stavlja se oznaka „L“.

1. Prečka i stative gola i mreže pričvršćuju se na način koji onemogućava njihovo kretanje za vreme igre.

2. Za utakmice Olimpijskih igara, Svetskog prvenstva IIHF seniora A muškaraca i žena, F lige, juniora do 20 godina, juniona do 18 godina, obavezne su fleksibilne prečke i stative gola, a za ostale utakmice izrazito se preporučuju.

- Svaka klupa za igrače mora imati dvoja vrata, od kojih se jedna vrata moraju nalaziti u „centralnoj zoni“.

- Klupe za igrače moraju biti obezbeđene protiv nasilnog ulaska drugih lica koja nisu igrači i šest ekipnih funkcionera.

Konstrukcija gola, prečke, stative i mreže:

a) Golovi moraju biti smešteni na sredini gol linija.

b) Stativa gola visoke su 1,22 m i uzajamno udaljene 1,83 m (mereno od unutrašnje strane stativa). Stativa i prečka gola čine čeličnu cevnu konstrukciju i napravljeni su prema propisanom modelu. Unutrašnji prečnik je 5 cm i imaju crvenu boju.

c) Na stative i prečke montira se konstrukcija mreže, pri čemu najdublja tačka konstrukcije ne sme da prelazi 1,12 m ili manje od 0,60 m. Unutrašnji deo konstrukcije je beo, a spoljni crven.

d) Mreža od belog najlonskog užeta veša sa tako da pokriva zadnji deo konstrukcije gola, da pak ne ispada i da uvek ostane unutar gola.

e) Unutrašnji podupirači izuzev vertikalnih stativa i prečke, pokrivaju se belim ispunama. Ispune na donjem delu konstrukcije počinju minimalno 10 cm od stativa gola i treba da se pričvrste na način koji ne sprečava da pak celom svojom zapreminom prođe preko gol linije.

Klupe za igrače:

a) Svako klizalište mora imati dve istovetne klupe koje služe isključivo za igrače u dresovima, kao i za funkcionere obe ekipe.

b) Obe klupe stavljaju se neposredno iza ograde u srednjoj zoni na istoj strani klizališta, nasuprot kaznenim klupama. Uzajamno se odvajaju na dovoljnu razdaljinu ili pomoću drugih sredstava. Potrebno je da se od njih osigura lak pristup u svlačionice.

c) Svaka klupa počinje 2 m od srednje linije. Duga je najmanje 10 m, a široka najmanje 1,5 m.

d) Na svakoj klupi je mesto za:

16 igrača i 6 funkcionera ekipe.

Kaznene klupe:

a) Svako igralište mora imati dve kaznene klupe. Na svakoj je potrebno mesto najmanje za 5 igrača.

b) Kaznene klupe stavljaju se pored obe strane boksova pomoćnih sudija, nasuprot klupama za igrače. Dugačke su najmanje 4 m, a široke 1,5 m.

Boksovi golskih sudija:

Na oba kraja igrališta iza ograde i zaštitnog stakla u prostoru gola stavljaju se dovoljno zaštićeni boksovi koji omogućavaju nesmetan rad golskim sudijama.

Boksovi pomoćnih sudija:

Boks pomoćnih sudija stavlja se između kaznenih klupa. Dugačak je 5,5 m da bi na njemu bilo mesta za 6 lica.

4. Sigurnosna zona

Minimum 2 m od ivice klizališta.

5. Podloga terena

Klizalište (ledena površina).

6. Temperatura

Minimalno 4° C; maksimalno 8° C.

7. Osvetljenje

Preporučljivo je 1500 lux-a.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Dimenzija terena (borilišta)

Minimalna veličina:

Dužina: 56 m

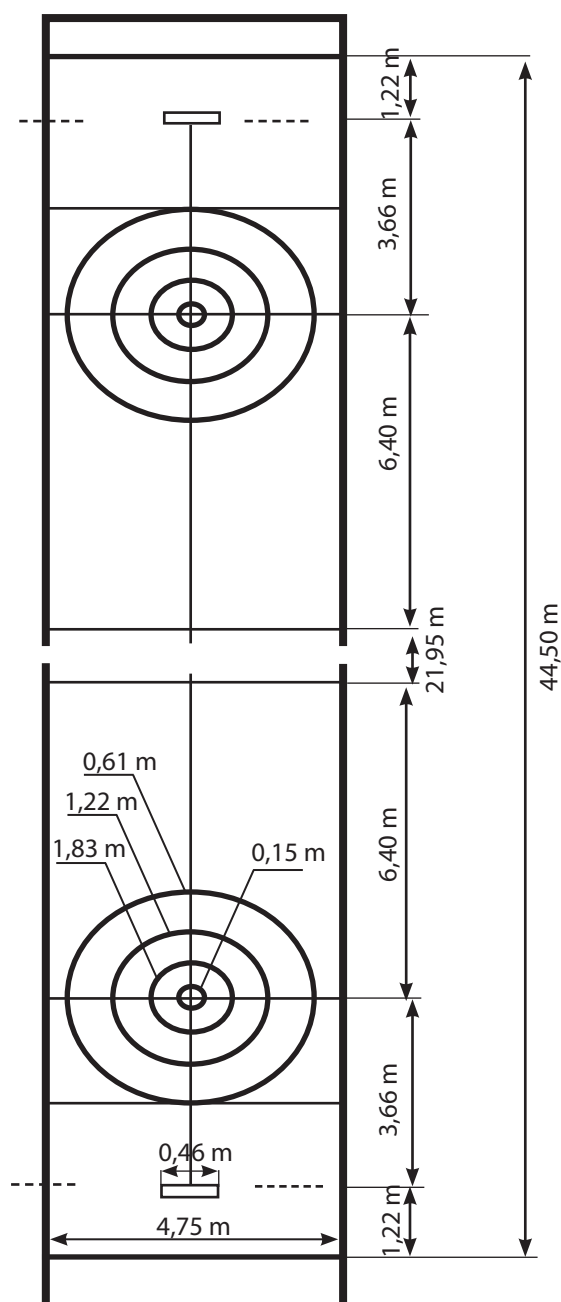
Širina: 26 m .

KARLING (curling)

www.curling.rs (www.worldcurling.org)

Izvod teksta o sportu

Karling je zimski olimpijski sport tek od Nagana 1998., iako njegove početke možemo pronaći već na slikama znamenitog Petera Brojgela (Peter Bruegel) iz 1565. U programu olimpijskih igara kao demonstracioni sport karling se pojavio 1924. godine. Karling je škotski nacionalni sport koji se proširio na Kanadu, SAD, Švedsku, Švajcarsku, Norvešku, Dansku, Nemačku i Francusku, stoji u napisu »Klizeće kamenje« sedam decenija čekalo je olimpijsko priznanje...

Slika 40. Izgled terena za karling

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

Dužina staze mora biti 44,50 m. Širina staze od jedne krajnje crte do druge mora biti 4,32 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

U svakoj stazi moraju biti nacrtane tri vidljive linije od jedne krajnje linije do druge i to na sledeći način:

Svaka "tee" linija, širine 1,5 cm, mora biti nacrtana 4,88 m od hacka do centra "tee" linije, te mora biti dugačka 34,75 m od jednog centra "tee" linije do drugog. Presek "tee" linije i središnje linije zove se "tee" (čitaj ti).

Svaka stražnja linija, širine 1,5 cm, mora biti nacrtana od spoljnog ruba 1,84 m do centra "tee" linije, tako da unutrašnji rub (strana kruga) dodiruje spoljni rub kruga 1,83 m od "tee-a".

Hog linija, širine 10,16 cm, mora biti nacrtana od unutrašnjeg ruba (strana kruga) 6,40 m do centra "tee" linije.

Središnja linija, širine 1,5 cm, mora biti nacrtana po dužini staze kroz centar "tee" linije 3,66 m iza svakog "tee-a".

Hak linija dužina 45,72 cm mora biti nacrtana u desnom uglu od središnje linije. Unutarnji rub hak dasaka mora biti smešten na hak liniju.

Oko "tee-a" kao centra nacrtaće se četiri koncentrična kruga na svakom kraju staze, tako da spoljni rub spoljnog kruga ima radijus 1,83 m, sledeći kružni radijus 1,22 m, sledeći krug 60,96 cm i unutrašnji krug minimalno 15,24 cm prečnika. Crtanje središnje linije i "tee linije" u unutrašnjem krugu može se zanemariti.

Hak(ovi) koji se koriste za dostavljanje moraju biti oblika i veličine odobrene od strane CCA. Zadnja ivica hak(ova) biće postavljen na hak liniju na takav način da unutrašnja ivica hak(ova) nije udaljena više od 7,62 cm od središnje linije. Hak(ovi) ne smeju premašiti dužinu veću od 20,32 cm.

3. Unutrašnje karakteristike

Stoneri:

Stoneri za karling moraju biti okruglog oblika. Stoneri za karling, uključujući ručku i željezni klin, mogu imati maksimalnu težinu 19,96 kg, maksimalni opseg 91,44 cm i maksimalnu visinu mereći od poda do vrha stonera 11,43 cm. Dva seta od osam stonera moraju se osigurati po svakoj stazi na kojoj se igra.

Metlanje/četkanje:

Između tee linija svi članovi tima koji dostavlja mogu metlati/četkati bilo koji stoner tima koji dostavlja ili koji je u pokretu. Sva metlanja/četkanja događa će se ispred stonera koji se dostavlja ili stonera koji je u pokretu u razmaku do 1,83m od stonera.

Oprema za ravnotežu:

Korišćenje pomagala za karling poznatih kao «oprema za ravnotežu kod dostavljanja» smatra se prihvatljivim. Oprema za ravnotežu ne smije prelaziti 152,4 cm dužine i 30,5 cm širine. Visina može varirati.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od borilišta.

5. Podloga terena (borilišta)

Ledena površina.

6. Osvetljenje

Preporučljivo 1500 lux-a.

7. Odeća sportista

Oprema:

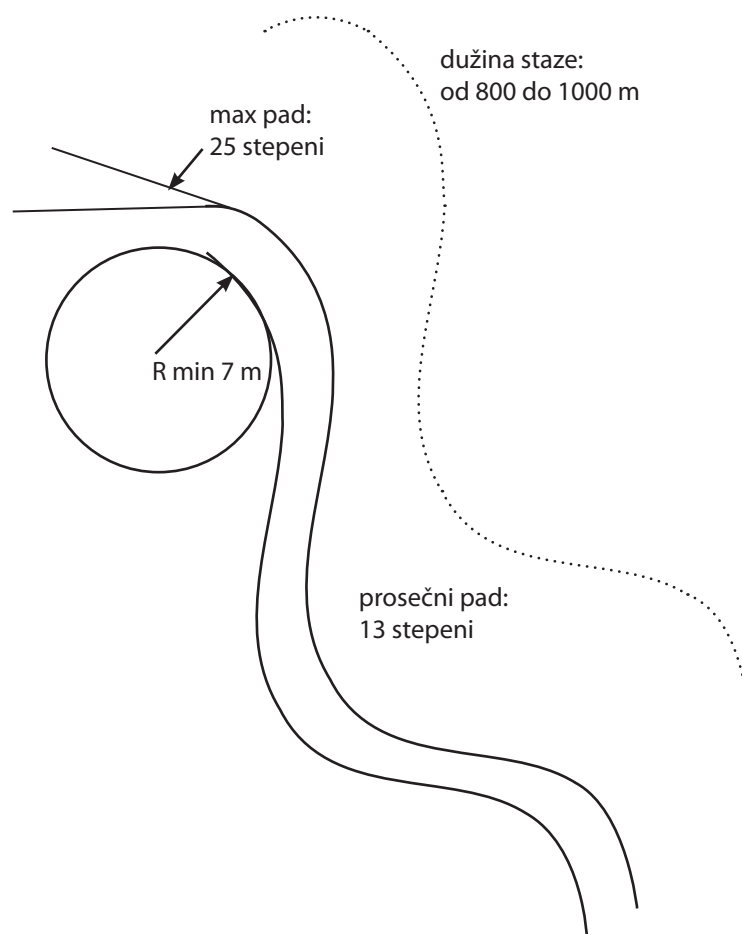
Nije potrebna posebna odeća sem cipele - jedna ima gumenu podlogu koja se ne kliza na ledu, a druga teflonsku ili podlogu od nekog glatkog materijala koji omogućava brzo kretanje na ledu. Igrač ne sme koristiti opremu koja može oštetiti ili uticati na kvalitetu igre na ledenoj površini.

SANKANJE (luge)

www.fil-luge.org

Izvod teksta o sportu

Sankanje je način prelaženja strmih zaleđenih ili sneženih površina korišćenjem sanki u svrhu rekreacije ili zabave. Sankanje je ujedno i zimski sport u kojem je cilj preći zadanu zaleđenu stazu na propisanim sankama u što kraćem vremenu. Pri vožnji sanki sankoš ili više njih sede (ili u slučaju takmičarskog sporta leže na leđima) na sankama položajem nogama prema napred.

Slika 41. Staza za sankanje

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

Dužina: 800 m - 1200 m

Mogućnost skraćivanja staze na međunarodnim takmičenjima može biti urađena uz posebnu dozvolu FIL-a do 400 m.

Širina: minimum 3 m.

Prosečni pad: 13 %

Maksimalni pad: 25 %

Kriva radijusa: minimum 7 m.

2. Unutrašnje karakteristike borilišta

Start:

Start mora biti opremljen sa svim potrebnim rekvizitima. Tokom takmičenja, startna oblast mora biti zatvorena, tako da samo osoba sa ovlašćenim pristup može ući u startnu površinu koja je površine 200 m². Upotreba voki-tokija, zvučnih filmova i mobilnih telefona je zabranjena.

Individualne komponente starta su:

- Horizontalna površina sa koje sportista može da sedne na svoje sanke.
- Dužina površine starta: najmanje 2000 mm
- Dužina od ručke do početka: 500 mm.
- Spuštanja mora biti postepeno.
- Dve početne ručke podesive po visini i širini sa obe strane koja sportisti može koristiti za povećanje brzine.
- Od leda do gornje ivice drške visina mora biti: 230 - 250 mm
- Unutar rastojanje između drške: podesivo od 700 - 760 mm
- Dužina drške: najmanje 150 mm,
- Prečnik drške: 27 mm
- Ručke moraju biti tako čvrste da ne mogu biti savijene
- Oprema za merenje vremena mora biti instalirano ne dalje od 5 m posle početka drške.
- Za paralelne takmičenja, početak ručice mora biti postavljeno u horizontalnu poziciju.

Cilj:

Završna spuštanja treba da budu simetrični. Svaki cilj je obeležen barjakom između dva stuba koji moraju da budu najmanje širine 4 m.

Sanke (Luge):

Osnovni delovi saonica su:

- 2 trkača
- 2 noža
- Sling sedište ili sedište mahuna

Sečiva moraju biti čvrsta. Dimenzije noževa treba da budu maksimalne visine 30 mm i 15 mm minimalne širine.

Dužina je slobodna od 120 do 135 cm.

Širina sanki može biti maksimalno 550 mm.

Temperatura lopatica:

Na početku, 2 pirometra moraju biti dostupni za merenje. Jedan Pirometar koristi za merenje zvanični sudija na početku, a jedan je pirometar za kontrolu merenja od strane učesnika. Temperatura sečiva ne može biti veća od +5° C iznad.

3. Sigurnosna zona

Minimum 2 m od staze (borilišta).

4. Podloga terena (borilišta)

Ledena površina.

5. Temperatura

Mogu se održavati pod svim vremenskim uslovima sa temperaturom kao -25 ° C. U slučaju hladnije temperature, direktor trke će odlučiti o tome da li ili ne će takmičenje posle konsultacija sa tehničkim delegatom da se nastavi.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

6. Osvetljenje

Osvetljenje Luge staza:

Najmanje 80 luxa mora biti postavljeno za osvetljenje na stazama. U cilju zadovoljavanja tehničkih potreba televizije, osvetljenje i napajanje mora biti povećano na određene lokacije u skladu sa tehničkim zahtevima. U slučaju nestanka struje, dovoljno osvetljenje se dobija iz nezavisnih izvora i ono mora biti zagarantovano.

8. Odeća sportista

Cipele:

Vozači (trke sleds) mogu da imaju svoje tablice na tabanima. Ploče se sastoje od fiksiranja ugla i ploče. Ugao fiksiran na prednjoj i zadnjoj strani cipela je jedini i može da prelazi strane najviše do 5 mm. Ploča mora da bude od čelika, i ne sme preći fiksirani deo ugla. Cipela mora biti prilagođene običnim.

Kombinezon:

Odeća treba da bude takva da obezbeđuje savršenu zaštitu organizma od hladnoće, a da pritom dozvoljava slobodno kretanje i dobru ventilaciju, a samim tim i termoregulaciju u uslovima snižene temperature.

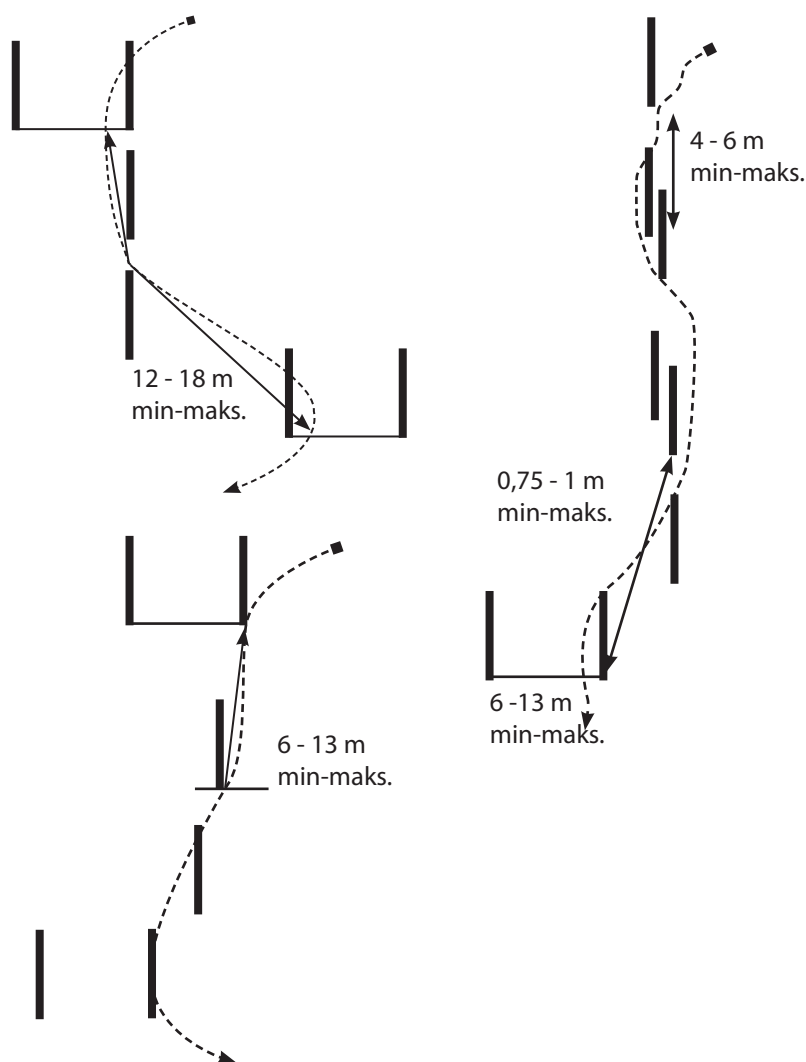
SKIJANJE (skiing)

www.skisavez.com (www.fis-ski.com)

Izvod teksta o sportu

Skijanje ili smučanje je način kretanja snežnim površinama upotrebom skija koje su skijaškim vezovima pričvršćene za noge skijaša. Iako je skijanje prvenstveno nastalo kao način transporta odnosno kretanja po snegu, kroz 20. vek je preraslo u popularni način rekreacije i sport...

SLALOM

Slika 42. Izgled staze za slalom i veleslalom

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

Slalom:

180 - 220 m

Staze za žene:

140 - 220 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Slalom mora sadržavati horizontalna (otvorena) i vertikalna (zatvorena) vrata, kao i minimum od jedne i maksimum od tri vertikalne kombinacije koje se sastoje od troje do četvero vrata i od najmanje tri "šnala" - kombinacije. Slalom treba imati minimalno 1 a maksimalno 3 luka (banana, lakat). Staza ne bi trebala da ima posebne tehničke teškoće. Savitljivi štapovi moraju biti lagani štapovi (radijusa 25 – 28.9 mm).

3. Unutrašnje karakteristike

Start:

Dvoje zglobnih vrata svaka 100 cm široka i 40 cm visoka. Startni blok (iza skija) mora biti pokriven teflonom da bi se zaštitile skije. Težina svakih zglobnih vrata je 30 kg.

Otvaranje vrata:

Električna kontrola (akumulator 24 v). Sistem za zatvaranje mora koristiti elektomagnet tako da startni pucanj otvara istovremeno zglobna vrata (prema napolje). Ovim startnim sistemom može se upravljati i ručno.

Ciljna linija i njeno označavanje:

Ciljna linija je označena sa dva stuba ili vertikalnim trakama koji su povezani sa horizontalnom trakom sa znakom "Cilj" i on mora biti širok u slalomu najmanje 10 m. U izuzetnim slučajevima, žiri može smanjiti ovo rastojanje na licu mesta zbog tehničkih razloga ili zbog terena. Pod širinom cilja podrazumeva se razmak između stubova ili traka. Držači za montiranje uređaja za merenje vremena takođe moraju biti razdvojeni na ovoj udaljenosti. Držači uređaja za merenje vremena obično se postavljaju iza ciljnih stubova ili traka, na nizbrdnoj strani. Ciljna linija mora biti jasno označena sa sredstvom za bojenje.

Vrata:

Vrata moraju biti najmanje 4, a najviše 6 m široka. Razmak između dvoje vrata unutar kombinacije (kratka i duga vertikala) ne sme biti manji od 0.75 m. Razmak između štapova oko kojih se okreće kod uzastopnih otvorenih ili zatvorenih vrata ne sme biti manji od 6 m, i ne veći od 13 m.

Staze:

Staza mora normalno biti široka 40 m, ako se na istom terenu postavljaju obe vožnje. Staza mora biti postavljena na padini sa stepenom nagiba od 33 do 45 %. Pad može biti čak i ispod 33 %, ali sme prelaziti 52 % samo na kratkim delovima staze. Idealna slalomski staza, imajući u vidu gore specificirani pad i stepen nagiba, mora uključivati i seriju zavoja postavljenih tako da omogućuje takmičaru da kombinuje brzu vožnju sa skladnim i preciznim okretima.

4. Podloga terena (borilišta)

Sneg.

5. Osvetljenje

Nivo svetlosti na bilo kojem delu staze ne sme biti manji od 80 lux-a, mereno paralelno sa terenom. Osvetljenje mora biti što je moguće ujednačenije.

6. Odeća sportista

Takmičarsko - zahteva za svaku svoju granu usko specijalizovanu opremu.

Odeća smučara treba da bude takva da obezbeđuje savršenu zaštitu organizma od hladnoće, a da pritom dozvoljava slobodno kretanje i dobru ventilaciju, a samim tim i termoregulaciju u uslovima snižene temperature.

Pod opremom spadaju:

1. Kapa
2. Vetrovka
3. Pantalone

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

4. Košulja

5. Pulover

6. Potkošulja

7. Gaće

8. Čarape

9. Smučarska obuća

10. Smučke

Po nameni ih delimo na:

a) univerzalne (turističke)

b) specijalne (za pojedine discipline)

11. Vezovi

Delimo ih na dve vrste: paralelni i dijagonalni.

Najpoznatiji tipovi vezova su:

a) Huitfeld

b) Bildstajn

c) Sistem Kandahar

d) Specijalni vezovi

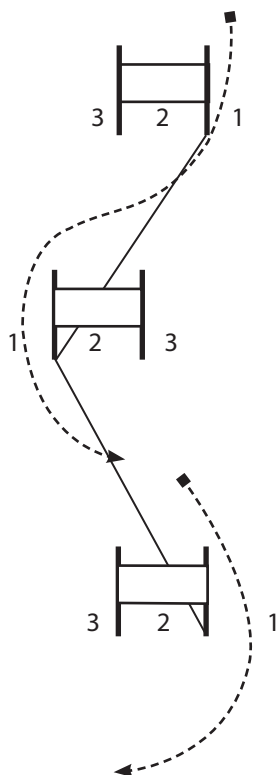
e) Rotafell-ov

f) Langrimen

g) Sugurnosni vezovi

12. Štapovi.

SPUST

Slika 43. Staza za spust

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

Spust:

800 m (u izuzetnim slučajevima 750)

Staza za žene:

500 do 800 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Staze su označene crvenim ili plavim vratima. Za zastavice se koristi pravougaoni komadi tkanine, otprilike 0.75 m široke i 1 m visoki. Oni se moraju pričvrstiti na štapove tako da ih takmičari mogu što je lakše moguće prepoznati. Umesto crvene tkanine može se koristiti tkanina svetleće narandžaste boje. U slučajevima kada je sigurnosna mreža iste boje kao zastavice na vratima (crvena ili plava) i gde se vrata ne mogu jasno videti zbog takve pozadine alternativna boja zastavica može se koristiti (crvena ili plava).

3. Unutrašnje karakteristike

Start:

Dvoje zglobnih vrata svaka 100 cm široka i 40 cm visoka. Startni blok (iza skija) mora biti pokriven teflonom da bi se zaštitile skije. Težina svakih zglobnih vrata je 30 kg.

Otvaranje vrata:

Električna kontrola (akumulator 24 v). Sistem za zatvaranje mora koristiti elektomagnet tako da startni pucanj otvara istovremeno zglobna vrata (prema napolje). Ovim startnim sistemom može se upravljati i ručno.

Ciljna linija i njeno označavanje:

Ciljna linija je označena sa dva stuba ili vertikalnim trakama koji su povezani sa horizontalnom trakom sa znakom "Cilj". U spustu, cilj mora biti širok najmanje 15 m. U izuzetnim slučajevima, žiri može smanjiti ovo rastojanje na licu mesta zbog tehničkih razloga ili zbog terena. Pod širinom cilja podrazumeva se razmak između stubova ili traka. Držači za montiranje uređaja za merenje vremena takođe moraju biti razdvojeni na ovoj udaljenosti. Držači uređaja za merenje vremena obično se postavljaju iza ciljnih stubova ili traka, na nizbrdnoj strani. Ciljna linija mora biti jasno označena sa sredstvom za bojenje.

Vrata:

Širina vrata mora biti najmanje 8 m.

Staze:

Ove staze moraju normalno biti široke oko 30 m. Inspektor koji je zadužen za homologaciju staze određuje da li je ta širina dovoljna i ako je potrebno može narediti njeno proširenje. On takone može dozvoliti širinu manju od 30 m zavisno do linije i zahteva terena, sve dok prostor staze pre i posle suženja to dozvoljavaju. Prepreke na koje mogu naići takmičari pri napuštanju staze moraju biti što je moguće bolje zaštićene sa visokim zaštitnim mrežama, sigurnosnim ogradama, sunderima, snežnim zidovima, slamom u vrećama ili sličnim prigodnim sredstvima ako je potrebno, zajedno sa navlakama. Nezaštićene vezane bale slame ne smu se koristiti.

4. Podloga terena (borilišta)

Sneg.

5. Osvetljenje

Nivo svetlosti na bilo kojem delu staze ne sme biti manji od 80 lux-a, mereno paralelno sa terenom. Osvetljenje mora biti što je moguće ujednačenije.

6. Odeća sportista

Takmičarsko - zahteva za svaku svoju granu usko specijalizovanu opremu.

Odeća smučara treba da bude takva da obezbeđuje savršenu zaštitu organizma od hladnoće, a da pritom dozvoljava slobodno kretanje i dobru ventilaciju, a samim tim i termoregulaciju u uslovima snižene temperature.

Pod opremom spadaju:

1. Kapa
2. Vetrovka
3. Pantalone

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

4. Košulja

5. Pulover

6. Potkošulja

7. Gaće

8. Čarape

9. Smučarska obuća

10. Smučke

Po nameni ih delimo na:

a) univerzalne (turističke)

b) specijalne(za pojedine discipline)

11. Vezovi

Delimo ih na dve vrste: paralelni i dijagonalni.

Najpoznatiji tipovi vezova su:

a) Huitfeld

b) Bildstajn

c) Sistem Kandahar

d) Specijalni vezovi

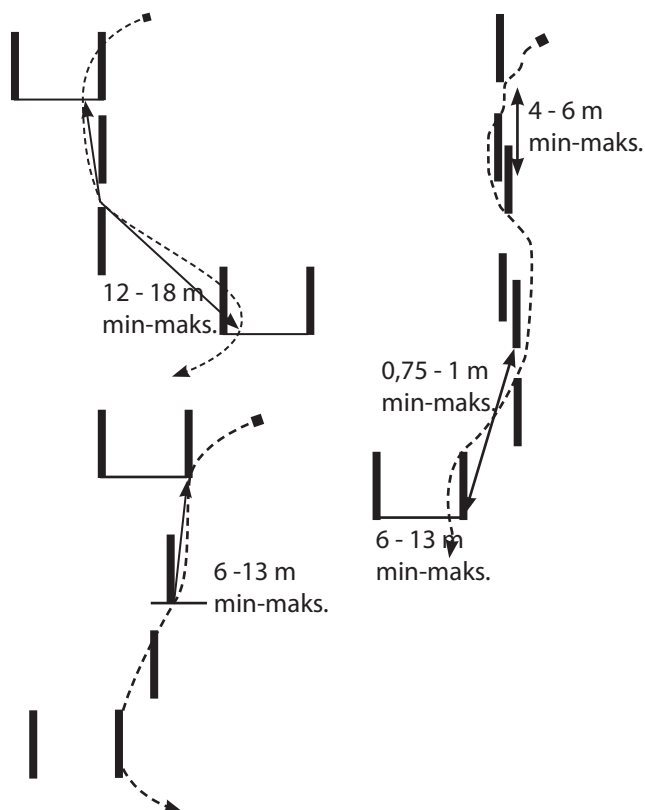
e) Rotafell-ov

f) Langrimen

g) Sugurnosni vezovi

12. Štapovi.

VELESLALOM

Slika 44. Izgled staze za slalom i veleslalom

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

Veleslalom:

250 – 450 m

Staze za žene

250 – 400 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Vrata moraju biti naizmenično crvena i plava. Baneri trebaju biti najmanje oko 75 cm široki i oko 50 cm visoki. Oni su pričvršćeni izmeni štapova tako da je donja ivica banera najmanje 1 m iznad snega i moraju biti podložni cepanju i kidanju. Veleslalom se mora postaviti na sledeći način: 11 – 15 % vertikalnog pada u metrima = broj promena pravca zaokružen na celi broj.

3. Unutrašnje karakteristike

Start:

Dvoje zglobnih vrata svaka 100 cm široka i 40 cm visoka. Startni blok (iza skija) mora biti pokriven teflonom da bi se zaštitile skije. Težina svakih zglobnih vrata je 30 kg.

Otvaranje vrata:

Električna kontrola (akumulator 24 v). Sistem za zatvaranje mora koristiti elektomagnet tako da startni pucanj otvara istovremeno zglobna vrata (prema napolje). Ovim startnim sistemom može se upravljati i ručno.

Ciljna linija i njeno označavanje:

Ciljna linija je označena sa dva stuba ili vertikalnim trakama koji su povezani sa horizontalnom trakom sa znakom "Cilj", i cilj mora biti širok u veleslalomu najmanje 10 m. U izuzetnim slučajevima, žiri može smanjiti ovo rastojanje na licu mesta zbog tehničkih razloga ili zbog terena. Pod širinom cilja podrazumeva se razmak između stubova ili traka. Držači za montiranje uređaja za merenje vremena takođe moraju biti razdvojeni na ovoj udaljenosti. Držači uređaja za merenje vremena obično se postavljaju iza ciljnih stubova ili traka, na nizbrdnoj strani. Ciljna linija mora biti jasno označena sa sredstvom za bojenje.

Vrata:

Vrata moraju biti široka najmanje 4, a najviše 8 m široka. Razmak između dva najbliža štapa dve uzastopne kapije ne sme biti manji od 10 m. Za zatvorena vrata, zastavice moraju biti oko 30 cm široke i približno 50 cm visoke.

Staze:

Teren mora biti talasast i brdovit ako je moguće. Staza bi trebala normalno imati širinu od oko 40 m. Inspektor ovlašćen za homologaciju staze odlučuje da li je širina odgovarajuća, i ako je potrebno, naređuje njeno proširenje. On može takođe dozvoliti širinu manju od 40 m zavisno od linije i zahteva terena, tako dugo dok to delovi staze pre i posle suženja dozvoljavaju.

4. Podloga terena (borilišta)

Sneg.

5. Osvetljenje

Nivo svetlosti na bilo kojem delu staze ne sme biti manji od 80 luksa, mereno paralelno sa terenom. Osvetljenje mora biti što je moguće ujednačenije.

6. Odeća sportista

Takmičarsko-zahteva za svaku svoju granu usko specijalizovanu opremu.

Odeća smučara treba da bude takva da obezbeđuje savršenu zaštitu organizma od hladnoće, a da pritom dozvoljava slobodno kretanje i dobru ventilaciju, a samim tim i termoregulaciju u uslovima snižene temperature.

Pod opremom spadaju:

1. Kapa
2. Vetrovka
3. Pantalone

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

4. Košulja

5. Pulover

6. Potkošulja

7. Gaće

8. Čarape

9. Smučarska obuća

10. Smučke

Po nameni ih delimo na:

a) univerzalne (turističke)

b) specijalne(za pojedine discipline)

11. Vezovi

Delimo ih na dve vrste: paralelni i dijagonalni.

Najpoznatiji tipovi vezova su:

a) Huitfeld

b) Bildstajn

c) Sistem Kandahar

d) Specijalni vezovi

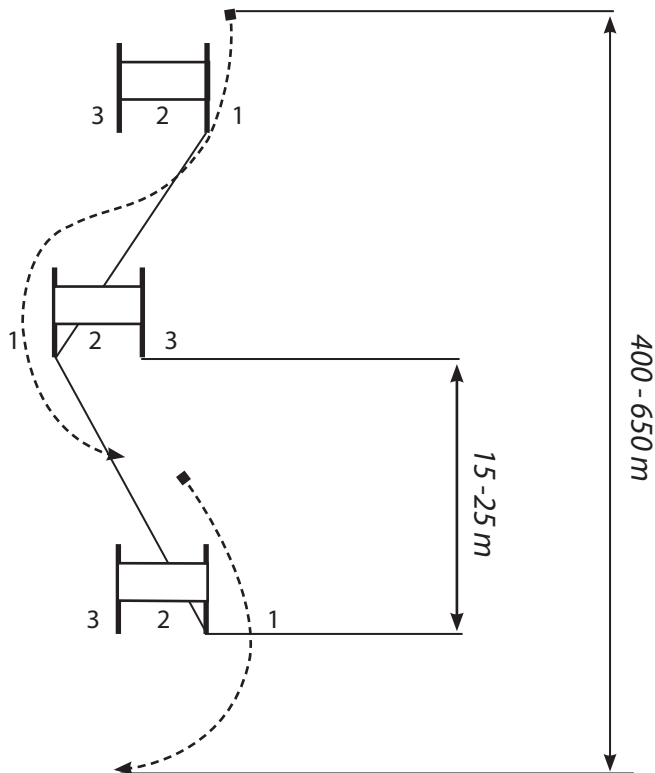
e) Rotafell-ov

f) Langrimen

g) Sugurnosni vezovi

12. Štapovi.

SUPER-G

Slika 45. Izgled staze za Super-G

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

400 - 650 m
Staze za žene
400 - 600 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Vrata moraju biti naizmenično crvena i plava. Baneri trebaju biti najmanje oko 75 cm široki i oko 50 cm visoki. Oni su pričvršćeni između štapova tako da je donja ivica banera najmanje 1 m iznad snega i moraju biti podložni cepanju i kidanju.

U postavljanju staze za super G moraju se imati u vidu sledeći principi:

- Preporučuje se postavljanje vrata koje omogućava najbolje korišćenje terena. Razmak između uzastopnih štapova oko kojih se okreće u ovom slučaju može biti manja od 25 metara, ali mora biti najmanje 15 m.
- Super G mora sadržavati raznovrsne duge i srednje okrete. Takmičar mora biti apsolutno slobodan da odabere svoju liniju između vrata. Nije dozvoljeno postavljanje samo niz liniju pada padine.
- Gde teren to dozvoljava moraju biti postavljeni skokovi.

3. Unutrašnje karakteristike

Start:

Dvoje zglobnih vrata svaka 100 cm široka i 40 cm visoka. Startni blok (iza skija) mora biti pokriven teflonom da bi se zaštitile skije. Težina svakih zglobnih vrata je 30 kg.

Otvaranje vrata:

Električna kontrola (akumulator 24 v). Sistem za zatvaranje mora koristiti elektomagnet tako da startni pucanj otvara istovremeno zglobna vrata (prema napolje). Ovim startnim sistemom može se upravljati i ručno

Ciljna linija i njeno označavanje:

Ciljna linija je označena sa dva stuba ili vertikalnim trakama koji su povezani sa horizontalnom trakom sa znakom "Cilj". U super G trkama, cilj mora biti širok najmanje 15 m, U izuzetnim slučajevima, žiri može smanjiti ovo rastojanje na licu mesta zbog tehničkih razloga ili zbog terena. Pod širinom cilja podrazumeva se razmak između stubova ili traka. Držači za montiranje uređaja za merenje vremena takođe moraju biti razdvojeni na ovoj udaljenosti. Držači uređaja za merenje vremena obično se postavljaju iza ciljnih stubova ili traka, na nizbrdnoj strani. Ciljna linija mora biti jasno označena sa sredstvom za bojenje.

Vrata:

Vrata moraju biti široka najmanje 6, a najviše 8 m široka mereno od unutrašnjeg do unutrašnjeg štapa na otvorenim vratima najmanje 8, a najviše 12 m za verikalna vrata. Baneri su pričvršćeni na način da se mogu poderati i otkinuti.

Staze:

Teren mora biti talasast i brdovit ako je moguće. Staza bi trebala normalno imati širinu od oko 30 m. Inspektor ovlašćen za homologaciju staze odlučuje da li je širina odgovarajuća i, ako je potrebno, naređuje njeno proširenje. On može takođe dozvoliti širinu manju od 30 m zavisno od linije i zahteva terena, tako dugo dok to delovi staze prije i posle suženja dozvoljavaju.

4. Podloga terena (borilišta)

Sneg.

5. Osvetljenje

Nivo svetlosti na bilo kojem delu staze ne sme biti manji od 80 lux-a, mereno paralelno sa terenom. Osvetljenje mora biti što je moguće ujednačenije.

6. Odeća sportista

Takmičarsko-zahteva za svaku svoju granu usko specijalizovanu opremu.

Odeća smučara treba da bude takva da obezbeđuje savršenu zaštitu organizma od hladnoće, a da pritom dozvoljava slobodno kretanje i dobru ventilaciju, a samim tim i termoregulaciju u uslovima snižene temperature.

Pod opremom spadaju:

1. Kapa
2. Vetrovka
3. Pantalone

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

4. Košulja

5. Pulover

6. Potkošulja

7. Gače

8. Čarape

9. Smučarska obuća

10. Smučke

Po nameni ih delimo na:

a) univerzalne (turističke)

b) specijalne(za pojedine discipline)

11. Vezovi

Delimo ih na dve vrste: paralelni i dijagonalni.

Najpoznatiji tipovi vezova su:

a) Huitfeld

b) Bildstajn

c) Sistem Kandahar

d) Specijalni vezovi

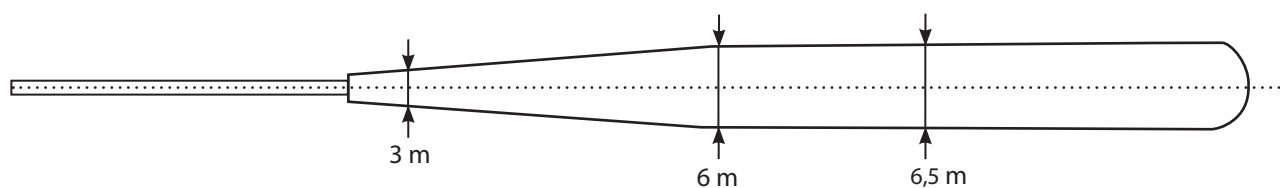
e) Rotafell-ov

f) Langrimen

g) Sugurnosni vezovi

12. Štapovi.

SKIJAŠKI SKOKOVI

Slika 46. Izgled staze za skijaške skokove

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

Takmičenja u skijaškim skokovima se održavaju uglavnom na tri vrste skakaonice, koje se razlikuju po veličini:

- 90 - m skakaonica – obračunska tačka je na 90 m, a skakači postižu daljine do 110 m u optimalnim uslovima
- 120 - m skakaonica – obračunska tačka je na udaljenosti od 115 do 145 m, zavisno od skakaonice
- Skijaška letaonica - to su skakaonice sa obračunskom tačkom preko 180 m, takvih je samo 5 na svetu (Vikersund, Oberstdorf, Kulm, Harahov i Planica) i na njima se mogu postići dužine skoka čak do 240 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Teren za doskok treba da je obeležen jakim bojama sa rastojanjem od 5 m preporučuje se da oznake budu različitih boja.

3. Podloga terena (borilišta)

Sneg.

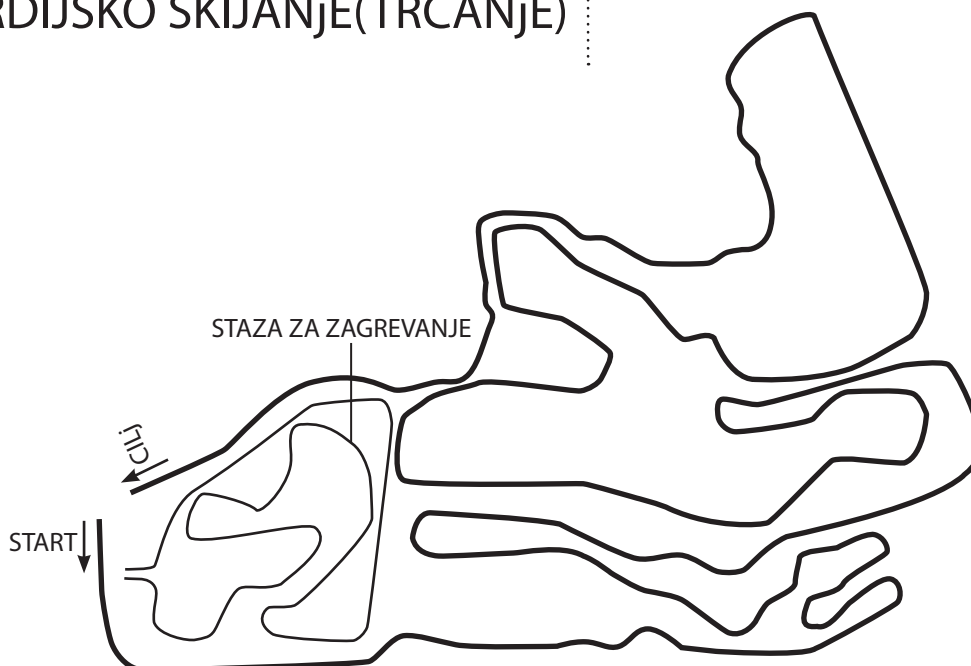
4. Temperatura

Ako je temperature ispod -20 C, mereno na najhladnijem mestu, takmičenje će biti odložena ili prekinuto. Ili teškim vremenskim uslovima (naprimer, jak vetar, visoka vlažnost vazduha, teške snežnih padavina, odnosno visoke temperature).

5. Oprema

- Skije:
- Vezovi
- Odelo
- Čizme
- Kaciga i naočare.

NORDIJSKO SKIJANJE (TRČANJE)

Slika 47. Staza za nordijsko skijanje

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Nordijske discipline

Osnovne nordijske discipline su:

Skijaško trčanje, Skijaški skokovi i Nordijska kombinacija.

2. Dimenzija terena (borilišta)

Visinska razlika 100 do 250 m. Staza trasirana što više kroz šumu. Visina staze je do 1500 mnm, izuzetno 1800 mnm.

Princip je da se staza sastoji, naizmenično, od 1/3 ravnih delova, 1/3 uspona i 1/3 nizbrdice. Prvi deo staze je lakši a najteži deo je u sredini.

Dužina staze 10, 15, 30, i 50 km kao i štafeta 4 x 10 km.

3. Podloga terena (borilišta)

Sneg. Vrsta takmičarskog trčanja na skijama u kojem se prema reljefu zemljišta, takmičar kreće ravnicom, usponima i nizbrdicama.

4. Temperatura

Ako je temperatura ispod -20 C, mereno na najhladnijem mestu, takmičenje će biti odložena ili prekinuto. Ili teškim vremenskim uslovima (naprimer, jak vetar, visoka vlažnost vazduha, teške snežnih padavina, odnosno visoke temperature).

5. Oprema

- Skije:
- Vezovi
- Odelo
- Čizme
- Kaciga i naočare.

KLIZANJE (skating)

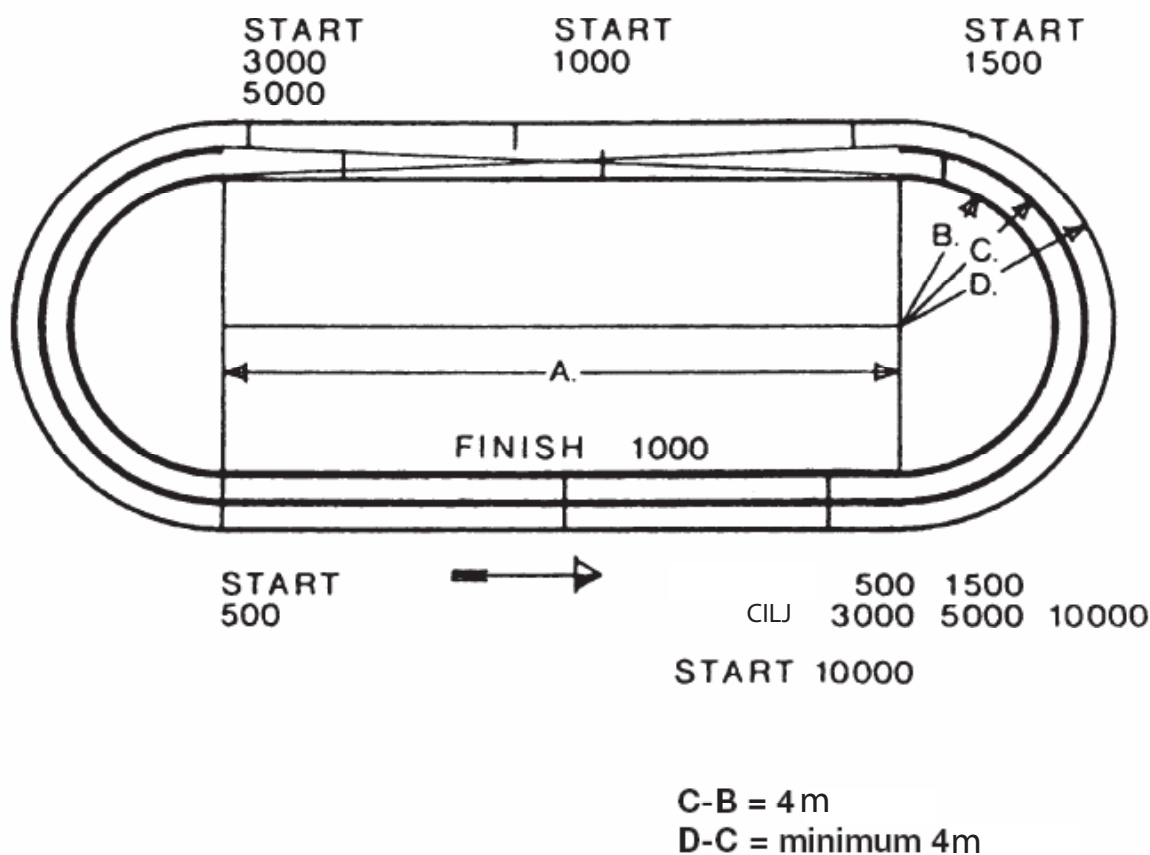
www.klizackisavezsrbije.rs (www.isu.org)

Izvod teksta o sportu

Klizanje je sport koji zahteva svestranost i savladavanje više veština. I zato ono nije samo sport već prava umetnost. Prema sačuvanim podacima, prve klizaljke nastale su u Švedskoj u 9. veku i napravljene su od životinjskih kostiju. Ličile su na nazuvke za obuću. U decenijama koje su usledile pojavile su se i klizaljke cipele, na đon specijalno napravljenih dubokih cipela, pomoću specijalnih eksera, učvršćivano je gvozdeno sečivo. Ovaj vid ledene zabave bio je decenijama rezervisan za imućniji stalež, a u 19. veku rekreativno klizanje polako je preraslo u tri različite sportske discipline:

1. umetničko klizanje (individualno (m), (ž), plesni parovi i sportski parovi)
2. sinhrono klizanje
3. brzo klizanje i brzo klizanje na kratkim stazama

BRZO KLIZANJE

Slika 48. Teren za brzo klizanje

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Kružna staza dužine maksimalno 400 m, a minimalno 333 m, koja ima dve staze, spoljašnju i unutrašnju. Uobičajene deonice za službena takmičenja su 500, 1.000, 1.500, 3.000 (samo žene), 5.000 i 10.000 m (samo muškarci).

2. Unutrašnje karakteristike borilišta

Krivine su radijusa 25-26 m na unutrašnjoj stazi, a širina svake staze je minimum 4 m.

3. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od zaštitne ograde.

4. Podloga terena (borilišta)

Ledena površina.

5. Temperatura

Minimalno 4° C; Maksimalno 8° C.

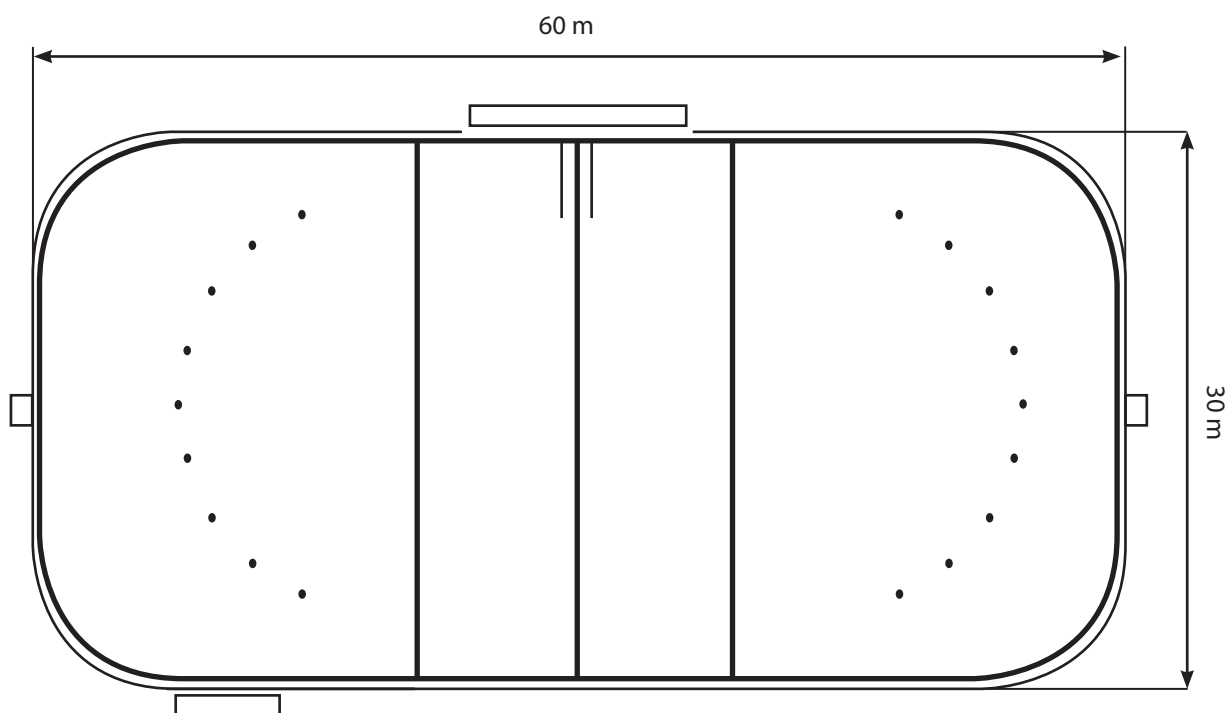
6. Osvetljenje

Minimalno 1000 lux-a.

7. Odeća sportista

Kombinezon za brzo klizanje sa štitnikom za kolena, zaštitne naočare, rukavice.

BRZO KLIZANJE na kratkim stazama

Slika 49. Teren za brzo klizanje na kratkim stazama

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dimenzije 60 x 30 m, dužina jednog kruga staze iznosi 111,12 m.

Discipline:

m- 5000 m, 1500 m, 1000 m, 500 m.

ž- 3000 m, 1500 m, 1000 m, 500 m.

2. Unutrašnje karakteristike borilišta

Zbog male staze i oštih krivina te velikih brzina, ograda klizališta obložena je strunjačama kako bi se povrede smanjile na minimum. Cipele klizaljki za brzo klizanje na kratkoj stazi, za razliku od cipela klizaljki za brzo klizanje na dugoj stazi, levaju se prema obliku stopala pojedinog klizača i pojačane su u zglobovima kao protivmera centrifugalnoj sili u naglim zavojima. Noževi klizaljki pomaknuti su iz središnjeg položaja da bi pružili bolji oslonac. Na levoj klizaljki nož je pomaknut prema napolje (u levo) a na desnoj prema unutra (takođe u levo). Klizači nose na sebi zaštitnu opremu kao što su kacige, rukavice, štitnici za kolena i vrat.

3. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od zaštitne ograde.

4. Podloga terena (borilišta)

Ledena površina.

5. Temperatura

Minimalno 4° C; Maksimalno 8° C.

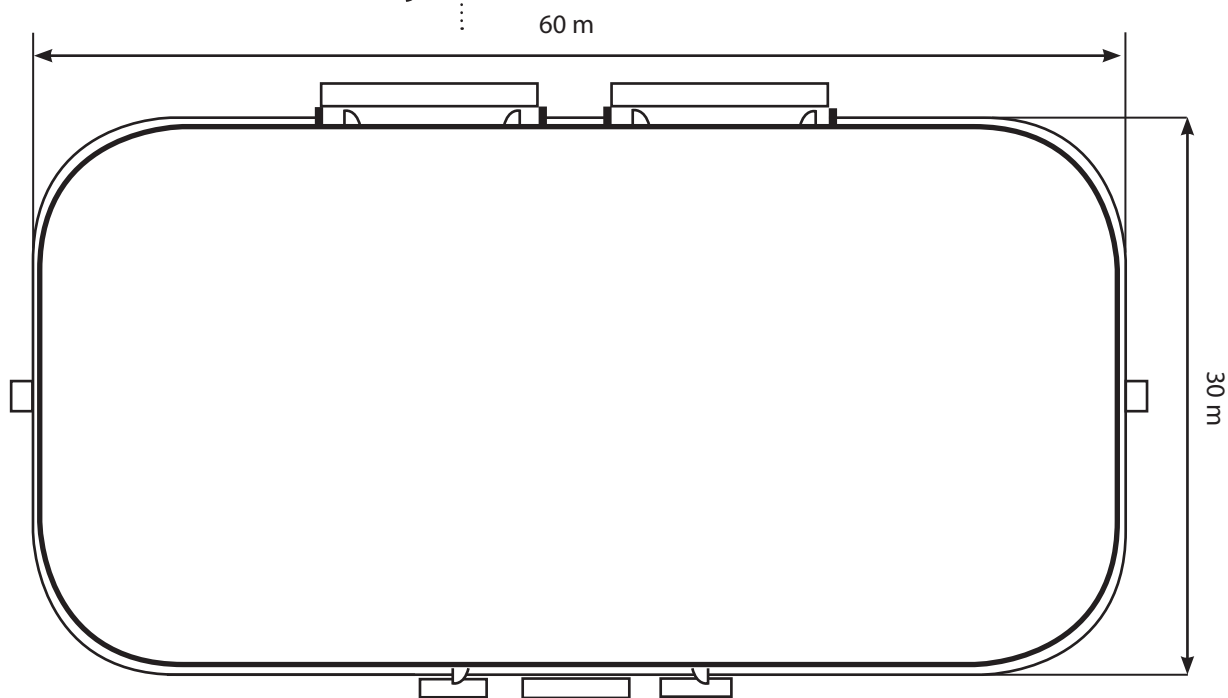
6. Osvetljenje

Minimalno 1000 lux-a

7. Odeća sportista

Kombinezon za brzo klizanje sa štitnikom za kolena, zaštitne naočare, rukavice.

UMETNIČKO KLIZANJE

Slika 50. Teren za umetničko klizanje

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Širina : 30 m
Dužina: 60 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Ledena površina bi trebala da bude čista bez ikakvih obeležja i šara.
Dvorana mora biti zatvorena.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Ozvučenje: minimum : 85 - 90 dB.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od zaštitne ograde.

5. Podloga terena (borilišta)

Ledena površina.

6. Temperatura

Minimalno 4° C; Maksimalno 8° C

7. Osvetljenje

Minimalno 1000 lux-a.

8. Odeća sportista

Odeća za klizanje:

Odeća za klizanje obuhvata haljinu i suknju za žene, pantalone i košulja za muškarce. Što se tiče takmičenja ovi delovi odeće mogu biti komplikovano dizajnirani. Za vežbu, klizači oba pola koriste gamašne ili tanke fleksibilne pantalone. Debele specijalne najlonke u boji mesa se takođe nose u kombinaciji sa suknjom ili haljinom zbog dodatne toplote i bolje estetskog izgleda. Ženski takmičari su najčešće oni koji praktikuju te najlonke a njihovi kostimi otkrivaju mnogo manje nego što se u prvom utisku vidi.

Klizaljke:

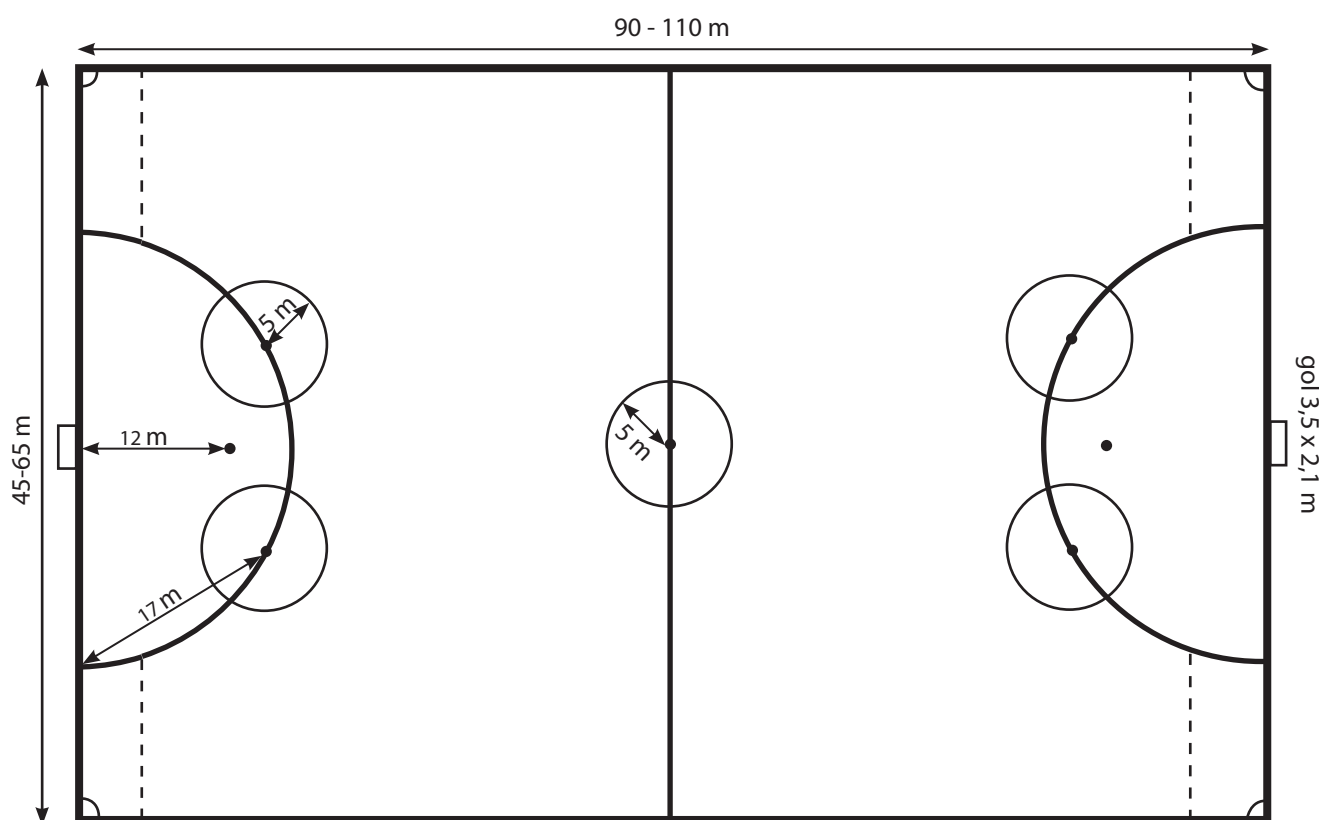
Klizaljke umetničkih klizača se vidno razlikuju od hokejaških. Osim što su mnogo manje i jednostavnijih sečiva, one na vrhu imaju takozvane „zubce toe picks“ ili „toe rakes“ koje se prvenstveno nalaze tu da bi olakšali i omogućili skokove i određene figure koje bi bile nemoguće obaviti bez tog dela klizaljki. Sečivo klizaljke je zaobljeno na vrhu prstiju u radijusu od dva metra. Danas one su dizajnirane da održavaju što veću moguću klizačku stabilnost. Oštrica klizaljki je oko 4 mm tanka.

BANDI (bandy)

(www.internationalbandy.com)

Izvod teksta o sportu

Bandi je zimski sport igra se na ledu, u kome klizači koriste štapove u direktnom kontaktu sa loptom da postignu gol suprotnoj ekipi. Pravila igre imaju mnogo sličnosti sa onima iz Fudbala: igra se na pravougaonom ternu ledene površine iste veličine kao fudbalski teren. Svaki tim ima jedanaest igrača, od kojih je jedan golman. Standardni bendijska meč se sastoji od dve polovine od 45 minuta. Ofsajd pravilo je takođe slična onoj posmatrano u fudbalu...

Slika 51. Izgled terena za bandi

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Veličina bendi polja u opsegu je 4.050 - 7.150 kvadratnih metara (45-65 x 90-110 m), otprilike iste veličine kao i fudbalski teren i znatno veći nego klizalište u hokeju na ledu.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Polje će biti jasno označeno, sa kompletnim granicama, srednje i dve ciljne linije (crveno) i dve linije Ofsajdi (plava). Igralište između gol linija se deli na 3 jednake veličine.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Table:

Polje će biti okruženo tablama minimalne visine od 15 cm i maksimalno 122 cm. Sa kraće strane osnovne linije su postavljene table sa dimenzijama minimalnim 3,5 m i 4,5 m maksimalno iza gol linije. Niže table mogu da budu od drveta, aluminijuma ili neki drugi prihvaćeni materijal u dužini od 4 m, 15 cm visoki i 4 cm debeli. Stavljene na led uz pomoć kuke koji se pričvrsti na van borilišta.

Kaznena površina :

Kazneno područje je od plave linije.

Gol :

Gol će imati sledeće dimenzije: 3,5 m široka i 2,1 m visok, dubine od najmanje 60 cm ili maksimalno 112 cm. Ispred gola je polukružni šesnaesterac sa 17 m radijusa. Mesto penala se nalazi 12 m ispred cilja i ima dva slobodna mesta u hod liniji šesnaesterca, svaki okružen 5 m krugom.

Lopta:

Lopta mora biti odobrena od materijala lako vidljive crvene boje. Kada se pusti na led iz visina od 1,5 m, odskok će biti 20 cm a ne više od 30 cm. Prečnika će biti 65 mm (+ / -1 mm), a težina treba da bude najmanje 60 g i ne više od 65 g kada se ne-koristi.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od zaštitne ograde.

5. Podloga terena (borilišta)

Ledena površina.

6. Temperatura

Minimalno 4° C; Maksimalno 8° C

7. Osvetljenje

Minimalno 1500 lux-a.

8. Odeća sportista

Šlem:

Svi igrači i sudije moraju da koriste odobreni kacigu. Svi igrači moraju da koriste uređaj za zaštitu usta. Golman mora imati punu zaštitu lica. Svi igrači na ledu mogu da koriste punu zaštitu lica (IBF odobrio), ako oni izaberu.

Štapovi:

Štapovi mogu biti od drveta ili nekog sličnog materijala. Širinu štapa sečiva (mereni od vrha do dole) ne može biti viši od 7 cm, sa ili bez trake ili uvezivanja. Dužina štapa je merena duž spoljnog dela savijanja i ne može biti duži od 125 cm. Uglove i ivice štapa moraju biti zaokružena. Zakrivljene lopatice (kuke) ne mogu biti deblje od 40 mm.

Klizaljke:

Svi igrači i sudije na ledu treba da nose klizaljke. Na gornjem zadnjem delu klizne površine mora postojati ručica od plastike ili sličnih odobrenih materijala.

Golman:

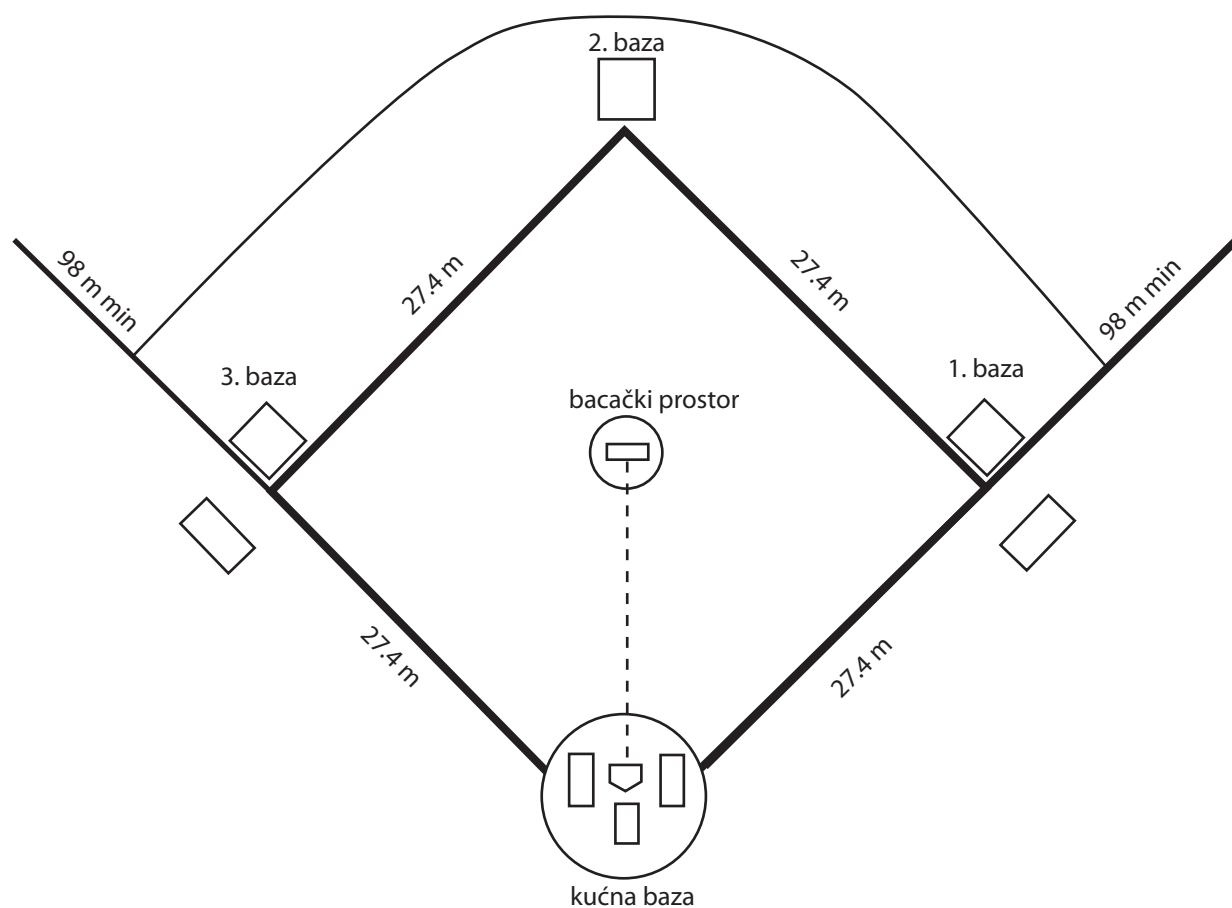
Golmanu nije dozvoljena upotreba štapova. Prsti rukavice treba da budu odvojeni jedni od drugih. Rukavice mogu imati materijale zaštite unutra, od debljine 1 cm. Opremu mora imati različite boje nego saigrače. Golmani moraju koristiti odobrene zaštite za kolena.

BEJZBOL (baseball)

www.baseballsrbija.com (www.ibaf.org)

Izvod teksta o sportu

Bejzbol (Baseball) je jedan od tri najpopularnija sporta u SAD, pored košarke i američkog fudbala. Ujedno je najpopularniji sport na Kubi i Dominikanskoj Republici, a igra se još u Japanu, Kanadi i drugim zemljama. Sastoji se od veoma uzbudljivih, dinamičnih momenata igre i dužih intervala kada se vrši priprema za akciju...

Slika 52. Teren za bejzbol

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Teren ima oblik lepeze i podeljen je na infield i outfield. Infield (unutrašnje polje terena) ima oblik prelivnog kvadrata sa stranicama dužine od 27,45 m. Na uglu svake stranice se nalazi po jedna BAZA. Udaljenost od kućne baze do najbliže ograde, tribina ili drugih objekata u fer teritoriji mora biti 76 m ili više, a preporučuje se da bude 98 m po faul linijama i 122 m po sredini igrališta.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Moraju biti označene s kredom ili nekim drugim belim materijalom koji ne nadražuje i nije štetan po zdravlje. Širine 5 cm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Unutrašnje polje" (infield) je deo igrališta koji ima oblik kvadrata u čijim se vrhovima nalaze baze: kućna baza, prva baza, druga baza i treća baza. Udaljenost između baza iznosi 27,45 m. "Bacačevo brdo" je brdašce koje se nalazi u sredini unutrašnjeg polja. Na njemu se nalazi "bacačeva ploča" tanka pravougaona ploča od gume koja je od vrha kućne baze udaljena 18,30 m. "Spoljno polje" je deo igrališta između faul linija, a faul linije su produžeci stranica unutrašnjeg polja između kućne i prve baze, odnosno kućne i treće baze. Unutrašnje i spoljno polje, uključujući i foul linije, čine 'fer teritoriju', dok je ostalo područje 'faul teritorija'. Iza kućne baze nalazi se "zaštitna mreža".

Baze:

Kućna baza ima dve delimično zakošene stranice koje prave na njenom vrhu trougao. Ostale baze su kvadratnog oblika. Izrađuju se od poliestera i plastike, ispod se dodaje i metalna šipka za pobijanje u zemlju. Standardna veličina baza je 15" x 15" x 3" cm.

4. Sigurnosna zona

Preporučuje da ona kao i svi drugi objekti (tribine, ograde i sl.) u faul teritoriji, budu udaljeni najmanje 18 m od najbliže baze.

5. Podloga terena (borilišta)

Igra se na travi, na otvorenim stadionima.

6. Bejzbol oprema

Lopta:

Bejzbol lopta se sastoji od dva kožna omotača bele boje koji su snažno spojeni sa izraženim crvenim šavovima, jezgro lopte je od plute ili gume i obmotano je koncem. Lopta se odlikuje tvrdoćom, ali i elastičnošću dovoljnom da se odbije od palice. Zbog svoje veličine, u promeru više od 7 cm, i relativno velike težine od 142 g predstavlja jednu od najteže ukrotivih lopti u sportu.

Rukavica:

Svaki igrač u fazi odbrane koristi specijalnu rukavicu kojom hvata loptu. Rukavice se izrađuju od kože i međusobno se vrlo razlikuju zavisno od pozicije koju igrač u odbrani igra. Tako je rukavica za hvatača debelo postavljena pošto on hvata najviše i to vrlo brzih lopti, dok je rukavica za igrače outfielda znatno lakša sa velikim "džepom" za hvatanje visoko udarenih lopti

Maska, pancir i kostobrani:

Hvatači pored kacige koriste i masku obično pričvršćenu na kacigu koja im štiti lice i uši, zatim pancir koji je napunjen sunđerom i štiti im torzo od jako bačenih loptica, kao i kostobrane koji im štite noge.

Palica:

Palica za bejzbol isključivo se izrađuje od jasenovog drveta, no zbog lomljivosti drvene palice koriste samo profesionalci (MLB), a u poslednje vreme se koristi i u "A" evropskoj grupi, dok ostali igraju sa palicama izrađenim od aluminijuma i raznih legura. Prosečna dužina palice je oko 86 cm, a najveća dopuštena oko 109 cm. Prosečna težina palice je oko 850 grama

Kaciga:

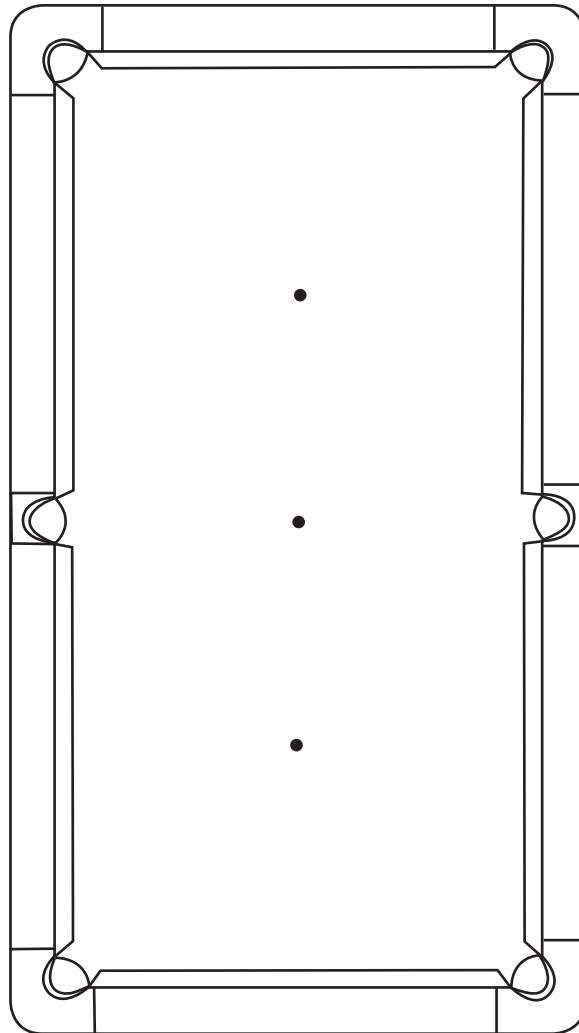
U fazi napada igrači nose specijalne kacige, koje su izrađene od plastike. Udaraci kacige nose da bi se zaštitili od mogućih udaraca loptice u glavu.

BILIJAR (billiards sports)

www.bilijar.rs (www.billiard-wcbs.org)

Izvod teksta o sportu

Biliar (ili bilijar) je izraz koji se odnosi na širok raspon igara veštine u kojima se koristi biliarski štap (ke, od fra. "queue" odakle i eng. "cue") za udaranje kugli, premeštajući ih po biliarskom stolu koji je u pravilu presvučen vunanim platnom, a uokviren gumenim rubovima. Istorijski pojam billiards obuhvaćao celi sport. Iako se to ime promenljivo koristi kao generičko ime za sve takve igre...

Slika 53. Sto za bilijar

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

OSMICA

1. Minimalni prostor za igru standardnim štapom

415 x 515.

2. Spoljne mere

od 254 do 261 x 144 do 147.

3. Igračka ploča

224 x 112.

4. Oprema

Štapovi koji se koriste na takmičenjima moraju da budu najmanje dužine 1.016 m i maksimalne težine 708.75 g. Savet ne sme biti širi od 14 mm.

5. Obeležavanje stolova

Pri nameštanju kugli mora se koristiti trougao. Pre takmičenja svaki sto i trougao koji se na njemu koristi, moraju biti obeleženi kako bi bilo sigurno da se u toku takmičenja uvek koristi isti trougao na istom stolu. Precizna i jasna linija se mora videti na platnu:

- 1.) oko spoljašnje ivice trougla kako bi bili sigurni da su kugle uvek precizno i na istom mestu nameštene i kako bi se omogućila precizna procena o položaju kugli;
- 2.) duž zadnje linije radi preciznog pozicioniranja kugli;
- 3.) duž glavne linije da bi se lakše utvrdilo da li su kugle iza nje.

Takođe se mora utvrditi položaj i precizno obeležiti glavna, srednja i zadnja tačka, bilo to diskretnim "+" oznakama olovkom, ili standardnom oznakom ako je dostupna. U igrama u kojima nisu potrebne, srednja i glavna tačka ne moraju biti obeležene.

6. Pravila odevanja

- Crne cipele, salonske ili sportske (obavezno cipele), i isključivo jednobojne (crne), bez ikakvih šara
- Crne pantalone, štofane, vunene ili od nekog drugog materijala koji nije teksas, keper ili somot. Pantalone mogu biti klasičnog kroja ili kroj farmerica ali su klasične farmerice zabranjene
- Klasična majica sa kragnicom, takozvana polo majica, sa klubskim oznakama ili bez njih, ili košulja. Gornji deo odeće (majica ili košulja) obavezno moraju biti uvučene u pantalone.

7. Osvetljenje

Minimalno 520 lux-a, mereno iznad stola.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

DEVETKA

1. Minimalni prostor za igru standardnim štapom

430 x 555.

2. Spoljne mere

od 284-290 x 157-164.

3. Igračka ploča

254 x 127.

4. Obeležavanje stolova

Pri nameštanju kugli mora se koristiti trougao. Pre takmičenja svaki sto i trougao koji se na njemu koristi, moraju biti obeleženi kako bi bilo sigurno da se u toku takmičenja uvek koristi isti trougao na istom stolu. Precizna i jasna linija se mora videti na platnu:

- 1.) oko spoljašnje ivice trougla kako bi bili sigurni da su kugle uvek precizno i na istom mestu nameštene i kako bi se omogućila precizna procena o položaju kugli;
- 2.) duž zadnje linije radi preciznog pozicioniranja kugli;
- 3.) duž glavne linije da bi se lakše utvrdilo da li su kugle iza nje.

Takođe se mora utvrditi položaj i precizno obeležiti glavna, srednja i zadnja tačka, bilo to diskretnim "+" oznakama olovkom, ili standardnom oznakom ako je dostupna. U igrama u kojima nisu potrebne, srednja i glavna tačka ne moraju biti obeležene.

5. Pravila odevanja

- Crne cipele, salonske ili sportske (obavezno cipele), i isključivo jednobojne (crne), bez ikakvih šara.
- Crne pantalone, štofane, vunene ili od nekog drugog materijala koji nije teksas, keper ili somot. Pantalone mogu biti klasičnog kroja ili kroj farmerica ali su klasične farmerice zabranjene.
- Klasična majica sa kragnicom, takozvana polo majica, sa klubskim oznakama ili bez njih, ili košulja. Gornji deo odeće (majica ili košulja) obavezno moraju biti uvučene u pantalone.

6. Osvetljenje

Minimalno 520 lux-a, mereno iznad stola.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

DESETKA

1. Minimalni prostor za igru standardnim štapom

445 x 585.

2. Spoljne mere

od 314-320 x 172-180.

3. Igračka ploča

284 x 142.

4. Obeležavanje stolova

Pri nameštanju kugli mora se koristiti trougao. Pre takmičenja svaki sto i trougao koji se na njemu koristi, moraju biti obeleženi kako bi bilo sigurno da se u toku takmičenja uvek koristi isti trougao na istom stolu. Precizna i jasna linija se mora videti na platnu:

- 1.) oko spoljašnje ivice trougla kako bi bili sigurni da su kugle uvek precizno i na istom mestu nameštene i kako bi se omogućila precizna procena o položaju kugli;
- 2.) duž zadnje linije radi preciznog pozicioniranja kugli;
- 3.) duž glavne linije da bi se lakše utvrdilo da li su kugle iza nje.

Takođe se mora utvrditi položaj i precizno obeležiti glavna, srednja i zadnja tačka, bilo to diskretnim "+" oznakama olovkom, ili standardnom oznakom ako je dostupna. U igrama u kojima nisu potrebne, srednja i glavna tačka ne moraju biti obeležene.

5. Pravila odevanja

- Crne cipele, salonske ili sportske (obavezno cipele), i isključivo jednobojne (crne), bez ikakvih šara.
- Crne pantalone, štofane, vunene ili od nekog drugog materijala koji nije teksas, keper ili somot. Pantalone mogu biti klasičnog kroja ili kroj farmerica ali su klasične farmerice zabranjene.
- Klasična majica sa kragnicom, takozvana polo majica, sa klubskim oznakama ili bez njih, ili košulja. Gornji deo odeće (majica ili košulja) obavezno moraju biti uvučene u pantalone.

6. Osvetljenje

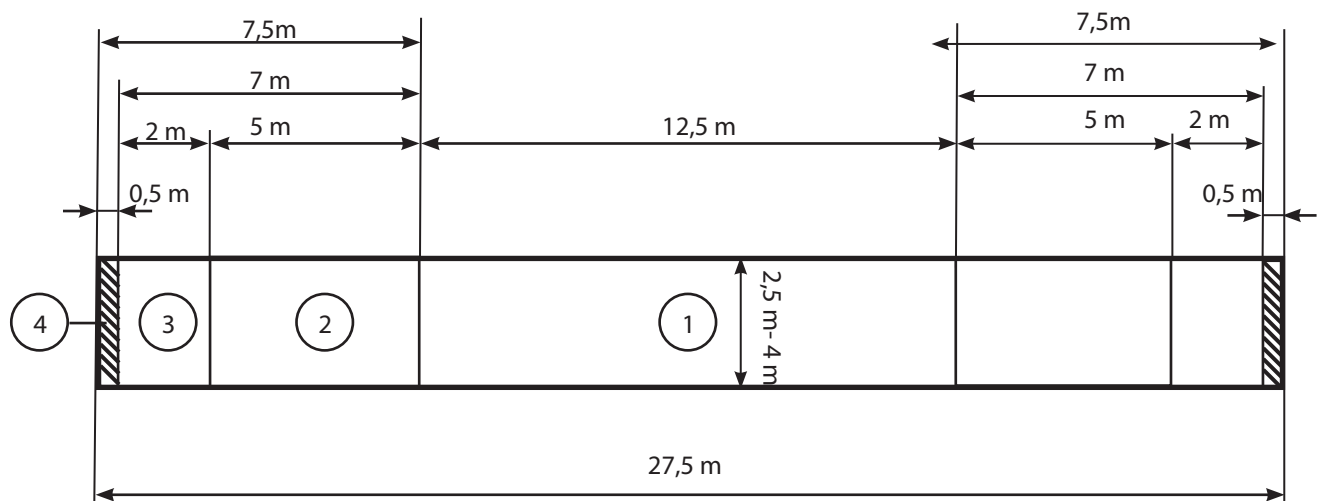
Minimalno 520 lux-a, mereno iznad stola.

BOĆANJE (boules)

www.bocaribije.org.rs (www.cmsboules.com)

Izvod teksta o sportu

Boćanje (ital. bocce fr. boules) je spofska igra koja se igra boćama tj. kuglama na otvorenom igralištu. Boćanje je veoma stara sportska igra koja se već vekovima igra u mediteranskim zemljama, i u primorju bivše Jugoslavije (igra na balote/buće, balotiranje/bućanje i dr). FIB organizuje za svoje članove svetska (od 1947) i evropska (od 1954) prvenstva te određuje i jedinstvena pravila za sva boćarska sportska takmičenja...

Slika 54. izgled terena za boćanje

1. centralni pravougaonik
 2. pravougaonik bacanja bulina
 3. dodatni pravougaonik
 4. zona dna igrališta
- 2.-3. prostor za igru

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Ukupna dužina: 27,50 m.

Najveća širina: 4,00 m.

Najmanja širina: 3 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Uzdužne i poprečne linije igrališta označene su linijama (linije se obeležavaju šipkom). Iza poprečnih granica igrališta obično se stavlja ograda za zaustavljanje kugli (boća). Zadnja linija treba biti ograđena rubom visokim minimalno 20 cm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Za sportska takmičenja u boćanju upotrebljavaju se isključivo šuplje kugle od čelika. Maksimalna težina kugle je 1.400 g promera od 90 do 110 mm. Promer je stalan, ali obično se izrađuje tako da može stati u šaku. Bulin (ital. pallino) je najmanja kugla u igri, istog oblika i građe samo znatno manjeg promera (27—33 mm). U narodnom boćanju bulin može biti iste veličine kao i buće, ali u sportskom boćanju mora imati propisanu veličinu.

Boće:

- Minimalni prečnik 88 mm.

- Minimalne težine 800 g.

4. Sigurnosna zona

Minimum 1 m.

5. Podloga terena (borilišta)

Sitni tucanik.

6. Temperatura

Nije propisana.

7. Osvetljenje

Dnevno svetlo.

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Dimenzija terena (borilišta)

Ukupna dužina: 27,50 m.

Najveća širina: 4,00 m.

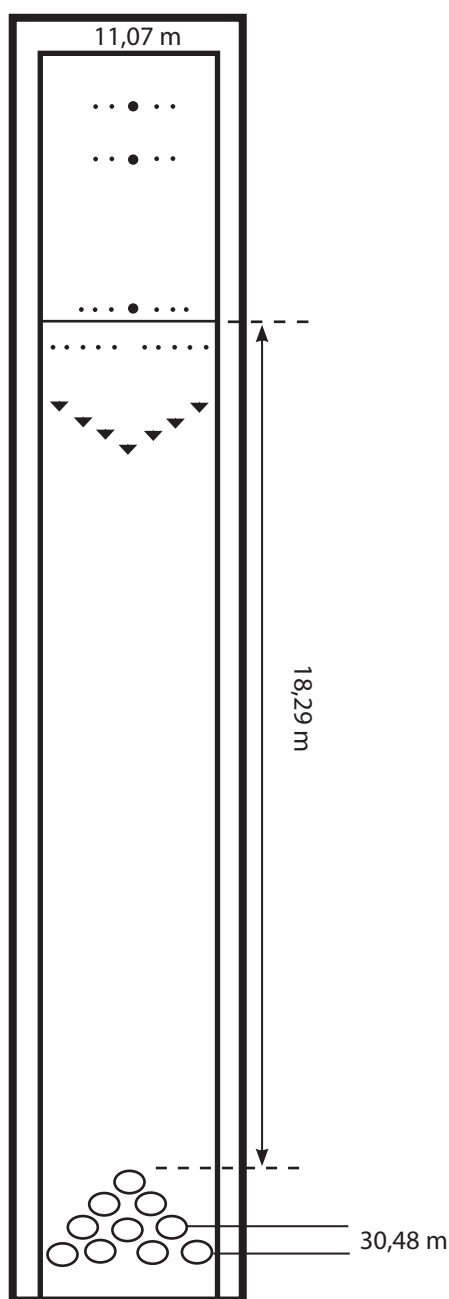
Najmanja širina: 2,50 m.

BOVLING (bowling)

www.bowlingsavezsrbije.com (www.fiq.org)
www.kuglanje.cilj.org (www.fiqwnba-nbc.de)

Izvod teksta o sportu

Bovling je sportska grana u kojoj se koristi kugla za pogađanje čunjeva, sa svrhom srušiti što više. U igri je deset čunjeva koje igrač pokušava da obori što veći broj od mogućih deset čunjeva bacanjem kugle u okviru terena koji se naziva „staza“. Svaka partija se sastoji od deset rundi. Čunjevi su postavljeni utvrđenim rasporedom, na određenoj udaljenosti, na posebno pripremljenoj podlozi...

Slika 55. Bovling staza

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije hale

Minimum:

Dužina: 30 m

Širina: 25 m.

2. Dimenzija staze

Dužina: 18,30 m

Širina: 1,07 m.

3. Takmičarski prostor

Dužina: 6,50 m

Širina: 1,70 m.

4. Dimenzije čunja

Dimenzije svakog čunja su 38,1 cm za visinu i 11,4 cm za širinu (širina „stomaka“ čunja) a težina je oko 1,5 kg. Kugla mora imati glatku površinu i ne sme biti teža od 7,2 kg. Ima tri rupe koje služe za prihvatanje pri bacanju.

5. Unutrašnje karakteristike

Daska zaletišta:

Dužina: 5,50 m.

Širina: 0,70 m.

Visina: 1-3 mm.

Postolje za čunjeve (krst):

Dužina: 1,35 m.

Širina: 1,07 m.

Rupa za čunjeve:

Dužina: 0,60 m.

Širina: 1,07 m.

Prostor za sudije:

Dužina: 1,90 m.

Širina: 9 m.

6. Sigurnosna zona

Minimum 4 m od borilišta.

7. Podloga terena (borilišta)

Podloga po kojoj se baca kugla napravljena je od drvenih ili sintetičkih materijala i obično se sastoji od 39 uklopljenih tabli.

8. Temperatura (min., max.)

Minimalne temperature:

- svlačionice i prostorije za tuširanje +23° C
- gledalište i prostorija za fitness +20° C
- na stazama +15° C.

9. Osvetljenje

U takmičarskom prostoru treba da se postigne jačina od najmanje 100 lux-a i da ono do prostora za čunjeve kontinuirano opada do otprilike 60 lux-a neposredno ispred prostora za čunjeve.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

KUGLANJE

1. Dimenzija staze

Dužine

- a) takmičarski proctor: 6,50 m
- b) staza od vrha daske do sredine prvog čunja: 19,50 m
- c) daska zaletišta: 5,50 m
- d) postolje od sredine prvog do sredine zadnjeg čunja: 1,00 m
- e) od sredine zadnjeg čunja do završetka staze: 0,25 m
- f) jama za prihvat srušenih čunjeva do strunjače: 1,25 m (kod automata samo 0,60)
- g) ukupna dužina staza kod ručnog postavljanja: 28,50 m
- h) dužina staze kod automata: 27,85 m

Širine

- a) tamičarski proctor: 1,70 m
- b) daska zaletišta: 0,35 m
- c) staza do 18,30 m potrebna širina 1,50 m
- d) staza od 18,30 do 19,30 (sredina prvog čunja) postepeno se širi dijagonalno na 1,70 m
- e) jama za prihvat srušenih čunjeva: 1,70 m
- f) žljeb za kugle: 0,18 m

Visine

- a) daska zaletišta nalazi se 1 mm do 3 mm iznad nivoa staze
- b) stranice staze moraju imati sa obe strane visinu koja ne sme biti niža od 15 cm
- c) dno jame za prihvat srušenih čunjeva i kugli mora biti niža od nivoa staze najmanje za 10 cm i u padu prema strunjači
- d) visina odbojne strunjače mora biti najmanje 0,95 m
- e) visina zaštitnih zidova za postavljače s obe strane čunjskog prostora mora biti najmanje 1,00 m.

2. Obeležavanje

Takmičarski prostor (slobodan prostor i prostor za zalet igrača) mora biti označen sa 5 cm širokom belom linijom. Vrh takmičarskog prostora obeležen je belom poprečnom linijom širine 5 cm, samo s obe strane daske zaletišta. Linija ne sme biti na samoj dasci zaletišta.

3. Čunjevi

Čunjevi su izrađeni od plastične mase raznih sastava i moraju da zadovolje sledeće osobine i dimenzije:

- PREČNIK ČUNJA: 100 mm +/- mm
- VISINA ČUNJA BR.5 430 mm +/- 1,5 mm a OSTALIH 400 mm +/- 1,5mm
- TEŽINA ČUNJA BR.5 1780 g +/- 30 g a OSTALIH 1750 g +/- 30 g
- VISINA TEŽIŠTA ČUNJA: 162 mm od čunjske pločice +/- 3 mm

4. Sigurnosna zona

Minimum 4 metra od borilišta

5. Podloga terena (borilišta)

Površina staze se izrađuje od plastičnih materijala raznih sadržaja i boja. Površina staze mora biti potpuno ravna, bez odstupanja. Debljina staze zavisi od vrste plastične mase iz koje se izliva, ili vrste ploča koje se montiraju na ravnu podlogu. Ako su postavljene martinele (odbojni zidovi) iste moraju imati uređaj za registraciju zabačenog hica, a ukoliko su montirani kanali za zabačene kugle isti moraju imati izlaznu rampu (zaobljenu putanju) sa postepenim uzvišenjem kako bi zabačena kugla prošla između čunjeva broj 4 ili 6 i odbojnih zidova čunjskog prostora.

6. Temperatura

Takmičenje se ne može održati na kuglani u kojoj je temperatura manja od 14°C.

7. Osvetljenje

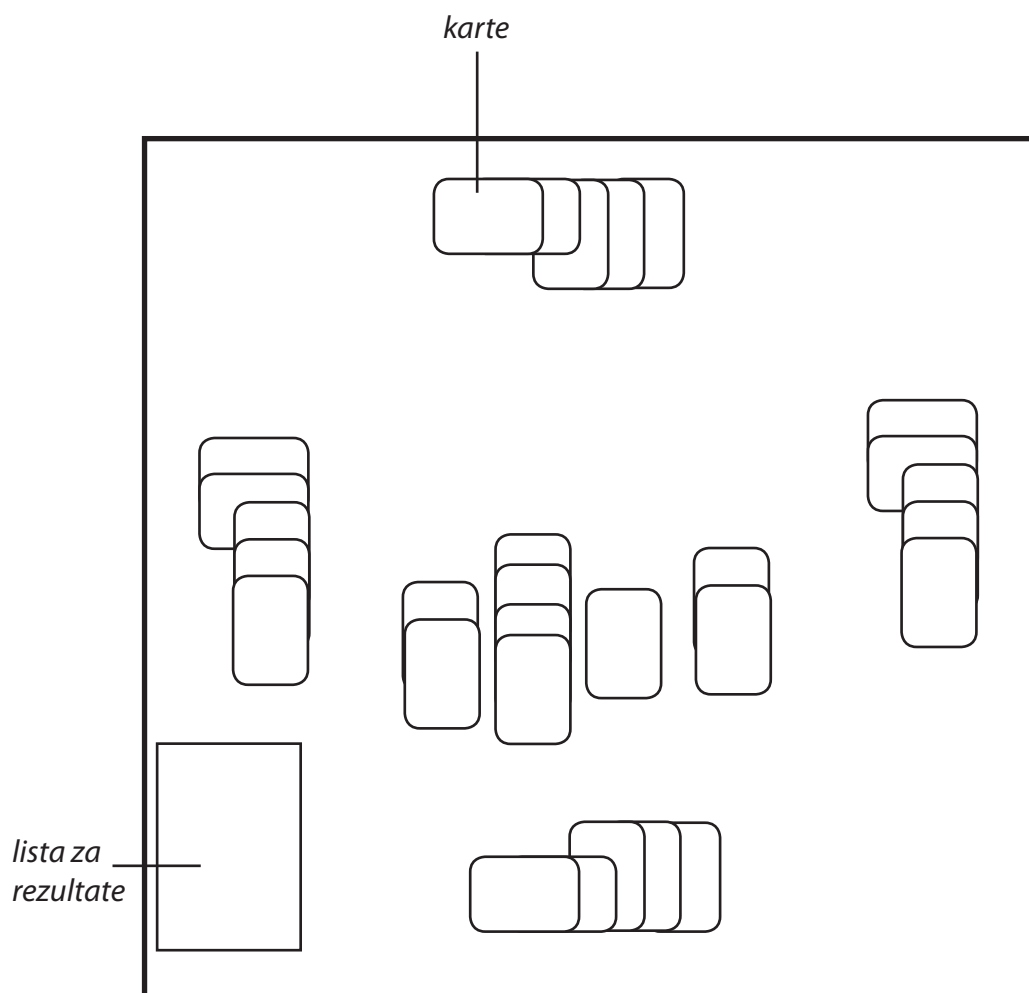
Osvetljenost kuglane u igračkom prostoru, nad stazama i u čunjskom prostoru mora biti minimum 80 luksa/m²

BRIDŽ (bridge)

www.bridgeserbia.org (www.worldbridge.org)

Izvod teksta o sportu

Bridž je kartaška igra koju s 52 karte igraju četiri igrača, po dva suprotstavljena para. Delitelj deli karte po jednu u smeru kretanja kazaljke na satu dok ne podeli sve karte. Igra je podeljena u dva dela: licitacija (izbor boje i broja osvojenih štihova) i odigravanje (realizacija dogovorenog kontakta). Odnos izlicitiranog i napravljenog kontakta je osnov za izračun rezultata i dobijanje nagradnih poena...

Slika 56. Bridž

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Igra se na klasičnom stolu (kvadratnog ili okruglog oblika) dimenzije minimum 80 x 80 cm. Potreban broj stolova zavisi od broja prijavljenih parova odnosno timova.

2. Metode

- licitacija
- odigravanje.

3. Pozicije za stolom

Pozicije za stolom su određene po stranama sveta:

- North (sever) i South (jug) su jedan par
- East (istok) i West (zapad) su drugi par.

4. Unutrašnje karakteristike borilišta

Igra se na klasičnom stolu (kvadratnog ili okruglog oblika) i na njemu treba da bude sledeći sadržaj rekvizita:

- Bord - se postavlja na sredini stola i on ima 4 džepa sa po 13 karata.
- Biding boks - posebna kutija u kojoj se nalaze kartice za licitaciju
- Karte
- Lista za rezultate (na velikim međ. takmičenjima koriste se Bridgemate za elektrosko prenošenje rezultata sudiji i publici)
- Screen – zaštitna ploča koja deli igrače kako nebi bio uspostavljen vizuelni kontakt izmedju partnera u cilju zaštite regularnosti takmičenja.

5. Sigurnosna zona

Minimum 1 m sto od stola.

6. Temperatura

S obzirom da se bridž igra u zatvorenim objektima podrazumeva se da temperatura bude od 18 do 24° C.

7. Osvetljenje

Minimum 200 lux-a.

8. Odeća sportista

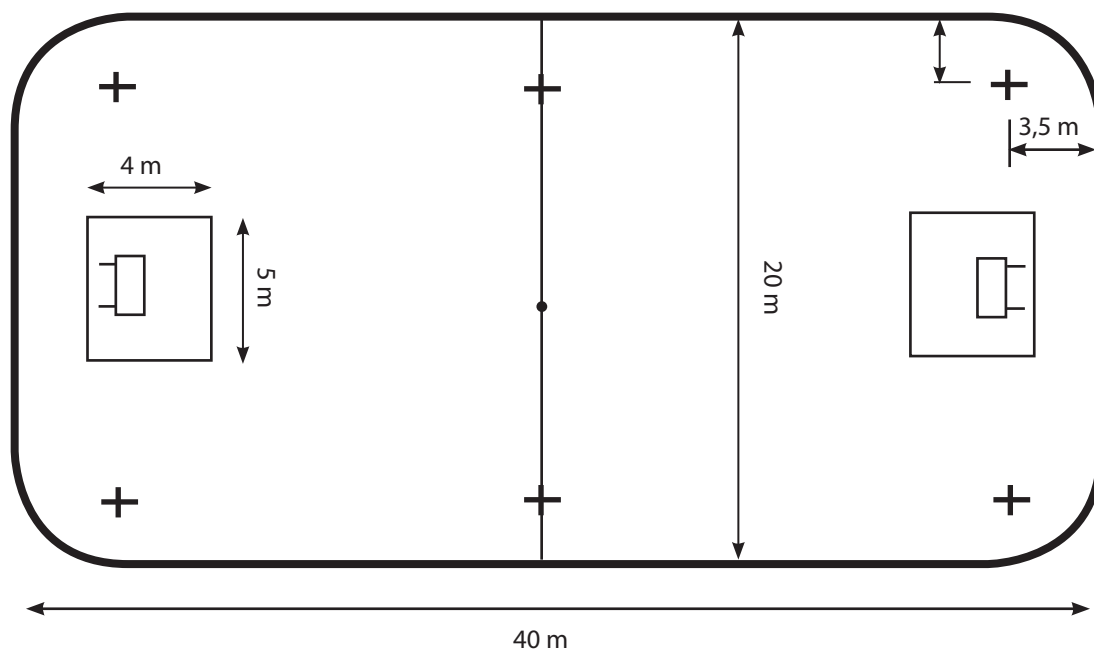
Po slobodnom izboru, na većim takmičenjima praktikuju se polo majice ili košulje sa grbom zemlje koju predstavlja takmičar (jednobrazne).

DVORANSKI HOKEJ (floorball)

www.floorball.org.rs (www.floorball.org)

Izvod teksta o sportu

Unihokej, hokej na parketu ili floorball dvoranski je timski sport razvijen u Švedskoj u kasnim 1970-tim. Unihokej je popularan u Evropi, posebno u Skandinaviji, kao i u Švajcarskoj i Češkoj. Stiče popularnost i u vanevropskim zemljama kao što su Kanada, Japan, Australija, SAD i Singapur. Svetsko prvenstvo se igra svake dve godine.

Slika 57. izgled terena za dvoranski hokej

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Teren ima dimenzije 40 x 20 m, i uokviren je ogradom zaobljenih uglova koji je odobren od strane Međunarodne florbol federacije (IFF) i na odgovarajući način obeležen. Najmanji dozvoljeni teren je 36 x 18 m, a najveći 44 x 22 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Sva obeležavanja vrše se linijama, širokim 4 – 5 cm, u jasno vidljivoj boji.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

- Kazneni prostor ima dimenzije 4 x 5 m i udaljen je 2,85 m od kraće ivice terena. Ovaj prostor je pravougaon, a mere označavaju dužinu x širinu uključujući linije. Kazneni prostor treba da bude postavljen tako da je podjednako udaljen od dužih ivica terena.
- Golmanski prostor ima dimenzije 1 m x 2,5 m i postavljen je 0,65 m ispred zadnje linije većeg prostora koji ga okružuje. Golmanski prostor je pravougaon, mere označavaju širinu x dužinu uključujući linije. Golmanski prostor je postavljen tako da je podjednako udaljen od dužih ivica terena.
- Zadnja linija golmanskog prostora treba da služi i kao gol - linija. Oznake za vratnice gola stoje na zadnjoj liniji golmanskog prostora, tako da razmak među njima bude 1.6 m. Gol - linije su postavljene na podjednako udaljenosti od dužih ivica terena. Oznake za vratnice gola treba da budu predstavljane ili prekidima u zadnjoj liniji golmanskog prostora, ili kratkim linijama normalno postavljenim na zadnju liniju golmanskog prostora.
- Tačke za buli postavljene su na centralnoj liniji i na zamišljenim produžecima gollinija, 1,5 m udaljene od dužih ivica terena. Tačke za buli označavaju se krstićima. Tačke za buli na centralnoj liniji ne moraju da budu označene, odnosno mogu da budu zamišljene.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od ograde.

5. Podloga za teren

Tvrda i ravna podloga (parket).

6. Temperatura

Od 24 - 26 ° C.

7. Osvetljenje

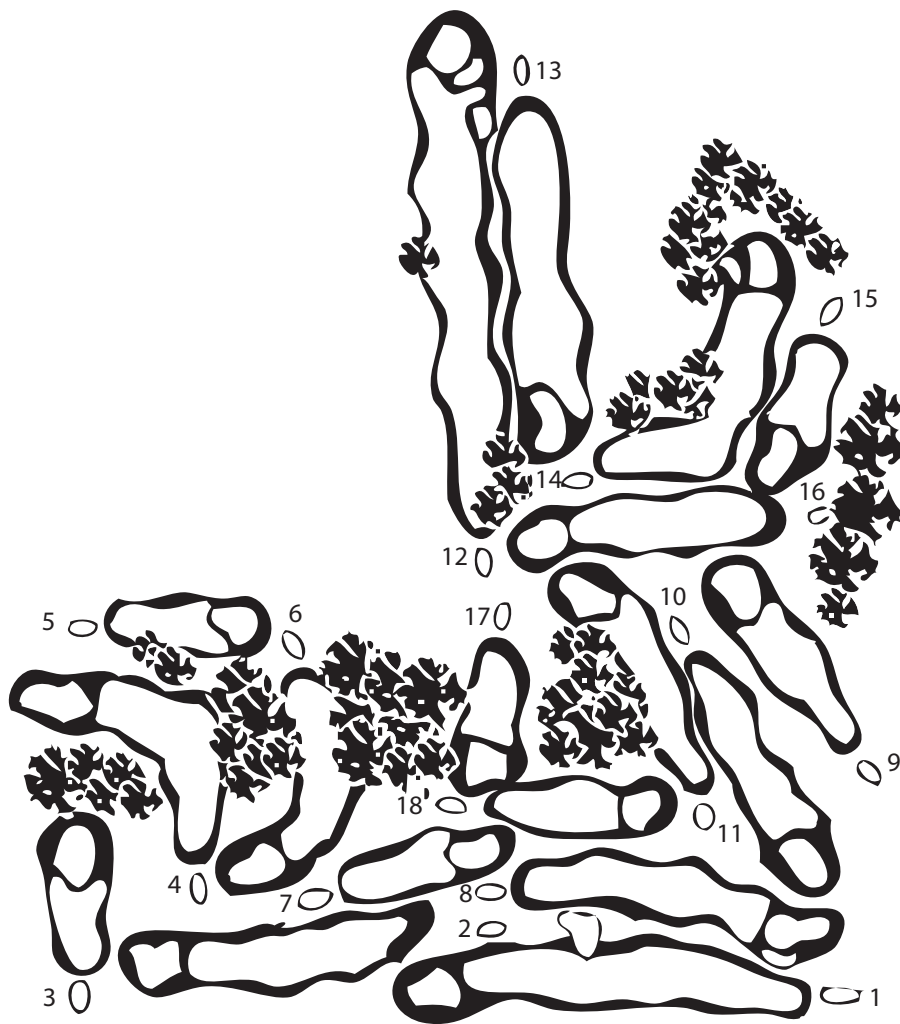
Minimum 600 lux-a.

GOLF (golf)

e-mail: golfsavez@yahoo.com (www.internationalgolffederation.org)

Izvod teksta o sportu

Golf je igra u kojoj igrač nastoji lopticu sa što manje udaraca smestiti u rupicu, u skladu s pravilima. Golf je nastao u Škotskoj u 14. veku i pretpostavlja se da su prvi igrači bili pastiri koji su na prostranim škotskim pašnjacima čuvali ovce. Kao rupice su im služile zečje rupe, a palice su izradili od drveta. Igra je do 19. veka imala samo jedan oblik - match play, tj. igra za polje. Pobjednik na svakom polju bio je igrač koji je s najmanjim brojem udaraca završio to polje. Godine 1854. osnovan je danas najstariji golfski klub na svetu - "The Royal and Ancient Golf Club of Andrews". Klub je sačinio prva pisana pravila golfa koja vrede i dan danas. Golf je jedan od retkih sportova koji je uspeo sačuvati razliku između profesionalizma i amaterizma. Iako nije olimpijski sport (neko je vreme bio), golf je uz fudbal i košarku najpopularniji sport na svetu...

Slika 58. Golf teren sa 18 rupa

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Veličina i izgled:

Golf igralište (eng. Golf Course) je velika prirodna površina od u proseku 50 hektara. Većina terena ima površinu od 30 do 70 - 80 hektara. Igralište se standardno sastoji od 18 polja, ili rupa (eng. hole, ali može imati i samo 9 rupa, koje se onda prođu / odigraju dva puta. Golf teren, se može prostirati, kako na ravnoj, tako i na bregovitoj površini. Standardno golf igralište, ima ukupnu dužinu od. 5 do 7 km.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Tee marker-i, su različitih boja....S mesta koje je najudaljenije od jamice,označenog tee markerima bele ili plave boje, - igru započinju profesionalci. Par metara bliže jamici, smešteni su tee markeri žute boje, odakle igru na toj rupi započinju - amateri. Malo dalje 10 - 30 m bliže jamici nalazi se drugi Tee off - s crnim tee markerima za profesionalke, a - najbliži jamici, - nalaze se crveni tee markeri odakle igru započinju amaterke.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Delovi golf igrališta :

Tee off - je malo uzvišeno područje površine od 10-ak m², s kojeg se započinje igra na toj rupi i s kojeg se ispucava prvi udarac na tom polju.

Fairway - je najveći deo rupe / polja, površine obrasle finom, gustom travom, koja je pokošena na 2 do 3 cm visine. fairway često započinje tek nakon par desetaka metara od tee off – a.

Semi rough, - poluvisoka trava, područje je koje se nalazi na krajevima fairway, a tu je trava nešto viša,

Rough, - područje visoke trave, koje se često nalazi na samoj ivici pojedine rupe / polja. Trava je u Rough-y vrlo visoka i iz nje je vrlo teško udariti lopticu, tako da ona iz Rough-a odleti precizno i daleko;

Sand trap, sand bunker, - je peščana prepreka, područje ispunjeno (najčešće kvarcnim) peskom, koje služi kao prepreka igračima.

Water hazard, - je vodena prepreka, a može se raditi o potoku, bari, jezeru, kanalu, ili čak samo o tako označenom - području vodene prepreke. Područje Water hazarda se označava žutim i crvenim kolčićima.

Ground under repair, - je deo terena koji je u popravci. Označen je plavim kolčićima i/ili ograničen belom crtom. Za razliku od loptice u vodenoj prepri, loptica kada ovde padne - nema kaznenih udaraca (bodova)

Green, ili Putting Green - je završni deo polja / rupe. To je područje površine od približno 50 m², koje je obraslo posebnom, brižljivo negovanom i čuvanom travom, koja je pokošena na svega par milimetara, te je redovito izvaljana.

Foregreen, - je usko područje između greena i fairway.

Hole, - nazivamo je jamica (da bi se se razlikovala od rupe, u smislu polja) je plastična, ili metalna posudica, u čijem središtu je zabodena zastavica. Prečnik jamice je 10,8 cm, a dubina jamice je 10 cm. Na zastavici. koja je visoka otprilike 2 m, obično je označen i redni broj toga polja (rupe).

Vrste loptica:

Wound je tradicionalna loptica - izrađena od tvrdog jezgra koja je omotana sa 15 m kanapa, te zatvorena vanjskom ljuskom. Solid je loptica s isključivo monolitnom jezgrom i surlynom kao ljuskom. Površina ljuske je "ispunjena" malim udubljenjima - Dimples, koja koriste za bolja aerodinamička svojstva loptice. Tvrdoća loptice, se označava oznakama 80 i 90 - za mekše, te oznakama 100 i više - za tvrde loptice. U zadnje vreme, često je obvezno i dodatno označavanje - markiranje svojih loptica vodootpornim flomasterom.

4. Sigurnosna zona

U zavisnosti od rupe do rupe kao položaja terena.

5. Podloga za teren

Teren je prekriven većim delom dobrom travom, ali na njima ima i vodenih površina (bare, jezera, potoci), ima peščanih površina, grmlja, stabala, šumaraka, što sve čini prepreke koje doprinose većoj zanimljivosti igranja.

6. Osvetljenje

Dnevno svetlo.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

7. Odeća sportista

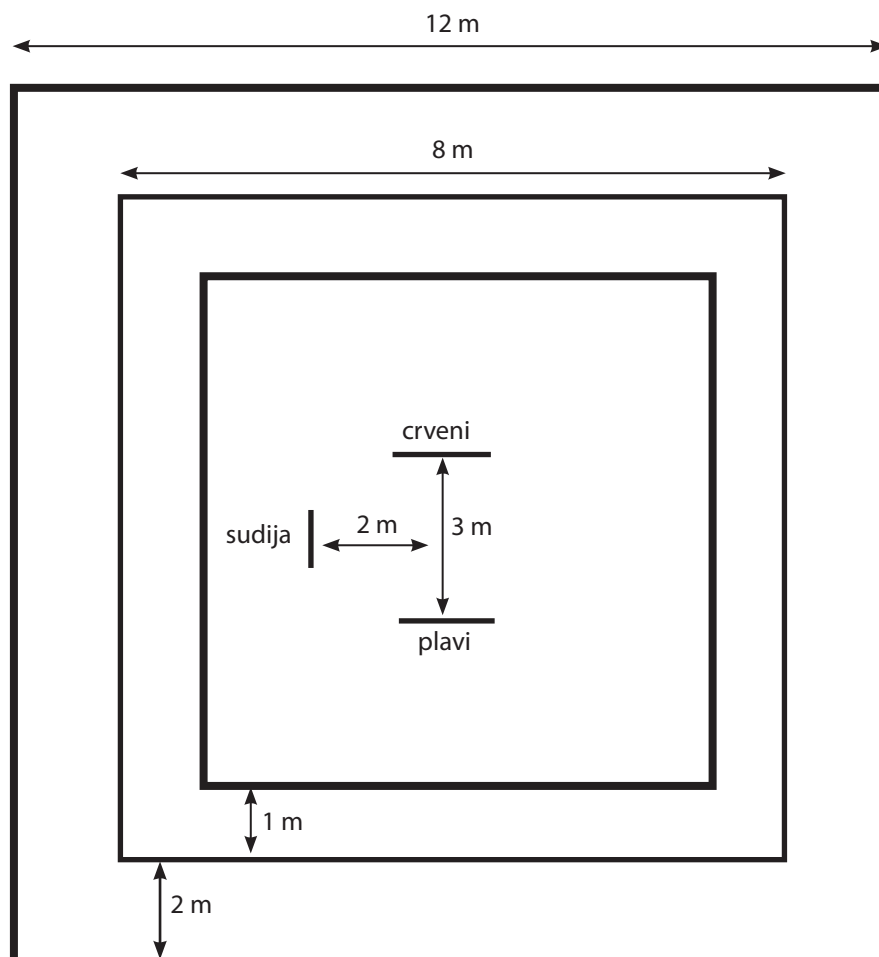
Za igranje golfa nije propisana neka posebna odeća. Ali na pojedinim tereni često organizatori znaju propisati oblačenje majicom s kragmom i decentim pantalonama (npr.bermudama). Bitno je da je odeća ugodna i da ne ometa Swing - tj. golf zamahu (udarac). Za vreme kišnog vremena je dobro u opremi imati i neku nepropusnu vetrovku. Za vreme kišnog vremena, a i za sunčanog, zna se na torbi nalaziti privezan kišobran - suncobran. Često se koriste šeširi, kape, ili viziri.

KARATE (karate)

www.karateserbia.org (www.wkf.net)

Izvod teksta o sportu

Karatedo (japanski = put prazne ruke), ranije se zvalo samo karate, i tako se i dan danas najčešće koristi. Karate pripada takozvanim tvrdim stilovima. Nasuprot mekim stilovima (aikido, ving cun itd.) koji gledaju da koriste snagu i energiju napadača, tvrdi stilovi ističu telesnu kondiciju, pre svega brzinu i snagu iz brzine. Tehnički, karate koristi udarce pesnicom, šakom, prstima, laktovima, kolenom i nogama, razne blokade, a ponekad se uče i poluge, bacanja, bolni hvatovi, udarci u vitalne tačke (u oči, grlo, nos itd.), i tehnike rukovanjem oružja - kobudo. Moderni karate je često sportski orijentisan, time takmičenja imaju veliki značaj.

Slika 59. Izgled karate borilišta

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Borilište je oblika kvadrata, sa podlogom odobrenom od strane WKF-a, sa stranicama dužine 8 m (mereno sa spoljne strane) i sa dodatna 2 m kao sigurnosno područje. Sigurnosno područje od po 2 m sa svake strane borilišta mora biti čisto, bez ikakvih prepreka.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Linija dužine 0,5 m mora biti povučena 2 m od centra borilišta i to je pozicija glavnog sudije (Referee). Dve paralelne linije, svaka od po 1 m dužine, povučene su pod pravim uglom u odnosu na sudijsku liniju i udaljene 1,5 m od centra borilišta i to su linije za takmičare.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Pomoćne sudije sede u sigurnosnoj zoni: jedan direktno okrenut licem prema glavnom sudiji, a dvojica iza takmičara i 1 m od sredine prema glavnom sudiji. Sve pomoćne sudije su opremljene plavom i crvenom zastavicom. Arbitrator (kontrolor) sedi za malim stolom izvan sigurnosne zone iza sa leve ili desne strane glavnog sudije. On je opremljen crvenom zastavicom ili nekim drugim znakom i pištaljkom.

4. Sigurnosna zona

Sigurnosno područje od po 2 m sa svake strane borilišta mora biti čisto, bez ikakvih prepreka. U zoni od 1 m udaljenosti od spoljnog dela sigurnosne zone borilišta ne sme biti nikakvih prepreka, reklamnih panoa, zidova, stubova i sl.

5. Podloga za teren

Podloga koja se koristi za borilište treba da čvrsto prijanja za pod (ne sme klizati), a sa gornje strane mora imati mali koeficijent trenja i ne sme biti klizava. Ne treba da bude debela kao strunjača za Judo, sobzirom da to usporava Karate kretanja. Glavni sudija (Referee) mora osigurati da se delovi borilišta (tatamija) ne razdvajaju tokom takmičenja pošto ti razmaci mogu prouzrokovati povrede i stvoriti opasnost. Podloga (tatami) mora biti dizajna odobrenog od strane WKF.

6. Temperatura

Od 18° do 24° C.

7. Osvetljenje

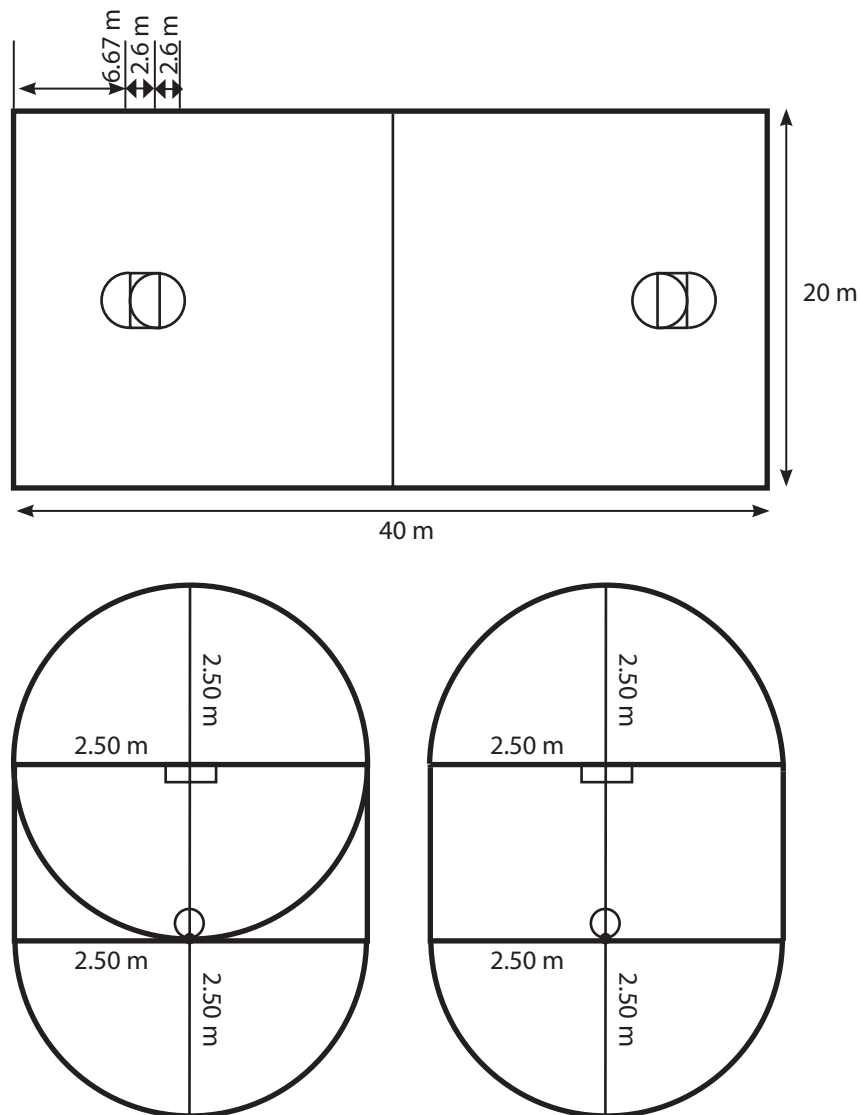
Minimalno 600 lux-a.

KORFBOL (korfball)

www.korfbol.rs (www.ikf.org)

Izvod teksta o sportu

Korfbol je jedini mešoviti sport, nastao u Holandiji na početku 20. veka. Njegov idejni tvorac je bio Nico Broekhuysen, amsterdamski učitelj koji je želeo da svi učenici njegovog razreda učestvuju u igri, bez obzira na pol. Danas se korfbol igra u preko 50 zemalja na svetu, a na svake četiri godine se organizuju svetsko i evropsko prvenstvo...

Slika 60. Teren za korfbol

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

40 x 20 m.

Preporučljiva visina je 9 m a ne sme da bude manja od 7 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Teren je podeljen na dve polovine koje se zovu zone. Centralna linija terena i linije koja predstavlja kraj zone obeležene su belim linijama 3.0 - 5.0 cm širine.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Korfs (korpa) :

Korfs mora biti okrenut ka centru polja i sve njegove ivice vrha moraju biti 3,50 m iznad zemlje. Korpa mora biti cilindrična bez dna, ona bi trebalo da bude 23,5 - 25,0 cm i ima unutrašnji prečnik od 39,0 - 41,0 cm na gornjoj strani i 40,0 - 42,0 cm na dnu strane. Obod (gornji rub) od korpe ima širinu od 2,0 - 3,0 cm.

Lopta :

Korfbol se igra sa loptom po mogućstvu bela / crno. Njegova obim treba da bude 68,0 - 70,5 cm, a težina lopte mora biti u opsegu 445 gr do 475 gr. Lopta mora biti naduvane na propisani pritisak kada se lopta pusti sa visine pao od oko 1,80 m, mereno od dna lopte, treba imati povratno dejstvo na visinu, mereno od vrha lopte, između 1,10 m i 1,30 m.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m.

5. Podloga za teren

Parket ili neka druga ne klizajuća podloga.

6. Temperatura

Od 16° do 24° C.

7. Osvetljenje

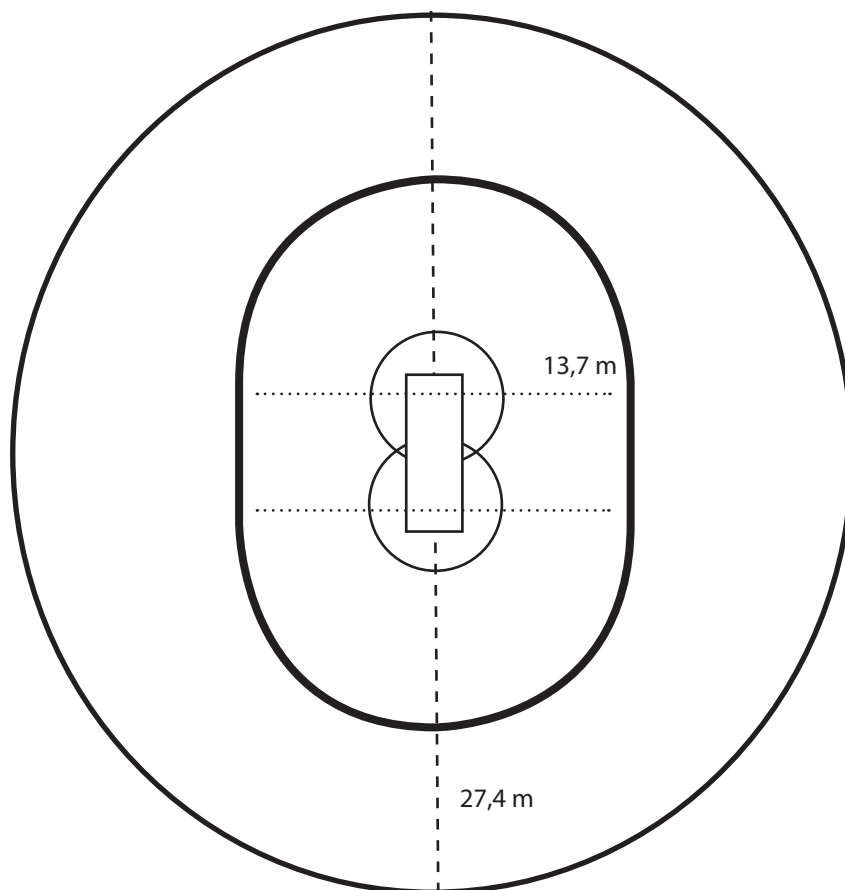
Minimalno 600 lux-a a preporuka je 1000 lux-a.

KRIKET (cricket)

www.serbiacricket.com (www.icc-cricket.com)

Izvod teksta o sportu

Kriket je timski sport nalik bejzbolu koji igraju dva tima od po jedanaest igrača. U igri se koristi loptica koja se udara palicom odnosno batom, a teren je travnato polje približno elipsoidnog oblika. Bacač snažno zabacuje tvrdu kožnu loptu veličine pesnice sa jednih vratnica ka suprotnim gde se nalazi igrač sa drvenom palicom. Pre nego što stigne do udarača koji brani svoje vratnice lopta najčešće jednom udari o tlo. Još jedan udarač stoji pored bacača ali on nema aktivnu ulogu dok njegov tim napada...

Slika 61. Izgled terena za kriket

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Područje prečnika 140-160 m (130-150 m), su uobičajni.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Mora biti označen s kredom ili nekim drugim belim materijalom koji ne nadražuje i nije štetan po zdravlje. Širine 5 cm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Kriket pitch:

Kriket pitch je centralna traka za kriket oblasti između uickets. Pitch je 20,12 m dug i 3 m širok. Površina je veoma ravna i obično prekriven veoma kratkom travom.

Palica:

Palica ili slepi miš je napravljen od drveta (najčešće bele vrbe) i ima oblik oštrice na vrhu strane cilindričnog regulatora. Sečivo ne sme biti veće od 108 mm i širok ne više od 970 mm.

Lopta:

Lopta je napravljena od tvrde kože između 155,9 i 163,0 g uz obim od 230 mm.

Vratanca:

Vratanca se sastoje od tri drvena štapa koja su 71 cm visoki. Oni se pozicioniraju tako da su 23 cm široki. Dve drvena bails-a se nalaze na vrhu štapova. Bails ne sme biti viši od 1,3 cm iznad štapova.

4. Sigurnosna zona

Minimum 5 m od terena.

5. Podloga za teren

Travnati teren.

6. Temperatura

Igra se po svim vremenskim uslovima sem što velik problem predstavlja to je jako nevreme.

7. Osvetljenje

Tereni treba da su osvetljeni sa reflektorima minimum 1500 lux-a.

8. Odeća sportista

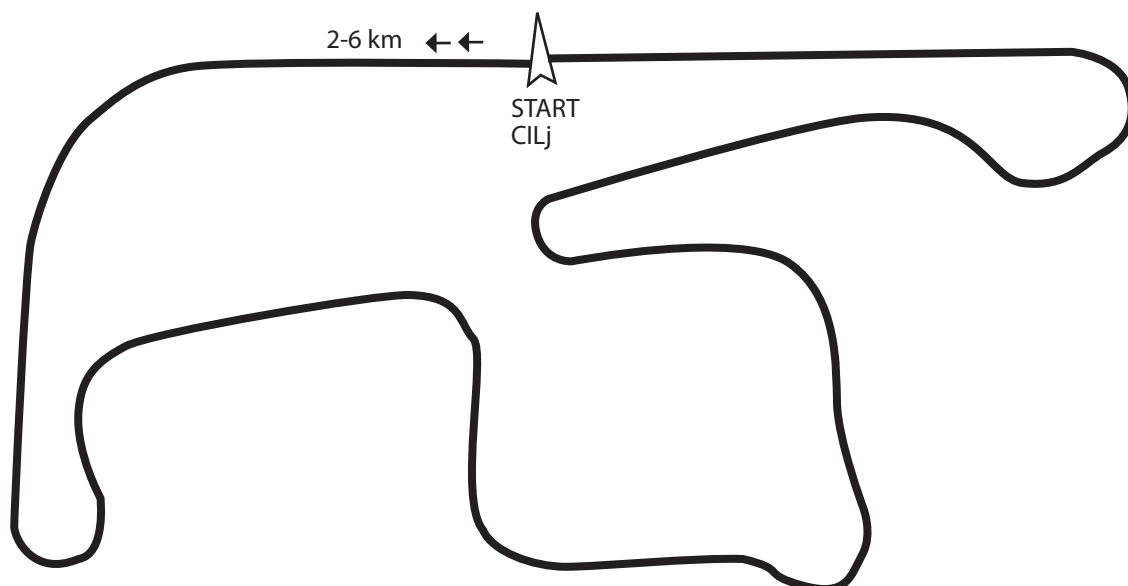
Batsmen nose zaštitnu odeću, uključujući uloške (dizajnirane da zaštite kolena i shins), batting rukavice za ruke, kacigu za glavu i okvir unutar pantalone (da se zaštiti područje prepone). Nose se i dodatni delovi odeće i opreme unutar svoje košulje i pantalone, kao što su jastučići butine, jastučići ruku, rebra i protektori ramena jastučićima.

MOTOCIKLIZAM (motorcycling racing)

www.moto-berza.com (www.fim.ch)

Izvod teksta o sportu

Moto sport je grupa sportova koji podrazumevaju upotrebu motornih vozila odnosno vozila na motorni pogon. Na Olimpijskim igrama 1900. godine u Parizu jedno od demonstracionih takmičenja je održano upravo u moto sportu. Moto sport uključuje sve oblike moto trka kao i moto sportove koji nisu isključivo trkački...

Slika 62. Motociklistička staza

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Dužina trke može se razlikovati od strane Međunarodnog žirija

Dužina mora biti u principu između 2 i 6 km.

Širina staze : Širina ne može biti manja od 9 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Označavanje sa svake strane staze, stalno belu liniju između 8 i 10 cm, mora da bude slikana na samom rubu ili na ivici ivičnjaka. Boja se koristi za bele linije i ivičnjake duž staze, za markiranje bilo kog drugog dela na stazi, moraju biti odobreni od strane CCR / FIM.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Početna zona mora da bude ravna od minimalne dužine 250 m. Startne linije moraju biti locirani na udaljenosti od najmanje 200 m od prve krivine.

Udaljenost znakova:

Pred krivinom moraju biti oznake na daljini od 50 m pre početka geometrijskih zavoja.

Maksimalne dimenzije znakova (cm): vertikalnu 50 x 150, horizontalne 130 x 60.

Minimalne dimenzije figura (cm): 30 x 40.

Boje: crna ili tamno plava figure na beloj pozadini.

Ivičnjaci:

Sve ivice moraju biti na nivou sa stazom. Sve vegetacije moraju biti uklonjeni, a posebno u krugu.

Signalna platforma:

Platforma za signalizaciju mora da bude izgrađena između pit-trake i na ivici staze. Dimenzije treba poštovati: - Širina strane ivice broja: 2 m - Širina platforme: 1,2 m.

4. Podloga za teren

Asfalt.

5. Temperatura

Vozi se po svim vremenskim uslovima.

6. Osvetljenje

Najmanje 1000 lux-a.

7. Odeća sportista

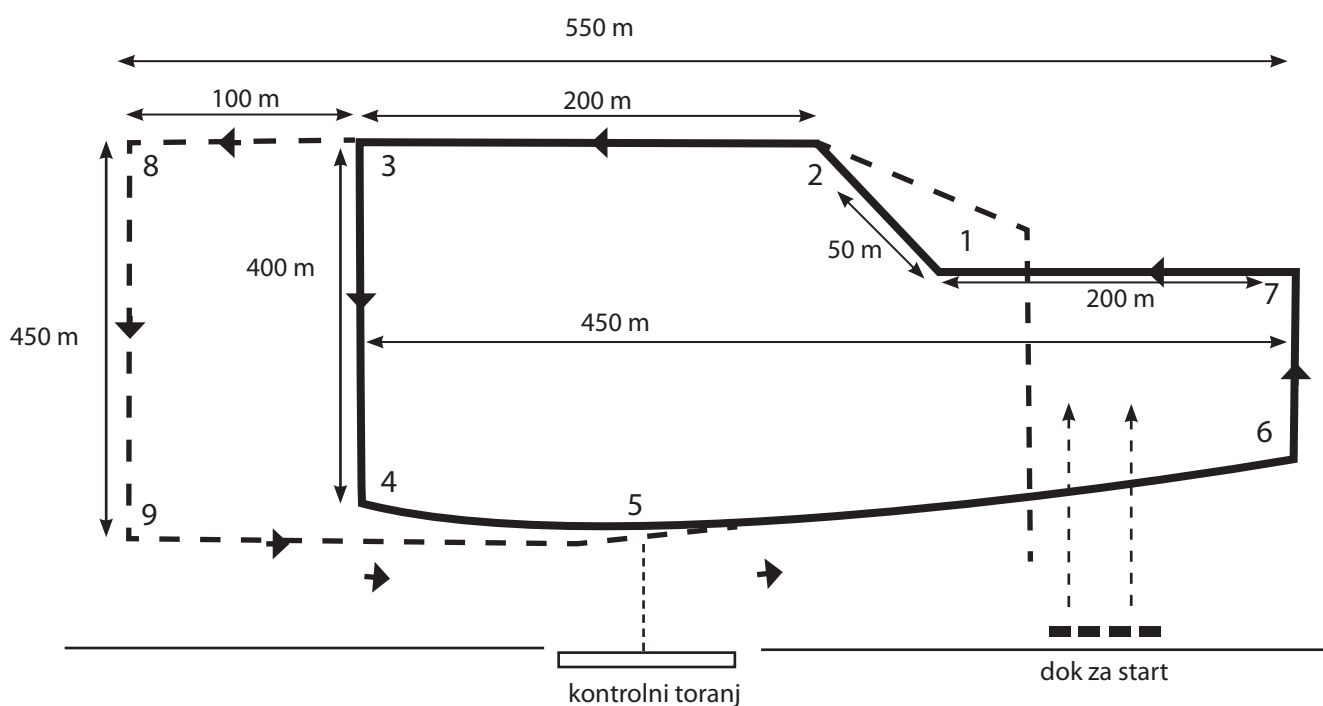
- Zaštitni kombinezon
- Rukavice
- Kaciga
- Steznik za leđa
- Dodatni štitnici za kolena i laktove.

MOTONAUTIKA (powerboating)

(www.uimpowerboating.com)

Izvod teksta o sportu

Motonautika je sportska disciplina koja uključuje trke otvorenih klasa brodova, turizma motornog čamca i skijanje na vodi, jedrenje, razliku između motornih čamaca i jahti na moru je motor i konstrukcija; klase sportske i trkačke čamce će navesti: kapacitet motora i dimenzije broda...

Slika 63. Motonautička staza

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Kategorije

F1H2O (F1H2O)

- Klasa 1
- Klasa 2
- Akvabajk (Aquabike)
- Powerboat P1.

2. Dimenzije terena (borilišta)

Trke se prostiru na površine ne više od dve (2) milje od obale i ne više od deset (10) milja od obale do kraja. Minimalna potrebna dužina kruga iznosi 2 milje a ne može biti veća od pedeset (50) milja.

3. Obeležavanje borilišta

Bovama koje će biti jasno vidljive.

4. Unutrašnje karakteristike borilišta

Brod:

Minimalna dužina trupa je 6.70 m, a maksimum 15,20 m.

Bove:

Visina bove mereno od nivoa vode mora biti minimum 1,5 m.

Startna pozicija:

Minimalno 20 m široka.

5. Podloga terena

Voda.

6. Sigurnosna oprema

- Aparat za gašenje požara (najmanje 2 kg)
- Privez dve linije;
- Odgovarajuće sidro za brod i sidro liniju odgovarajuće dužine;
- Dva vesla;
- Motor Cut out prekidač
- Narandžasta zastava minimalne veličine 60 cm x 40 cm;
- Signalni pištolj (najmanje dve potrone)
- Prsluk
- Pogodna kacigu
- Nož.

7. Osvetljenje

Dnevno svetlo.

8. Odeća sportista

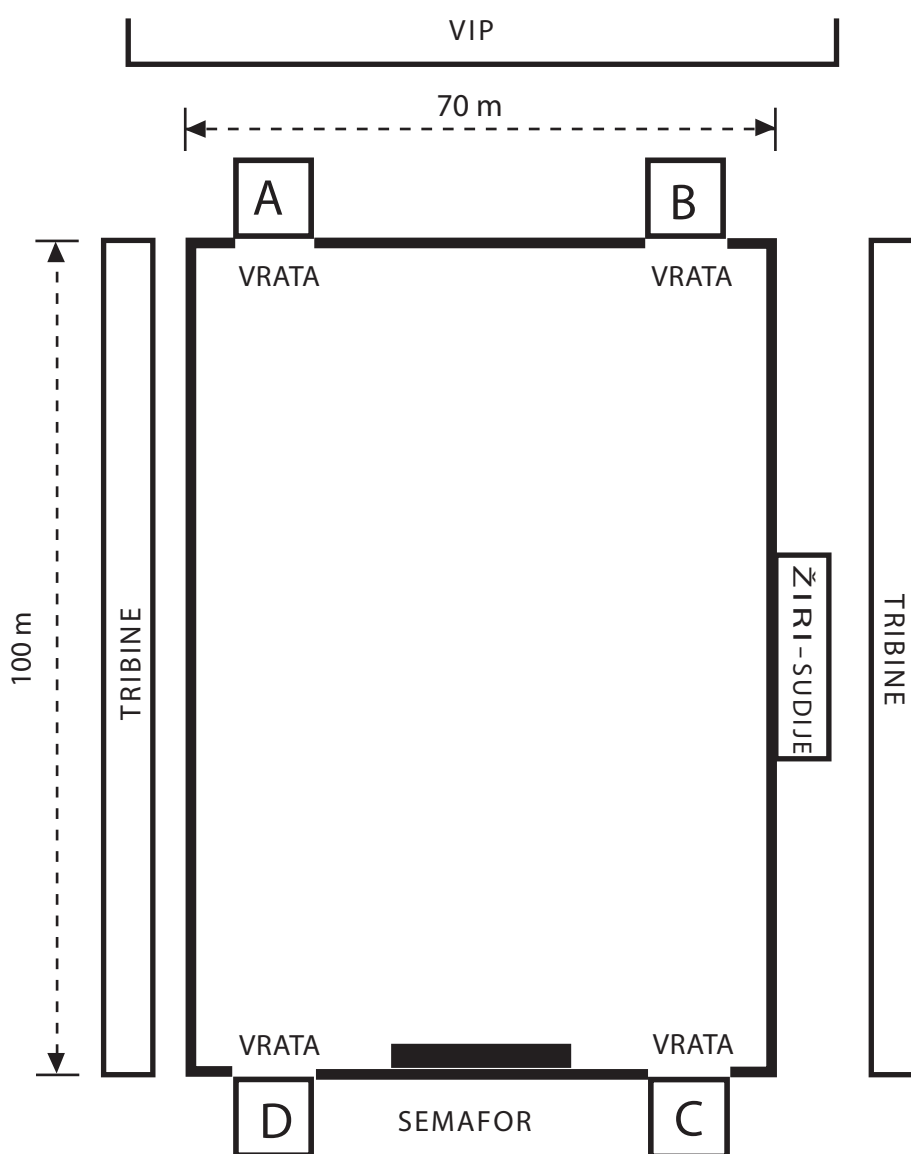
Pogodno zaštitno odelo, kaciga, rukavice.

NADVLAČENJE KONOPCA (tug of war)

e-mail: twfserbia@ptt.rs (www.tugofwar-twif.org)

Izvod teksta o sportu

Nadvlačenje konopca je stara, jednostavna, grupna igra u kojoj se dve grupe od po osam ljudi takmiče u fizičkoj snazi. Nadvlačenje konopca spada u sportove, od 1900. do 1920. godine je bilo zvaničan sport na olimpijskim igrama, ali je kasnije ukinut. Igra se sastoji od toga da svaka grupa, sa članovima poređanim jednim iza drugog, uhvati jedan konopac i u datom trenutku počne da ga vuče svaka prema sebi. Pobednička grupa je ona koja uspe da prevuče konopac na svoju stranu...

Slika 64. Teren za nadvlačenje konopca

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Takmičenja se mogu odvijati u halama i na otvorenom:

Dimenzije hale:

Minimalne dimenzije za takmičenje u areni su 100 m dužine i 70 m širine. Dimenzije hale mora biti dovoljno velika da primi najmanje 4 podloge za povlačenje. Dimenzija samog borilišta mora da bude najmanje 40 m dužine i 34 m širine.

Na otvorenom:

Važe dimenzije kao i za takmičenje u halama.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Za takmičenja u halama koristiće se takozvani tepisi koji će biti od gume. Dužina prostirke je 36 m i širine između 100 i 120 cm. Obeležava se centar prostirke sa tri margine tako da budu vidljive i za sudije i za gledaoce.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Hale:

• Užad

Najmanje 30 užadi moraju biti na raspolaganju. Konopci će biti dobrog kvaliteta i nekorišteni. Užad moraju biti odobreni i obeleženi u skladu sa Pravilima TUIF-a. Poželjno je imati LED ekran veličine od 3 do 4 m, kao zamena može se koristiti i ne-elektronski bilbord iste veličine.

• Vaga

5 elektronskih vaga.

Na otvorenom:

• Šatori

Mora se osigurati prostor u blizini borilišta za svaku reprezentaciju ne manju od 25 kvadratnih metara.

• Užad:

Najmanje 30 užadi moraju biti na raspolaganju. Konopci će biti dobrog kvaliteta i nekorišteni. Užad moraju biti odobreni i obeleženi u skladu sa Pravilima TUIF-a. Poželjno je imati LED ekran veličine od 3 do 4 m, kao zamena može se koristiti i ne-elektronski bilbord iste veličine.

• Vaga

5 elektronskih vaga.

4. Sigurnosna zona

Sigurnosni pojas se mora obezbediti sa metalnim ogradama visine 120 cm. Minimalno 5 m od borilišta.

5. Podloga terena (borilišta)

Hale:

Takozvani tepisi koji će biti od gume

Na otvorenom:

Zemljana podloga specijalno pripremljena 2 (dve) godine pre održavanja međunarodnog takmičenja.

6. Temperatura

Hale:

Od 18-24° C

Na otvorenom:

Nema propisano velik problem predstavljaju vremenske neprilike (kiša, jak vetar).

7. Osvetljenje

Hale:

Minimalno 600 lux-a.

Na otvorenom:

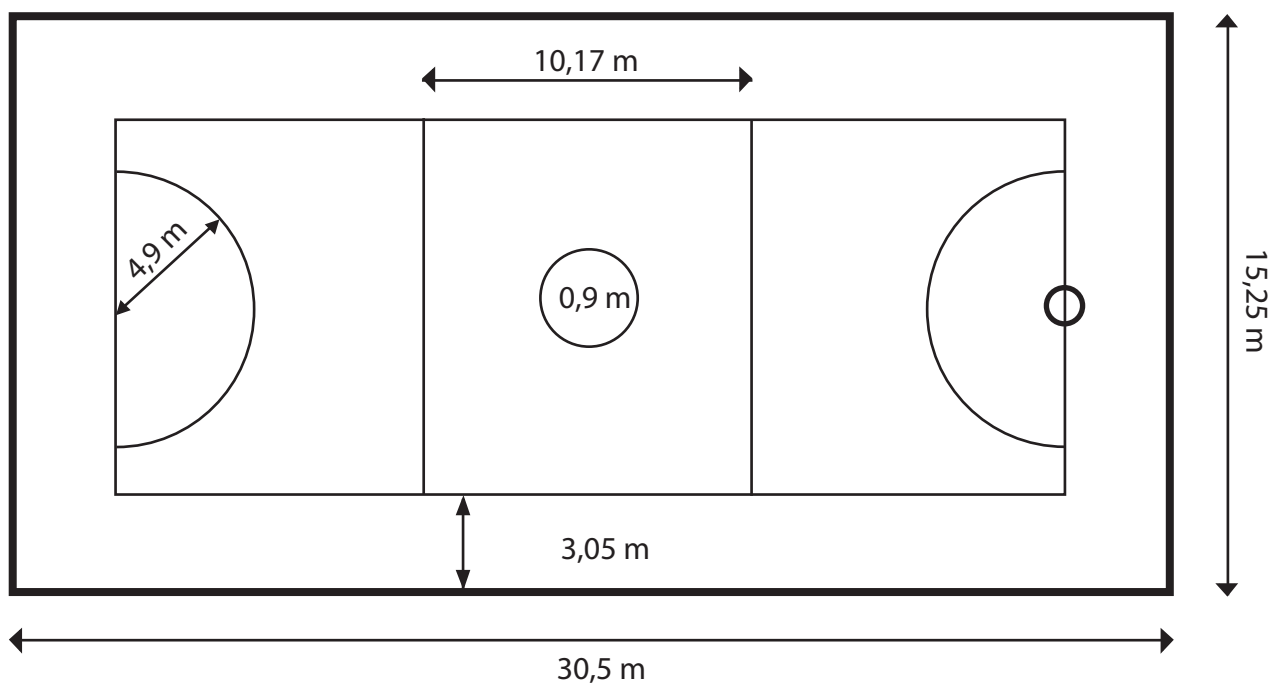
Dnevno svetlo, ali treba pripremiti i veštačke izvore svetlosti ako takmičenja se ne završe po danu.

NETBAL (netball)

(www.netball.org)

Izvod teksta o sportu

Netball je sportska igra između dve ekipe od po sedam igrača. Sport deli mnoge sličnosti sa košarkom, što je izvedeno iz rane verzije ženske košarke. Razvija se kao poseban sport u 1890 u Engleskoj, odakle se proširio u druge zemlje. Netball je popularan među Commonwealth nacijama i igraju je pretežno žene...

Slika 65. Teren za netbal

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

Dužina : 30.5 m.

Širine: 15,25 m.

2. Obeležavanje borilišta

Teren se obeležava sa belim linijama ne širim od 50 mm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Teren:

Teren je podeljen na trećine koje regulišu gde pojedinci svakog položaja dozvoljavaju da se premestite. Centralni krug 90 cm prečnika nalazi se u centru terena. Na svakom kraju postoji polukružna gol linija 4,9 m radijusa. Koševi su postavljeni na 3,05 m i nemaju tablu. Prstenje ili koš imaju unutrašnji prečnik 380 mm.

Lopta:

Lopta liči na košarkašku, ali je lakša, nešto mekša u izgradnji, i uglavnom bela. Netbol lopte često imaju šare ugravirane ili prošivene u svom dizajnu.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m.

5. Podloga terena

Parquet.

6. Temperatura

Do 25° C.

7. Osvetljenje

Minimum 1000 lux-a.

8. Odeća sportista

Haljina ili šorc, košulja, čarape i patike.

ORIJENTIRING (orienteering)

www.orientiring.rs (www.orienteeering.org)

Izvod teksta o sportu

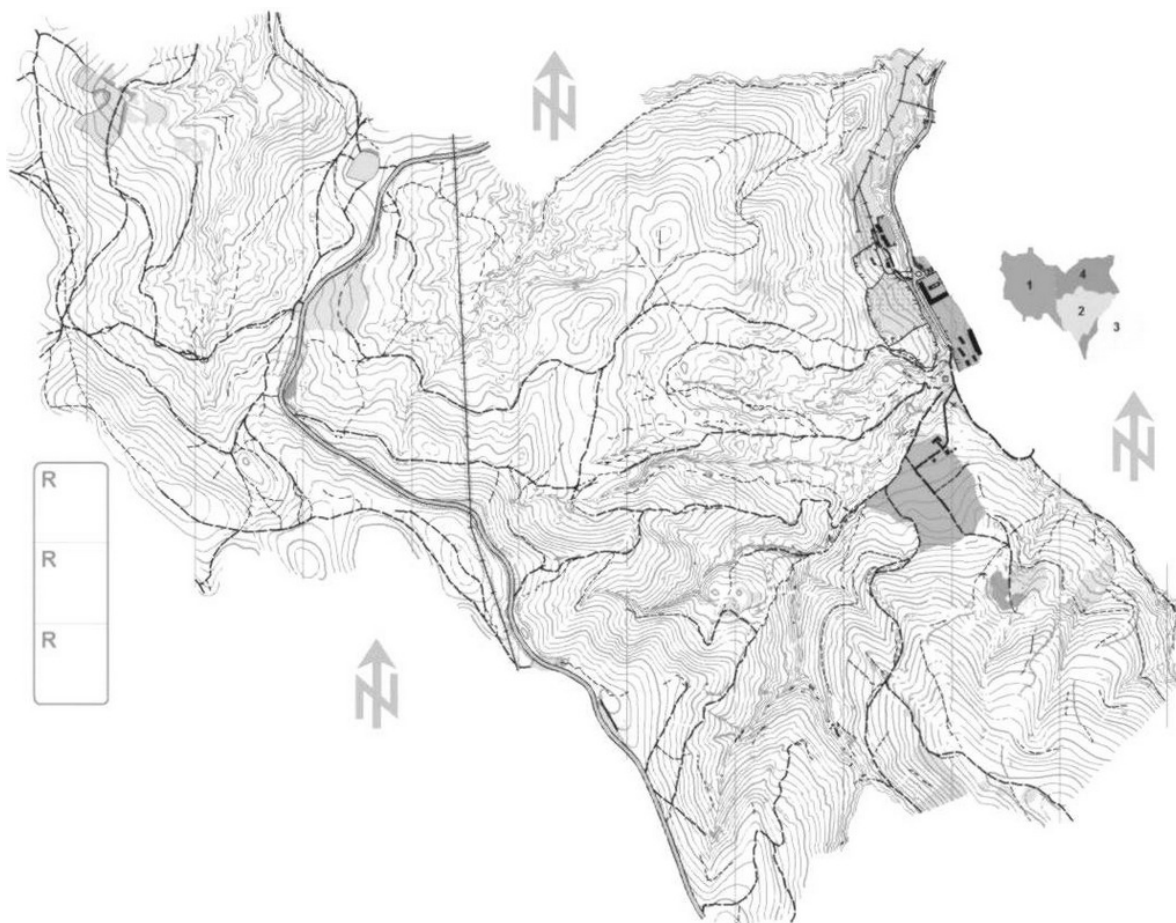
Orijentiring je sport gde takmičar(ka) treba uz pomoć karte i kompasa da za najkraće moguće vreme pronadje na terenu određeni broj kontrolnih tačaka (kontrola) i to onim redosledom kako je nacrtano na karti. Postoji nekoliko tipova orijentiring trka:

Sprint trka

Kratka trka (kratka distanca)

Klasična trka (klasična distanca)

Park trka

Slika 66.Teren za orijentiring

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Staze

1. Sprint trka – predstavlja najkraći i najbrži vid orijentiringa u kojoj je vreme pobjednika između 10 i 20 minuta.
2. Kratka trka (kratka distanca) – u kojoj je vreme pobjednika između 30 i 50 minuta.
3. Klasična trka (klasična distanca) – u kojoj je predviđeno vreme pobjednika između 80 i 100 minuta.
4. Park trka – je tip orijentiring trka koje se odvijaju u urbanim sredinama, najčešće parkovima (otuda i ime) zbog manjka saobraćaja i najčešće je dužina sprint trka.

2. Obeležavanje terena i unutrašnje karakteristike

Kontrolna tačka zadata na karti, mora biti jasno označena na terenu i opremljena tako da omogući takmičaru da dokaže svoje prisustvo na istoj. Svaka kontrola mora biti obeležena kontrolnom zastavicom koja se sastoji od tri kvadrata 30 x 30 cm povezanih u trougaonu formu. Svaki kvadrat mora biti podeljen po dijagonali, gde je jedna polovina bele a druga narandžaste boje. Kontrolna zastavica mora u prirodi biti postavljena na objektu naznačenom na karti a u skladu sa opisom kontrole. Kontrolna zastavica mora biti vidljiva kada takmičar ugleda označenu poziciju. Međusobni razmak između dve susedne kontrole ne sme biti manji od 30 m. Ako se radi o kontrolama na istovetnim ili sličnim objektima, razmak ne sme biti manji od 60 m. Kontrola mora biti postavljena a zastavica okačena tako da prisustvo osobe koja overava kontrolni karton nemože značajno pomoći drugim takmičarima u pronalaženju kontrole. Svaka kontrola mora biti identifikovana kodnim brojem, koji mora biti pričvršćen za kontrolu tako da je takmičar koji upotrebljava opremu za obeležavanje (perforator) može jasno videti. Brojevi manji od 31 kao i 66, 68, 86, 89, 98, 99 ne smeju se upotrebljavati. Brojke moraju biti crne na beloj podlozi, veličine 5 do 10 cm a debljina linija između 5 do 10 mm. Kao dokaz da je takmičar posetio kontrolu, mora biti dovoljno opreme za obeležavanje (perforatora ili elektronskih jedinica) u blizini kontrolne zastavice, imajući u vidu moguću frekvenciju dolaska takmičara na kontrolnu tačku. Sve kontrolne tačke moraju biti snabdevene i dovoljnim brojem papirića na kojima je upisana kodna oznaka dotične kontrolne tačke.

3. Podloga terena

Tokom trke takmičari se suočavaju sa svakakvim preprekama na terenu (potoci, reke, rupe, kameni odseci, bodljikave ograde, gusto šipražje, ...).

4. Temperatura

Nije propisana.

5. Osvetljenje

Dnevno, noćno svetlo.

6. Odeća sportista

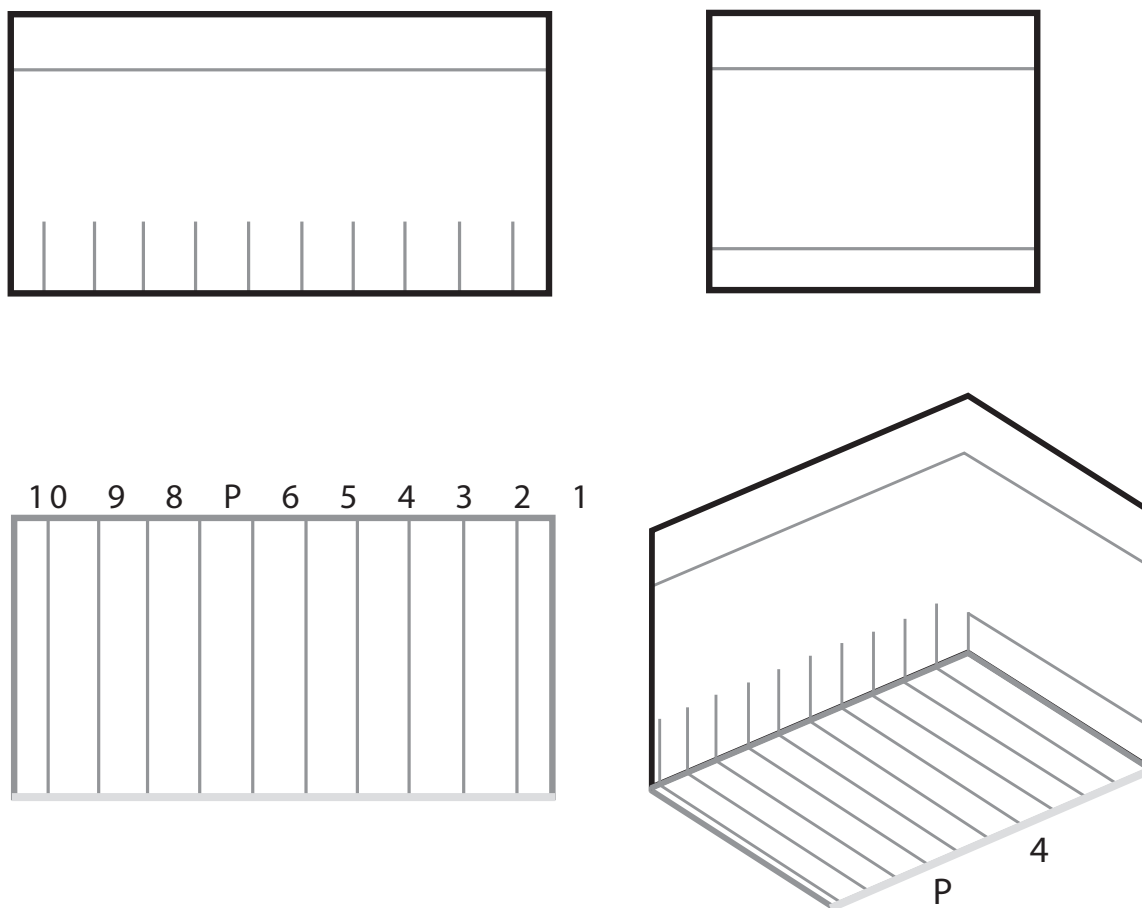
Po slobodnom izboru.

PELOTA (pelote basque)

(www.fipv.net)

Izvod teksta o sportu

Pelota je stari baskijski sport odbijanja lopte (bas: pilota ; šp. pelota ; fr. pelote; katal. Pilota ; od latinskog pila što znači lopta) koja je najpoznatija u severnim delovima Španije (Baskija, Navara, Rioja, Aragon i Kastilja i Leon), francuskoj Baskiji i Americi. Igra se tako što se lopta udara rukom, reketom, drvenom palicom ili korpicom-izbacivačem o zid koji se zove frontis (šp. frontis), ili između dve ekipe koje su podeljene ili linijom na zemlji ili mrežom. Igra se na terenu koji se zove fronton (šp. frontón), mada postoji i varijanta koja se zove trinkete (šp. trinquete)...

Slika 67. Izgled terena za pelotu

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Kratki, 30 m front:

Front čine prednji zid, levi zid, i zadnji zid (sprat). Dužina fronton iznosi 30 m. Igre za ovu vrstu frontova su sledeće:

- Frontenis (muške i ženske)
- Paleta goma (muške i ženske).

Kratki, 36 m front:

Dužina fronton je 36 m. Igre za ovu vrstu frontova su sledeće:

- Mano (singl i dubl) (muškarci).
- Pala corta (muškarci).
- Paleta with a leather pelota (muškarci).

Dugi, 54 m, ili Jai Alai:

Front je 54 m. Igre za ovu vrstu frontova su sledeće:

- Cesta Punta (muškarci).
- Remonte (muškarci).
- Pala larga (muškarci).

Ustavljajući:

Front sledeće karakteristike:

Dužina Ustavljajući je 28,50 m koji ima četiri zida. Igre za ovu vrstu frontova su sledeće:

- Mano (muškarci).
- Paleta goma (muškarci i žene).
- Paleta cuero (muškarci).
- Xare (muškarci).

2. Obeležavanje terena i unutrašnje karakteristike

Obeležava se sa 10 (deset) poprečnih linija širine do 5 cm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Lopta:

Lopta može biti od kože ili od kaučuka, i u zavisnosti od modaliteta ima različitu težinu. Na primer, ako se igra rukom, lopta treba da teži između 90-100 gr, ako se igra palicom ili remonte, između 110 i 117 gr, ili ako je u pitanju korpica, onda između 115 i 125 gr.

Pelota rukom (bas: eskuzka; šp. Pelota a mano):

Se igra tako što se lopta udara golim dlanom, bez ikakve vrste zaštite, tako da nije retko da ruka otekne od udaraca. Lopta koja se koristi u ovom modalitetu je teška između 100 i 105 gr, i prava su remek-dela zanata: sastoje se od jezgra od kaučuka, prekrivenog koncem od vune kojeg opet prekriva koža]. Igra se na kratkom terenu ili jedan na jedan ili u parovima.

Pelota s korpicom (bas: txistera; šp. Cesta punta):

Se igra tako što se lopta baca uz pomoć korpice od pruča ili tkanine. Konkavnog je oblika, dugačka i uska, i izgleda kao modifikacija starinske čistere. Na ruku se navlači kao rukavica i ima kesu kojom se lopta zaustavlja. Ova moderna varijanta se u Španiji zove sesta punta (šp. Cesta punta) a u Francuskoj gran čistera (fr. grand-txistera).

Remonte (bas: erremontea; šp. Remonte):

Je varijanta pelote s rukavicom od kože. Instrument koji se koristi je od kompaktnijeg i tvrdog materijala od korpice, ima kanal i zakrivljeno je, ali nema kesu za zadržavanje lopte. Duga je oko 82 - 83 cm.

Pelota s palicom (bas: palaz; šp. Pala):

Je vrsta pelote gde se lopta udara drvenom palicom koja je obično napravljena od bukve ili jasena i dugačka je oko 52 cm. Debljina se povećava od baze ka kraju kojim se udara lopta, koji u najširem delu ima 105 cm. Težina se kreće između 800 i 900 gr.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od borilišta.

5. Podloga terena (borilišta)

Obično parket.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

6. Temperatura

Od 18°-24° C.

7. Osvetljenje

Minimum 1000 lux-a.

8. Odeća sportista

Uniforma igrača je uvek bele boje. Polo majica mora da bude bele ili crvene boje. Pantalone, suknja, suknja ili šorts za žene, su bele i uglavnom se igra u belim patikama i belim čarapama. Svi članovi tima, moraju biti u polju u istoj odeći.

PLANINARSTVO (mountaineering and climbing)

www.pss.rs (www.theuiaa.org)

Izvod teksta o sportu

Planinarenje je sport u kom je jedan od glavnih ciljeva penjanje na vrh neke planine. Veliki broj planinara ima različite motive, a uglavnom su to: izazov, uživanje u netaknutoj prirodi i druženje. Planinarenje često zahteva dobru kondiciju, jer ono obuhvata penjanje, silaženje, nošenje ranaca itd.

Slika 68. Planinarstvo

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

PLANINARSTVO

1. Dimenzije terena (borilišta)

U svetu postoji 3.158 vrhova viših od 6000 m, od kojih je 14 viših od 8000 m (najviši vrh na svetu Mont Everest visok 8848 m). Najviši vrh Srbije je Midžor koji se nalazi na Staroj planini i visok je 2167 m. Najviši vrh Vojvodine je Gudulički vrh koji se nalazi na Vrščkim planinama i visok je 641 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Planinarstvo je uspon na planinske vrhove po neobeleženom i obeleženim planinskim terenima.

3. Podloga terena

Kamen, sneg, led, trava.

4. Temperatura

Planinari se po svim vremenskim uslovima i svim godišnjim dobima.

5. Osvetljenje

Prilikom uspona u noćnim uslovima ili u uslovima smanjene vidljivosti svaki planinar koristi ličnu rasvetu.

6. Odeća sportista

Osnovna planinarska oprema podrazumeva cipele, jaknu, ranac. Spisak opreme za ozbiljnije planinarske ekspedicije je dugačak. On pored hrane i vode podrazumeva penjačku opremu (pojas, prusik, karabineri, cepin, dereze, šlem, štapovi...), opremu za prenočište (šator, vreća, podloga), ostalu opremu (naočare za sunce, ski naočare, baterijska lampa, kompas...).

ALPINIZAM

Alpinizam je uspon po neobeleženom i neosiguranom strmom planinskom terenu koji nazivamo alpinistički smer u kojem se za napredovanje koriste alpinistička oprema i tehnika. Osnovni smisao alpinizma ostvaruje se izvođenjem alpinističkih uspona. Alpinističke ekspedicije su odlasci na visoke planine sveta čiji cilj po svetskim kriterijumima podrazumeva taj pojam, gde su učesnici u dužem vremenskom periodu izolovani od uobičajenih standarda ishrane i noćenja, kada u većem delu uspona i silaza koriste alpinističku opremu i tehniku i koriste sopstvenu logistiku za ostvarivanje uspona. Alpinisti su istovremeno i planinari. Alpinizam je ekstremni vid planinarenja.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

Dužina (visina) alpinističkog smer:

- alpinistički smer u suvoj steni mora od početka do kraja da ima najmanje 80 m dužine / dve dužine užeta / ili najmanje 50 m visinske razlike.
- Zimski smer i smer u ledu mora imati najmanje 150 m visinske razlike.
- U zamrznutom slapu najmanja visina mora biti 25 m.

Osim gornjih uslova alpinističkom smeri se smatra ona koja ima svoju ocenu po UIAA skali težine.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Alpinizam je uspon po neobeleženom i neosiguranom strmom planinskom terenu koji nazivamo alpinistički smer u kojem se za napredovanje koriste alpinistička oprema i tehnika.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Površine penjanja:

Površine penjanja se međusobno razlikuju po svom obliku, uglu u odnosu na horizontalu, raspodeli oprimaka itd... Svaka od ovih osobina uslovljava i određeni način penjanja i korišćenja oprimaka. Po svom obliku generalno se površine penjanja dele u tri grupe.

Konkavne:

Površine penjanja (udubljene). Obično se preoznaju kao kamini, jaruge, zajede itd... Tu se koriste uglavnom bočni oprimci na oslanjanje kako za ruke, tako i za noge.

Ravne:

Površine penjanja koje se u žargonu nazivaju pločama. Tu se najčešće koriste normalni oprimci za kačenje ruke, a normalni oprimci na oslanjanje kada su noge u pitanju.

Konveksne:

Površine penjanja (ispupčene). Najčešće se nazivaju grebenima, steberima, rebrima itd... U ovim površinama penjanja prevashodno se traže bočni oprimci na kačenje za ruke i normalni na oslanjanje za noge.

Prema uglu u odnosu na horizontalu, odnosno prema nagnutosti generalno se dele takođe u tri grupe.

Nagibi, odnosno one površine penjanja kod kojih je ovaj ugao između nula i osamdeset i pet stepeni . Ovde se najčešće koriste normalni oprimci.

Vertikale, odnosno one površine penjanja kod kojih se ovaj ugao kreće oko devedeset stepeni . Ovde se najčešće koriste normalni oprimci, ali se povećava udeo bočnih i kontra oprimaka.

Previsi, odnosno one površine penjanja kod kojih se ovaj ugao kreće od devedeset i pet stepeni i više. Ovde se drastično povećava udeo kontra oprimaka a naročito onih koji se koriste hvatanjem i zaglavljivanjem. Previsi kojima je nagnutost veća od 135o nazivaju se još i stropovi ili plafoni.

Postoji generalna zavisnost između tipa oprimaka koji se najčešće koriste u smeru i obliku površine penjanja kao i njene nagnutosti u odnosu na horizontalu.

4. Sigurnosna zona

Prilikom realizacije uspona penjač napušta sigurnosnu zonu u trenutku kada započinje uspon i u nju se vraća po izlasku iz smeri ili nakon povratka u podnožje. Sigurnosna zona kod ekspedicionog alpinizma je bazni ili visinski kamp, a kod penjanja smeri to je podnožje smeri , štand i izlaz iz smeri.

5. Podloga terena (borilišta)

Alpinistički uspon u letnjim uslovima je penjanje smeri u suvoj steni u kalendarskom letu. Najpogodnije za penjanje se smatraju magmatske stene, pre svega granitne. Veoma se često penju , naročito u Srbiji, krečnjačke stene.

Alpinistički uspon u zimskim uslovima je penjanje smeri po snežnim terenima (sneg, stena, kombinovano) u kalendarskoj zimi. Na visokim planinama penjanje u snegu i ledu je uobičajeno u svim godišnjim dobima. Vrste snega koje razlikuju alpinisti su: prašnjasti sneg, perjasti sneg, pršić, vlažan novi sneg, sodra, površinski srez, krupnozrnasti sneg, finoizrznasti sneg, srnec, sren, tekući sneg i druge vrste. Alpinistički uspon u lednim uslovima je penjanje po zaleđenim terenima / slapovi i lednici /

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

6. Temperatura

Alpinistički uspon se vrši u:

- letnjim uslovima / primena letnje tehnike i opreme /,
- zimskim uslovima / primena zimske tehnike i opreme /,
- lednim uslovima / primena ledne tehnike i opreme /.

Alpinistički uspon se vrši u prirodnoj sredini, često u visokim planinama. U takvoj sredini česta su ekstremna kolebanja temperature i drugih meteoroloških elemenata.

7. Osvetljenje

Prilikom alpinističkog uspona koji se izvodi u noćnim uslovima ili u uslovima smanjene vidljivosti svaki penjač koristi ličnu rasvetu.

8. Odeća sportista

Alpinistička odeća treba stalno da održava telesnu temperaturu i da je reguliše, štiti od vlage i vetra, da bude praktična i jednostavna za rukovanje i da omogući slobodu pokreta. S vremenom se menja i postaje sve savršenija. Obuća se razlikuje u zavisnosti od podloge. U suvoj steni i na manjim visinama (u blažim klimatskim uslovima) koriste se posebne patike za penjanje, penjačice. Za penjanje u uslovima dubokog snega i niskih temperature koriste se obuća sa dobrom termičkom izolacijom. Za penjanje u ledu koristi se čvrsta obuća na koju se montiraju dereze. Za penjanje u uslovima snega i leda, kao i u uslovima ekstremno niskih temperatura koriste se različite vrste kapa i rukavica.

Na velikim visinama i na snegu i ledu koriste se različite vrste naočara. Specijalna oprema alpinista za penjanje je veoma složena. Upotreba određene vrste opreme zavisi od načina penjanja i težine smeri. Najvažniju specijalnu alpinističku opremu čine: alpinističko užje, klinovi (za suhu stenu, led i sneg), karabineri, cepin, frendovi, zatikači, alpinistički čekić, penjački pojas, alpinistički šlem, kompleti, šlinge, oprema za spuštanje i drugo.

PLES (dance sport)

www.ples.co.rs (www.idsfn.net)

Izvod teksta o sportu

Sportski dvoranski ples ima svojevrsnu i dugu istoriju koja je doprinela njenoj sadašnjoj popularnosti kao rekreativnog i takmičarskog sporta. Ples u dvorani i balovi potiču iz Engleske sa kraja 18. i početka 19. veka na kojima su učestvovali pripadnici viših klasa društva. Krajem 19. veka ples je postao popularan i među običnim svetom koji je odlazio na ples u javne plesne dvorane. Plesna takmičenja nastaju tokom 20-ih godina prošlog veka...

Slika 69. Teren za ples

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena (borilišta)

Minimum 15 x 20 m.

2. Standardizirane forme plesa u kojima se plesni parovi takmiče

Latino-američki plesovi:

- Rumba
- Samba
- Ča-ča-ča
- Mambo
- Salsa.

Klasični plesovi:

- Bečki valcer
- Engleski valcer
- Tango
- Fokstrot
- Polka.

3. Sigurnosna zona

Nema propisano ali se obično publika smešta do podijuma za igru.

4. Podloga terena

Parket.

5. Temperatura

18°- 25° C.

6. Osvetljenje

Minimum 600 lux-a.

7. Odeća sportista

Uopšteno:

Kostimi moraju da budu u skladu sa karakterom svake plesne discipline (ST, LA)

Kostimi moraju da prekrivaju intimne delove tela.

Kostimi i šminka moraju biti u skladu sa godinama, kategorijom i razredom plesača.

Nije dozvoljeno korišćenje religioznih simbola u svrhu dekoracije ili nakita (ovo se ne odnosi na lični nakit).

Glavni sudija takmičenja može da zahteva od takmičara da ukloni određeni komad nakita ili kostima koji može da ugrozi ostale takmičare.

Promena kostima u toku jednog kruga nije dozvoljena osim u slučaju nezgode koja bi učinila kostim neupotrebljivim ili neregularnim.

Dozvoljeno je plesati u kostimima predviđenim za mlađe kategorije.

Reklamiranje na plesnoj odeći određeno je Takmičarskim pravilnikom.

Starija omladinci i seniori:

Devojke:

Garderoba LA:

Plesni kostim sa ukrasima. Predeo između linije kuka i linije trikoa kao i predeo grudi mora biti potpuno pokriven (linija kuka se definiše kao početak bedrene kosti). Ako je kostim iz dva dela, gornji deo ne sme biti brushalter. Razmak na kostimu između grudi ne sme biti veći od 5 cm. Nije dozvoljeno nošenje tanga donjeg veša niti gaćica u boji kože. Dozvoljena je bilo koja boja kostima i bilo koja kombinacija materijala. Ukoliko se koristi boja kože mora biti prekrivena dekoracijom.

Cipele:

Latinoameričke cipele bez ograničenja za model, boju i visinu štikle.

Frizura, šminka i nakit:

Preterana šminka i komplikovane frizure nisu poželjne. Glavni sudija može tražiti od takmičara da uklone neki komad nakita ako on predstavlja opasnost za njega ili ostale plesače.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

Garderoba ST:

Plesni kostim sa ukrasima. Nisu dozvoljeni kostimi iz dva dela. Haljina ne sme biti otvorena ispod struka, i ne sme imati duboki dekolte. Predeo grudi mora biti potpuno prekriven. Dozvoljena je bilo koja boja kostima . Ukoliko se koristi boja kože mora biti prekrivena dekoracijom.

Cipele:

Obavezne su cipele za standardne plesove bez ograničenja za model, boju i visinu štikle.

Frizura, šminka i nakit:

Preterana šminka i komplikovane frizure nisu poželjne. Glavni sudija može tražiti od takmičara da uklone neki komad nakita ako on predstavlja opasnost za njega ili ostale plesače.

Muškarci:

Garderoba LA:

Pantalone, košulja ili bodi mogu biti u bilo kojoj boji. Ukoliko se koristi boja kože mora biti prekrivena dekoracijom. Košulja ili bodi ne sme biti bez rukava. Može biti otvorena najviše do pojasa pantalona. Centar otvora košulje poklapa se sa centrom šnale kaiša. Dozvoljeno je korišćenje ukrasa.

Cipele:

Obavezne su cipele za latinoameričke plesove i crne čarape.

Frizura i nakit:

Preporučuje se kratka kosa. Ako je kosa duža mora biti vezana u rep. Glavni sudija može tražiti od takmičara da uklone neki komad nakita ako on predstavlja opasnost za njega ili ostale plesače.

Garderoba ST:

Za E , D i C razred, dozvoljene su crne pantalone. Obavezan je crni prsluk sa:

Belom konfekcijskom košuljom dugačkih rukava sa crnom kravatom, metalna šnala za kravatu je dozvoljena.

ili

Originalnom belom standard košuljom sa plastičnom kragnom i belom leptir mašnom.

Dozvoljena su metalna dugmad za kragnu, rukave i košulju.

ili

Crni ili teget frak sa obavezanim svim dodacima (plastična kragna, bela leptir mašna, dugmad, pojas, tregeri itd.)

Za B i A razred, dozvoljene su crne pantalone i frak sa obavezanim svim dodacima (plastična kragna, bela leptir mašna, dugmad, pojas, tregeri itd.)

ili

Crne pantalone , crni sako , bela košulja i bela leptir mašna ili crna kravata.

Cipele:

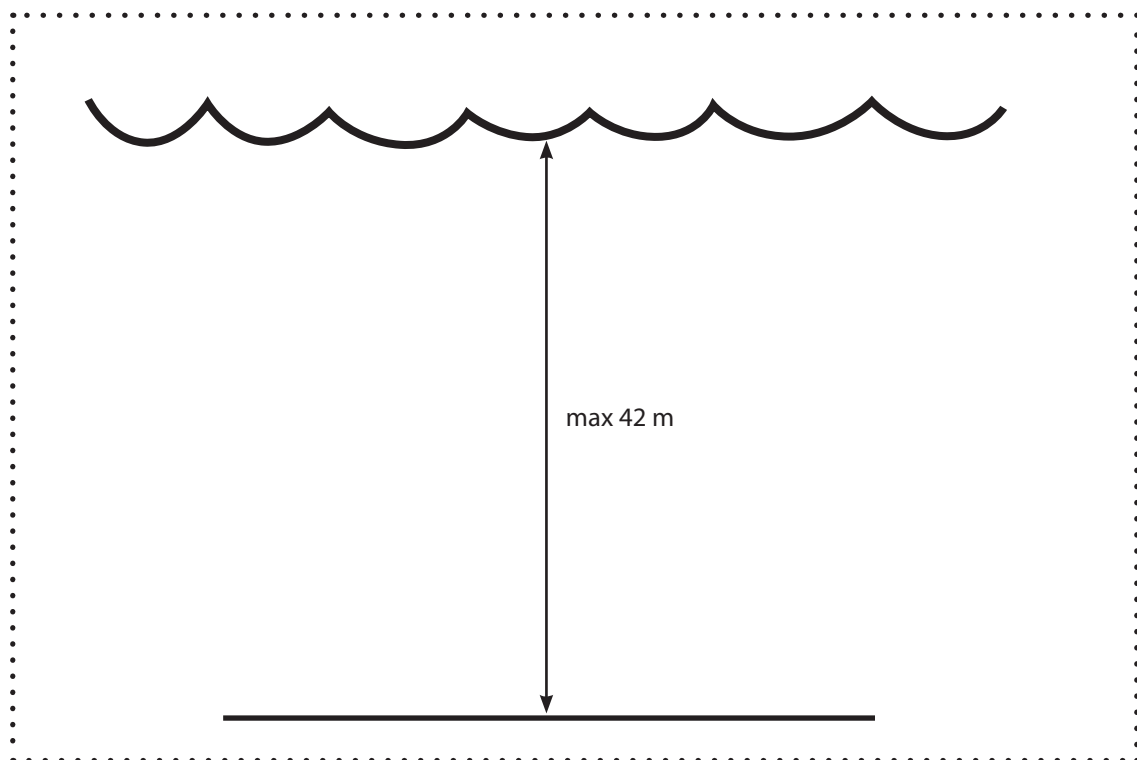
Crne cipele sa niskom petom (maksimum 2 cm), od kože, laka ili prevrnute kože + crne čarape.

PODVODNE AKTIVNOSTI (underwater sports)

(www.cmas.org)

Izvod teksta o sportu

Podvodne aktivnosti podrazumevaju boravak čoveka pod vodom uz osiguranje fizioloških uslova disanja (ronjenje s aparatom) ili bez osiguranja tih uslova (ronjenje zadržavanjem daha). Počinju kada ronilac zaroni i prestane disati atmosferski zrak, a prestaje kad ga nakon izronjavanja počne ponovno udisati...

Slika 70. Podvodne aktivnosti

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Kategorizacija ronilaca

Najveća dozvoljena dubina sportskog - rekreativnog ronjenja dahom iznosi 40 m.

- Ronilac na dah (kadet)
- Ronilac na dah
- Ronilac početnik (discovery)
- Ronilac s jednom zvezdom
- Ronilac s dve zvezde
- Ronilac s tri zvezde
- Ronilac s četiri zvezde
- Instruktor s jednom zvezdom
- Instruktor s dve zvezde
- Instruktor s tri zvezde.

2. Ronjenje u otežanim uslovima

Ronjenjem u otežanim uslovima u smislu pravila smatra se ronjenje:

- u struji bržoj od 1 m/sec
- u vodi vidljivosti manjoj od 2 m
- u vodi temperature niže od 12 ° C
- ronjenje u špiljama.

3. Obeležavanje terena

Područje na kojem se obavlja ronjenje mora biti vidljivo obeleženo. Obeležavanje se obavlja postavljanjem signalne plutače u sredini područja ronjenja, narandžaste ili crvene boje, prečnika najmanje 30 cm ili ronilačkom zastavicom (narandžasti pravougaonik s belom dijagonalnom crtom ili pomorska zastavica slova "A" Međunarodnog signalnog kodeksa ili visoko istaknuta ronilačka zastava na plovilu s kojeg se obavlja ronjenje). Plutača noću mora imati svetiljku-bljeskalicu, žute ili bele boje, vidljivu na udaljenosti od najmanje 300 m.

4. Podloga terena

More, reke, jezera, bazeni...

5. Sigurnosni uslovi

Hidrometeorološki uslovi mogu otežati, a ponekad i onemogućiti ronjenje. U fazi planiranja treba uzeti u obzir sve uslove koji mogu uticati na sigurnost, i to pre, u toku i nakon ronjenja. Hidrometeorološke uslove treba deliti na površinske i podvodne. Voditelj ronjenja dužan je da po dolasku na mesto ronjenja proceni hidrometeorološke uslove i na temelju toga donese odluku o mogućnostima i specifičnostima ronjenja.

6. Osvetljenje

Nije propisano jer se roni i po danu i noću (dnevna svetlost, pomoćno osvetljenje).

7. Oprema sportista

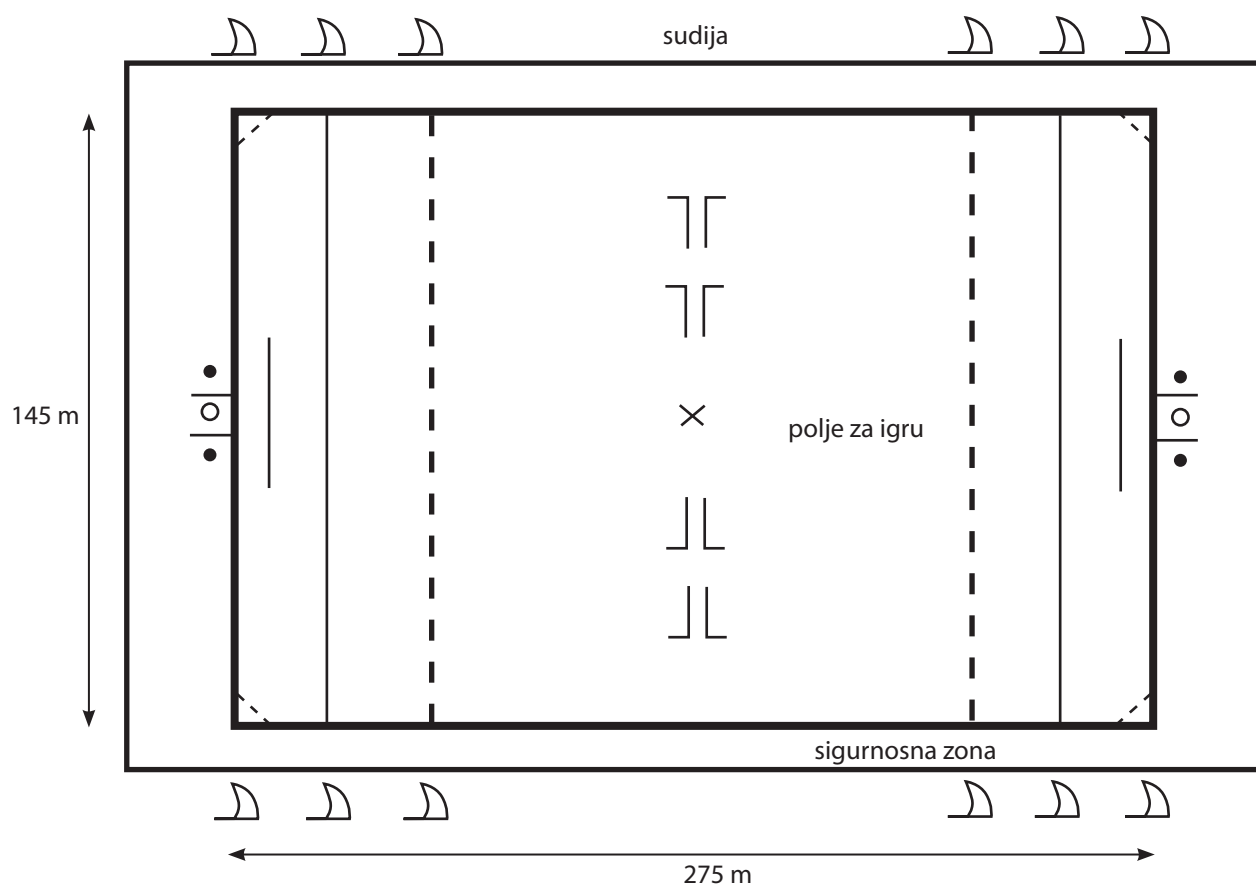
- ronilačka boca
- manometar
- kompenzator plovnosti
- ronilački instrumenti za merenje dubine i vremena
- ronilačka maska s disalicom
- peraje
- ronilački nož i slično
- ronilačko odelo.

POLO (polo)

(www.fippolo.com)

Izvod teksta o sportu

Polo (od tibetanskog pulu ili lopta), jeste igra konjanika s loptom i štapom pomoću kojeg učesnici guraju malu drvenu loptu u protivnički gol, nastojeći da protivniku daju što više golova, a prime što manje...

Slika 71. Izgled terena za polo

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Dimenzije terena su 275 m x 180 m

2. Unutrašnje karakteristike borilišta

Gol-vrata su na sredini kraćih strana terena, obeležena stubovima s rasponom od 7,5 metara.

Takmičari udaraju loptu štapom od bambusa, koji na donjem kraju ima drvenu glavu u obliku deblje cigare, dužine 20 do 23 cm. Štap i glava ne čine pravi ugao i pri udaranju lopte manji ugao treba da je okrenut konju. Dužina i težina štapa zavise od telesne građe igrača. Dužina je obično od 122 do 147 cm, i treba da je tolika da se iz pravilno sedećeg položaja štapom može dodirnuti zemlja. Gornji deo drške obložen je kožom i završava se kožnom omčom, koja se stavlja na ruku tako da visi na zglobu desne ruke. Lopta je od vrbova korena, prečnika 8 - 8,5 cm, teška 125 do 130 gr.

Utakmicu sude trojica sudija, od kojih su dvojica na konjima (po jedan za svaku polovinu igrališta), a odluke donose sporazumno. Ako terenske sudije nisu saglasne, odluku donosi vrhovni sudija koji se nalazi pored bočne linije terena ili na tribini.

3. Sigurnosna zona

S bočnih strana najmanje 9 m, a sa zadnje strane 27 m.

4. Podloga terena (borilišta)

Teren je isključivo pokriven travom.

5. Temperatura

Nije propisano.

6. Osvetljenje

Nije propisano.

7. Oprema

1. Kaciga
2. Čizme
2. Drveni malj
3. Lopta
4. Sedlo
5. Rep
6. Griva
7. Traka za nos
8. Martingal
9. Obloga za kolena
10. Zaštita za noge
11. Zvona.

NAPOMENA

Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Dimenzija terena (borilišta)

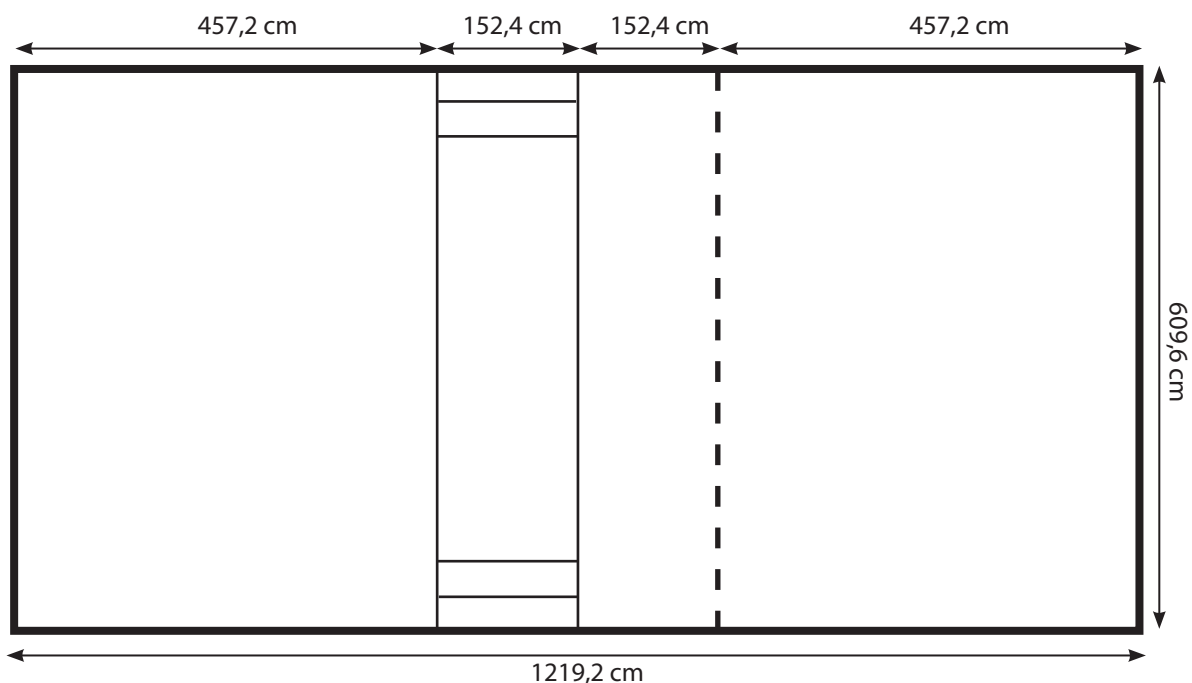
Dimenzije terena su 275 m x 160 m.

RACQUETBALL (racquetball)

(www.internationalracquetball.com)

Izvod teksta o sportu

Racquetball je igra u kojoj igraju dva ili četiri igrača. Kada igraju dvoje igrača, ona se zove singl a kada se igra u četvoro, dubl. Racquetball je takmičarska igra u kojoj se koristi napregnut reket. Cilj je da se lopta vraća tako da protivnik nije u stanju da je zadrži u igri. Servis je završen kada igrač (ili tim u dublu) nije u stanju da udari loptu dva puta pre nego što dodirne pod, ili nije u stanju da vrati loptu na takav način da dotakne prednji zid pre nego što dodirne pod...

Slika 72. Teren za racquetball

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Dimenzije :

- Širina: 609,6 cm,
- Dužina: 1219,2 cm.
- Visina zida: 609,6 cm.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

- A) Preporučuje se da sve oznake u borilištu budu 30,48 cm široke i obojene jarko crvenom bojom.
- B) Maksimalno odstupanje bilo kog obeležavanja u bilo kom trenutku ne sme da prelazi 30,48 cm.

Obavezne oznake:

- A Kratka linija – negde na pola puta i paralelno s prednjim i zadnjim zidovima.
- B Servis linija – paralelno s kratkom linijom, a prednja ivica linije servisa je 152,4 cm od zadnje ivice.
- C Servis zona – zona servisa je prostor između spoljnih ivica i kratke statusne linije.
- D Servis kutije – servis polje se nalazi na svakom kraju zone, 547,2 cm su duge i paralelno sa obe strane zida povezuju linije kratke i statusne linije.
- E Linija primanja – 152,4 cm od zadnje ivice.
- F. Linije na ekranu – van ivica linije (najbliži centar borilišta) jeste 91,2 cm sa strane zida.
- G Ivica linije – „Povratak ivici” je definisan kao ivica na liniji najbliža zidu; „prednji rub” je definisan kao ivica na liniji najbliža prednjem zidu.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Položaj i veličina vrata:

Preporučuje se da se nalaze u centru zida. Veličina vrata: 182,4 cm široka i 212,8 cm visoka.

Lopta:

Specifikacije za standardne lopte su:

- A) Plave gumene lopte.
- B) Prečnik 57 mm i težina 43.3 - 45.7 gr.

Reket:

- A) Reket, uključujući sve čvrste delove regulatora i okvir, ne sme da pređe dužinu od 55.8cm i širinu od 29.2cm .
- B) Reket treba da ima narukvicu koja mora da bude osigurana oko zgloba igrača, kako bi se sprečilo ispadanje iz šake igrača.
- V) Okvir reketa može biti od bilo kog materijala, dok je u skladu s pomenutom specifikacijom.

4. Sigurnosna zona

Sigurnosnu zonu predstavljaju sami zidovi koji su postavljeni uz sam teren jer su oni deo terena.

5. Podloga terena (borilišta)

Preporučuje se da podloga bude tvrda i glatka, a da ima stepen elastičnosti. Igranje na golom drvetu ili ishoblovanom drvetu nije prihvatljivo.

6. Temperatura

18-22 ° C.

7. Osvetljenje

Mereno na metar od tla mora da bude minimum 600 lux-a.

8. Odeća sportista

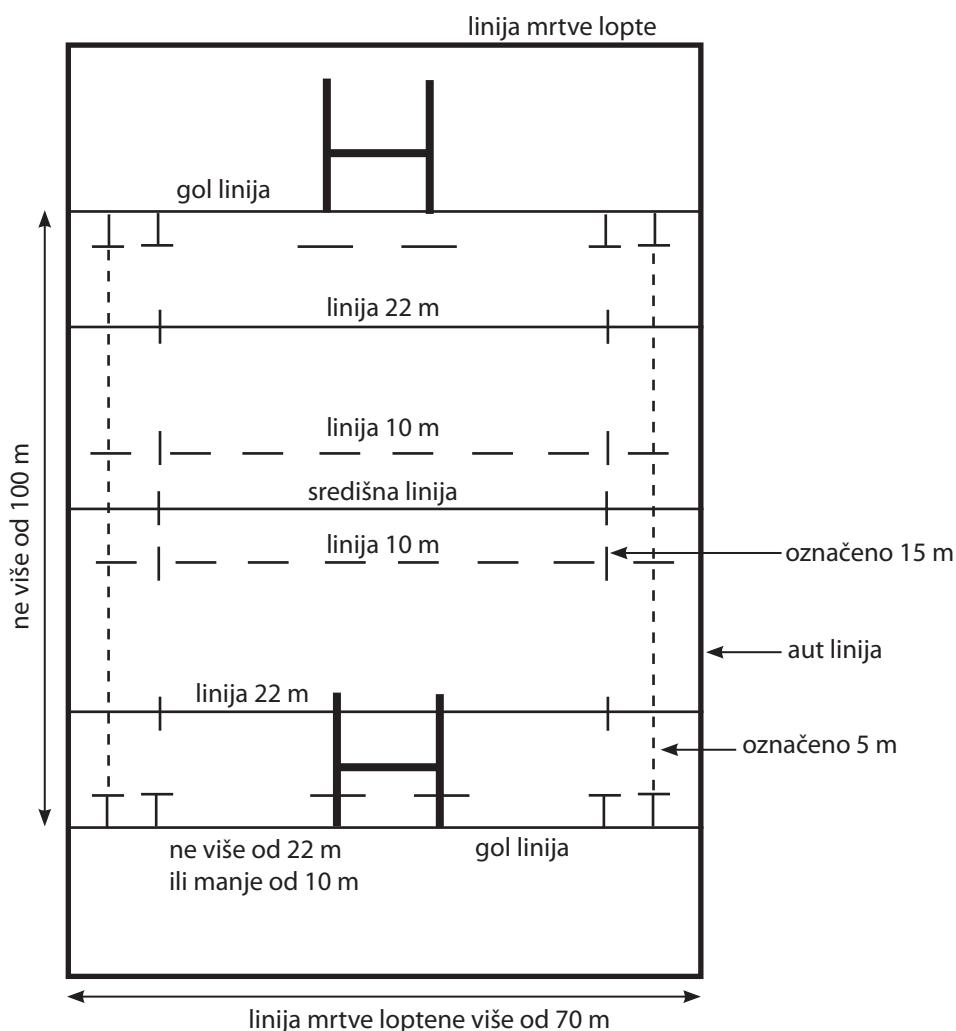
Šorc, majica kratkih rukava, patike.

RAGBI (rugby)

www.rugbyserbia.org.rs (www.irb.com)

Izvod teksta o sportu

Moderni ragbi potiče iz Engleske s koledža Ragbi (Rugby). Ragbi je nastao evolucijom raznih igara i njegovi koreni sežu u daleku prošlost. Za moderan ragbi se može reći da je nastao na koledžu Ragbi u Engleskoj. Ovu (tada) novu igru prihvatile su i druge škole u Engleskoj, te je 1871. godine osnovan Engleski ragbi savez koji je uveo i standardizovao prva pravila. Ragbi je bio na programu Olimpijskih igara četiri puta u periodu od 1900. do 1920, a ponovo će se vratiti u program igara 2016. u Brazilu, ali kao ragbi „7“...

Slika 73. Izgled terena za ragbi

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Polje za igru:

Dužina: 100 m.

Širina: 70 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Linije na okruženju za igru:

Pune linije:

- Linija mrtve lopte i linije auta gol-prostora, koje obe ne pripadaju gol-prostoru.
- Gol-linije, u okviru gol-prostora, ali izvan polja za igru.
- Linije 22 metra, koje su paralelne gol-linijama.
- Središna linija koja je paralelna gol-linijama i aut-linije koje su izvan polja za igru.

Isprekidane linije:

- Linije 10 m, od jedne aut-linije do druge i 10 m sa svake strane središne linije paralelno s njom.
- Linije 5 m, koje idu od jedne gol-linije do druge paralelno sa aut-linijama.
- Linije 15 m, koje povezuju crtičaste linije od 5 m, jesu 15 m od aut-linija i paralelne su s njima.

Crtičaste linije:

- Šest linija, svaka dužine 1 m, 5 m od svake gol linije, postavljene 5 m i 15 m od svake autlinije i po jedna ispred svake stative.
- Pet linija, svaka dužine 1 m, 15 m od svake aut-linije koje presecaju gol-linije, linije 22 m, linije 10 m i središnju liniju, završavaju se na gol-linijama.
- Dve linije, svaka dužine 1 m, 15 m od svake aut-linije, koja počinje i završava se na crtičastoj liniji 15 m.
- Jedna linija dužine pola metra seče središnu liniju.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Dimenzije stativa i prečki:

- Rastojanje između stativa je 5,60 m
- Prečka je postavljena između dve stative, tako da je gornja ivica 3 m od zemlje.
- Maksimalna visina stativa je 3,40 m
- Kada je na stativama postavljena zaštita, rastojanje od gol-linije do spoljašnje ivice zaštite ne sme da prelazi 300 mm.

Štapovi za zastavice:

- Postoji 14 štapova sa zastavicama, svaki minimalne visine 1,2 m iznad zemlje,
- Štapovi sa zastavicama se moraju postaviti na preseku linija auta gol-prostora i gol-linija i na preseku linija auta gol prostora i linija mrtve lopte. Ovih osam štapova sa zastavicama su van gol prostora i ne čine deo površine za igru.
- Štapovi sa zastavicama moraju biti postavljeni u liniji s linijama 22 m i središnjom linijom, 2 m od aut-linija, a unutar okruženja za igru.

Lopta:

Oblik:

Lopta mora biti ovalnog oblika sačinjena od četiri kriške.

Dimenzije:

Dužina – linijska: 280 mm-300 mm

Obim (s kraja na kraj): 740 mm-770 mm

Obim (po širini): 580 mm-620 mm.

Težina:

410-460 gr.

4. Sigurnosna zona

Najmanje 5 m od okruženja za igru.

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

5. Podloga terena (borilišta)

Površina bi trebalo da bude travnata ali može biti i od peska, snega ili veštačke trave. Igra se može odvijati na snegu pod uslovom da su sneg i podloga ispod njega sigurni za igru. Površina ne sme biti od permanentno čvrstog materijala kao što je beton ili asfalt.

6. Temperatura

Nije propisana.

7. Osvetljenje

Preporuka 2000 lux-a.

8. Odeća sportista i sudija

- Igrač može da nosi štitnike napravljene od elastičnih i stišljivih materijala koji moraju biti takvi da se mogu prati.
- Igrač može da nosi kostobrane koji odgovaraju IRB specifikaciji.
- Igrač može da nosi štitnike članaka ispod čarapa, koji nisu veći od jedne trećine dužine potkolenice i koji su, ako su kruti, od materijala koji nije metal.
- Igrač može da nosi rukavice bez prstiju.
- Igrač može da nosi jastučice za ramena, odgovarajuće marke odobrene od strane IRB.
- Igrač može da nosi štitnik za usta i zaštitnik za zube.
- Igrač može da nosi štitnik za glavu koji odgovara marki odobrenoj od strane IRB.
- Igrač može da nosi bandaže i/ili zavoje da pokrije ili zaštiti bilo kakvu povredu.
- Igrač može da nosi tanku traku ili drugi sličan materijal kao zaštitu i/ili radi sprečavanja povrede.

NAPOMENA Promene u standardima za nacionalna takmičenja:

1. Dimenzija terena (borilišta)

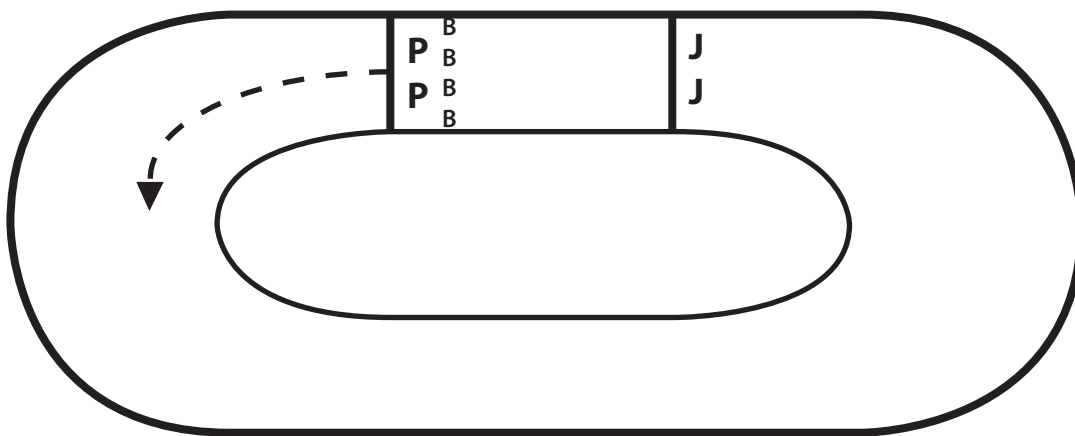
U nacionalnom takmičenju ne mogu uvek da se ispune norme jer su tereni za fudbal na kojima se igra ragbi kod nas manjih dimenzija.

ROLERI (roller sports)

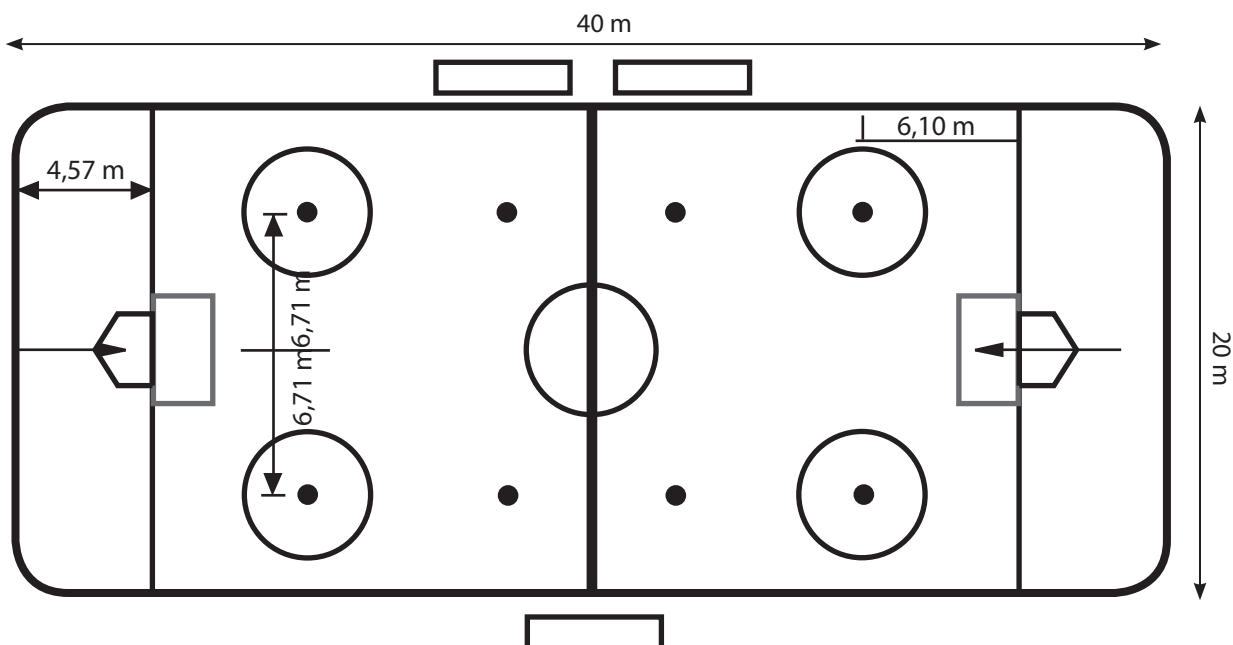
(www.rollersports.org)

Izvod teksta o sportu

Rolanje je počelo u vidu zabave i razonode da bi evoluiralo u konkretan sport, počevši od hokeja na rolerima. Ovaj sport je postao dosta popularan, a bio je i demonstracioni sport na Olimpijskim igrama 1992. Ovim sportom u svetu bavi se oko 2,5 miliona ljudi. Ostali rolaški sportovi su brzo klizanje, umetničko klizanje, valjkasti derbi...

Slika 74. Kružna staza za brzo rolanje

Slika 75. Teren za hokej na rolerima

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Speed (brzo klizanje):

Za međunarodna takmičenjima teren (otvoreni ili zatvoreni) mora biti standardnih veličina . Te staze moraju biti 200 m dužine i 6 m širine.

Hokej na rolerima

Teren :

Minimum - 34 x 17 m

Maksimum - 44 x 22 m

Standardna - 40 x 20 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Startna i ciljna linija mora biti označena belom linijom, 5 cm širokom i ne sme biti na krivini.

Trkalište mora biti zatvoreno s polikarbonatskom ogradom visine 120 cm, koja treba da bude odvojena od zemlje 2 cm.

3. Vrste takmičenja

- a) trka eliminacije
- b) masovna trka
- c) trka izdržljivosti
- d) tačka-tačka trka
- e) trka štafeta
- f) trka „faza“.

4. Sigurnosna zona

Minimum 3 m od zaštitne ograde.

5. Podloga terena (borilišta)

Površina može biti od bilo kog materijala, pod uslovom da je potpuno glatka i nije klizava.

6. Osvetljenje

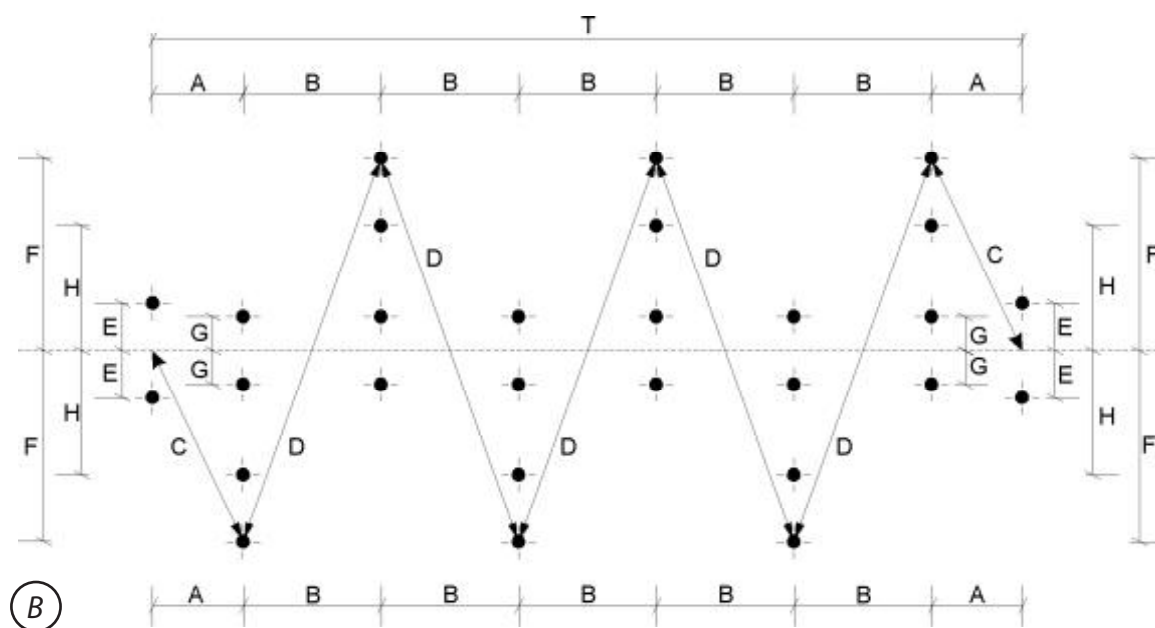
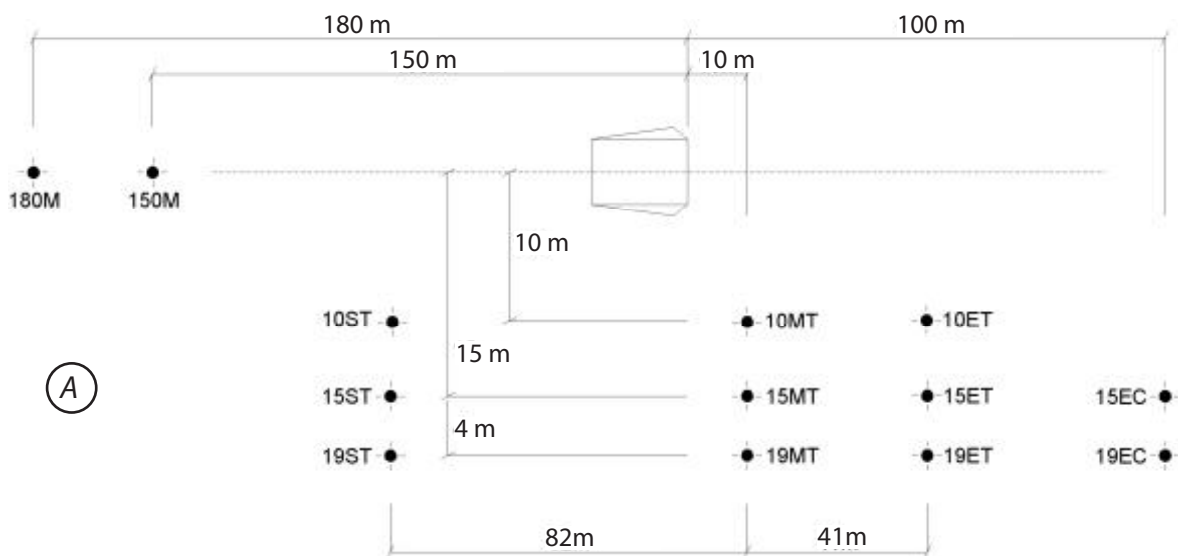
Minimalno 600 lux-a.

SKIJANJE NA VODI (water skiing)

e-mail: wswfs@wswfs.org.rs (www.iwssf.com)

Izvod teksta o sportu

Skijanje na vodi jedan je od vodenih sportova čija se takmičenja održavaju na svim kontinentima s više od tri miliona registrovanih takmičara, a u mnogim zemljama se koristi kao zabava i rekreacija tokom letnjih meseci u turističkim centrima...

Slika 76. A- teren za skokove B- teren za slalom

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Discipline

U skijanju na vodi razlikuje se nekoliko takmičarskih disciplina: klasično skijanje, slalom i skokovi.

2. Teren (borilište)

Slalom:

Staza za slalom sastoji se od šest fiksiranih bova pozicioniranih na 11,5 m levo i desno od centralne „staze“ glisera, koja se pak sastoji od bova na međusobnom razmaku od 2,1 m. Zavisno o kategoriji skijaša i/ili mogućnosti, dužina konopca za vuču može varirati od 9,5 m pa sve do 18,25 m.

Skokovi:

Startna bova na stazi za skokove nalazi se oko 210 m udaljena od rampe, što omogućuje najboljim skakačima da otpočnu sa sekvencom agresivnih prelaza preko vala iza glisera (s jedne na drugu stranu), kako bi višestruko povećali svoju konačnu naletnu brzinu na rampu. Visina rampe zavisi od kategorije skakača i može se kretati od 1,5 do 1,8 m. Brzina glisera takođe se određuje prema kategoriji skijaša i kreće se između 48 i 57 km/h.

3. Podloga terena (borilišta)

Voda (reke, jezera).

4. Osvetljenje

Dnevno svetlo.

5. Odeća sportista

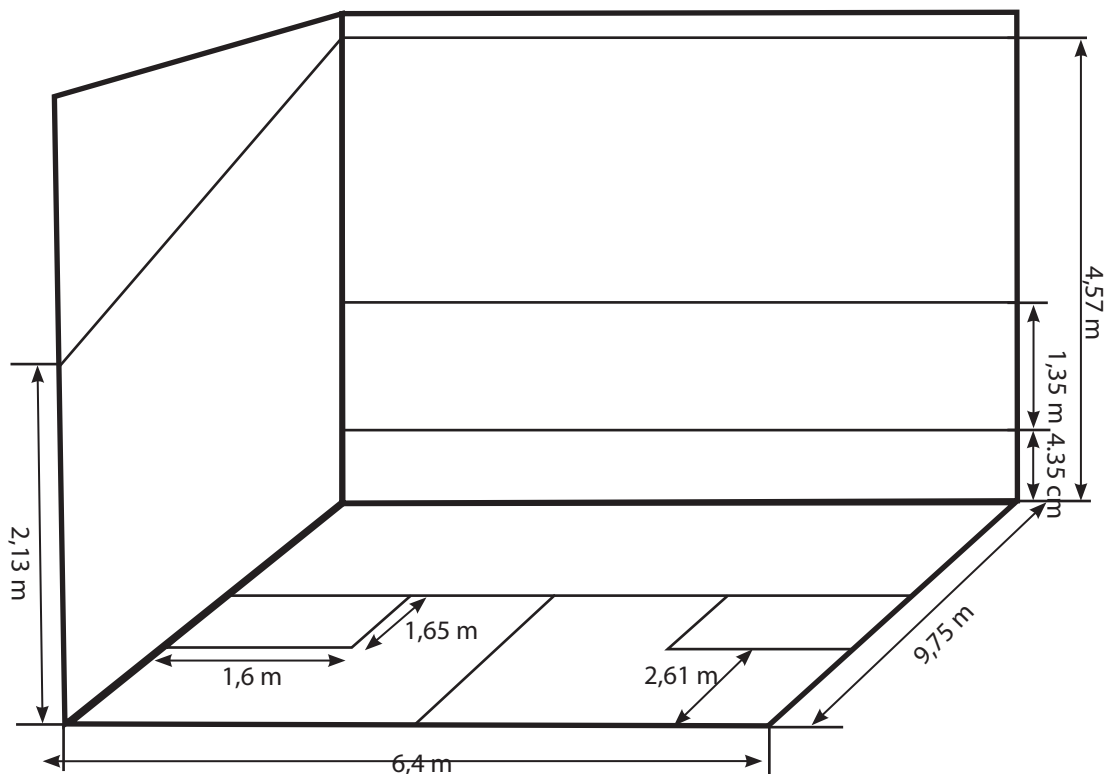
Specijalne skije namenjene isključivo za skokove, a oprema još uključuje zaštitnu kacigu i specijalno podstavljeno zaštitno odelo, te spasilački pojas.

SKVOŠ (squash)

www.squash.rs (www.worldsquash.org)

Izvod teksta o sportu

Skvoš je kao sport definisan 1907. godine, a do danas se proširio u više od 180 zemalja sveta. Prepoznat je od strane Međunarodnog olimpijskog odbora i nalazi se u konkurenciji sportova za uključenje u olimpijski program. Skvoš igraju dva igrača (četiri u slučaju igre parova), reketima i lopticom, na terenu okruženom s četiri zida...

Slika 77. Izgled skvoš terena

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Visina: 5 640 mm (minimalno).
Dužina: 9 750 mm.
Širina: 6 400 mm.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Teren se obeležava linijama s 50 mm širine.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Servisna linija (front wall):

Visina: 1830 mm.
Širina: 6400 mm.

Servisni boks:

Širina: 1600 mm.
Dužina: 1600 mm.

Zadnja linija (servisna linija):

Obeležava se na 4260 mm od zadnjeg zida, a širine je 50 mm.

Limena kutija (Tin):

Visina: 430 mm.
Širina: 6400 mm.

Razdvajajuća linija (Half Court Line):

Dužina: 4260 mm.

4. Sigurnosna zona

Nije propisana jer se igra u zatvorenoj prostoriji koja sama po sebi predstavlja sigurnosnu zonu.

5. Podloga terena (borilišta)

Parquet.

6. Temperatura

Od 15° do 20° C.

7. Osvetljenje

Minimum 600 lux-a.

8. Odeća sportista

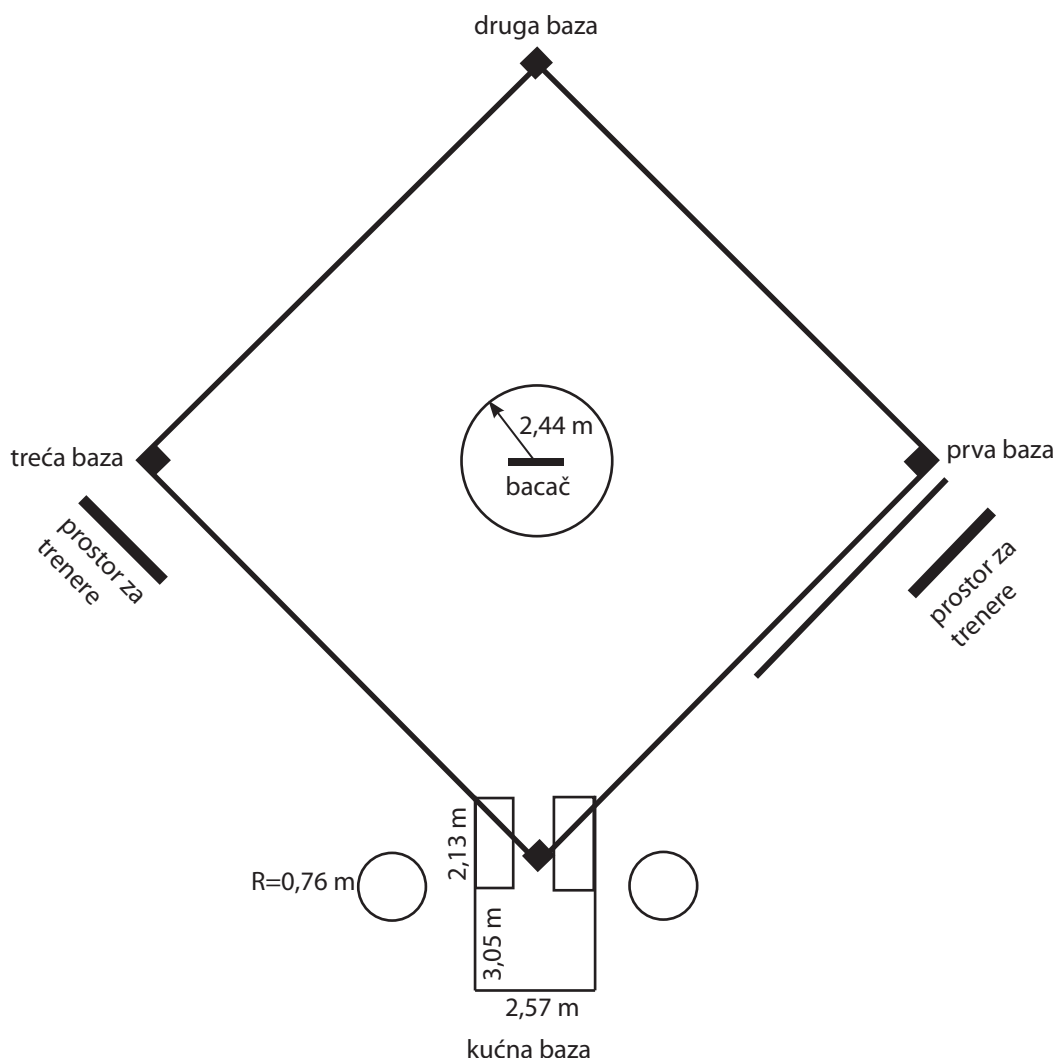
Šorc, majica, patike i obavezne zaštitne naočare.

SOFTBOL (softball)

www.softball.in.rs (www.internationalsoftball.com)

Izvod teksta o sportu

Softbol (od engl. softball soft mekan i ball lopta) je ekipni sport u kojem se loptica udara palicom. Osnovni cilj igre ekipe koja napada udariti bačenu lopticu na način da pre nego protivnička odbrana lopticu uhvati igrači napada 'osvoje' neku od četiri označene baze. Softbol je podvarijanta bejbola koja se igra na manjem terenu i s nešto većom i mekšom loptom, te je primerenija takmičenjima žena i mlađih kategorija od standardnog bejbola... Sport je bio na programu Olimpijskih igara u periodu 1996-2008. g. samo u ženskoj konkurenciji...

Slika 78. Izgled terena za softbol

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Igra se na terenu koji se naziva dijamant, udaljenost između baza je 18.46 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Faul linije i ostale linije važne za igru propisane od strane ISF-a, moraju biti označene vlažnim negašenim krečom, kredom ili nekim drugim belim materijalom koji ne nadražuje ili je štetan po zdravlje. Visina trave mora biti ista na celom igralištu, ne sme biti viša od 8 cm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Baze:

Baze su kvadratnog oblika i veličine: 38,1 cm. Dvostruka prva baza (sigurnosna baza) obavezna je za sva takmičenja.

Home plate (kućna baza): širina: 45 cm, dužina: 22 cm .

First, second, third base – safety base (prva, druga, treća baza - sigurnosna baza) širina: 38 cm, dužina: 38 cm

Pitcher's plate (bacač) širina: 60,96 cm, dužina: 15,24 cm

Mesta (klupe) kod prve baze su rezervisane za gostujuću ekipu, a klupe kod linije treće baze su rezervisane za domaću ekipu, ukoliko se drugačije ne dogovori pre utakmice.

Loptica:

Loptica je verovatno najvažniji deo opreme u softbolu. Loptica je okrugla s promerom od 30.2 cm i težine od 166.5 g. Loptica je jako žute boje s crvenim šavovima pa je tako udarač lakše vidi.

Palica:

Palice su najčešće napravljene od kvalitetnog grafitu, ugljenika, magnezijuma, keramike ili od nekih kombinacija. Palice ne smeju biti duže od 86.4 cm i ne smeju biti teže od 1077 g.

Rukavica:

Rukavicu koriste igrači u polju (oni koji su u odbrani). Napravljene su od kože i imaju spojeno područje između palca i kažiprsta koje omogućuje hvatanje loptice.

Oprema za hvatača (Catcher):

Opremu za hvatača nosi samo hvatač, a služi za zaštitu igrača od bačenih ili udarenih loptica jer brzina bačene loptice može iznositi i 112 km/h.

Kaciga za udarača:

Kacigu koristi udarač i svi trkači na bazama da bi se zaštitili od zalutalih i svih krivo bačenih loptica.

4. Sigurnosna zona

Celo igralište treba da bude ograđeno ogradom visine 1.2 m – 2 m, iza domaće baze mora biti mreža koja mora biti od 3.05 do 3.65 m. Sigurnosna zona od Home plate (kućna baza) i mreže trebalo bi da bude minimum 7,62 m.

5. Podloga terena (borilišta)

Softbol se igra na skoro svim podlogama, ali je trava najuobičajenija.

6. Temperatura

Igra se u svim vremenskim uslovima, najveći problem predstavljaju jak vetar i grmljavine.

7. Osvetljenje

Minimum četiri reflektora (2000 lux-a).

8. Odeća sportista

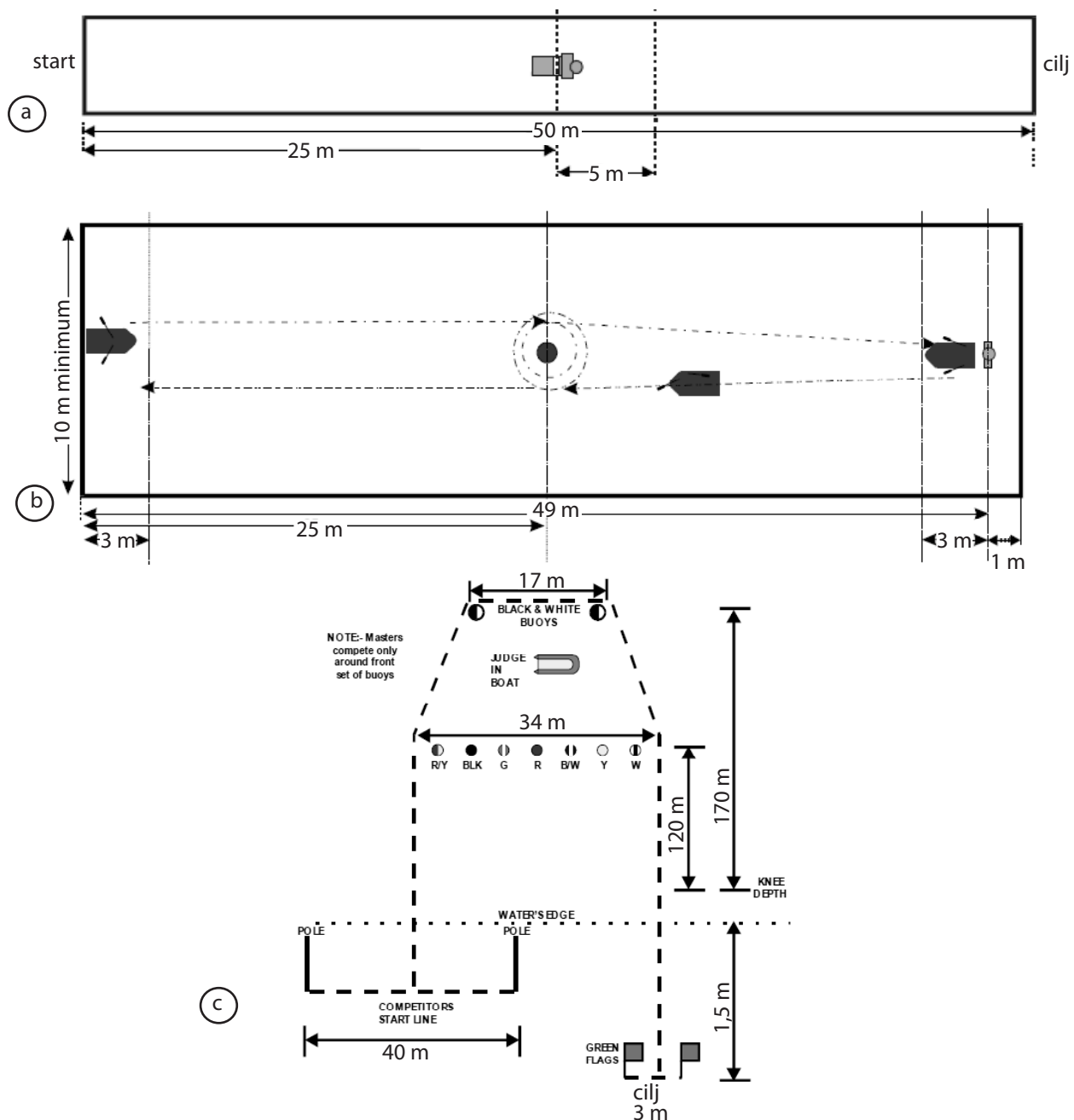
Svi igrači moraju nositi iste dresove s obzirom na boju, opremu i stil. Svi dresovi igrača moraju imati vidljive brojeve na leđima. Igrači (prema pravilima Tehničkog i proceduralnog kodeksa ISF-a) mogu koristiti ili kratke, ili duge donje dresove. Kape, viziri, sportske marame oficijelne su za ženske igrače, ali moraju biti iste boje za celu ekipu. Kape za muške ekipe su obavezne. Ekipa domaćina nastupa u tamnoj boji dresova. Gostujuća ekipa obavezna je da nastupi u dresovima svetlije boje od dresova domaćina.

SPASIOCI NA VODI (life saving)

www.spasioci.com (www.ilsf.org)

Izvod teksta o sportu

Kada se pomene spasilac na vodi, mnogima je prva asocijacija lep i interesantan posao, pored vode, ali ne smemo zaboraviti da je to izuzetno ozbiljan, odgovoran i human posao. Spasioca na vodi krasi odgovornost, odlučnost, hrabrost i želja da pomogne osobi u nevolji. Spasilac je uvek spreman da reaguje i da pravilnom i pravovremenom intervencijom pokuša da spasi nečiji život.

Slika 79. Spasioci na vodi: a) trka kepeca b) trka čamaca d) surf trka

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Spasavanje kepeca:

Standardni bazen 50 x 25 m.

Spasavanje čamcom:

50 x 10 m.

Surf trka:

400 x 10 m.

Iron man:

1200 m.

Ski trka:

700 m.

Trka čamcima:

700 m.

Štafete:

400 m, 500 m, 600 m...

Trke na plaži:

90 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

U zavisnosti od trka, ali svaki start i cilj treba da je obeležen vidnom startnom i ciljnom linijom širine 5 cm a dužine 10 m (spasavanje čamcem, spasavanje kepeca, Iron man); 30 m (trka čamcima, ski trka).

3. Sigurnosna zona

Najmanje 3 m od borilišta.

4. Podloga terena (borilišta)

Bazen, more, reka, jezero.

5. Temperatura

Od 25°-28° C.

6. Osvetljenje

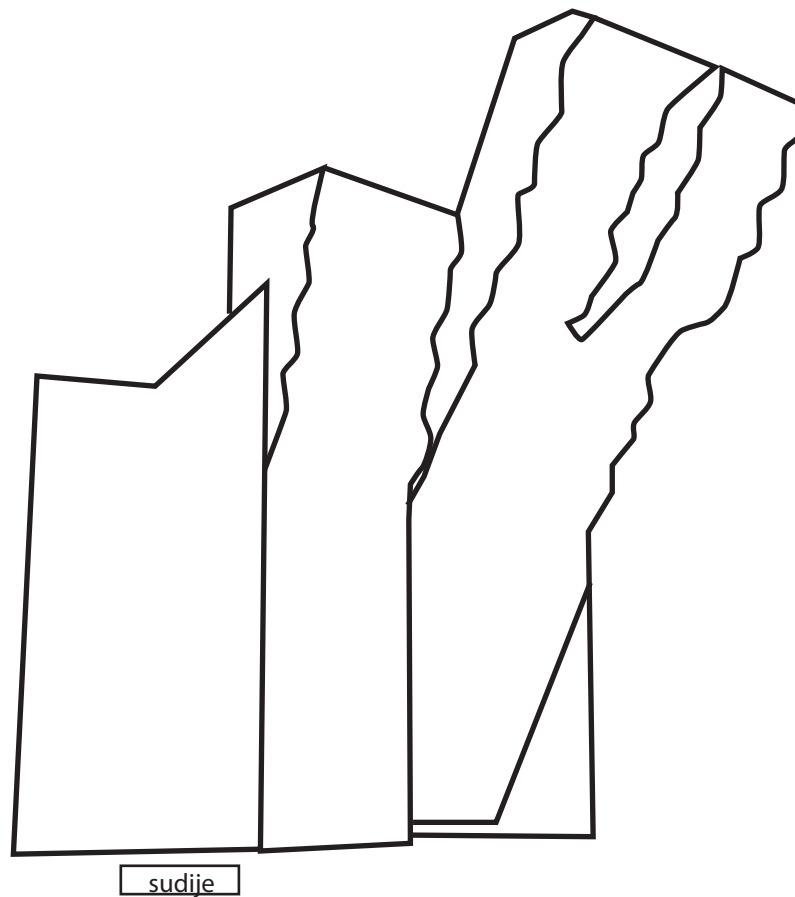
U zatvorenom minimum 600 lux-a; napolju dnevno svetlo.

SPORTSKO PENJANJE (sport climbing)

www.pss.rs (www.ifsc-climbing.org)

Izvod teksta o sportu

Poput različitih vrsta planinarenja (penjanje po stenama, snegu, ledu) i sportsko penjanje podrazumeva savlađivanje manjih stena, kamenih litica, kamenih zidova (visokih i po nekoliko stotina metara) ili zidova od veštačkih materijala, golim rukama i s lakom opremom. Sport je nastao krajem XIX veka i u početku su se njime bavili ljudi u okolini velikih planinarskih centara. Danas je daleko popularnije slobodno penjanje, i ono se razgranalo u više disciplina (penjanje na male visine, penjanje po veštačkoj steni i solo uspon)...

Slika 80. Izgled veštačke stene za sportsko penjanje

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

1. Penjanje na male stene ili blokove (zid ne bi trebalo da bude veći od 4 m u visinu, ni manji od 2 m) uglavnom bez konopca, zaštitni jastuci nalaze se na zemlji i pomažu spasilačkoj ekipi koja je tu radi sigurnosti penjača.
2. Uspon sa osiguranjem s vrha (takmičar je vezan za konopac i penje se uza zid koji je visok oko 25 m).

2. Čvorovi

Postoji mnogo vrsta čvorova: oni koji su važni za bezbednost, kojima se kači, pridržava, povezuju druga užad, a to su:

1. Osmica
2. Ersa
3. Leptir.

3. Sigurnosna zona

Najmanje 3 m od stene.

4. Podloga terena (borilišta)

Veštačka stena, stena, blokovi, zidovi.

5. Temperatura

Minimum 20° C.

6. Oprema

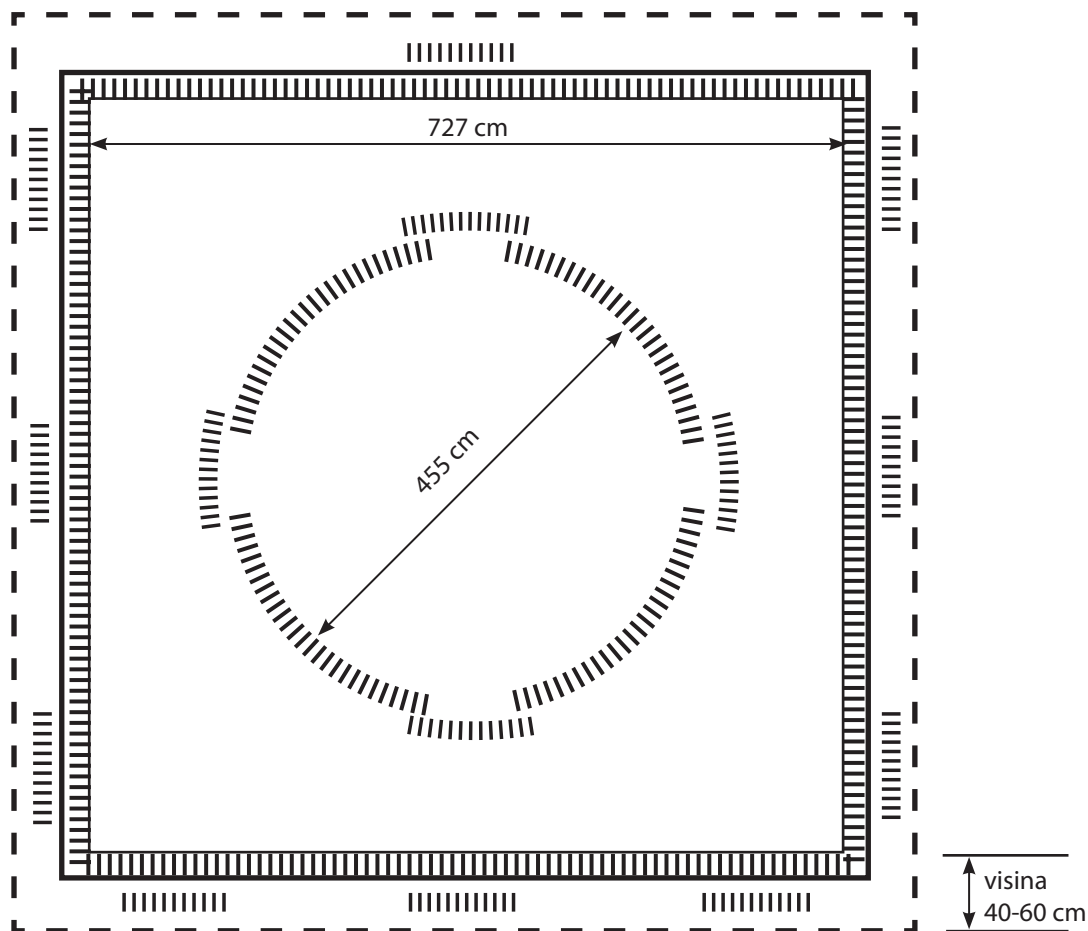
1. Pojas za penjanje
2. Odeća
3. Vrećica za magnezijum
4. Gurtne
5. Užad.

SUMO (sumo)

(www.amateursumo.com)

Izvod teksta o sportu

Sumo rvanje se prvi put spominje u jednom zapisu iz 712. godine, koji opisuje kako je vlasništvo nad japanskim ostrvima odlučeno između bogova Takemikazuchi i Takeminakata u rvačkoj borbi. Ninšoke (hronike Japana u pojedinačnim zapisima) iz 720 godine beleži prvu borbu između smrtnika u godini 23 p.n.e. Jedan čovek po imenu Sukune je na poziv cara Suinina u rvačkoj borbi porazio i ubio siledžiju Kehaua i tako postao otac sumo rvanja. U stvarnosti su se mnoge borbe čak i u srednjovekovnom Japanu završavale tek smrću jednog od učesnika. Sumo jeste takmičarski kontaktni sport u kojem rvač (rikishi) pokušava da izbací druge rvače iz kružnog prstena, ili prisili protivnika da dodirne podlogu nekim delom tela iznad kolena. Sport je nastao u Japanu i to je jedina zemlja u kojoj se sprovodi profesionalno sumo rvanje. Sumo pripada vrlo staroj tradiciji, pa čak i danas obuhvata mnoge sportske ritualne elemente, kao što je upotreba soli za prečišćenje i slično.

Slika 81. Borilište za sumo

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzije terena

Ukupan oblik dohyō (tj. kvadrat – zatvarajući prsten) jeste 7,27 m, a unutrašnji prečnik dohyō je 4,55 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Linije iza kojih rvači moraju da stanu da bi započeli borbu zovu se Crouch i one su dužine 70 cm, a širina ovih belih linija je 5 cm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Unutrašnji prečnik borilišta (dohyō) jeste 4,55 m. Granični prsten (tawara) čine perimetar na dohyō od 4 cm u visinu (deo iznad površine dohyō), širine od 8,5 do 9 cm i uvek je bele boje. Standardna visina zemlje dohyō jeste 36 cm.

4. Sigurnosna zona

Najmanje 2 m od borilišta.

5. Podloga terena (borilišta)

Pesak, u izgradnji dohyō, idealna je „Arakida glina“ (čista glina se koristi za podršku zidova ili za pričvršćivanje, ali obična crvena glina je prihvatljiva).

6. Temperatura

Do 26° C.

7. Osvetljenje

Minimum 1000 lux-a.

8. Odeća sportista

Tkanina sumo rvača:

Tkanina oko kukova je širine 40 cm, bez ikakve konkretne propisane dužine, ali bi trebalo da bude takva da prođe četiri ili pet puta oko tela.

SURFING (surfing)

(www.isasurf.org)

Izvod teksta o sportu

Surfanje ili surf je površinski vodeni sport. Uz dasku, surfer ili serfer može da koristi dasku za kolena, dasku za telo (boogie board), kajake, surf skije i vlastito telo. Sportovi slični ovom sportu kao paddleboarding i kajakašenje na moru ne zahtevaju talase. Ostali slični sportovi kao kitesurfing i windsurfing zahtevaju pogon vetra...

uobičajena visina talasa
1,5-2 m

Slika 82. Surfing

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Podela surfinga

Surfing se deli na dve osnovne vrste zavisno od dizajna daske za surf:

- longboarding
- shortboarding.

2. Surf daske

- Shortboard, ili kratako surfovanje (između 1,50 i 2,10 m) .
- Longboard, surf daska veća od 2.75 m.

3. Delovi talasa

- **Zid** je deo talasa koji se diže na površinu vode iznad horizontalne linije u raznim uglovima ili čak vertikalno.
- **Usana** (LIP) je deo zida i pene pada odmah na vrhu se protežu od zida
- **Ruka** je zapremina vode koji se nalazi uza zid, odnosno dužina talasa surfable.
- **Holu** su delovi zida i ruku.
- **Tuba** je šuplji prostor talasa.
- **Grb** je vrh talasa.

4. Klasifikacija po veličini (u većini surfovanja)

- Uobičajena visina: manji od 1.50 m / 2 m,
- Srednji ili „normalni“ talasi: do 2 m,
- Veliki talas za surfovanje: od 2 m od zida.

5. Podloga terena (borilišta)

Voda.

6. Temperatura

Letnji period.

7. Odeća sportista

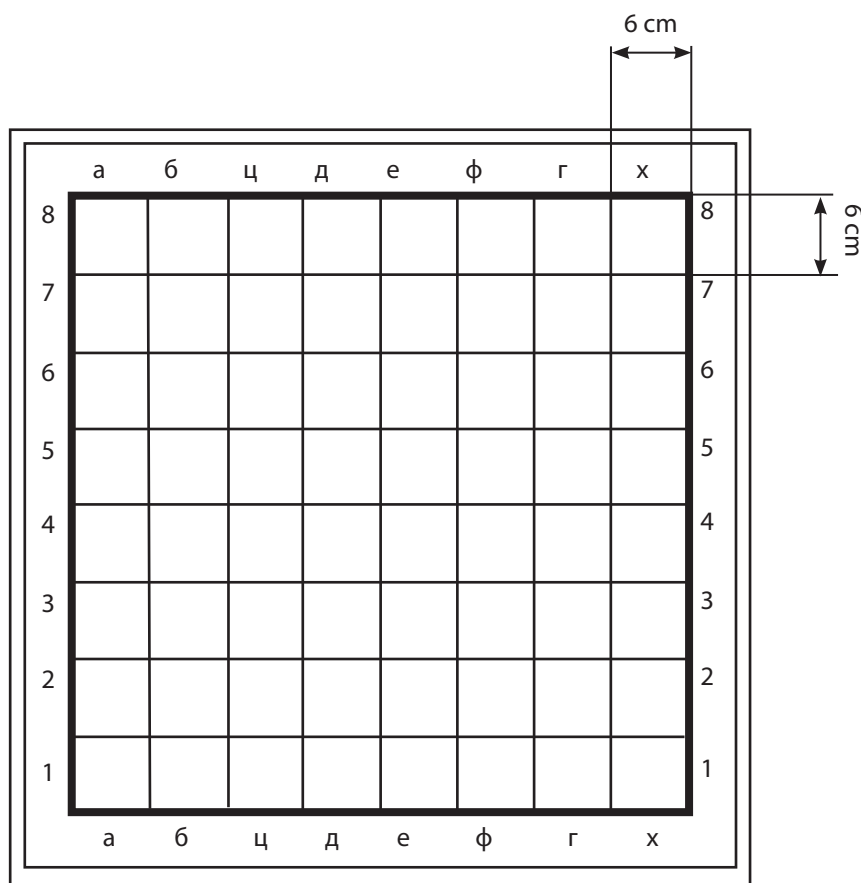
Zaštitna odela (u zavisnosti od visine talasa), kupaći ili biciklističke gaće.

ŠAH (chess)

www.serbiachess.net (www.fide.com)

Izvod teksta o sportu

Šahovska partija se igra između dva protivnika koji naizmenično pomeraju svoje figure na kvadratnoj ploči koja se zove šahovska tabla. Igrač s belim figurama započinje partiju. Za igrača se kaže da je „na potezu“ kada njegov protivnik završi potez. Cilj svakog igrača je izložiti protivničkog kralja „napadu“ na takav način da protivnik ne može ispravnom potezom izbeći „osvajanje“ svog kralja u sledećem potezu. Za igrača koji to postigne, kaže se da je „matirao“ protivnika i da je dobio partiju. Ostavljanje sopstvenog kralja pod napadom, izlaganje sopstvenog kralja napadu i uzimanje protivničkog kralja nisu dozvoljeni. Protivnik čiji je kralj matiran, izgubio je partiju...

Slika 83. Izgled šah table

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija šahovske table

Šahovska tabla je 8 x 8 polja (širina i dužina polja 6 cm).

2. Obeležavanje šahovske table

Šahovska tabla se postavlja tako da se u desnom uglu svakom igraču nalazi belo polje. Kvadratna mreža koja se sastoji od 64 polja naizmenično svetle („bela“ polja) i tamne („crna“ polja) boje. Na početku partije jedan igrač ima 16 svetlo obojenih figura („bele“ figure), a drugi igrač ima 16 tamno obojenih figura („crne“ figure). Postoje različite boje polja kao što su:

1. crno-bela
2. zeleno-bela
3. svetloplavo-bela
4. braon-bela.....

3. Unutrašnje karakteristike

„Šahovski sat“ (dimenzija najmanje 20 x 20 cm) podrazumeva časovnik koji ima dva pokazivača vremena, povezana zajedno tako da u jednom trenutku može da radi samo jedan od njih. „Sat“ podrazumeva jedan od dva pokazivača vremena, „pad zastavice“ podrazumeva da je vreme dodeljeno jednom igraču isteklo. U sali za igru, dozvoljeni su ekrani, monitori ili demonstracione table koje pokazuju trenutnu poziciju na šahovskoj tabli, poteze i broj odigranih poteza, kao i obični satovi koji takođe pokazuju broj poteza. Međutim, igrač ne može izvršiti reklamaciju zasnovanu jedino na informaciji prikazanoj na taj način.

4. Sigurnosna zona

Najmanje 2 m.

5. Podloga šahovske table

Drvena, veštačka koža (jelenska), plastična, metalna.

6. Temperatura

od 18° do 24° C.

7. Osvetljenje

Minimum 1000 lux-a.

8. Odeća sportista

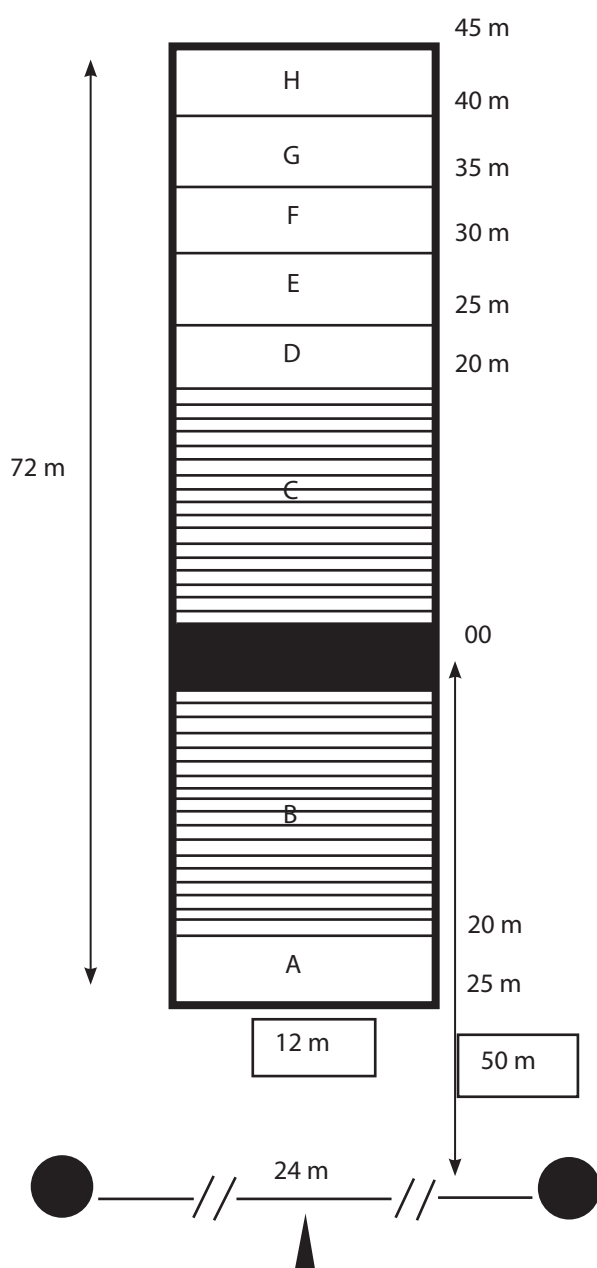
Po slobodnom izboru.

VAZDUŠNI SPORTOVI (air sports)

www.vazduhoplovnisavezsrbiye.org (www.fai.org)

Izvod teksta o sportu

Vazduhoplovni sportovi (uključujući sportsko vazduhoplovstvo) deo su opšte avijacije i odnose se na sve vrste sportskih aktivnosti, bilo u avionu, bilo u pogledu njihove nabavke, rada i održavanja. Pod vazduhoplovno-sportskom priredbom podrazumeva se svaka akcija, aktivnost ili takmičenje, s ciljem postizanja vrhunskih sportskih rezultata u vazduhoplovstvu, kao što su razna takmičenja, osvajanje/postavljanje uslova za sportske značke, pokušaji postavljanja rekorda i slično...

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Klasifikacija vazduhoplova

- Aerobatika (vazdušne akrobacije)
- Balonstvo
- Opšta avijacija
- Vazduhoplovno jedriličarstvo
- Zmajarenje (zmajarstvo, let sa zmajem)
- Avioni s ljudskim pogonom
- Modelarstvo (pravljenje modela – maketa aviona)
- Padobranstvo
- Padobranstvo s „krilo“ padobranom (jedrenje padobranom, paraglajding)
- Ultralaka avijacija
- Letenje sa odelom u obliku krila
- Raketno modelarstvo
- Slobodni pad.

2. Podela takmičenja

- Takmičenja prve kategorije: Svetska prvenstva, Svetske vazduhoplovne igre i Evropska i druga regionalna prvenstva.
- Takmičenja druge kategorije su sva državna (nacionalna) prvenstva kao i takmičenja za Svetski kup i druga međunarodna takmičenja, organizovana prema pravilniku FAI.
- Takmičenja treće kategorije su sva ostala takmičenja (lige, kupovi, međuklupska i klupska takmičenja...) .

3. Sigurnosna zona

Minimum 20 m od piste.

4. Odeća sportista

Zaštitna odela, kaciga (šlemafon), radio veza, padobran.

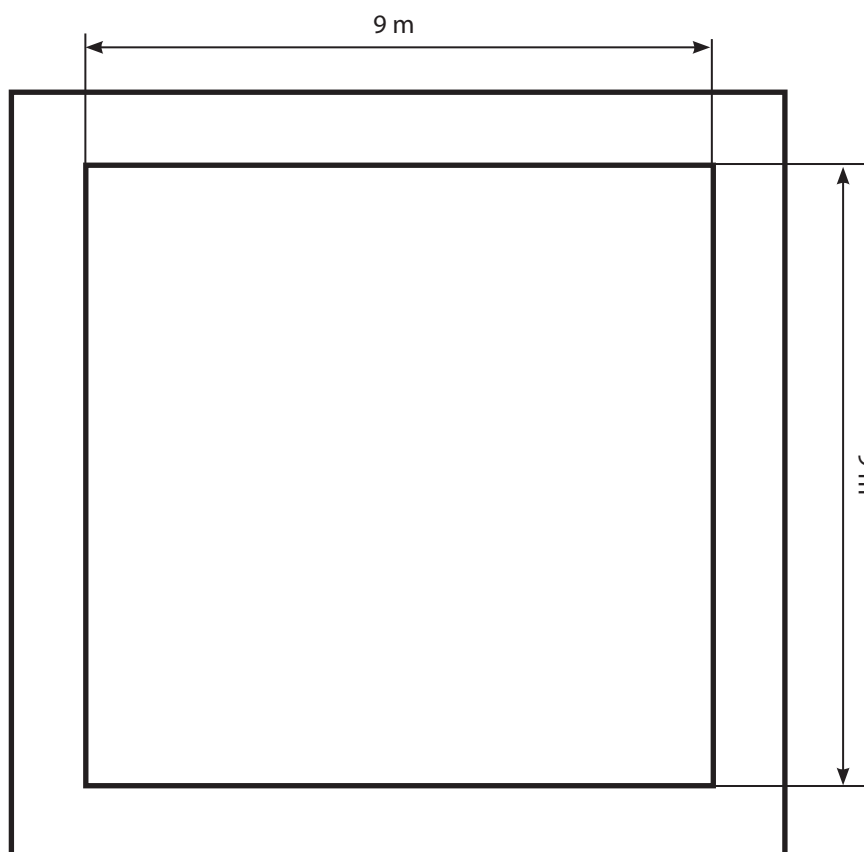
VU-ŠU (wushu)

e-mail: profmile@gover.us (www.iwuf.org)

Izvod teksta o sportu

Pojam Wu Shu obuhvata na stotine stilova (borilačkih sistema) nastalih tokom istorije na području NR Kine. Neki od ovih stilova su skoro potpuno izgubili svoj borilački aspekt (kao npr. Tai Či i njemu slični stilovi), a daleko veća grupa borilačkih stilova u okviru Wu Shu-a mnogo je poznatija pod imenom Kung Fu (gong - vrlina, zasluga, dostignuće; fu - muškarac, čovek). U cilju veće popularizacije Wu Shu-a, NR Kina današnji Wu Shu svodi na praktično tri velike grupe:

1. Nan Quan (Nan Čuen – južna pesnica), obuhvata južnokineske borilačke stilove.
2. Chang Quan (Čang Čuen – dugačka pesnica), obuhvata severnokineske borilačke stilove.
3. Tai Ji (Tai Či – „beskrajno veliko“), stil prevashodno zasnovan na unutrašnjoj energiji (qi-ći) i danas veoma popularan kao način za održavanje i popravljavanje zdravstvenog stanja.

Slika 85. Borilište za Vu-Šu

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena

Borilište :

Za Sanshou – borbe:

Platforma - ring izdignuta iznad zemlje najmanje 60 cm s postavljenim strunjačama sa strane borilišta. Dimenzije borilišta 9 x 9 m.

Za Leitai-borbe:

Borilište je tatami na zemlji istih dimenzija kao platforma za Sanda borbe.

Za Taolu forme:

Borilište je tatami na zemlji većih dimenzija od borilišta za **Sanshou i Leitai borbe** .

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Ivica borilišta će biti označena s 5 cm širokom trakom.

3. Sigurnosna zona

Najmanje 3 m od borilišta.

4. Podloga terena (borilišta)

Tatami.

5. Temperatura

od 18° do 26° C

6. Osvetljenje

Vertikalno osvetljenje nad borilištem će biti preko 1500 lux-a, i horizontalno osvetljenje više od 800 lux-a.

7. Odeća sportista

Taolu forme:

Nan Čuan forma se izvodi u svilenom kimonu s dugim rukavima različitih boja. Ča Čuan se izvodi u svilenom kimonu bez rukava, različitih boja. Tai Či Čuan se izvodi u svilenom kimonu dugih rukava različitih boja. Win Cun forme se izvode u crnim kimonima od ojačanog kepera, dugih rukava. Forme koje se rade sa oružjem / mač , sablja , koplje , štap / izvode se u svilenim kimonima s rukavima i bez njih, različitih boja u zavisnosti od vrste oružja /.

Sanshou borbe - pun kontakt.

Oprema za ove takmičare sastoji se od sledećeg:

kratki svileni šorts – crvene ili crne boje Zaštitna kaciga za glavu / boksterska / – crvene ili crne boje Štitnik za grudi – crveni ili crni

Štitnik iz jednog dela za stopalo i potkolenicu – crveni ili crni. Boksterske rukavice 10 unci – crvene ili crne. Štitnici za kolena i laktove po potrebi – crveni ili crni. Suspenzor – beli ili druge boje. Bandažeri za ruke – bilo koje boje. Guma za zube – bezbojna ili u boji.

Leitai borbe – pun kontakt

Oprema za takmičare sastoji se od sledećeg:

Pantolone, svilene i duge – crvene ili crne

Specijalna kaciga sa ojačanjima na licu – crvena ili crna

Rukavice 6 unci s prstima, skraćeno – crvene ili crne

Patike – crvene ili crne

Štitnik za potkolenice – crveni ili crni

Suspenzor - beli ili druge boje

Guma za zube - bezbojna ili u boji

Štitnici za laktove ili kolena – crveni ili crni

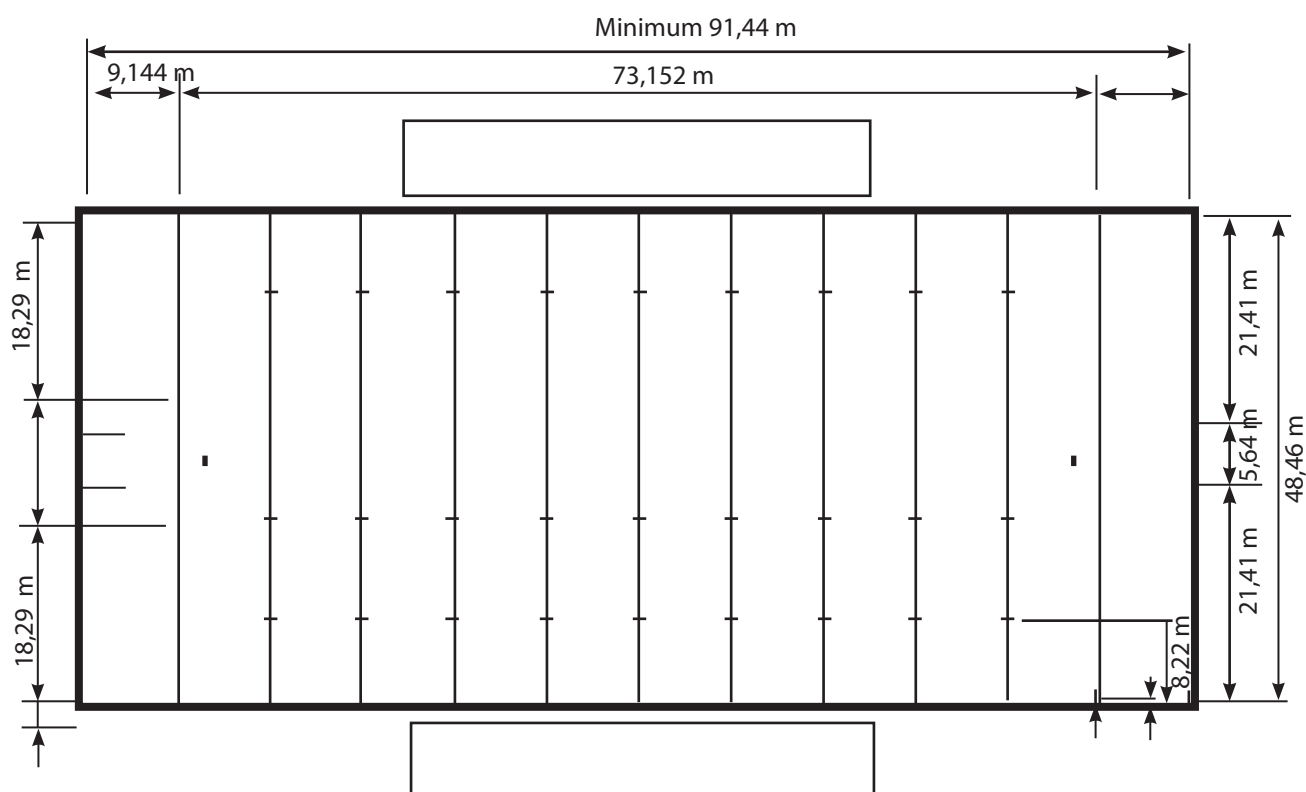
Bandažeri za ruke – bilo koje boje.

AMERIČKI FUDBAL (american football)

www.safs.rs (www.ifaf.info)

Izvod teksta o sportu

Američki fudbal (engl. American football) jeste sport koji je nastao iz ragbija u SAD krajem 19. i početkom 20. veka. Punih 100 godina su se modifikovala pravila, tako da su danas to potpuno dva potpuno različita sporta, koje najviše povezuje oblik lopte s kojom se igra utakmica. Na američkom kontinentu se naziva jednostavno fudbal i igra se uz nešto drugačija pravila u SAD i Kanadi. Igra se najoligim rekvizitom, na terenu od 120 jardi, a svaka ekipa na terenu ima po 11 igrača. Cilj igre je ući s loptom u krajnju zonu (engl. end zone). Teren se osvaja trčanjem, pasom ili šutom na gol...

Slika 86. Teren za američki fudbal

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Ukupna dužina sa end zonama ne sme biti kraća od 91,44 m; kao i širine 48.46 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Pravilno obeležen teren, što podrazumeva: aut linije; end linije; gol linije; poprečne linije celom širinom terena na svakih deset jardi (9,144 m); „heš mark“ linije, a to su uzdužne linije dužine 60,1 cm, sa obe strane terena, čija sredina seče sve poprečne linije, i koje su udaljene 18,29 m od aut linije; linije u visini gornje ivice brojeva koji obeležavaju jarde na terenu, a to su uzdužne linije dužine 30,5 cm, sa obe strane terena, čija sredina seče poprečne linije, i koje su udaljene 8,23 m od aut linije; linije za pokušaj šutem posle postignutog tačdauna, a to su poprečne linije udaljene 2,74 m od gol linija sa obe strane terena, po sredini terena po širini end zone, jasno obeležene mekim pilonima, bezopasnim za igrače prilikom pada. Obeležene su timske površine van terena za igru i to: od 22.860 m jardi jedne do 22.860 m druge polovine terena po dužini (na terenu kraćem od 110 m, od 18,288 m jedne do 18,288 m druge polovine terena po dužini), na udaljenosti od aut linije terena najmanje 1,83 metra; članovi oba tima, van terena za igru, smeju se nalaziti samo u svojoj timskoj površini.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Golovi stoje na sredini end linija, širina između stativa je 5,64 m; prečka gola može biti postavljena najniže na visinu prečke fudbalskog gola (2,44 m). Prostor za igrače u njihovom boksu ima najmanje 20 mesta za sedenje (klupe, stolice). Semafor (fiksni ili improvizovani), na kom se vidi rezultat meča i period igre.

4. Sigurnosna zona

Najmanje 5 m od terena.

5. Podloga terena (borilišta)

Travnati teren, veštačka podloga.

6. Temperatura

Nije propisana.

7. Osvetljenje

Minimum 1000 lux-a.

8. Odeća sportista

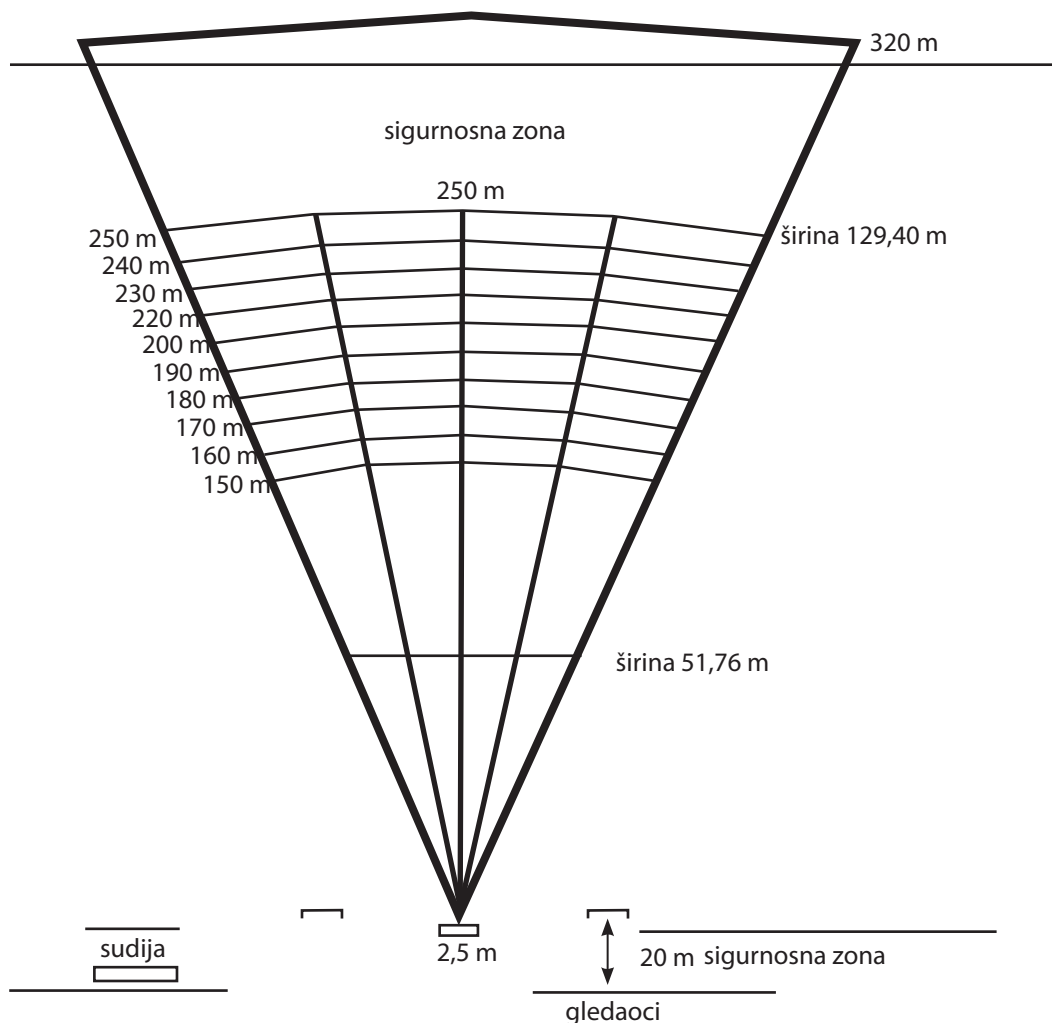
Kaciga, shoulder pad, štitnici, kopačke, dresovi su jednoobrazni za ceo tim.

SPORTSKI RIBOLOV (fishing)

www.ribolovci.org (www.igfa.org)

Izvod teksta o sportu

Sportski ribolov predstavlja lov na ribu dozvoljenim sportskim priborom, pri kojem se ribolovac pridržava ribolovnih pravila i sportske ribolovne etike. Blizak kontakt s prirodom, zanimljivost i masovnost svrstavaju ovu delatnost u istaknute rekreativne sportove. Za aktivno bavljenje sportskim ribolovom — osim za podvodni ribolov — praktično nema starosne granice. Dok su ostali sportovi vezani za životnu dob najbolje fizičke kondicije, ribolovom se ljudi bave od rane mladosti do kasne stosti. Draž ovog sporta je u njegovoj velikoj raznolikosti, te unošenju individualnih sklonosti, prema vlastitim fizičkim i psihičkim sposobnostima...

Slika 87. Teren za sportski ribolov

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Podela sportskog ribolova

- slatkovodni
- morski
- podvodni.

2. Tehnike

- lov ribe udicom na plovak,
- lov varalicom,
- lov veštačkom mušicom,
- lov ribe na dnu /dubinski/ metod,
- savremeni lov šarana
- lov ribe hranilicom – fider tehnika.

3. Dimenzije terena (borilišta)

Takmičenje ne sme biti dalje u radijusu od pet nautičkih milja od službene luke.

4. Dužina štapova

Dužina štapa je od 2.40 m do 3.30 m.

5. Sigurnosna zona

Na obali: minimum 20 m.

6. Ribolovački pribor

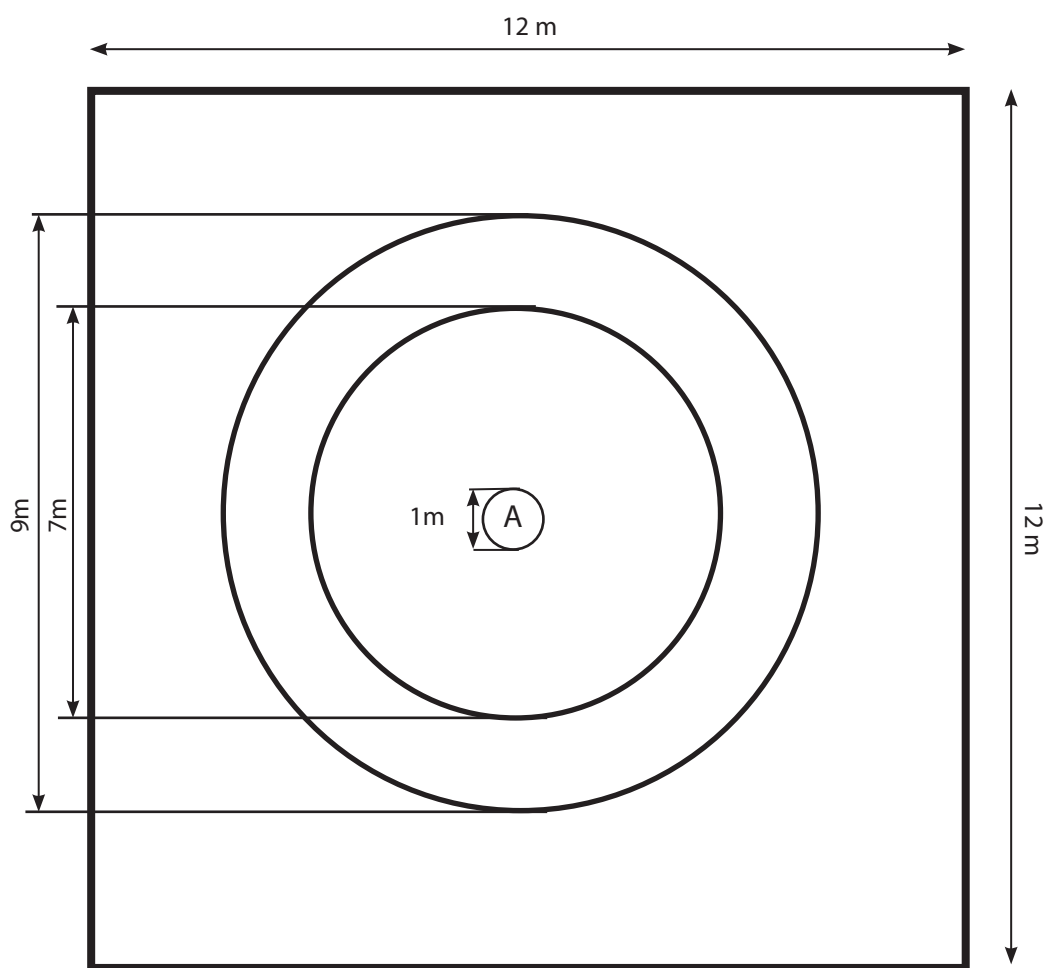
Štapovi
Mašinice
Udice i plovci
Olova i sajlice
Najloni.

SAMBO (sambo)

e-mail: jkslavija@EUnet.rs (www.sambo.com)

Izvod teksta o sportu

Sambo (samozaštita bez oružja, ruski sam(ozauštita) b(ez) o(ružija)) jeste ruska (sovjetska) borilačka veština. Nastala je u Sovjetskom Savezu 20-tih godina 20. veka spajanjem tradicionalnih, narodnih borilačkih veština sa džudoom i džijudžicuom. Tvorci samboa želeli su da stvore borilačku veštinu koja se brzo i lako uči, pri čemu bi se tradicionalne dalekoistočne borilačke veštine kombinovale s modernim naučnim saznanjima. Najveću korist od samboa trebalo je da imaju vojska i policija (za vojsku postoji posebna verzija - borilački sambo, ruski boevoe sambo, engl. combat sambo). S raspadom Sovjetskog Saveza, uprkos činjenici da su mnogi učitelji ove veštine emigrirali, došlo je do porasta popularnosti samboa, budući da je ta, do tada tajna veština, napokon mogla da se javno prezentuje...

Slika 88. Borilište za sambo

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dimenzije borilišta mogu da budu od 11 x 11 m do 14 x 14 m.
Borilište treba da je postavljeno na podijumu visine od 0,5 m do 1 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Granica (centralne površine) mora biti jasno označena linija (ili zona pasivnosti). Širina zone pasivnosti iznosi 1 m. Ova zona pasivnosti je deo borilišta.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Centralna površina gde se sprovode borbe jeste krug i njegova veličina je od 6 do 10 m u prečniku. Širina sigurnosne zone ne sme biti manja od 2,5 m. Centar borilišta je označen krugom u prečniku od 1 m. Za međunarodna takmičenja postavljaju se 3-4 borilišta, zavisno od broja učesnika, a rastojanje između svakog borilišta je najmanje 2 m.

4. Sigurnosna zona

Gledaoci se moraju nalaziti na udaljenosti najmane 3 m od borilišta.

5. Podloga terena (borilišta)

Strunjača je napravljena od sunderaste mase (najmanje debljine 5 cm). Prekrivka (cerada) mora biti glatka i jednodelna.

6. Temperatura

Od 15° do + 25° C.

7. Osvetljenje

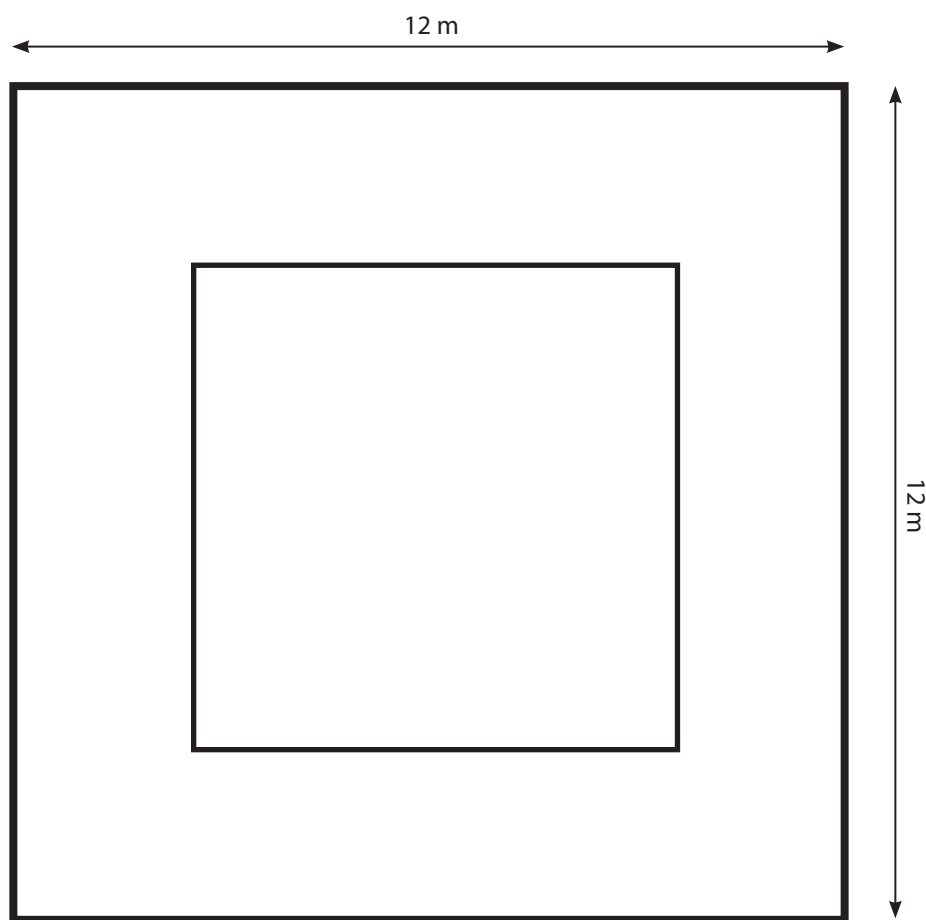
Minimum 100 lux-a.

AIKIDO (aikido)

www.aikidounion.com (www.aikido-international.org)

Izvod teksta o sportu

Aikido je japanska veština i filozofija. Takozvana borba bez borbe, oslanja se na snagu protivnika to jest ekstenziju koju protivnik daje udarcem. U suštini, to su poluge i bacanja. Ima šest Kyu-a od šestog do prvog kyu-a. Aikido su zapravo tri reči: AI KI DO, AI – put, KI - životna energija koja protiče kroz nas, osnova svih istočnjackih filozofija, DO - ljubav. To bi značilo – put ljubavi ki-a...

Slika 89. Borilište za aikido

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Kretanje:

1. tenkan
2. irimi tenkan
3. cugijasi
4. fumi komi
5. kaiten...

2. Padanja

1. mai kaiten,
2. usro kaiten.

3. Tehnike aikidoa

Sve tehnike možemo podeliti na:

1. tehnike bacanja (nagewaza)
2. tehnike fiksacije (katamiwaza)
3. kombinovane tehnike.

U zavisnosti od načina na koji ruka napada:

1. napadi spreda
2. napadi otpozadi (ushirowaza).

U zavisnosti od vrste napada:

1. napadi hvatovima
2. napadi udarcima
3. kombinovani napadi.

U zavisnosti od toga gde se izvode tehnike:

1. napadač i onaj koji se brani na nogama (tachiwaza)
2. napadač i onaj koji se brani na kolenima (suwariwazaza)
3. napadač na nogama, onaj koji se brani na kolenima (hanmihantachiwaza).

4. Podloga terena (borilišta)

Tatami.

5. Odeća u kojoj se vežba

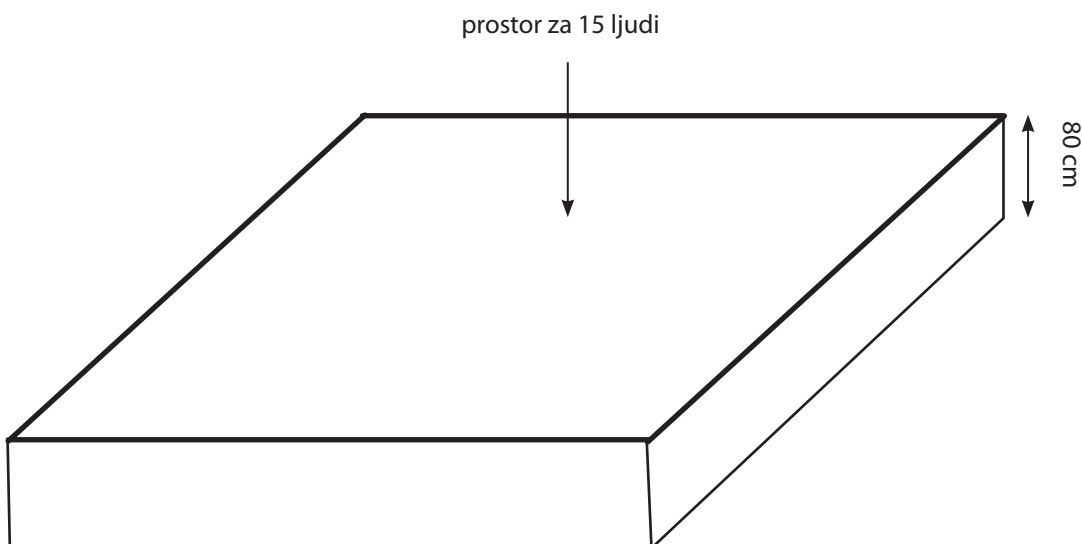
Tenugui platnena marama, nosi se na glavi u kendou ispod kacige **Keiko gi, do gi, gi** odeća u kojoj se vežba, u aikidou - beli kimono. **Embu gi** odeća za svečane prilike (demonstracije). **Hakama** široke japanske pantalone. Vezuju se trakama oko struka. Nose ih imaoci dan pojasa, crne ili tamno plave. **Haori** kratki ogrtač. **Hera** deo na hakami iza leđa koji se podvlači ispod pojasa. **Kesa** rever. **Koshiita** zadnji deo hakame koji dolazi na kukove. **Sode** rukav. **Tabi** japanske čarape sa odvojenim palcem. **Tanomo** dugački svečani ogrtač. **Obi** pojas. **Matadachi** deo sa strane na hakami. **Zekken** izvezeno ili napisano ime ili ime dođoa na odeći. **Zori** japanske sandale. Služe nam da dođemo do tatamija čistih nogu!

BODI BILDING (body building)

www.bbss.rs (www.ifbb.com)

Izvod teksta o sportu

Bodi bilding je oblik telesne modifikacije, uključuje intenzivnu mišićnu hipertrofiju. Pojedinaac koji se bavi ovom delatnošću naziva se bodibilder. Na treningu u teretani, izvode se vežbe s tegovima na posebno oblikovanim spravama s ciljem stimulisanja rasta mišićne mase. Za rast i obnovu mišića je važna ishrana s dovoljnim brojem kalorija, s mnogo manjih obroka tokom dana, da se podstakne metabolizam, olakša apsorpcija hrane...

Slika 90. Platforma za bodi bilding

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Kategorije

- Muškarci i žene bodi bilderi
- Muški klasični bodi bilding
- Žene fitness
- Muškarci fitness
- Žene bodifitness.

2. Dimenzija terena (borilišta)

Takmičenja se odvijaju obično na pozorišnoj sceni s podijumom podignutim na visinu od 80 cm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Pozadina:

Pozornica bi trebala da u pozadini bude neutralna – neometajuće boje, po mogućstvu tamne, plave ili crne. Mora biti prikazan IFBB logo i ime događaja.

Zvuk:

Kvalitet zvuka mora biti minimum 80 dB.

Frekvencija 1000 Hz.

4. Sigurnosna zona

Najmanje 2 m od bine.

5. Podloga terena (borilišta)

Itison ili neka druga podloga sive boje.

6. Temperatura

Od 18° do 24° C.

7. Osvetljenje

Dva reflektora po 1000 W.

8. Odeća sportista

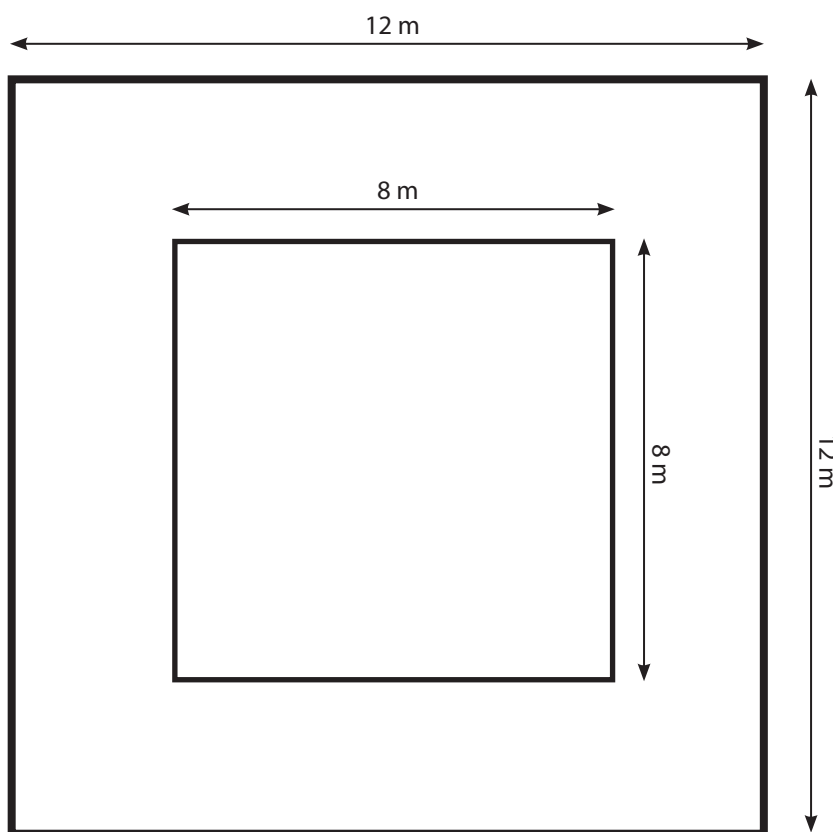
Kupaći kostimi.

DŽIU DŽICU (ju jitsu)

www.jujutsu.org.rs (www.jjifweb.com)

Izvod teksta o sportu

Džiudžicu je sport koji je nastao kao rezultat inovativnog duha, a koji kombinuje ono najbolje iz drugih borilačkih veština uz izgrađen sistem sportskih pravila u kome su udarci rukom i nogom, bacanja i parterna tehnika (zahvati držanja, poluge i gušenja) dostigli izuzetno visok nivo efikasnosti. Kao rezultat, dobijena je fenomenalna metoda takmičenja u sportskim borbama i duo sistemu (cilj je da se prikaže odbrana od više unapred određenih i definisanih napada), koja stiže sve veću popularnost u svetu i kod nas. Tehnike koje se koriste slične su tradicionalnim tehnikama drugih borilačkih veština i zajedno pružaju neverovatan arsenal jake i moćne tehnike izuzetne efikasnosti.

Slika 91. Borilište za džiu džicu

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Ukupna površina borilišta je 12 x12 m, od toga 8 x 8 m borilačkog prostora, 1 m upozoravajuće zone i 1 m sigurnosne zone.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Upozoravajuća zona obeležena je drugom bojom.

3. Sigurnosna zona

Najmanje 3 m od borilišta.

4. Podloga terena (borilišta)

Tatami.

5. Temperatura

Od 18° do 26° C.

6. Osvetljenje

Minimum 1000 lux-a.

7. Odeća sportista

Takmičari nose kvalitetan beli Džjudžicu kimono, koji mora da bude čist i u dobrom stanju. Takmičari nose crveni ili plavi pojas tokom borbe. Kimono treba da izgleda ovako:

- a)** Gornji deo, kada se stegne pojasom, mora pokrivati kukove.
- b)** Rukavi moraju biti dovoljno široki za hvatanje i dovoljno dugi da pokrivaju pola podlaktice, ali ne i zglobov.
- c)** Donji deo treba da je dovoljno širok i dug da pokrije pola potkolenice.
- d)** Pojas se vezuje kvadratnim čvorom, dovoljno čvrsto da se gornji deo ne izvuče, a treba da bude dovoljno dug da se obmota dva puta oko tela i da visi oko 15 cm sa svake strane čvora.
- e)** Takmičarke moraju da nose belu majicu ispod kimona. Takmičarima nije dozvoljeno da nose majicu.
- f)** Takmičari moraju da nose meke, kratke i lagane rukavice za ruke u boji pojasa, štitnike za stopala i potkolenice (u boji pojasa), suspenzor za genitalije i gumu za zube. Takmičarke moraju da nose štitnike za grudi.

GO (go)

www.goss.rs (www.intergofed.org)

Izvod teksta o sportu

Go je misaona igra na tabli za dva igrača. Poreklo vodi iz Kine, gde se ova igra zove vei cí. Ime go – kako se najčešće naziva u Evropi i svetu, potiče od japanskog naziva igre – igo. U upotrebi je i korejski naziv baduk. Igra je u zavisnosti od izvora stara između tri i četiri hiljade godina, što je čini najstarijom igrom koja se i danas igra po neizmenjenim pravilima...

	A	B	C	D	E	F	G	H	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T		
19	19
18	18
17	17
16	.	.	.	+	+	+	16
15	15
14	14
13	13
12	12
11	11
10	.	.	.	+	+	+	10
9	9
8	8
7	7
6	6
5	5
4	.	.	.	+	+	+	4
3	3
2	2
1	1

Slika 92. GO tabla

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Tabla od 19 horizontalnih i 19 vertikalnih linija, postoje i manje table (13 x 13 i 9 x 9); dimenzije table su obično između 45 i 48 cm, u dužini i 42 do 44 cm, u širinu.

Visina postolja (table) jeste obično između 10 i 18 cm.

2. Unutrašnje karakteristike borilišta

Partija ima 180 figura (kamenova). Kao teritorija računaju se sve presečne tačke, a vrednost svake je jedan poen. Svaki kamen postavljen na tablu ima četiri susedna preseka koje igrači nazivaju slobode. Da bi neka grupa kamenova bila živa mora da ima najmanje dva odvojena slobodna preseka koji se nazivaju oči.

3. Podloga terena (borilišta)

Drvena.

4. Odeća sportista

Po slobodnom izboru.

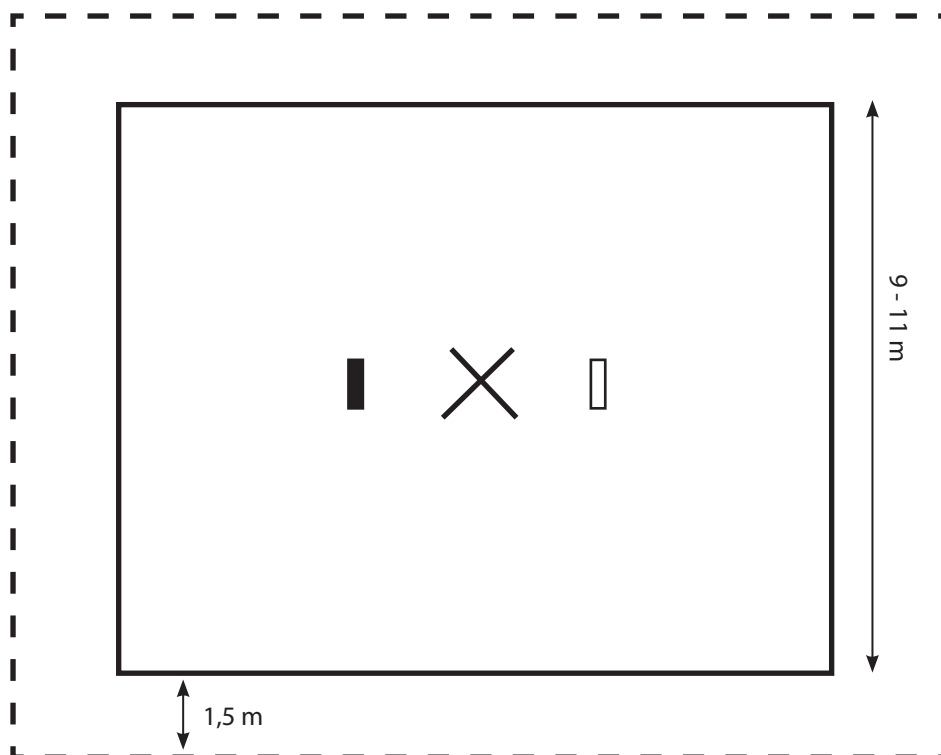
KENDO (kendo)

www.kendo.rs (www.kendo-fik.org)

Izvod teksta o sportu

Kendo je put mača, jedan od nekoliko oblika japanskog mačevanja. Kendoke se kreću specifičnim klizećim korakom po glatkim podovima sala za treniranje (Dojo). Kendo se uglavnom trenira u parovima s partnerom, ali u početku, dok se ne savladaju osnovne tehnike i stavovi, trenira se bez partnera i zaštitne opreme. Kasnije se prelazi na rad sa opremom koja omogućava borcima da se u potpunosti prepuste treningu i rade punom brzinom i snagom.

Osim vežbanja kenda u oklopu veoma važan deo veštine jesu kate tj. set vezanih formi koje dva partnera rade drvenim Bokenima ili čeličnim mačevima. Kendo je veština mačevanja tj. veština rukovanja katanom, japanskim lakim pešadijskim mačem, ne sadrži druge elemente kao što je borba bez oružja, samoodbrana, iako u kendo spada i borenje s dva mača kao i s naginatom, oružjem u obliku koplja sa zakrivljenim vrhom...

Slika 93. Borilište za kendo

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Prostor je kvadratnog ili pravougaonog oblika, dimenzija 9 - 11 m sa svake strane, uključujući i širinu trake za obeležavanje terena.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Središte borilišta je obeleženo sa "X", napravljenim od dva komada bele trake, po 30 cm dužine svake. Granične linije se obeležavaju belom trakom širine 5 - 10 cm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

SHINAI (mač):

Napravljen od četiri komada bambusa ili sintetičkog materijala koji može da zameni bambus, njegova dužina ne sme da pređe 120 cm.

Takmičarske trake:

Trake za takmičare su dugačke 70 cm i 5 cm široke, crvene ili bele boje.

4. Sigurnosna zona

Neophodan je dodatni prostor izvan takmičarskog prostora, ako se jedan takmičarski prostor nalazi pored drugog. Dodatni prostor trebalo bi da bude minimum 1.5 m od granične linije takmičarskog prostora.

5. Podloga terena (borilišta)

Samo takmičenje se odvija na drvenoj podlozi, parketu ili uglacanim daskama.

6. Temperatura

Od 18° do 26° C.

7. Osvetljenje

Minimum 600 lux-a.

8. Odeća sportista

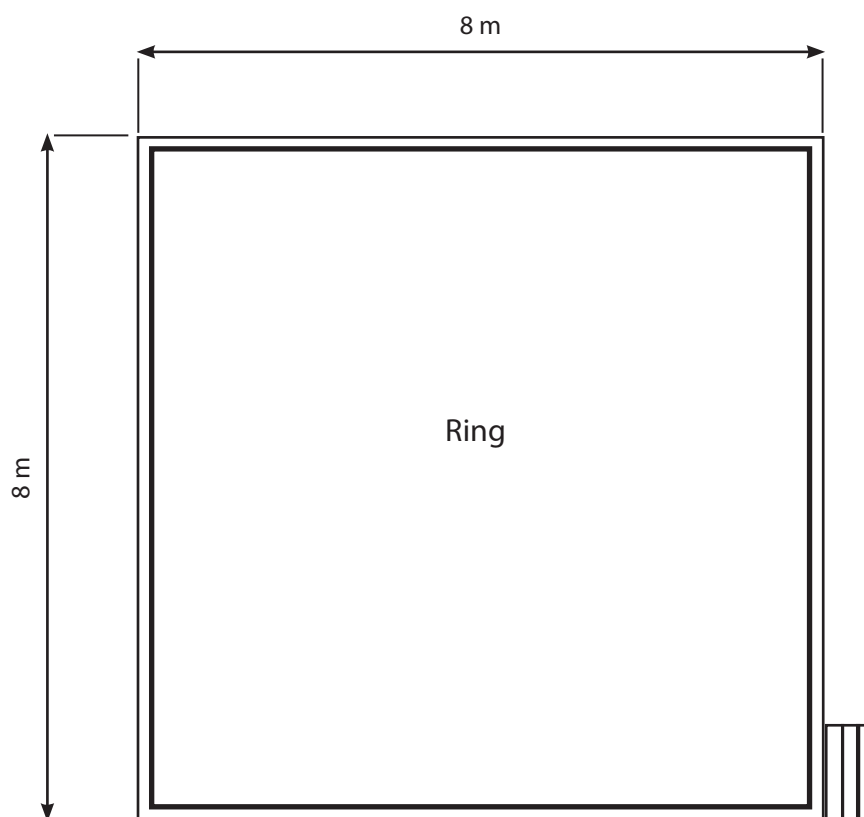
KENDOGU ili BOGU (oprema za Kendo) odnosi se na MEN (kaciga), KOTE (rukavice), DO (oklop za telo), TARE (štitnik za pojas), kao komplet opreme i kendo odeću koja se sastoji od KEIKOGI-ja (jakna) i HAKAME (suknja-pantalone). Takmičar će nositi presavijenu traku, belu ili crvenu, na leđima, na preklopu vrpce za vezivanje DO-a (HIMO). Takmičar će nositi i etiketu (ZEKKEN) na centralnom jeziku TARE-a, koja prikazuje njegovo ime i ime dojo-a.

KIK BOKS (kickboxing)

www.kick.rs (www.ikfkickboxing.com)

Izvod teksta o sportu

Kik boks je nastao početkom sedamdesetih godina prošlog veka u SAD. Nakon velike ekspanzije istočnjackih borilačkih veština tokom šezdesetih i sedamdesetih godina prošlog veka, u nekim krugovima vrhunskih američkih karatista javila se potreba za stvaranjem nekog novog sporta, u kome bi pravila borbe bila mnogo slobodnija i bliža realnosti...

Slika 94. Borilište za kik boks

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Ring je izdignuti podijum 8 x 8 m, ovičen s tri ili četiri konopca, debljina filca mora biti 3 - 4 cm, s jednim uglom crvene a drugim plave boje.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Ring je prostor u obliku kvadrata, omeđen sa svih strana s tri ili četiri reda konopaca prečnika 3 do 5 cm, postavljenih jedan iznad drugog tako da se prvi nalazi na 40 cm, drugi na 80 cm a treći na 130 cm visine računajući od poda ringa. Ukoliko je ring s četiri konopca, treći konopac se postavlja na 120 a četvrti na 150 cm od poda. Konopci moraju biti omotani ili opšiveni nekom tkaninom, dobro zategnuti i međusobno vertikalno povezani na dva mesta sa svake strane ringa, na svakoj trećini strane čvrstim platnom širine 3 do 4 cm. Konopci na stranama ringa dugi su 610 cm. U uglovima su pričvršćeni za stubove zavrtnjima za stezanje i to tako da je svaki konopac udaljen od stuba najmanje 30 cm. Vrhovi stubova su zaobljeni i obloženi mekim materijalom. Uglovi su obloženi jastučićima od kože, plastične materije ili čvrstog platna i obeleženi: dva dijagonalna ugla postavljena belom, a druga dva određena za takmičare, jedan crvenom a drugi plavom bojom.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Oko ringa mora postojati (biti dostupna) sledeća oprema: po dve stolice u svakom uglu, dve pljuvaonice sa crevom, dve pokretne stolice bez naslona na preklapanje za odmor boraca između rundi, dve plastične flaše vode, dve kofe vode, stolovi i stolice za sudije, lekara i druga službena lica, gong ili zvonu, jedna ili dve štoperice, oprema za prvu pomoć, mikrofoni koji je povezan sa ozvučenjem.

Podijum:

Visina podijuma može biti od 91 do 122 cm, kod uglova određenih za takmičare nalaze se stepenice za pristup takmičara na ring, a kod jednog neutralnog ugla stepenice za sudije i zvaničnog lekara. U crvenom i plavom uglu ringa nalaze se pokretna sedišta za takmičare. Reflektori za noćne pripreme moraju biti postavljeni iznad sredine ringa na visini najmanje 300 cm, računajući od poda ringa.

4. Sigurnosna zona

Slobodan prostor oko ringa mora biti minimum 1,5 m.

5. Podloga terena (borilišta)

Ring ili tatami.

6. Temperatura

Od 18° do 24° C.

7. Osvetljenje

Minimum 1000 lux-a.

8. Odeća sportista

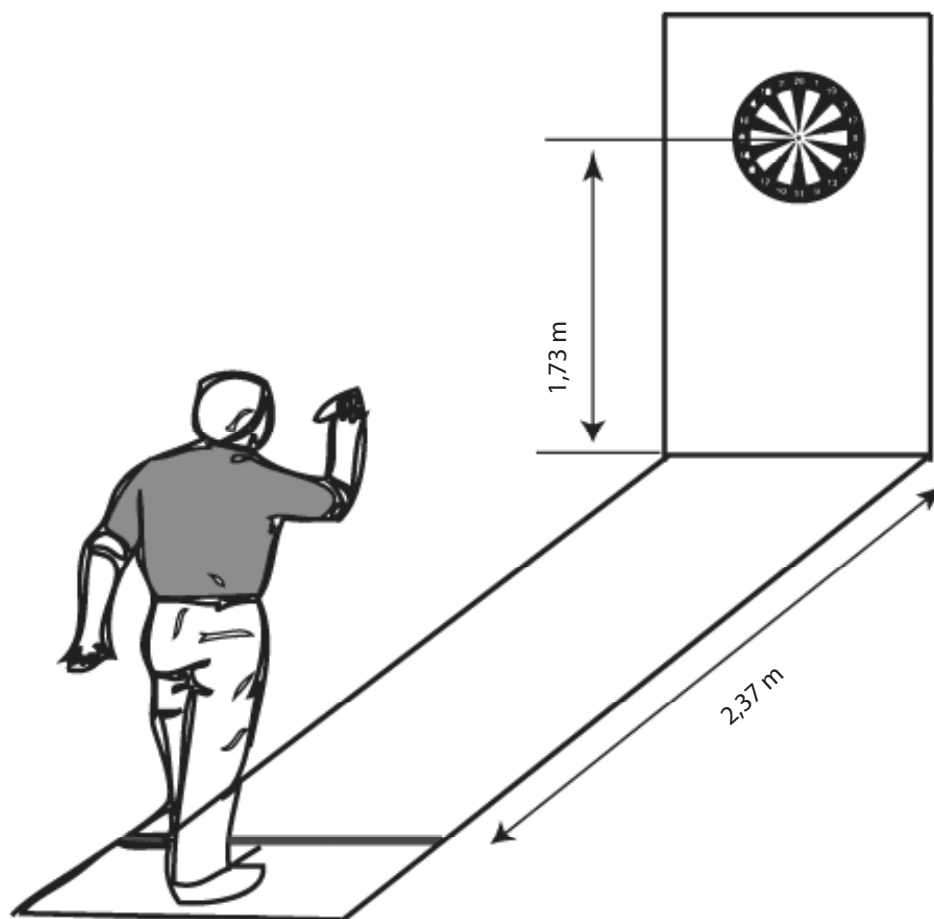
- U svim disciplinama takmičari nastupaju goli do pasa. U disciplini ful kontakt takmičari su obavezni da nose dugačke pantalone za nastup, suspenzor za genitalije, štitnike za potkolenice, zaštitne papuče, rukavice od 10 unci, gumu za zube a u pionirskoj, kadetskoj i juniorskoj konkurenciji i zaštitnu kacigu.
- U disciplini lou kik takmičari su obavezni da nose šorts, suspenzor za genitalije, štitnike za potkolenice, zaštitne papuče, rukavice od 10 unci, gumu za zube, a u kadetskoj i juniorskoj konkurenciji i zaštitnu kacigu.
- U disciplini K-1 takmičari su obavezni da nose šorts, suspenzor za genitalije (po mogućnosti metalni), štitnike za potkolenice s produžetkom za ris, rukavice od deset unci, gumu za zube.

PIKADO (darts)

www.pss-dart.rs (www.dartswdf.com)

Izvod teksta o sportu

Pikado (engl. darts, nem. Wurfspiel) jeste igra u kojoj jedan ili više takmičara bacaju iz ruke male strelice (pikada, na čijim krajevima su pera) u okruglu metu promera 45,1 cm. Meta je podeljena na delove i svaki od njih nosi određen broj bodova. Meta je od drveta, presvučena mešavinom mlevene plute i oštre dlake...

Slika 95. Pikado

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dužina 2,93 m; dužina od startne linije je 2,37 m.
Visina 1,73 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Obeležava se crvenom linijom debljine 25 mm a dugačka je 915 mm.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Takmičarski prostor nalazi se 1.5 m iza startne linije. Ovo je mesto gde igrač mora stajati kao i njegov protivnik kada čekaju svoje bacanje.

Tabla:

Dimenzija table iznosi 45 mm u prečniku,
• dupli i trostruki prsten je debljine - 8 mm
• bull (centar) unutrašnji prečnik - 12.7 mm
• spoljni prečnik bull-a - 31 mm
• od centra do prve trostruke - 105 mm
• od centra do duple - 168 mm.

4. Sigurnosna zona

Najmanje 3 m od borilišta.

5. Temperatura

Od 18° do 26° C.

6. Osvetljenje

Intezivno osvetljenje mora da bude minimum 100 vati, a alternativno još najmanje 20 vati.

7. Odeća sportista

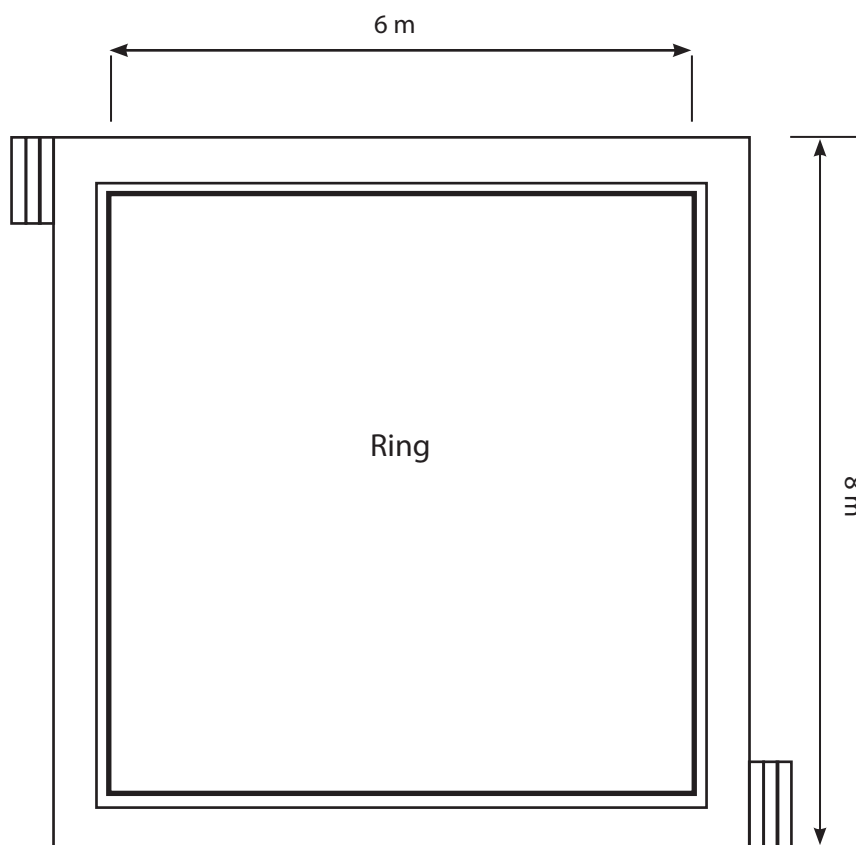
Slobodan izbor.

SAVATE (savate)

www.savate - srbija.com (www. fisavate.org)

Izvod teksta o sportu

Savate je kompleksan borilački sport koji se može praktikovati i rekreativno i takmičarski. Karakteriše ga veliki broj tehnika od samoodbrane, preko borbi s punim i polukontaktom do borbi sa oružjem. Na takmičenjima u savateu insistira se na tehničkoj doteranosti izvođenja udaraca, a svaki nepravilno izveden se strogo kažnjava od strane sudija. Tok borbe je veoma dinamičan, jer se od boraca očekuje neprestana razmena udaraca. U borbi se insistira na podjednakom korišćenju i ručne i nožne tehnike, a takmičari koji ne poštuju ovo pravilo mogu biti diskvalifikovani...

Slika 95. Borilište za savate

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Podijum:

Takmičenja u assault savateu mogu da se izvode na borilištu sastavljenom od strunjača debljine 4 cm, površine 9 x 9 m, sa obeleženim crvenim delom 7 x 7 m i aktivnim delom 5 x 5 m.

Ring:

Unutrašnji deo između konopaca 6 x 6 m, spoljni deo 8 x 8 m.

Pod ringa je prekriven ceradom, a ispod je filc debljine 2 cm.

2. Unutrašnje karakteristike borilišta

Konopci se nalaze na razmaku od 40 cm, 80 cm i 130 cm od poda ako ih je tri, a četiri konopca su onda 40 cm, 80 cm, 120 cm i 150 cm od poda. Razmak od stubova do uglova mora biti najmanje 30 cm. U uglovima su suđerasti jastučići vezani za konopce, koji prelaze iznad i ispod konopaca. Jastučići su crveni i plavi po dijagonali uz dva bela za neutralne uglove. Konopci su debljine 5 cm, obmotani pamučnom trakom debljine 3 - 5 cm. Konopci su spojeni platnenom trakom sa svake strane s najmanje dve trake kako borci ne bi ispali iz ringa. Visina ringa je oko 110 cm. Ring ima penjalice za crveni i plavi ugao i jednu za neutralni ugao do zapisničkog stola. Oko ringa nalaze se sudijski stolovi i glavni sto.

3. Sigurnosna zona

Najmanje 3 m.

4. Podloga terena (borilišta)

Ring:

prekriven ceradom.

Podijum:

Strunjača.

5. Temperatura

Od 18° do 26° C.

6. Osvetljenje

Minimum 600 lux-a.

7. Odeća sportista

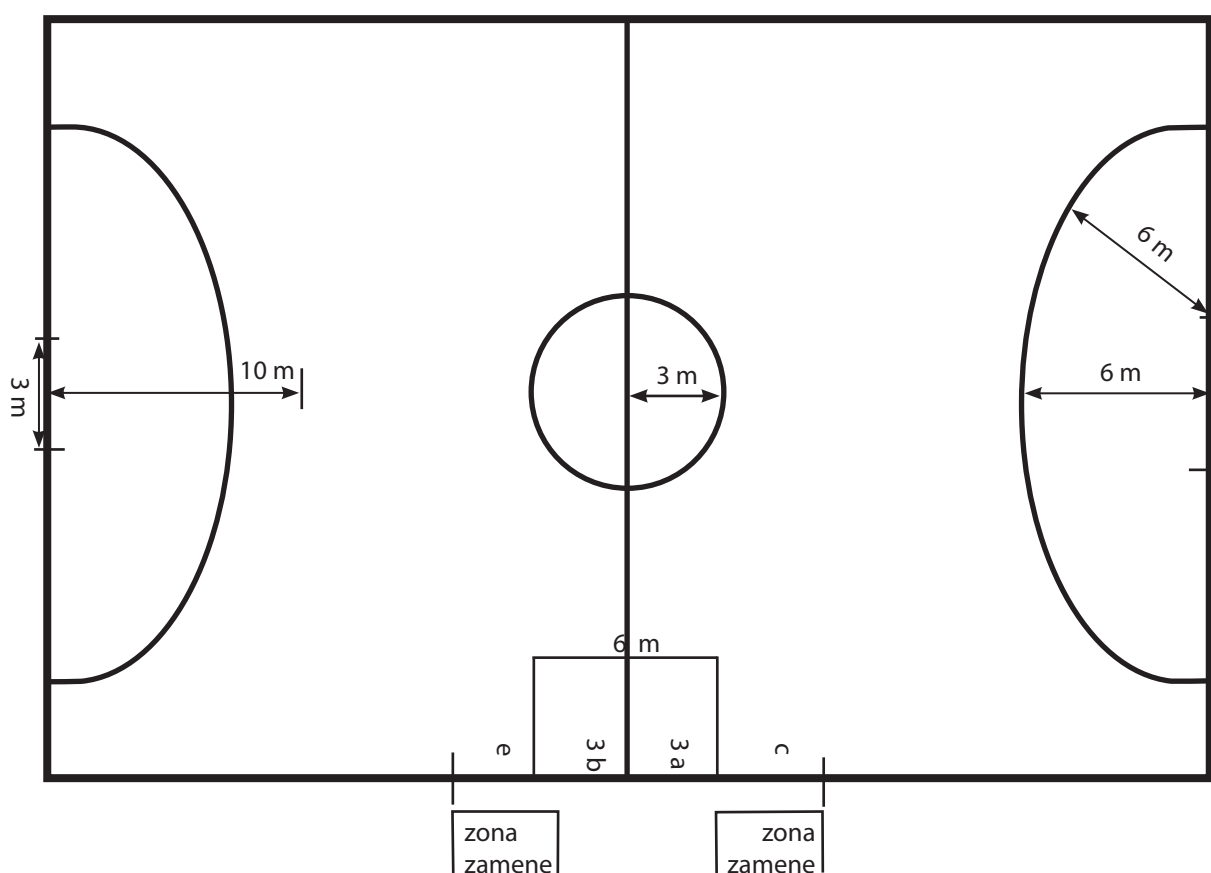
Oprema za takmičenja u combat savateu sastoji se od jednodelnog trikoa, sličnog gimnastičarskom, od rastegljivog materijala; patike na nogama od meke kože bez oštih ivica kao za boks, koje dosežu do članka tako da stežu zglobove noge (na domaćim takmičenjima dozvoljene i boks patike); obavezna upotreba suspenzora za genitalije i gume za zube i rukavice od 10 do 12 unci. U pre-combat savateu obavezni su i zaštitna kaciga za glavu i štitnici za potkoljenice (dozvoljen i štitnik za kolena) kao i štitnik za grudi za devojkice; u assault savateu kao i za pre-combat, kaciga nije obavezna.

FUTSAL (futsal)

www.fss.rs (www.uefa.com)

Izvod teksta o sportu

Futsal je verzija fudbala koja se igra u dvoranama. Igraju ga dve ekipe od kojih svaka broji po pet igrača, uključujući i golmana. Termin „futsal“ je skraćenica od portugalskih reči „futebol de salao“, odnosno španskih „fuebol de sala“ koje znače „dvoranski fudbal“...

Slika 96. Teren za futsal

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Dužina: najmanja 38 m, najveća 42 m.

Širina: najmanja 18 m, najveća 25 m.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Igralište je obeleženo linijama koje pripadaju prostorima koje omeđuju. Dve duže granične linije nazivaju se uzdužnim linijama. Dve kraće granične linije nazivaju se poprečnim linijama. Sve su linije široke 8 cm. Igralište je podeljeno na dve polovine središnjom linijom. Središte igrališta označava se na sredini središnje linije. Oko nje se opisuje krug poluprečnika 3 m. Kazneni prostor označava se na svakom kraju igrališta kako sledi: četvrtine kruga poluprečnika 6 m obeležavaju se prema sredini sa spoljne strane svakog stuba vrata. Četvrtine kruga obeležavaju se od poprečne linije da bi se sastale sa zamišljenim linijama izvučenim pod pravim uglom u odnosu na poprečnu liniju, sa spoljne strane stuba vrata. Gornji deo svake četvrtine kruga spaja se s linijom sto označava 3.16 m koja je paralelna s poprečnom linijom između stubova vrata. Zakrivljena linija koja označava spoljnu granicu kaznenog prostora naziva se linijom kaznenog prostora. Tačka za izvođenje kaznenog udarca obeležava se na udaljenosti od 6 m od središta između stubova vrata i jednako je udaljena od oba stuba vrata. Druga tačka za izvođenje kaznenog udarca obeležava se na igralištu na udaljenosti od 10 m od središta između stubova vrata i jednako je udaljena od oba stuba vrata. Četvrtina kruga, poluprečnika 25 cm, obeležava se od svakog ugla unutar igrališta. Prostor za zamene smešteni su na istoj strani igrališta na kojoj se nalaze i klupe za igrače, neposredno ispred njih. Tamo igrači ulaze i napuštaju igralište radi zamena. Prostor za zamene smešten je neposredno ispred klupa za igrače i dužine je 5 m. Sa svake strane obeležen je linijom, pod pravim uglom u odnosu na uzdužnu liniju, širine 8 cm i dužine 80 cm, od čega je 40 cm obeleženo unutar igrališta, a 40 cm izvan igrališta. Udaljenost između najbližeg kraja svakog prostora za zamene i mesta gde se seku središnja i uzdužna linija iznosi 5 m. Taj slobodni prostor koji se nalazi neposredno ispred zapisničkog stola ostaje prazan.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Vrata se postavljaju na sredini svake poprečne crte. Sastoje se od dva uspravna stuba (stativa) vrata koji su jednako udaljeni od svakog ugla i na vrhu spojeni vodoravnom prečkom. Razmak (mereno iznutra) između stubova vrata iznosi 3 m, a udaljenost od donjeg dela prečke do tla iznosi 2 m. Oba stuba vrata i prečka jednake su širine i debljine 8 cm. Mreže, izrađene od konoplje, jute ili najlona, pričvršćuju se na stubove vrata i prečke iza vrata. One su u donjem delu poduprte savijenim cevima ili nekim drugim prikladnim podupiračima. Dubina vrata, opisana kao udaljenost od unutrašnjeg dela stubova vrata prema spoljašnjem delu igrališta, iznosi najmanje 80 cm na vrhu i 100 cm na nivou tla. Igra se loptom br. 4, teškom između 400 i 440 g, a pritisak joj mora biti između 0,4 i 0,6 atmosfera. Lopta bačena s visine od 2 m ne sme skočiti manje od 50 niti više od 65 cm.

4. Sigurnosna zona

Najmanje 3 m.

5. Podloga terena (borilišta)

Površina podloge mora biti glatka, ravna i neabrazivna. Preporučuje se upotreba drvenog ili sintetičkog materijala. Beton i asfalt treba izbegavati.

6. Temperatura

Od 16° do 26° C.

7. Osvetljenje

Minimalno 600 lux-a, a preporuka je 1000 lux-a.

8. Odeća sportista

Osnovna oprema:

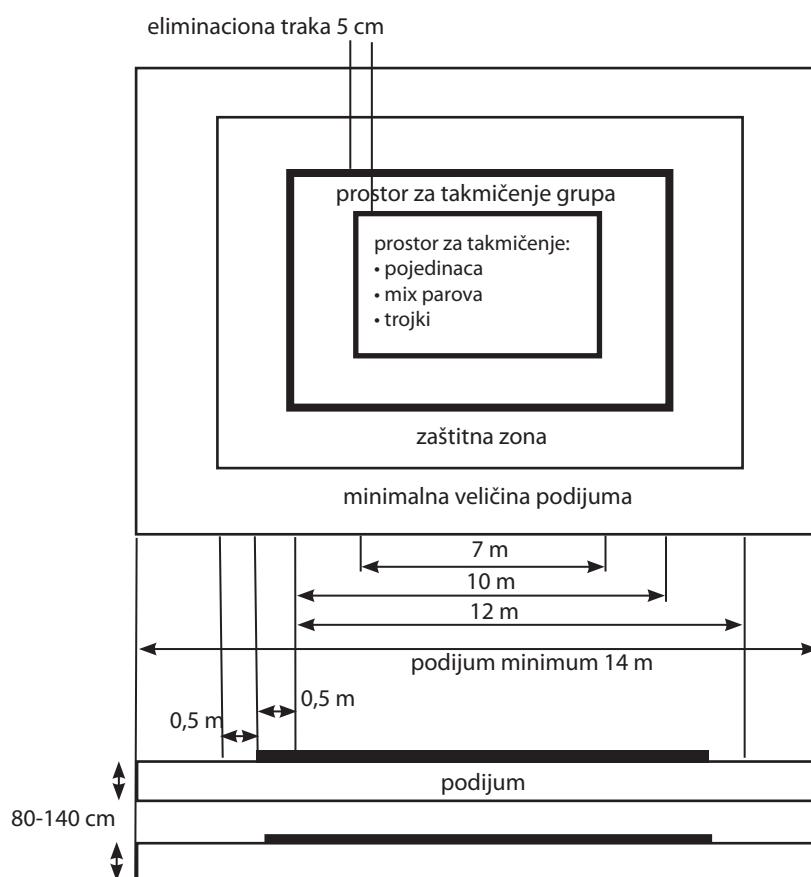
- dres;
- šorts (ako igrač nosi biciklističke pantalone ispod dresa, boja biciklističkih pantalona mora biti ista kao osnovna boja šortsa.)
- štucne;
- kostobrani;
- patike;
- upotreba patika i kostobrana je obavezna.

SPORTSKI AEROBIK (aerobic gymnastics)

e-mail: gss@arkayu.net (www.fig-gymnastics.com)

Izvod teksta o sportu

Sportski aerobik (aerobic gymnastic) jeste takmičarska disciplina iz porodice gimnastičkih sportova. Definicija pojma sportski aerobik može se izvesti iz definicije date u FIG-inom (Međunaedna gimnastička federacija) pravilniku za suđenje sportskog aerobika za olimpijski ciklus 2009-2012. Ona glasi: „Sportski aerobik je sposobnost prikaza kontinuiranog kompleksa kretanja i pokreta visokog intenziteta, usklađenih s muzikom, koji imaju za osnovu tradicionalni aerobik, s visokim nivoom izvođenja elemenata težina. Vežba mora da demonstrira kreativnost uz perfektnu integraciju svih kretanja, pokreta, muzike i ekspresiju.” Takmičenja sportskog aerobika se odvijaju u takmičarskim kategorijama: individualno žene, individualno muškarci, miks parovi, trojke i grupe. Takmičarska vežba traje 1:45+/- 5 sekundi. Takmičarska vežba mora da sadrži elemente težina iz grupa A (dinamička snaga), B (statička snaga), C (skokovi) i D (gipkost i ravnoteža), koji nose vrednosti od 0,1 do 1,0 poen...

Slika 97. Podijum za sportski aerobik

STANDARDI MEĐUNARODNIH TAKMIČENJA

1. Dimenzija terena (borilišta)

Takmičarske vežbe se odvijaju na podijumu površine 12 x 12 m, uzdignutom 80 cm do 140 cm od poda.

2. Obeležavanje terena (borilišta)

Podijum je obeležen trakama debljine 5 cm, koje ograničavaju teren za individualne vežbe od 7 x 7 m odnosno za mikse parove, trojke i grupe 10 x 10 m.

3. Unutrašnje karakteristike borilišta

Takmičenje, kao i pripremni period i treninzi odvijaju se u zatvorenom prostoru (sportska sala). Takmičarska podloga je glatka, ravna, elastična površina, sertifikovana od strane Internacionalne gimnastičke federacije. Iza takmičarske površine nalaze se paravan i zona za čekanje. Za kontinentalna i svetska prvenstva obavezne su tri takmičarske podloge, jedna za samo takmičenje i dve za treninge i pripremu.

4. Sigurnosna zona

Oko takmičarskog terena nalazi se sigurnosna zona širine 1m.

5. Podloga terena (borilišta)

Mekana-elastična podloga (parter).

6. Temperatura

Temperatura u sali za takmičenje, kao i u salama za pripremu jeste između 18 i 26° C.

7. Osvetljenje

Osvetljenje na takmičenju određeno je pravilnikom za osvetljenje u fiskalturnim salama: minimum 1000 lux-a.

8. Odeća sportista

Takmičarska oprema mora biti u skladu s profilom sportiste jedne gimnastičke discipline. Opšti utisak koji takmičar treba da ostavlja jeste uredna i skladna sportska pojava.

1. Kosa mora da bude učvršćena uz glavu.
2. Takmičari moraju da nose bele patike za aerobik i svim sudijama vidljive bele čarape.
3. Nije dopuštena upotreba boja i sjaja za telo. Diskretna upotreba šminke dozvoljena je samo ženama.
4. Na sportskoj opremi ne sme biti labavih detalja i našivenih delova.
5. Dozvoljen je flaster boje kože.
6. Ne sme se nositi nakit.

Takmičarski dres:

1. Ispravan aerobik dres mora da bude od neprovidnog materijala, a donji veš se ne sme videti.
2. Dres za žene može i ne mora da ima duge rukave. Dugi rukavi se završavaju na ručnom zglobu.
3. Zabranjen je dres s temama rata, nasilja ili religije.

Sudijska uniforma:

- žene: tamnoplavi ili crni sako sa suknjom ili pantalonama i bela bluza,
- muškarci: tamnoplavi, ili crni sako, sive pantalone, košulja svetle boje i kravata.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

796 . 093 : 006.3 / . 8 (497 . 113) (035)

КОВАЧЕВ, Мирослав

Minimalni standardi za održavanje sportskih takmičenja /
[Miroslav Kovačev, Milorad Dokmanac, Aleksandra Babić] . -
Novi Sad : Pokrajinski sekretarijat za sport i omladinu,
2010 (Novi Sad: Štamparija Uprave za zajedničke poslove
pokrajinskih organa) . - 227 str. : ilustr. ; 30cm

Tiraž 500. - Str. 6: Predgovor / Modest Dulić.

ISBN 978-86-81145-14-2

a) Спортска такмичења - Војводина b) Спортски терени -
Стандарди - Војводина - Приручници
COBISS.SR-ID 255387399

POKRAJINSKI SEKRETARIJAT ZA SPORT I OMLADINU

www.sio.vojvodina.gov.rs

